การพัฒนาต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP อัตราข้อมูล 10 กิกะบิตต่อวินาที โดยใช้เลเซอร์ที่มีมอดูเลเตอร์ชนิดดูดกลืนคลื่นไฟฟ้าอยู่ภายใน และตัวตรวจจับแสงชนิด Positive-Intrinsic-Negative

นายโอฬาร บำเพ็ญเชาวน์

พูนยาทยทวพยากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2553 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย A DEVELOPMENT OF 10 GB/S OPTICAL TRANSCEIVER PROTOTYPE COMPLIED WITH XFP STANDARD USING ELECTRO-ABSORPTION MODULATOR INTEGRATED LASER AND A POSITIVE-INTRINSIC-NEGATIVE PHOTO-DETECTOR

Mr. Olarn Bampenchow

สูนย์วิทยุทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Engineering Program in Electrical Engineering Department of Electrical Engineering Faculty of Engineering Chulalongkorn University Academic Year 2010 Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน
	XFP อัตราข้อมูล 10 กิกะบิตต่อวินาที โดยใช้เลเซอร์ที่มี
	มอดูเลเตอร์ชนิดดูดกลืนคลื่นไฟฟ้าอยู่ภายในและ
	ตัวตรวจจับแสงชนิด Positive-Intrinsic-Negative
โดย	นายโอฬาร บำเพ็ญเชาวน์
สาขาวิชา	วิศวกรรมไฟฟ้า
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงฤดี วรสุชีพ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่ว <mark>ม</mark>	อาจารย์ สุวิทย์ นาคพีระยุทธ

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

เฉม 🖘 คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญลม เลิศหิรัญวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

9hd_

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทับทิม อ่างแก้ว)

ถาะาส์ วรส์น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงฤดี วรสุชีพ)

ปีผิ ไปล่าว

(อาจารย์ สุวิทย์ นาคพีระยุทธ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วันเฉลิม โปรา)

.. กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย (รองศาสตราจารย์ ดร. อภิศักดิ์ วรพิเซฐ)

โอพาร บำเพ็ญเชาวน์ : การพัฒนาด้นแบบด้วรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP อัตราข้อมูล 10 กิกะบิตต่อวินาที โดยใช้เลเซอร์ที่มีมอดูเลเตอร์ชนิดดูดกลืน กลื่นไฟฟ้าอยู่ภายในและด้วตรวจจับแสงชนิด Positive-Intrinsic-Negative. (A DEVELOPMENT OF 10 GB/S OPTICAL TRANSCEIVER PROTOTYPE COMPLIED WITH XFP STANDARD USING ELECTRO-ABSORPTION MODULATOR INTEGRATED LASER AND A POSITIVE-INTRINSIC-NEGATIVE PHOTO-DETECTOR) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ.ดร. ดวงฤดี วรสุชีพ, อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: อ. สุวิทย์ นากพีระยุทธ, 162 หน้า.

÷

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้นำเสนอรายละเอียดการออกแบบ ประกอบและทดสอบด้นแบบตัว รับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP อัตราข้อมูล 10 กิกะบิตต่อวินาที โดยใช้เลเซอร์ที่มี ด้วมอดูเลเตอร์ชนิดดูดกลื่นคลื่น ใฟฟ้าอยู่ภายในและด้วตรวจจับแสงชนิด Positive-Intrinsic-Negative ในการออกแบบลายวงจรกวามเร็วสูงสำหรับตัวรับส่งสัญญาณทางแสงจะใช้เส้น สัญญาณชนิด Microstrip ซึ่งสามารถรองรับสัญญาณอัตราข้อมูล10 กิกะบิตต่อวินาที ในการ ทดสอบตามมาตรฐาน XFP จะนำต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงที่ออกแบบมาเปรียบเทียบ กับตัวรับส่งสัญญาณทางแสงเชิงพาณิชย์ 4 หัวข้อคือ (1) การรับส่งสัญญาณทางแสงผ่าน เส้นใยนำแสงความยาวมาตรฐาน และวัดอัตราความผิดพลาดบิตที่ 10⁻¹² ตามมาตรฐาน ITU-T G.691, Optical interface for single channel STM-64 and other SDH systems with optical amplifiers, (2) ความทนจิตเตอร์ (Jitter Tolerance), (3) การเพิ่มจิตเตอร์ (Jitter Generation) และ (4) การส่งผ่านจิตเตอร์ (Jitter Transfer) จากผลการทดสอบพบว่าด้นแบบตัวรับส่ง สัญญาณทางแสงที่ออกแบบสามารถผ่านการทดสอบ 3 หัวข้อ แต่ไม่สามารถทดสอบความทน จิตเตอร์ได้ ซึ่งมีสาเหตุมาจากความผิดพลาดในการป้อนไฟเลี้ยงให้กับด้วงยายสัญญาณภายใน ด้วตรวจจับแสง ทำให้ภาครับไม่สามารถทำงานได้ ส่วนตัวรับส่งสัญญาณทางแสงเชิงพาณิชย์ สามารถผ่านการทดสอบทั้ง 4 หัวข้อได้

ภาควิชา <u>วิศวกรรมไฟฟ้า</u> ลายมือชื่อนิสิต <u>โองร บังจะขับ</u> สาขาวิชา <u>วิศวกรรมไฟฟ้า</u> ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก <u>ดาวงาร์ ว</u>มารับ ปีการศึกษา <u>2553</u> ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม **มีเม**ิโปงการ # # 5270715121 : MAJOR ELECTRICAL ENGINEERING KEYWORDS : OPTICAL TRANSCEIVER / XFP / ELECTRO-ABSORPTION MODULATOR INTEGRATED LASER / PHOTO-DETECTOR / JITTER

OLARN BAMPENCHOW : A DEVELOPMENT OF 10 GB/S OPTICAL TRANSCEIVER PROTOTYPE COMPLIED WITH XFP STANDARD USING ELECTRO-ABSORPTION MODULATOR INTEGRATED LASER AND A POSITIVE-INTRINSIC-NEGATIVE PHOTO-DETECTOR. ADVISOR : ASST. PROF. DUANG-RUDEE WORASUCHEEP, Ph.D., CO-ADVISOR : SUVIT NAKPEERAYUTH, 162 pp.

This thesis presents the designing, assembling and testing of 10 Gb/s optical transceiver prototype, using electro-absorption modulator integrated laser and a positive-intrinsic-negative photo-detector. For designing high speed signal paths in optical transceiver, the microstrip line is chosen to support signal at bit-rate of 10 Gb/s. According to the XFP testing standard, the optical transceiver prototype is compared with a commercial optical transceiver in 4 aspects : (1) transmission over fiber of standard length and bit error rate measurement at 10⁻¹² according to ITU-T G.691, the Optical interface for single channel STM-64 and other SDH systems with optical amplifiers, (2) Jitter Tolerance testing, (3) Jitter Generation testing, and (4) Jitter Transfer testing. The results show that the optical transceiver prototype can pass all except jitter tolerance testing. The latter test cannot be proven because of the over power supply to an amplifier inside photo-detector, causing a failure of receiver part. However, the commercial optical transceiver can pass all 4 tests.

Department : Electrical Engineering	Student's Signature Ola Barper h
Field of Study :Electrical Engineering	Advisor's Signature And Mys.
Academic Year : 2010	Co-advisor's Signature

٩

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ต้องกราบขอบพระคุณสำหรับความ ช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งของ ผศ. ดร. ดวงฤดี วรสุชีพ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ อ. สุวิทย์ นาคพีระยุทธ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ แรงกระตุ้น แรงบันดาลใจในการทำงานวิจัย อีกทั้งข้อคิด ประสบการณ์ เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต

ขอบพระคุณอาจา<mark>รย์ทุกท่านที่ให้ควา</mark>มรู้ความเข้าใจในวิชาเรียนที่เปิดสอน และ ให้ความช่วยเหลือ ข้อเสนอแน<mark>ะ ปัญหาที่</mark>เกี่ยวกับงานวิจัย

ขอบพระคุณสถาบันวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมโทรคมนาคม (สพท.) สำนักงาน คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) สำหรับทุนสนับสนุนงานวิจัย

ขอขอบพระคุณโครงการวิจัยร่วมเสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างภาควิชา วิศวกรรมไฟฟ้าและภาคเอกชนทางด้านการวิจัยและพัฒนา สำหรับการสนับสนุนเครื่องมือวัด ทดสอบที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณโครงการกลุ่มเชี่ยวชาญแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านการสื่อสาร คลื่นแสงและความเร็วสูง (Excellence Group of Chulalongkorn University in Lightwave and High-Speed Communications) สำหรับการสนับสนุนเครื่องมือวัดทดสอบที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณบริษัท IRC Technologies จำกัด สำหรับการสนับสนุนเครื่อง 8360 Series Synthesized Sweeper และ Digital Multi Meter ที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้

ขอบพระคุณโครงการนำร่องเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีควบคุมอัจฉริยะ(GE12 Project: Pilot Plant for Development of Intelligent Control Technology for Green Society) สำหรับทุนสนับสนุนงานวิจัย

ขอบพระคุณ รุ่นพี่ รุ่นน้อง เพื่อนๆ รอบตัวผู้วิจัย ทั้งภายในและภายนอก ห้องปฏิบัติการวิจัย สำหรับความช่วยเหลือ คำปรึกษา ข้อแนะนำ และกำลังใจในการวิจัยตลอดมา

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาและครอบครัวของผู้วิจัย สำหรับ กำลังใจและการสนับสนุนแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทยง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ จ
กิตติกรรมประกาศฉ
สารบัญช
สารบัญตารางรู
สารบัญภาพฑ
ดัชนีคำศัพท์ธ
บทที่ 1 บทนำ 1
1.1 ความเป็นมาและ <mark>ความสำคัญขอ</mark> งปัญหา1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
1.3 เป้าหมายและขอบเขต <mark>ข</mark> องก <mark>ารวิจัย</mark> 5
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
1.6 ประมวลวิทยานิพ <mark>น</mark> ธ์
บทที่ 2 หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง8
2.1 ลักษณะทางกายภาพของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง
2.1.1 ลักษณะแพ็คเกจ8
2.1.2 การเชื่อมต่อตัวรับส่งสัญญาณทางแสงกับเมนบอร์ด
2.2 องค์ประกอบภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง
2.2.1 แหล่งกำเนิดแสง (Optical Source)11
2.2.2 ตัวมอดูเลเตอร์ทางแสง (Optical Modulator)14
2.2.2.1 การมอดูเลตโดยตรง (Direct Modulation)14

ฎ

2.2.2.2 การมอดูเลตด้วยวิธีดูดกลื่นคลื่นไฟฟ้า (Electro-Absorption Modulation	l,
EAM)	16
2.2.2.3 การมอดูเลตภายนอก (External Modulation)	17
2.2.3 ตัวขับเลเซอร์ (Laser Driver)	18
2.2.4 วงจรกู้คืนสัญญาณาฬิกาและสัญญาณข้อมูล (Clock and Data Recovery, C	DR) 18
2.2.4.1 วงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกา (Clock Recovery)	19
2.2.4.2 วงจรกู้คื <mark>นสัญญาณ</mark> ข้อมูล (Data Recovery)	21
2.3 องค์ประกอบภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง	23
2.3.1 ตัวตรวจจับแสง (Photo-Detector)	24
2.3.1.1 ตัวตรวจจับแสงชนิด Positivie-Intrinsic-Negative (PIN)	24
2.3.1.2 ตัวตรวจจับแสงชนิดถล่มถลาย (Avalanche Photodiode, APD)	26
2.3.2 ตัวขยายสัญญาณ (Amplifier)	28
2.3.2.1 ตัวขยายสัญญ <mark>าณชนิด TIA</mark>	28
2.3.2.2 ตัวขยายสัญญาณหลัก (Main Amplifier, MA)	29
2.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการรับส่งสัญญาณความเร็วสูง	30
2.4.1 ปัญหาทางแสง	30
2.4.1.1 การลดทอน (Attenuation)	31
2.4.1.2 การกระจายโครมาติก (Chromatic Dispersion)	32
2.4.2 ปัญหาทางไฟฟ้า	33
2.4.2.1 สัญญาณรบกวนจากตัวตรวจจับแสงและตัวขยายสัญญาณ	33
2.4.2.1.1 Quantum noise	34
2.4.2.1.2 Dark current noise	34
2.4.2.1.3 Thermal noise	34

2.4.2.2 การส่ายจังหวะของสัญญาณหรือจิตเตอร์ (Jitter)	35
2.4.2.2.1 หลักการทดสอบความทนจิตเตอร์ (Jitter Tolerance)	
2.4.2.2.2 หลักการทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์ (Jitter Generation)	39
2.4.2.2.3 หลักการทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์ (Jitter Transfer)	39
2.5 การออกแบบลายวงจรสำหรับวงจรความเร็วสูง	40
2.5.1 ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษ <mark>ณะ (Characteristic</mark> Impedance)	41
2.5.1.1 เส้นสัญญ <mark>าณ Micro</mark> strip แบบ <mark>เดี</mark> ่ยว	42
2.5.1.2 เส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่าง	43
2.5.2 การสูญเสียก <mark>ำ</mark> ลัง (Loss)	43
2.5.3 ความเร็วแล <mark>ะ</mark> ความล่าช้า	
บทที่ 3 การออกแบบตัวรับ <mark>ส่งสัญญาณทางแสงและอุปกรณ์ใช้ร่</mark> วมในการทดสอบ	46
3.1 องค์ประกอบภาคส่งที่เลือกใช้	46
3.1.1 เลเซอร์ที่มีมอดูเลเตอ <mark>ร์ชนิดดูดกลืนคลื่นไฟ</mark> ฟ้าอยู่ภายใน (EML)	47
3.1.2 วงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกาและสัญญาณข้อมูลของภาคส่ง	49
3.2 องค์ประกอบภาครับที่เลือกใช้	50
3.2.1 ตัวตรวจจับแสงชนิด PIN	51
3.2.2 วงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกาและสัญญาณข้อมูลของภาครับ	52
3.3 อุปกรณ์เชื่อมต่อภายนอก	52
3.3.1 วงจรควบคุมกระแส (Current Controller)	53
3.3.2 วงจรควบคุมอุณหภูมิ (Temperature Controller)	54
3.3.3 วงจรสร้างสัญญาณนาฬิกาอ้างอิง	54
3.3.4 บอร์ดทดสอบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง (XFP Host Board)	55
3.4 การออกแบบแผ่นวงจรพิมพ์ตัวรับส่งสัญญาณทางแสง	56

หน้า
3.4.1 วัสดุที่เลือกใช้ในการผลิต57
3.4.1.1 ตัวนำไฟฟ้า57
3.4.1.2 สารไดอิเล็กตริก
3.4.2 การคำนวณอิมพิแดนซ์คุณลักษณะ
3.4.2.1 อิมพิแดนซ์คุณลักษณะของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบเดี่ยว
3.4.2.2 อิมพิแดนซ์คุณล <mark>ักษณะของเส้นสัญญาณ</mark> Microstrip แบบผลต่าง
3.5 การออกแบบลายวงจ <mark>รของตัวรับ</mark> ส่งสัญญาณทางแสง
3.5.1 ลายวงจรของภา <mark>คส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง</mark>
3.5.2 ลายวงจรขอ <mark>งภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแ</mark> สง
3.5.3 ลายวงจรแหล่งจ่ายไฟและจุดเชื่อมต่อวงจรควบคุมอุณหภูมิภายนอก
3.5.4 ลายวงจรหัว <mark>ต่อ</mark> 30 ขาสัญญาณ75
3.6 คุณสมบัติของเส้นใย <mark>นำแส</mark> งที่เลือกใช้
3.6.1 การลดทอนกำลังแสง
3.6.2 การกระจายโครมาติก
3.7 การออบแบบอุป <mark>กรณ์สำหรับทดสอบความทนจิตเตอร์</mark>
3.7.1 การหาค่าคงที่ไดอิเล็กตริกและค่า Loss Tangent
3.7.2 การทดสอบวงจรเพิ่ม ISI Jitter82
3.7.2.1 การทดสอบด้วยโปรแกรม ADS82
3.7.2.2 การทดสอบด้วยเครื่องมือวัด DCA
3.7.3 ผลการจำลองและผลการทดสอบ
บทที่ 4 ปัญหาระหว่างขั้นตอนการประกอบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง
4.1 ปัญหาที่ภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง
4.2 สมมุติฐานสาเหตุของปัญหา 88

หน้า
4.2.1 ผลของการเชื่อมต่อระหว่างหัวต่อ LC กับตัวส่งสัญญาณทางแสง
4.2.2 ความสกปรกภายในปลายช่องเปล่งแสงขาออกของตัวส่งสัญญาณทางแสง 89
4.2.3 คุณสมบัติของเลเซอร์เปลี่ยนไป
4.2.3.1 ทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างกระแสไบแอสกับกระแสมอนิเตอร์
4.2.3.2 ทดสอบอุณหภูมิภาย <mark>ในแพ็คเก</mark> จเลเซอร์กับความยาวคลื่นแสง
4.2.4 คุณสมบัติของตัวมอด <mark>ูเลเตอร์ทางแสงเปลี่ยนไป</mark>
บทที่ 5 การวัดประสิทธิภาพของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง
5.1 การทดสอบการรับส่งสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยนำแสง
5.1.1 การวัดแผนภาพรูปตาและสเปกตรัม
5.1.2 การวัดอัตรา <mark>ค</mark> วามผ <mark>ิดพลาดบิต</mark>
5.2 การทดสอบการส่ <mark>ายจังหวะของสัญญาณ</mark> หรือ <mark>จิตเตอ</mark> ร์ (Jitter)
5.2.1 การทดสอบความ <mark>ท</mark> นจิตเต <mark>อร์ (Jitter Tolerance</mark>)
5.2.2 การทดสอบการเพิ่ม (Jitter Generation)
5.2.3 การทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์ (Jitter Transfer)
บทที่ 6 ผลการทดสอบ
6.1 ผลการทดสอบแต่ละองค์ประกอบ
6.1.1 ตัวส่งสัญญาณฑางแสง
6 1 2 ตัวตรวจจับแสง 110
6.1.2 บอร์ดทดสอบตัวรับส่งสับการแหรง(XEP Host Board) 114
6.2 ขอการขององเต้ารับส่งสักเกเวกเทางแลง
0.2 พลาการทุกสายแหวงอาจานส่งสัญญาณส่งของแลงของแล้งปัญหาการเลื่อง 122
0.2. เพลาเบาทุกสุดการรับการเกิดการการการการการการการการการการการการการก
0.2.1.1 แผนมา เพมู่บทาและสะบาทางสาขาสเบเบ แน เน พุทศากา (
0.2.1.2 wavit ta aptembra inta tavaptava iptemp

6.2.2 ผลการทดสอบจิตเตอร์	133
6.2.2.1 ผลการทดสอบความทนจิตเตอร์	133
6.2.2.2 ผลการทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์	137
6.2.2.3 ผลการทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์	140
6.2.3 กำลังไฟฟ้าที่ต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงใช้ (Power Consumption)	142
บทที่ 7 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	144
7.1 สรุปผลการวิจัย	144
7.2 ข้อเสนอแนะ	146
รายการอ้างอิง	148
ภาคผนวก	153
ภาคผนวก ก. บทความทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่	154
ภาคผนวก ข. Schematic ของวงจรตัวรับส่งสัญญาณทางแสง	155
ภาคผนวก ค. คุณสมบัติและหน้าที่ของแต่ละขาสัญญาณตามมาตรฐาน XFP	159
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	162

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่ 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่าง $Q_{\scriptscriptstyle BER}$ กับค่าอัตราความผิดพลาดบิต (BER) ต่างๆ
ตารางที่ 3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราข้อมูลกับความถี่ของสัญญาณนาฬิกาอ้างอิง 50
ตารางที่ 3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าคงที่ไดอิเล็กตริก, ค่า Loss Tangent และ ราคาของสารไดอิ
เล็กตริกชนิดต่างๆ
ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบกำลังแสงเฉลี่ยขาออกจากเส้นใยน้ำแสงที่มีหัวต่อ LC จากแต่ละเส้น 89
ตารางที่ 6.1 ความสัมพันธ์ร <mark>ะหว่างค่า EX</mark> ratio, ค <mark>่า Rise time ที่</mark> แรงดันไบแอสย้อนกลับ ตัวมอ
ดูเลเตอร์และแรงดันกำห <mark>นดสัดส่วนเอ็กซ์ติง</mark> ชัน <mark>ต่างๆ</mark>
ตารางที่ 6.2 ความสัมพันธ์ระหว่างค่า SNR, กำลังแสงขาเข้า และแรงดันไบแอสย้อนกลับ 111
ตารางที่ 6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความถ <mark>ี่, ความรุนแรงของจิตเตอ</mark> ร์ที่ต้องการ และระดับแรงดัน
ของสัญญาณไซน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

หน้	ſ
รูปที่ 1.1 แผนภาพระบบการสื่อสารผ่านเส้นใยนำแสง	2
รูปที่ 1.2 แผนภาพส่วนประกอบของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP	4
รูปที่ 2.1 แพ็คเกจของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP {	8
รูปที่ 2.2 การเชื่อมต่อตัวรับส่งสัญญาณ <mark>ทางแสงกับเมน</mark> บอร์ด	9
รูปที่ 2.3 ขาสัญญาณต่างๆของ <mark>ตัวรับส่งสั</mark> ญญาณ <mark>ทางแสงม</mark> าตรฐาน XFP 1(	0
รูปที่ 2.4 แผนภาพการเชื่อมต่อแต่ละองค์ประกอบของภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง 1 [.]	1
รูปที่ 2.5 สเปกตรัมของเล <mark>เซอร์ชนิดฟาร์บริเพโรท์</mark> 12	2
รูปที่ 2.6 สเปกตรัมของเลเซอร์ชนิดป้อนกลับแบบกระจายตัว1:	3
รูปที่ 2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังแสงขาออกกับกระแสไบแอสที่อุณหภูมิต่างๆ 14	4
รูปที่ 2.8 ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังแสงขาออก, ค่ากระแสไบแอส และกระแสมอดูเลต 1!	5
รูปที่ 2.9 โครงสร้างเลเซอร์ที่มอ <mark>ดู</mark> เลต <mark>ด้วยวิธีดูดกลืนคลื่นไฟฟ้</mark> า16	6
รูปที่ 2.10 ความสัมพันธ์ระหว่างก <mark>ำลังแสงขาออก, แรงดั</mark> นไบแอสย้อนกลับ และแรงดันมอดูเลต 1 ⁻	7
รูปที่ 2.11 โครงสร้างของ Mach-Zehnder Modulator18	8
รูปที่ 2.12 (ก) แผนภาพว <mark>งจ</mark> รตรวจจับเฟส (ข) กราฟความสัมพันธ์ระหว่างแรงดันเฉลี่ยขาออกกับ	
ความต่างเฟส19	9
รูปที่ 2.13 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความถี่ของสัญญาณจากวงจร VCO กับแรงดันขาเข้า 20	0
รูปที่ 2.14 แผนภาพวงจรเฟสล็อกลูปอย่างง่าย (ก) ไม่มี LPF (ข) มี LPF	0
รูปที่ 2.15 ตัวอย่างการทำงานของวงจรเฟสล็อกลูป21	1
รูปที่ 2.16 (บน) แผนภาพวงจรกู้สัญญาณข้อมูล และ (ล่าง) ตัวอย่างการกู้คืนสัญญาณข้อมูล 23	2
รูปที่ 2.17 แผนภาพการเชื่อมต่อแต่ละองค์ประกอบของภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง . 23	3
รูปที่ 2.18 โครงสร้างของตัวตรวจจับแสงชนิด PIN และวงจรไบแอสย้อนกลับ	5

ଜ୍ୟ

รูปที่ 2.19 ความสัมพันธ์ระหว่างค่า Responsivity กับ ความยาวคลื่นแสงของสารกึ่งตัวนำชนิด	
ต่างๆ	26
รูปที่ 2.20 โครงสร้างของตัวตรวจจับแสงชนิดถล่มทลายและวงจรไบแอสย้อนกลับ	27
รูปที่ 2.21 สัญญาณกระแสขาเข้าและสัญญาณแรงดันขาออกของ (ก) Single-Ended TIA (ข)	
Differential TIA	28
รูปที่ 2.22 แผนภาพอัตราขยายของตัวข <mark>ยายสัญญาณชนิ</mark> ด (ก) LA (ข) AGC	29
รูปที่ 2.23 การถ่างออกของสัญญาณทางแสงที่เคลื่อนที่ภายในเส้นใยนำแสง	32
รูปที่ 2.24 การจำแนกชนิดข <mark>องจิตเตอร์</mark>	35
รูปที่ 2.25 เปรียบเทียบผลของจิตเตอร์ (ก) สัญญาณนาฬิกาอุดมคติ (ข) สัญญาณนาฬิกาที่มีกา	3
ส่ายจังหวะ (ค) สัญญาณ <mark>จิตเตอ</mark> ร์ที่เข้าไปกวนสัญญาณนาฬิกา	36
รูปที่ 2.26 ผลรวมจิตเตอร์ที่อัตราความผิดพลาดบิตต่างๆ จากกราฟ Bathtub	37
รูปที่ 2.27 โมเดล Dual-Dirac และการคอนโวลูชั่นระหว่าง DJ กับ RJ	37
รูปที่ 2.28 แผนภาพมาตรฐานของ Jitter Tolerance	39
รูปที่ 2.29 ภาคตัดขวางของสายส่ง <mark>ชนิด Microstrip แส</mark> ดงทิศทางของสนามแม่เหล็กและ	
สนามไฟฟ้า โดยสมมุติให้สัญญาณความถี่สูงเคลื่อนที่เข้าสู่กระดาษ	40
รูปที่ 2.30 ภาพตัดขวางของสายส่งชนิด (ก) Microstrip (ข) Stripline	41
รูปที่ 2.31 โมเดลส่วนย่อยของสายส่ง	41
รูปที่ 2.32 โครงสร้างเส้นสัญญาณชนิด Microstrip แบบผลต่าง	43
รูปที่ 2.33 ความสัมพันธ์ระหว่างการสูญเสียกำลังกับความถี่ค่าต่างๆ	44
รูปที่ 3.1 แผนภาพการเชื่อมต่อแต่ละองค์ประกอบของภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง	47
รูปที่ 3.2 ตัวส่งสัญญาณทางแสงชนิด EML โมดูล 1636L832	47
รูปที่ 3.3 แผนภาพวงจรภายในตัวส่งสัญญาณแสงชนิด EML โมดูล 1636L832	48
รูปที่ 3.4 แผนภาพวงจรภายในวงจร CDR โมดูล MAX3992	49
รูปที่ 3.5 แผนภาพการเชื่อมต่อแต่ละองค์ประกอบของภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง	51

รูปที่ 3.6 ตัวตรวจจับแสงชนิด PIN โมดูล 1640L1	. 51
รูปที่ 3.7 แผนภาพวงจรภายในวงจร CDR โมดูล MAX3991	. 52
รูปที่ 3.8 การเชื่อมต่อวงจรควบคุมกระแสโมดูล MIC5308 กับเลเซอร์ชนิด DFB	. 53
รูปที่ 3.9 บอร์ดตัวอย่างควบคุมอุณหภูมิ MAX8521 EV Kit	. 54
รูปที่ 3.10 วงจรสร้างสัญญาณนาฬิกาอ้างอิง โมดูล CCPD-912	. 55
รูปที่ 3.11 บอร์ดทดสอบ XFP	. 56
รูปที่ 3.12 โครงสร้างของแผ่นวงจรพิมพ์ 4 ชั้น	. 57
รูปที่ 3.13 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบ เดี่ยว (<i>Z</i> ₀) กับความกว้างของเส้นสัญญาณ (W)	. 60
รูปที่ 3.14 ภาพตัดขวางของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบเดี่ยวที่ได้ออกแบบ	. 60
รูปที่ 3.15 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบ ผลต่าง (Z _{diff}) กับระยะห่างระหว่างเส้นสัญญาณ (S)	. 61
รูปที่ 3.16 ภาพตัดขวางของเส้นสัญญาณชนิด Microstrip แบบผลต่างที่ได้ออกแบบ	. 62
รูปที่ 3.17 แผ่นวงจรพิมพ์ของตัวส่งรับสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP ที่ออกแบบไว้	. 62
รูปที่ 3.18 แผนภาพการเชื่อมแต่ละองค์ประกอบของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงที่ออกแบบไว้	. 63
รูปที่ 3.19 ลายวงจรของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง (ก) ชั้น Signal Layer (1), (ข) ชั้น Ground Plane, (ค) ชั้น Power Plane และ (ง) ชั้น Signal Layer (2)	. 65
รูปที่ 3.20 ลายเส้นสัญญาณความเร็วสูงในภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง	. 66
รูปที่ 3.21 ผลการจำลองด้วยโปรแกรม ADS ที่จุด A ของภาคส่ง (ก) ค่า Sdd21, (ข) ค่า Sdd1 (ค) TDR และ (ง) แผนภาพรูปตา	1, . 67
รูปที่ 3.22 ผลการจำลองด้วยโปรแกรม ADS ที่จุด B ของภาคส่ง (ก) ค่า Sdd21, (ข) ค่า Sdd1 (ค) TDR และ (ง) แผนภาพรูปตา	1, . 68
รูปที่ 3.23 ลายเส้นเชื่อมต่อแหล่งจ่ายไฟและ วงจรควบคุมอุณหภูมิภายนอกในภาคส่งของตัว รับส่งสัญญาณทางแสง	. 69
รูปที่ 3.24 ลายเส้นสัญญาณความเร็วสูงในภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง	. 70

รูปที่ 3.25 ผลการจำลองด้วยโปรแกรม ADS ที่จุด A ของภาครับ (ก) ค่า Sdd21, (ข) ค่า Sdd1	1,
(ค) TDR และ (ง) แผนภาพรูปตา	. 71
รูปที่ 3.26 ผลการจำลองด้วยโปรแกรม ADS ที่จุด B ของภาครับ (ก) ค่า Sdd21, (ข) ค่า Sdd1	1,
(ค) TDR และ (ง) แผนภาพรูปตา	. 72
รูปที่ 3.27 ลายเส้นเชื่อมต่อแหล่งจ่ายไฟในภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง	. 73
รูปที่ 3.28 ลายวงจรแหล่งจ่ายไฟและจุดเชื่อมต่อวงจรควบคุมอุณหภูมิภายนอก	. 74
รูปที่ 3.29 ลายวงจรหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ (ก) ลายเส้นชั้นสัญญาณความเร็วสูง (L1) และ (ข) ลายเส้นชั้นสัญญาณความเร็วต่ำ (L4)	. 75
รูปที่ 3.30 ผลการวัดการล <mark>ดทอนกำลังแสงของเส้นใยนำแสงระย</mark> ะทาง 40 km	. 77
รูปที่ 3.31 ผลการวัดและการคำนวณค่าการกระจายโครมาติกกับความยาวคลื่นแสงค่าต่างๆ	. 78
รูปที่ 3.32 บอร์ดความยาว 3, 4, <mark>5 และ</mark> 6 นิ้ว	. 79
รูปที่ 3.33 การหาค่าคงที่ได <mark>อิเล็กตริก (ก) เวลาที่สัญญาณใช้เค</mark> ลื่อนที่บนเส้นสัญญาณ (ข)	
ความเร็วของสัญญาณ	. 80
รูปที่ 3.34 ความสัมพันธ์ระหว่างการสูญเสียกำลังที่ความถี่ต่างๆ	. 81
รูปที่ 3.35 วงจรเพิ่ม ISI Jitter	. 81
รูปที่ 3.36 การจำลองการทุดสอบด้วยโปรแกรม ADS	. 82
รูปที่ 3.37 แผงผังการเชื่อมต่อวงจรสำหรับวัดจิตเตอร์ที่เพิ่มขึ้นจากวงจร ISI Jitter	. 83
รูปที่ 3.38 ผลเปรียบเทียบระหว่างผลการจำลองและผลการวัด (ก) ค่าสัมบูรณ์ TJ@BER 10 ⁻¹² ,	(ป)
ค่า DJ, (ค) ค่า ISI และ (ง) ค่า TJ@BER 10 ⁻¹² สัมพัทธ์ ที่ความยาวต่างๆ	. 84
รูปที่ 3.39 ผลการวัดที่รูปแบบข้อมูลต่างๆ (ก) ค่าสัมบูรณ์ TJ@BER 10 ⁻¹² และ (ข) ค่า TJ@BEF	7
้ 10 ⁻¹² สัมพันธ์ ที่ความยาวต่างๆ	. 85
รูปที่ 4.1 วงจรต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง	. 86
รูปที่ 4.2 บอร์ดทดสอบประสิทธิภาพตัวส่งสัญญาณทางแสงชนิด EML ที่มีวงจร CDR	. 86
รูปที่ 4.3 เปรียบกำลังแสงเฉลี่ยขาออกระหว่างทดสอบบนบอร์ดทดสอบประสิทธิภาพตัวส่ง	
УУ. УУ.	
สเบิญาณทางแลงบททดลอกกหวงจรดหแกกดวรกลงสญญาหน่มงแลง	. 87

รูปที่ 4.4 เส้นใยน้ำแสงที่มีหัวต่อ LC ที่นำมาใช้ในการทดสอบ	. 88
รูปที่ 4.5 โครงสร้างภายในของตัวส่งสัญญาณทางแสงแบบ TOSA	. 90
รูปที่ 4.6 กล้องส่องโมดูล FBP-SM05	. 90
รูปที่ 4.7 ฝุ่นผงภายในปลายช่องเปล่งแสงและพื้นที่ผิวของ Isolator (ก) ก่อนทำความสะอาด (	ข)
หลังทำความสะอาด	. 91
รูปที่ 4.8 แท่งสำลีสำหรับใช้ทำความส <mark>ะอาด</mark>	. 91
รูปที่ 4.9 เปรียบเทียบกำลังแ <mark>สงเฉลี่ยขาอ</mark> อกก่อนแล <mark>ะหลังทำค</mark> วามสะอาด	. 91
รูปที่ 4.10 ความสัมพันธ์ร <mark>ะหว่างกระแสไบแอสกับกระแสมอนิเตอ</mark> ร์	. 93
รูปที่ 4.11 คุณลักษณะการดู <mark>ดกลืนแสงของตัวส่งสัญญาณทางแสง</mark> โมดูล 1636L832 กรณีต่าง	ໆ95
รูปที่ 4.12 คุณลักษณะการดูดกลืนแสงของตัวส่งสัญญาณทางแสงโมดูล E2560 กรณีต่างๆ	. 95
รูปที่ 5.1 แผนผังการเชื่อมต่อวงจรเพื่อวัดแผนภาพรูปตาและสเปกตรัม	. 98
รูปที่ 5.2 แผงผังการเชื่อมต่อ <mark>วงจรเพื่อวัดอัตราความผิดพลาดบ</mark> ิต	. 99
รูปที่ 5.3 แผงผังการจำลองสัญญาณที่เสมือนเคลื่อนที่มาจากเมนบอร์ด	100
รูปที่ 5.4 แผงผังการเชื่อมต่อวงจรเพื่อทดสอบความทนจิตเตอร์ของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง	101
รูปที่ 5.5 แผงผังการเชื่อมต่อวงจรสำหรับทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์	102
รูปที่ 5.6 แผงผังการเชื่อม <mark>ต่</mark> อวงจรสำหรับทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์	103
รูปที่ 5.7 ระดับความรุนแรงของจิตเตอร์ที่ความถี่สัญญาณไซน์ค่าต่างๆ	104
รูปที่ 6.1 บอร์ดทดสอบประสิทธิภาพของตัวส่งสัญญาณทางแสงชนิด EML	105
รูปที่ 6.2 ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสไบแอสกับกำลังแสงเฉลี่ยขาออกจากเลเซอร์ชนิด DFB .	106
รูปที่ 6.3 สเปกตรัมของเลเซอร์ชนิด DFB จากตัวส่งสัญญาณทางแสง	107
รูปที่ 6.4 คุณลักษณะการดูดกลืนแสงของตัวมอดูเลเตอร์ชนิดดูดกลืนคลื่นไฟฟ้า	108
รูปที่ 6.5 แผนภาพรูปตาของสัญญาณทางแสงที่ออกจากตัวส่งสัญญาณทางแสง	110
รูปที่ 6.6 บอร์ดทดสอบประสิทธิภาพของตัวตัวตรวจจับแสงชนิด PIN	110

ຄ

รูปที่ 6.7 แผนรูปตาของสัญญาณขาออกจากบอร์ดตัวตรวจจับแสงชนิด PIN ที่กำลังแสงขาเข้า	
เท่ากับ (ก) -10 dBm, (ข) -15 dBm และ (ค) -20 dBm 1	113
รูปที่ 6.8 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราความผิดพลาดบิตกับกำลังแสงขาเข้า 1	114
รูปที่ 6.9 บอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP 1	115
รูปที่ 6.10 ผลการวัด S-Parameter (ก) Sdd11 ที่ภาคส่งและภาครับ และ (ข) Sdd21 ที่ภาคส่ง และภาครับ	116
$e^{i\vec{n}}$ C 11 e_{i} Doromotor 0.02 $e^{i\vec{n}}$ Timboroon (2) Cdd11 e^{i} Dood e_{i} e $e^{i\vec{n}}$ U	່ ລະ
รูปที่ 6.11 ผสการราด S-Parameter จากปรษที่ Timbercon (ก) Sod 11 ทราศสงและรา เครีย แล (ข) Sdd21 ที่ภาคส่งและภาครับ	116
รูปที่ 6.12 ผลการวัด TDR ในภาคส่ง 1	117
รูปที่ 6.13 ผลการวัด TDR ในภาครับ 1	118
รูปที่ 6.14 แผนภาพรูปต ^า ของสัญญาณขาออกจากเครื่อง BERT 1	120
รูปที่ 6.15 แผนภาพรูปตาของสัญญาณขาออกจากบอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP ในภาคส่ง 1	120
รูปที่ 6.16 ผลการวัดแผนภาพรู <mark>ปตาของสัญญาณขาออ</mark> กในภาครับ 1	121
รูปที่ 6.17 ต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง	122
รูปที่ 6.18 ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 1	122
รูปที่ 6.19 การเชื่อมต่อระบบการรับส่งสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยน้ำแสง 1	123
รูปที่ 6.20 แผนภาพรูปตาของสัญญาณแรงดันผลต่างที่สร้างจากเครื่อง BERT ณ จุด A 1	124
รูปที่ 6.21 สเปกตรัมของสัญญาณทางแสงจากต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง ณ จุด B 1	125
รูปที่ 6.22 สเปกตรัมของสัญญาณทางแสงจากตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC	1
ณ จุด B 1	125
รูปที่ 6.23 แผนภาพรูปตาของสัญญาณทางแสงขาออกจากต้นแบบตัวรับส่งสัญญญาณทางแส ณ จุด B	۹ 127
รูปที่ 6.24 แผนภาพรูปตาของสัญญาณทางแสงขาออกจากตัวรับส่งสัญญญาณทางแสงโมดูล	
JXP-01LMAC1 ณ จุด B 1	127

รูปที่ 6.25 แผนภาพรูปตาของสัญญาณขาออกจากตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-
01LMAC1 กรณี Loopback ณ จุด C 129
รูปที่ 6.26 แผนภาพรูปตาของสัญญาณขาออกจากตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-
01LMAC1 กรณีสัญญาณทางแสงผ่าน SSMF ระยะทาง 25 km ณ จุด C 130
รูปที่ 6.27 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราความผิดพลาดบิตกับกำลังแสงขาเข้าของต้นแบบตัวรับส่ง
สัญญาณทางแสง
รูปที่ 6.28 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราความผิดพลาดบิตกับกำลังแสงขาเข้าของตัวรับส่งสัญญาณ
ทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1
รูปที่ 6.29 การเชื่อมต่อวงจรเพื่อทดสอบความทนจิตเตอร์
รูปที่ 6.30 แผนภาพรูปตาของสัญญาณแรงดันผลต่างหลังจากผ่านวงจรเพิ่ม ISI Jitter 134
รูปที่ 6.31 แผนภาพรูปต <mark>าของสัญญาณแรงดันผลต่างที่เสมือนวิ่ง</mark> ผ่านเมนบอร์ดและถูกรบกวนด้วย
สัญญาณข้างเคียง
รูปที่ 6.32 ผลการทดสอบคว <mark>ามทน</mark> จิตเตอร์
รูปที่ 6.33 การเชื่อมต่อวงจรทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์
รูปที่ 6.34 แผนภาพรูปตาของสัญญาณขาออกจากต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง จากการ
ทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์
รูปที่ 6.35 แผนภาพรูปตาของสัญญาณขาออกจากตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-
01LMAC1 จากการทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์139
รูปที่ 6.36 การเชื่อมต่อวงจรทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์
รูปที่ 6.37 ผลการทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์ 142

ดัชนีคำศัพท์

Absorption Region	บริเวณดูดกลื่น
Active Region	บริเวณแอคทีฟ
Amplifier	ตัวขยายสัญญาณ
Analog	สัญญาณแอนะล็อก
Attenuation	การลดทอนกำลังแสง
Avalanche Effect	ปรากฏการณ์ถล่มทลาย
Band Gap Energy	แถ <mark>บความก</mark> ว้างพลังงาน
Bit Error Rate, BER	อัตราความผิดพลาดบิต
Bit Error Rate Tester, BERT	เครื่องวัดอัตราความผิดพลาดบิต
Characteristic Impedance	<mark>ค่าอิมพิแดนซ์คุณลั</mark> กษณะ
Chromatic Dispersion	การกระจายโครมาติก
Clock and Data Recovery, CDR	วงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกาและสัญญาณข้อมูล
Clock Recovery	วงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกา
Conduction Band	ชั้นนำไฟฟ้า
Conductivity	สภาพนำไฟฟ้า
Continuous Wave, CW	สัญญาณแสงต่อเนื่อง
Copper loss	การสูญเสียกำลังในทองแดง
Coupling	การคู่ควบ
Crosstalk	สัญญาณรบกวนข้างเคียง
Current Return Path	เส้นทางการไหลกลับของกระแส
Cut Off Wavelength	ความยาวคลื่นขีดจำกัด
Data Recovery	วงจรกู้คืนสัญญาณข้อมูล
Demultiplex	วงจรดีมัลติเพลกซ์
Dense Wavelength Division	การรับส่งสัญญาณข้อมูลหลายความยาวคลื่น
	1
Multiplexing, DWDM	แบบหนาแนน

Dielectric loss	การสูญเสียกำลังในไดอิเล็กตริก
Differential Voltage Signal	สัญญาณแรงดันผลต่าง
Direct Modulation	การมอดูเลตโดยตรง
Discontinuity	ความไม่ต่อเนื่องของเส้นสัญญาณ
Dispersion	การถ่างออกของสัญญาณ
Distributed Feedback Laser, DFB	เลเซอร์ชนิดป้อนกลับแบบกระจายตัว
Electro-Absorption Modulation, EAM	การมอดูเลตด้วยวิธีดูดกลื่นคลื่นไฟฟ้า
Electro-Absorption Modulator	เลเซอร์ที่มีมอดูเลเตอร์ชนิดดูดกลืนคลื่นไฟฟ้า
Integrated Laser, EML	<mark>อยู่ภายใน</mark>
Electron-Hole Pair	ค <mark>ู่อิเล็กตรอนและ</mark> โฮล
Electro-Magnetic Interference, EMI	สัญญาณรบกวนจากคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
Equalizer	วงจรอีควอไลเซอร์
Equilibrium	สภาวะสมดุล
External Modulation	การมอดูเลตภายนอก
Extinction Ratio, EX Ratio	<mark>ค่าสัดส่วนสัญญ</mark> าณบิต 1 ต่อสัญญาณบิต 0
	<mark>หรือค่าส</mark> ัดส่ว <mark>นเอ็กซ์ติงชัน</mark>
Eye Crossing Point	จุดตัดของแผนภาพรูปตา
Eye Diagram	แผนภาพรูปตา
Eye Mask	หน้ากากแผนภาพรูปตา
Fabry-Perot Laser, FP Laser	เลเซอร์ชนิดฟาร์บริเพโรท์
Free Running Frequency	ความถี่วิ่งอิสระ
Frequency Modulation, FM	การมอดูเลตทางความถี่
Frequency Stability	เสถียรภาพของความถี่
Impedance Matching	การจับคู่อิมพิแดนซ์
Impedance miss matches	การไม่เข้าคู่อิมพิแดนซ์
Intrinsic Region	บริเวณอินทรินซิค
Jitter	การส่ายจังหวะของสัญญาณหรือจิตเตอร์
Jitter Generation	การเพิ่มจิตเตอร์

Jitter Tolerance	ความทนจิตเตอร์
Jitter Transfer	การส่งผ่านจิตเตอร์
Jitter Transfer Bandwidth	แบนด์วิทด์ของการส่งผ่านจิตเตอร์
Laser	เลเซอร์
Laser Driver	ตัวขับเลเซอร์
Light Emitting Diode, LED	ตัวแอลอีดี
Load resistor	ตัวต้านทานโหลด
Loopback	การป้อนกลับสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยนำแสง
	ระยะสั้นๆ
Loss	การสูญเสีย
Low Pass Filter, LPF	วงจรกรองผ่านต่ำ
Main Amplifier, MA	ตัวขยายสัญญาณหลัก
Mainboard	เมนบอร์ด
Modulated Path	เส้นทางมอดู _เ ลต
Multimedia	สื่อผสม
Multi Mode Fiber, MMF	เส้นใยน้ำแสงชนิดหลายโหมด
Multiplex	วงจรมัลติเพลกซ์
Optical Communication	การสื่อสารผ่านเส้นใยนำแสง
Optical Modulator	ตัวมอดูเลเตอร์ทางแสง
Optical Power	กำลังแสงขาออก
Optical Source	แหล่งกำเนิดแสง
Optical Spectrum Analyzer, OSA	เครื่องมือวัดสเปกตรัมทางแสง
Optical Transceiver	ตัวรับส่งสัญญาณทางแสง
Package	แพ็คเกจ
Pattern Generator, PG	ตัวสร้างรูปแบบข้อมูล
Permeability of free space	เพอร์มีบิลิตีในสุญญากาศ
Permittivity of free space	เพอร์มิตทิวิตีในสุญญากาศ
Phase Detector, PD	วงจรตรวจจับเฟส

Phase Locked Loop, PLL	วงจรเฟสล็อกลูป
Photocurrent	กระแสแสง
Photo-Detector	ตัวตรวจจับแสง
Photon Absorption	การดูดกลื่นโฟตอน
Post Amplifier	ตัวขยายสัญญาณหลัง
Power Dissipation	ค่าพลังงานสูญเสีย
Power Sensitivity	ความไวกำลังแสง
Printed Circuit Board, PCB	แผ่นวงจรพิมพ์
Radiative Loss	การ <mark>สูญเสียกำ</mark> ลังจากการแผ่รังสี
Resonant Frequency	ความถี่กำทอน
Responsivity	ค่าการตอบสนอง
Sampling point	<mark>จุดพิจารณาระ</mark> ดับสัญญาณ
Single Mode Fiber, SMF	<mark>เส้นใยนำแสงชนิด</mark> โหมดเดียว
Signal Path	เส้นสัญญาณ
Signal Repeater	<mark>อุปกรณ์ทวน</mark> สัญญาณ
Signal to Noise Ratio, SNR	<mark>อัตราส่ว</mark> นสัญญาณข้อมูลต่อสัญญาณรบกวน
Spectral Width	ความกว้างสเปกตรัม
Spontaneous Emission	การเปล่งแสงแบบเกิดขึ้นเอง
Stimulated Emission	การเปล่งแสงแบบถูกกระตุ้น
Switch	อุปกรณ์สื่อสารประเภทสวิตซ์
Router	อุปกรณ์สื่อสารประเภทเราเตอร์
Temperature Controller	วงจรควบคุมอุณหภูมิ
Test Point	จุดทดสอบ
Thermistor	ตัวต้านทานที่แปรตามอุณหภูมิหรือเทอร์มิสเตอร์
Threshold Current	กระแสขีดเริ่มเปลี่ยน
Threshold Voltage	แรงดันตัดสิน
Total loss	การสูญเสียกำลังรวม
Transmission Line	สายส่ง

Trimpot Unmodulated Path Valence Band Voltage-Controlled Oscillator, VCO Voltage Regulator ตัวต้านทานปรับค่าได้ เส้นทางที่ไม่ถูกมอดูเลต ขั้นวาเลนซ์ ออสซิลเลเตอร์ควบคุมด้วยแรงดัน วงจรควบคุมแรงดัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากอดีตถึงปัจจุบันการเติบโตอย่างต่อเนื่องของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือพัฒนาการของ สื่อผสม (Multimedia) ทำให้ปริมาณข้อมูลที่ใช้ในการสื่อสารมีมากขึ้น การสื่อสารแบบดั้งเดิมที่ใช้ สายทองแดงในการรับส่งข้อมูลจึงไม่สามารถตอบสนองต่อการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของปริมาณ ข้อมูล การสื่อสารผ่านเส้นใยนำแสง (Optical Communication) จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญและถูก ใช้งานอย่างแพร่หลาย เมื่อเปรียบเทียบการสื่อสารผ่านเส้นใยนำแสงกับสายทองแดง พบว่าการ สื่อสารผ่านเส้นใยนำแสงมีข้อดีอยู่หลายประการ เช่น (1) มีขนาดเล็กและน้ำหนักเบา จึงมีการนำ เส้นใยนำแสงหลายๆเส้นมารวมเข้าด้วยกันเป็นหนึ่งสายเคเบิล ทำให้มีช่องสัญญาณในการส่ง ข้อมูลโดยพื้นที่สำหรับวางระบบเส้นใยนำแสงเท่าเดิม, (2) การลดทอนกำลังต่อระยะทางต่ำจึงทำ ให้ส่งสัญญาณได้ระยะไกลขึ้น และใช้อุปกรณ์ทวนสัญญาณ (Signal Repeater) จำนวนน้อยลง และ (3) เส้นใยนำแสงทำมาจากวัสดุประเภทฉนวนไฟฟ้า เช่น แก้วหรือพลาสติก จึงไม่ถูกรบกวน จากคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (Electro-Magnetic Interference, EMI) ทำให้การสื่อสารจากต้นทางไป ยังปลายทางมีความถูกต้องสูงขึ้น นอกจากนั้นการลอบดักฟังสัญญาณเป็นไปได้ยาก จึงถือได้ว่า การสื่อสารผ่านเส้นใยนำแสงมีความปลอดภัยสูง

องค์ประกอบพื้นฐานของการสื่อสารผ่านเส้นใยนำแสง ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ (1) ตัว รับส่งสัญญาณทางแสง (Optical Transceiver) ที่ภายในประกอบด้วยภาคส่งทำหน้าที่แปลง สัญญาณทางไฟฟ้าเป็นสัญญาณทางแสง และในทางกลับกันภาครับทำหน้าที่แปลงสัญญาณทาง แสงเป็นสัญญาณทางไฟฟ้า ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงจะถูกติดตั้งอยู่บนเมนบอร์ด (Mainboard) ซึ่งเป็นแผงวงจรไฟฟ้าอยู่ภายในอุปกรณ์สื่อสารประเภทสวิตซ์ (Switch) หรือเราเตอร์ (Router) และ (2) เส้นใยนำแสงที่อยู่ระหว่างตัวรับส่งสัญญาณทางแสงทำหน้าที่เชื่อมต่อสัญญาณทางแสง ในปัจจุบันเส้นใยนำแสงมีหลายชนิด เช่น เส้นใยนำแสงชนิดโหมดเดียว (Single Mode Fiber, SMF) และเส้นใยนำแสงชนิดหลายโหมด (Multi Mode Fiber, MMF) เป็นต้น จากองค์ประกอบที่ กล่าวมาสามารถแสดงเป็นแผนภาพได้ดังรูปที่ 1.1

รูปที่ 1.1 แผนภาพระบบการสื่อสารผ่านเส้นใยนำแสง

ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงได้มีการศึกษาวิจัยและผลิตออกมาในเชิงพาณิชย์ตั้งแต่อัตรา ข้อมูล 155 Mb/s, 622 Mb/s, 2.5 Gb/s จนเป็น 10 Gb/s [1] และในอนาคตกำลังพัฒนาอัตรา ข้อมูลให้เพิ่มขึ้นเป็น 40 Gb/s และ 100 Gb/s [2] นอกจากการพัฒนาด้านอัตราข้อมูลแล้ว การ พยายามลดขนาดแพ็คเกจ (Package) และการกำหนดมาตรฐานการเชื่อมต่อระหว่างตัวรับส่ง สัญญาณทางแสงกับเมนบอร์คถือว่าเป็นโจทย์ปัญหาให้กับวิศวกร จุดประสงค์ที่วิศวกรพยายาม ลดขนาดแพ็คเกจและกำหนดมาตรฐานการเชื่อมต่อให้มีลักษณะแบบเดียวกันมีดังต่อไปนี้ (1) อุปกรณ์สวิตซ์หรือเราเตอร์สามารถรองรับตัวรับส่งสัญญาณทางแสงได้เพิ่มขึ้นในพื้นที่ที่เท่าเดิม, (2) ต้นทุนในการผลิตลดลงเพราะอุปกรณ์ทางไฟฟ้าเช่น วงจรมัลติเพลกซ์ (Multiplex), วงจรดีมัลติ เพลกซ์ (Demultiplex) และวงจรเข้ารหัส เป็นต้น จะถูกย้ายไปติดตั้งบนเมนบอร์ดของอุปกรณ์ สวิตซ์หรือเราเตอร์, (3) การช่อมบำรุงหรือการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการสื่อสารสามารถทำได้ ง่ายขึ้นเพราะตัวรับส่งสัญญาณแสงสามารถถอดอออกและเสียบเข้าสู่เมนบอร์ดได้ง่าย และ (4) การ ซื้อตัวรับส่งสัญญาณทางแสงไม่จำเป็นต้องซื้อกับผู้ผลิตรายใดรายหนึ่งเท่านั้น เพราะตัวรับส่ง สัญญาณทางแสงของแต่ละผู้ผลิตมีมาตรฐานการเชื่อมต่อกับเมนบอร์ดแบบเดียวกัน ในการ กำหนดมาตรฐานสำหรับตัวรับส่งสัญญาณทางแสง จำเป็นต้องมีการตั้งกลุ่มความร่วมมือขึ้นเพื่อ ร่วมกันกำหนดประเภทอุปกรณ์ในตัวรับส่งสัญญาณทางแสง, การเชื่อมต่อกับเมนบอร์ด, ขนด ของแผ่นวงจรพิมพ์ และการทดสอบประสิทธิภาพของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง ปัจจุบันมีตัวรับ ส่งสัญญาณทางแสงที่พัฒนาและผลิตในเชิงพาณิชย์ตามมาตรฐาน XENPAK, XFP และ SFP [3] ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะใช้มาตรฐาน XFP เป็นแนวทางในการออกแบบและทดสอบประสิทธิภาพ ต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP เริ่มต้นพัฒนาขึ้นในปี 2544 โดยกลุ่ม Multi Source Agreement (MSA) [4-5] มีจุดประสงค์ดังต่อไปนี้ (1) ลดขนาดของตัวรับส่งสัญญาณทาง แสงจากเดิมที่ใช้แพ็คเกจตามมาตรฐาน XENPAK โดยย้ายวงจรมัลติเพลกซ์, วงจรดีมัลติเพลกซ์ และวงจรเข้ารหัสไปติดตั้งบนเมนบอร์<mark>ดแทน ทำให้อุป</mark>กรณ์ที่เหลืออยู่บนตัวรับส่งสัญญาณทางแสง ตามมาตรฐาน XFP ประกอบ<mark>ด้วยวงจรกู้คืนสัญญาณนาพิ</mark>กาและสัญญาณข้อมูล (Clock and Data Recovery, CDR) ที่ภาคส่งและภาครับ, ตัวขับเลเซอร์ (Laser driver), เลเซอร์ (Laser), ตัว ิตรวจจับแสง (Photo-Detector) และตัวขยายสัญญาณหลัง (Post Amplifier) และ (2) เพิ่ม ประสิทธิภาพในการจัดก<mark>ารเกี่ยวกับการรบกวนจากคลื่นแม่เหล</mark>็กไฟฟ้าและอุณหภูมิภายในตัว รับส่งสัญญาณทางแสง การเชื่อมต่ออุปกรณ์ภายในต่างๆของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตาม มาตรฐาน XFP แสดงดังรูปที่ 1.2 ในปัจจุบันมีการพัฒนาตัวรับส่งสัญญาณทางแสงให้มีขนาดเล็ก ้ลงกว่าตัวรับส่งสัญญาณ<mark>ทางแสงตามมาตรฐาน XFP</mark> ซึ่งเรียกว่าตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตาม มาตรฐาน SFP โดยการนำเอาวงจร CDR ที่อยู่บนตัวรับส่งสัญญาณทางแสงทั้งภาคส่งและภาครับ ้ไปติดตั้งที่เมนบอร์ดแทน ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงในเชิงพาณิชย์ตามมาตรฐาน SFP สามารถ ้รับส่งสัญญาณผ่านเส้นใยน้ำแสงไ<mark>ด้ระยะ 10 km ที่อัตรา</mark>ข้อมูล 10 Gb/s แต่ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สนใจการพัฒนาระบบการสื่อสารระยะไกล จึงได้เลือกใช้ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP เป็นแนวทาง ตัวอย่างงานวิจัยที่พัฒนาตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP [6-7] ที่ ้ผ่านมา ในงานวิจัยแรกเป็นการพัฒนาตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP เพื่อใช้รับส่ง ข้อมูลระยะทาง 40 km และงานวิจัยที่สองเปลี่ยนอุปกรณ์ภายในตัวรับส่งสัญญาณทางแสงเพื่อ เพิ่มระยะทางในการรับส่งข้อมูลให้ไกลถึง 140 km โดยใช้ตัวขยายสัญญาณชนิด Erbium-Doped Fiber Amplifier (EDFA) ช่วยในการแก้ปัญหาเรื่องการลดทอนกำลังแสง ทั้งสองงานวิจัยได้กล่าว เฉพาะส่วนการทดสอบการรับส่งสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยน้ำแสง แต่ไม่ได้กล่าวถึงการทดสอบ การส่ายจังหวะของสัญญาณหรือจิตเตอร์ (Jitter) ซึ่งเป็นหนึ่งในมาตรฐานที่ต้องทดสอบ

รูปที่ 1.2 แผนภาพส่วนประกอบของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP

ปัจจุบันประเทศไทยมีการวางระบบสื่อสารผ่านเส้นใยนำแสงเพื่อใช้ในการเชื่อมต่อการ สื่อสารระหว่างประเทศ ระหว่างจังหวัด จนกระทั่งใช้กันในบริเวณมหาวิทยาลัยหรือภายในอาคาร สำนักงานต่างๆ แต่พบว่าการวางระบบทั้งหมดได้นำเข้ามาจากต่างประเทศ สาเหตุแรกเพราะ ประเทศไทยยังขาดวิศวกรที่มีความรู้ ความเข้าใจในการออกแบบและเชื่อมต่อระบบ สาเหตุที่สอง เกิดจากการนำเข้าอุปกรณ์อาทิ ตัวส่งสัญญาณทางแสง, ตัวรับสัญญาณทางแสงและอุปกรณ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยอุปกรณ์ที่นำเข้ามีข้อมูลไม่เพียงพอสำหรับศึกษาและออกแบบ ส่งผลให้วิศวกรขาด แนวทางในการเริ่มต้นการออกแบบและสร้างอุปกรณ์ขึ้นมาใช้งานเอง ดังนั้นการศึกษา ระบบสื่อสารผ่านเส้นใยนำแสงทั้งการออกแบบ, การประกอบ และการทดสอบอุปกรณ์ จึงเป็น จุดเริ่มต้นที่ทำให้วิศวกรและบุคลากรที่มีความสนใจได้พัฒนาความรู้ ความชำนาญทางการ ออกแบบ และความสามารถในการประกอบอุปกรณ์การสื่อสารผ่านเส้นใยนำแสง เพื่อพัฒนาองค์ ความรู้ด้านนี้ต่อไป

จากที่กล่าวมาเบื้องต้นทั้งหมด วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงนำเสนอการออกแบบ การประกอบ และการทดสอบ ต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP อัตราข้อมูล 10 Gb/s โดย ใช้เลเซอร์ที่มีมอดูเลเตอร์ชนิดดูดกลืนคลื่นไฟฟ้าอยู่ภายใน (Electro-Absorption Modulator Integrated Laser, EML) และตัวตรวจจับแสงชนิด Positive-Intrinsic-Negative (PIN) จากนั้นจะ ทำการทดสอบต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงที่ประกอบขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 2 การทดสอบ คือ (1) การทดสอบการรับส่งข้อมูลผ่านเส้นใยนำแสงชนิดโหมดเดียว ตามระยะทางมาตรฐาน โดย ให้ได้ค่าอัตราความผิดพลาดบิต (Bit Error Rate, BER) ของการรับส่งข้อมูลต้องน้อยกว่าหรือ เท่ากับ 10⁻¹² ตามมาตรฐาน International Telecommunication Union Telecommunication Standardization Sector (ITU-T) G.691 ที่กำหนดไว้ และ (2) การทดสอบจิตเตอร์ แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ (1) ความทนจิตเตอร์ (Jitter Tolerance) เพื่อทดสอบประสิทธิของภาคส่งสัญญาณ ใน ความสามารถทนต่อจิตเตอร์ของสัญญาณที่มาจากเมนบอร์ด, (2) การเพิ่มจิตเตอร์ (Jitter Generation) เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของภาครับสัญญาณกับจิตเตอร์ที่เกิดขึ้นในภาครับ และ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อออกแบบลายวงจรพิมพ์ความเร็วสูงสำหรับเชื่อมต่อองค์ประกอบของต้นแบบตัว รับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP อัตราข้อมูล 10 Gb/s
- เพื่อออกแบบและประกอบภาคส่งสัญญาณทางแสง ซึ่งใช้เลเซอร์ที่มีมอดูเลเตอร์ชนิด ดูดกลืนคลื่นไฟฟ้าอยู่ภายใน (Electro-Absorption Modulator Integrated Laser, EML) พร้อมกับภาครับสัญญาณทางแสง ซึ่งใช้ตัวตรวจจับแสงชนิด Positive-Intrinsic-Negative (PIN) โดยมีวงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกาและสัญญาณข้อมูลอยู่ทั้ง ภาคส่งและภาครับ
- เพื่อทดสอบและวิเคราะห์ประสิทธิภาพของต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตาม มาตรฐาน XFP อัตราข้อมูล 10 Gb/s ที่ประกอบขึ้น ผ่านเส้นใยนำแสงชนิดโหมด เดียวระยะทาง 40 km ตามมาตรฐาน ITU-T G.691

1.3 เป้าหมายและขอบเขตของการวิจัย

- สามารถออกแบบวงจรพิมพ์ความเร็วสูงเพื่อใช้ในการประกอบอุปกรณ์ต้นแบบตัว รับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP อัตราข้อมูล 10 Gb/s
- 2. ออกแบบ, ประกอบและทดสอบต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP อัตราข้อมูล 10 Gb/s
- วัดและวิเคราะห์การรับส่งสัญญาณของต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงกรณี ป้อนกลับสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยน้ำแสงระยะสั้นๆ (Loopback) และกรณี สัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยน้ำแสงชนิดโหมดเดียวระยะทาง 40 km ที่อัตราความ ผิดพลาดบิตเท่ากับ 10⁻¹² โดยมีค่า Power Penalty ไม่เกิน 2 dB ตามมาตรฐาน ITU-T G.691
- วัดและวิเคราะห์การส่ายจังหวะของสัญญาณหรือจิตเตอร์ (Jitter) ของต้นแบบตัว รับส่งสัญญาณทางแสงประกอบด้วย (1) การทดสอบความทนจิตเตอร์ (Jitter Tolerance) ของภาคส่งสัญญาณ, (2) การทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์ (Jitter

Generation) ของภาครับสัญญาณ และ (3) การทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์ (Jitter Transfer) ของวงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกาและสัญญาณข้อมูลให้ผ่านมาตรฐาน XFP

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- ศึกษาความรู้พื้นฐานของระบบสื่อสารผ่านเส้นใยน้ำแสงระยะใกล้ (Short Haul) ผ่าน เส้นใยน้ำแสงชนิดโหมดเดียว
- 2. ศึกษาและเรียนรู้การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ในห้องปฏิบัติการวิจัย
- สึกษาและเลือกใช้องค์ประกอบต่างๆ ในการออกแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตาม มาตรฐาน XFP
- ศึกษาและออกแบบลายวงจรความเร็วสูงพร้อมกับออกแบบแผ่นวงจรพิมพ์ของตัว รับส่งสัญญาณทางแสง
- 5. ศึกษาการส่ายจังหวะของสัญญาณหรือจิตเตอร์ (Jitter) และออกแบบการทดลอง
- จัดซื้ออุปกรณ์และประกอบต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงอัตราข้อมูล 10 Gb/s ตามที่ได้ออกแบบไว้
- กดสอบและปรับปรุงประสิทธิภาพของต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง
- 8. ทดสอบประสิทธิภาพของต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงในการรับส่งสัญญาณ ทางแสงผ่านเส้นใยน้ำแสงชนิดโหมดเดียว ที่อัตราความผิดพลาดบิตเท่ากับ 10⁻¹²
- 9. ทดสอบจิตเตอร์ ซึ่งประกอบด้วย (1) การทดสอบความทนจิตเตอร์ (Jitter Tolerance), (2) การทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์ (Jitter Generation) และ (3) การ ทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์ (Jitter Transfer) ตามมาตรฐาน XFP
- 10. วิเคราะห์ผลการทดสอบ และปรับปรุงต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง
- 11. เขียนวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

มีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบ ประกอบ และวิเคราะห์ประสิทธิภาพของตัวรับส่ง สัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP อัตราข้อมูล 10 Gb/s และสามารถนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ ไปปรับปรุงประสิทธิภาพของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงในอนาคตให้ดียิ่งขึ้น

1.6 ประมวลวิทยานิพนธ์

บทที่ 1 บทนำ : เนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ เป้าหมายและขอบเขตของการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินงาน และประโยชน์ที่คาดว่าจะ ได้รับ

บทที่ 2 หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง : เนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงทฤษฎีและหลักการ พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวรับส่งสัญญาณทางแสง อธิบายแต่ละองค์ประกอบของตัวรับส่งสัญญาณ ทางแสง ปัจจัยที่มีผลต่อการรับส่งสัญญาณความเร็วสูง รวมถึงหลักการในการออกแบบลายวงจร สำหรับการส่งผ่านสัญญาณความเร็วสูง

บทที่ 3 การออกแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงและอุปกรณ์ใช้ร่วมในการทดสอบ : เนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงการเลือกอุปกรณ์ที่นำมาประกอบเป็นตัวรับส่งสัญญาณทางแสง พร้อม กับอธิบายหน้าที่การทำงานของอุปกรณ์ที่เลือกใช้ การออกแบบลายเส้นสัญญาณความเร็วสูง ซึ่ง อธิบายรายละเอียดในการคำนวณตัวแปรที่ใช้ในการออกแบบ พร้อมทั้งกล่าวถึงการออกแบบลาย วงจรเพื่อเชื่อมต่อแต่ละองค์ประกอบของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง การเลือกชนิดของ เส้นใยนำแสงในการเชื่อมต่อตัวรับส่งสัญญาณทางแสง และการออกแบบอุปกรณ์ทดสอบความ ทนจิตเตอร์ (Jitter Tolerance)

บทที่ 4 ปัญหาระหว่างขั้นตอนการประกอบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง : เนื้อหาในบทนี้จะ กล่าวถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับภาคส่งของต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงในขณะประกอบลงวงจร ต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง ที่ทำให้ตัวส่งสัญญาณทางแสงมีกำลังแสงขาออกลดลง พร้อม กับนำเสนอสมมุติฐานที่คาดว่าเป็นสาเหตุ

บทที่ 5 การวัดประสิทธิภาพของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง : เนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึง ขั้นตอนการวัดประสิทธิภาพของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ การทดสอบ การรับส่งสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยนำแสงชนิดโหมดเดียว และการทดสอบจิตเตอร์

บทที่ 6 ผลการวัดประสิทธิภาพ : เนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงผลการวัดประสิทธิภาพของ ต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงที่ออกแบบ พร้อมกับเปรียบเทียบผลกับตัวรับส่งสัญญาณทาง แสงเชิงพาณิชย์ โมดูล JXP-01LMAC1 ของบริษัท JDSU และการวัดกำลังไฟฟ้าที่ใช้ขณะทำงาน

บทที่ 7 บทสรุปและข้อเสนอแนะ : เนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงบทสรุปผลการวิจัยและ ข้อเสนอแนะสำหรับใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัยต่อไป

บทที่ 2

หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 ลักษณะทางกายภาพของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

การออกแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP ในเบื้องต้นจำเป็นต้องศึกษา ลักษณะแพ็คเกจและการเชื่อมต่อระหว่างตัวรับส่งสัญญาณทางแสงกับเมนบอร์ด เพื่อที่จะทำให้ ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงที่ออกแบบสามารถเชื่อมต่อกับเมนบอร์ดภายในอุปกรณ์สื่อสารประเภท สวิตซ์ (Switch) หรือเราเตอร์ (Router) ที่อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน ถึงแม้ผลิตโดยผู้ผลิตต่างรายก็ ตาม เพราะฉะนั้นจะเริ่มอธิบายลักษณะแพ็คเกจ และการเชื่อมต่อตัวรับส่งสัญญาณทางแสงกับ เมนบอร์ดในหัวข้อที่ 2.1.1 และ 2.1.2 ตามลำดับ

2.1.1 ลักษณะแพ็คเกจ

แผ่นวงจรพิมพ์ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงจะถูกบรรจุลงแพ็คเกจที่ทำมาจากอลูมิเนียม ที่มี ความยาว 78 mm, กว้าง 18.4 mm และสูง 8.5 mm ดังรูปที่ 2.1 [8] โดยปลายด้านหนึ่งสำหรับ เชื่อมต่อกับเส้นใยนำแสงผ่านหัวต่อแบบ Lucent Connector (LC) และปลายอีกด้านหนึ่งมี ลักษณะเป็นหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ เชื่อมต่อกับเมนบอร์ด รายละเอียดแต่ละขาสัญญาณ อธิบาย ในหัวข้อที่ 2.1.2 ข้อดีของแพ็คเกจ XFP คือ ขนาดเล็กและน้ำหนักเบาทำให้สามารถติดตั้งบน อุปกรณ์ประเภทสวิตซ์หรือเราเตอร์ได้จำนวนมากกว่าตัวรับส่งสัญญาณทางแสงแบบ XENPAK

รูปที่ 2.1 แพ็คเกจของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP

2.1.2 การเชื่อมต่อตัวรับส่งสัญญาณทางแสงกับเมนบอร์ด

ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงเชื่อมต่อกับเมนบอร์ดแสดงดังรูปที่ 2.2 [9] ตัวอย่างเมนบอร์ดที่ นำมาแสดงเป็นของบริษัท Cisco Systems จำกัด โดยมีช่องเสียบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง 1 ช่อง เพื่อใช้งานในระบบ SONET (OC-192) / SDH (STM-64) ที่อัตราข้อมูล 10 Gb/s การ เชื่อมต่อระหว่างตัวรับส่งสัญญาณทางแสงกับเมนบอร์ด สัญญาณทางไฟฟ้าต่างๆจะวิ่งผ่านหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ ดังรูปที่ 2.3 ตามมาตรฐาน XFP กำหนดให้แผ่นลายวงจรพิมพ์ (Print Circuit Board, PCB) ของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง มีความหนา 1 mm โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้านคือ ด้าน วงจรความเร็วสูงและด้านวงจรความเร็วต่ำ [5] ในด้านวงจรความเร็วสูงประกอบด้วยเส้นสัญญาณ และอุปกรณ์ความเร็วสูง เพื่อลดผลของความไม่ต่อเนื่อง (Discontinuity) ของเส้นสัญญาณ ดังนั้น ลายเส้นสัญญาณความเร็วสูงส่วนใหญ่จะถูกออกแบบให้มีลักษณะเป็นเส้นตรง สำหรับด้านวงจร ความเร็วต่ำประกอบด้วย วงจรควบคุมอุปกรณ์ความเร็วสูง, วงจรตรวจสอบสถานะของตัวรับส่ง สัญญาณทางแสง และแหล่งจ่ายไฟ ส่วนคุณสมบัติและหน้าที่ของแต่ละขาสัญญาณมีรายละเอียด อยู่ในภาคผนวก ค.

รูปที่ 2.2 การเชื่อมต่อตัวรับส่งสัญญาณทางแสงกับเมนบอร์ด

รูปที่ 2.3 ขาสัญญาณต่างๆของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงมาตรฐาน XFP

2.2 องค์ประกอบภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

องค์ประกอบภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงประกอบด้วย 4 องค์ประกอบคือ (1) แหล่งกำเนิดแสง (Optical Source) ทำหน้าที่สร้างสัญญาณแสงต่อเนื่อง (Continuous Wave, CW) โดยมีวงจรควบคุมกระแสไบแอส และวงจรควบคุมอุณหภูมิอยู่ภายในเพื่อควบคุมให้ สัญญาณทางแสงขาออกมีเสถียรภาพทางกำลังแสงและความยาวคลื่น [10-11], (2) ตัวมอดูเล เตอร์ทางแสง (Optical Modulator) ทำหน้าที่มอดูเลตสัญญาณทางไฟฟ้าเข้ากับสัญญาณทางแสง ต่อเนื่อง [11], (3) ตัวขับเลเซอร์ (Laser Driver) ทำหน้าที่ขยายสัญญาณข้อมูลทางไฟฟ้าความเร็ว สูงให้มีขนาดใหญ่เพียงพอสำหรับขับตัวมอดูเลเตอร์ [11] และ (4) วงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกาและ สัญญาณข้อมูล (Clock and Data Recovery, CDR) ทำหน้าที่กู้คืนจังหวะสัญญาณนาฬิกาจาก สัญญาณข้อมูลพร้อมกับสร้างสัญญาณข้อมูลใหม่ที่มีอัตราข้อมูลเดียวกับสัญญาณนาฬิกา [12] การเชื่อมต่อแต่ละองค์ประกอบของภาคส่งแสดงดังรูปที่ 2.4 โดยจะอธิบายรายละเอียดของ แหล่งกำเนิดแสง, ตัวมอดูเลเตอร์, ตัวขับเลเซอร์, และวงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกาและสัญญาณ ข้อมูล ในหัวข้อที่ 2.2.1 ถึง 2.2.4 ตามลำดับ

รูปที่ 2.4 แผนภาพการเชื่อมต่อแต่ละองค์ประกอบของภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

2.2.1 แหล่งกำเนิดแสง (Optical Source)

การสื่อสารผ่านเส้นใยน้ำแสงใช้อุปกรณ์ที่ผลิตมาจากสารกึ่งตัวน้ำเป็นแหล่งกำเนิดแสง ้หรือที่เรียกว่า เลเซอร์ กระบวนการสร้างลำแสงของเลเซอร์ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ ขั้นตอนแรกคือ การดูดก<mark>ลืนโฟตอน (Photon absorption) เกิดขึ้นเมื่อมีกลุ่มโฟตอนเข้ามาตก</mark> กระทบบริเวณปลอดพาห<mark>ะ</mark> (Depletion region) ทำให้อิเล็กตรอนในชั้นวาเลนซ์ (Valance band) ถูกกระตุ้นไปอยู่ในชั้นนำไฟฟ้า (Conduction band) ตามกฎของแพลงค์ (Planck's law) ขั้นตอนที่ 2 คือ การเปล่งแสงแบบเกิดขึ้นเอง (Spontaneous emission) เกิดจากการที่อิเล็กตรอนที่อยู่ในชั้น ้นำไฟฟ้ามีสภาพไม่เสถียร จึงตก<mark>กลับลงมาสู่ชั้นวาเล</mark>นซ์พร้อมกับปลดปล่อยพลังงานออกมา พลังงานที่ปลดปล่อยออกมาจะเป็นสัญญาณรบกวนในเชิงแสง ขั้นตอนที่ 3 คือ การเปล่งแสงแบบ ถูกกระตุ้น (Stimulated emission) เมื่ออิเล็กตรอนที่ไม่เสถียรในชั้นนำไฟฟ้า ถูกกระตุ้นด้วย กลุ่มโฟตอนที่มีพลังงานระดับหนึ่ง ทำให้อิเล็กตรอนตกกลับสู่ชั้นวาเลนซ์ พร้อมกับปลดปล่อย พลังงานที่มีขนาดและเฟสเดียวกันกับกลุ่มโฟตอนที่เข้ามากระตุ้น พลังงานที่ได้คือแสงเลเซอร์ ใน สภาวะสมดุล (Equilibrium) ปริมาณอิเล็กตรอนที่อยู่ในชั้นนำไฟฟ้ามีจำนวนน้อย ทำให้กลุ่มโฟ ตอนที่มาตกกระทบ จะเกิดเฉพาะกระบวนการดูดกลืนโฟตอนและการเปล่งแสงแบบเกิดขึ้นเอง เท่านั้น การที่จะทำให้เกิดกระบวนการเปล่งแสงแบบถูกกระตุ้น จะต้องให้มีอิเล็กตรอนอยู่ในชั้นนำ ้ไฟฟ้าจำนวนมากพอ ด้วยการฉีดอิเล็กตรอนเข้าสู่เนื้อสารในชั้นนำไฟฟ้า ซึ่งกระบวนการนี้เรียกว่า population inversion ซึ่งเป็นการเพิ่มกำลังแสงเลเซอร์ จากขั้นตอนการเกิดแสงที่กล่าวไปเบื้องต้น สามารถแบ่งเลเซคร์ตามโครงสร้างคคกเป็น 2 ชนิดดังต่คไปนี้
เลเซอร์ชนิดฟาร์บริเพโรท์ (Fabry-Perot Laser, FP Laser) มีโครงสร้างที่ปลายทั้งสอง ด้านเป็นกระจก (Reflecting layer) แสงที่เกิดขึ้นจะสะท้อนไปมา ทำให้เกิดความถี่กำทอน (Resonant frequency) หลายความถี่ ลักษณะแสงที่ออกมาจึงมีสเปกตรัม (Sigma, σ) กว้าง เท่ากับ 4.07 nm แสดงดังรูปที่ 2.5

รูปที่ 2.5 สเป<mark>กตรัมของเลเซอ</mark>ร์ชนิดฟาร์บริเพโรท์

2) เลเซอร์ชนิดป้อนกลับแบบกระจายตัว (Distributed Feedback Laser, DFB) มี สเปกตรัมที่แคบกว่าเลเซอร์ชนิดฟาร์บริเพโรท์ เพราะโครงสร้างภายในเลเซอร์ชนิดป้อนกลับแบบ กระจายตัวใช้หลักการหักเหของเกรติงที่มีค่าดัชนีการสะท้อนแตกต่างกันเป็นคาบ แสงจะสะท้อน อยู่ภายในช่องปิดของเลเซอร์ มีเพียงแสงความถี่เดียวหลุดออกมา ตัวอย่างสเปกตรัมของเลเซอร์ ชนิดป้อนกลับแบบกระจายตัว ความกว้างสเปกตรัมของแสงมีค่าเท่ากับ 0.0001 nm หรือ 15 MHz แสดงดังรูปที่ 2.6 [13] แต่ด้วยข้อจำกัดของเครื่องมือวัดสเปกตรัมทางแสง (Optical Spectrum Analyzer, OSA) ของบริษัท Agilent Technologies รุ่น 86140B ซึ่งมีความละเอียดในการวัดได้ มากที่สุด 0.06 nm [14] ทำให้อ่านค่าความกว้างสเปกตรัมทางแสงได้เท่ากับ 0.053 nm เลเซอร์ ชนิด DFB เป็นที่นิยมใช้สำหรับส่งสัญญาณทางแสงระยะไกลและในระบบการรับส่งสัญญาณ ข้อมูลหลายความยาวคลื่นแบบหนาแน่น (Dense Wavelength Division Multiplexing, DWDM)

รูปที่ 2.6 สเปกตรัมของเลเซอร์ชนิดป้อนกลับแบบกระจายตัว

การควบคุมกำลังแสงและเสถียรภาพของความยาวคลื่นแสง มีความสำคัญต่อการสื่อสาร ้ข้อมูลอัตราเร็วสูงและการสื่<mark>อสารระยะไกล แสงจะเปล่งออก</mark>มาได้เมื่ออิเล็กตรอนถูกเหนี่ยวนำ ้ด้วยโฟตอนในระดับพลังงานที่มากพอเรียกระดับพลังงานดังกล่าวว่า กระแสขีดเริ่มเปลี่ยน (Threshold Current, I_{th}) เมื่อก<mark>ระแสเพิ่มขึ้นกำลัง</mark>แสงขาออกจะแปรผันตรงกับกระแสที่ป้อน ให้แก่เลเซอร์ แสดงดังรูปที่ 2.7 [10] โดยค่ากระแสที่ป้อนให้กับเลเซอร์ควบคุมโดยวงจรควบคุม อีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ค่ากระแสขีดเริ่มเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงคือ Controller) กระแส (Current อุณหภูมิที่ไม่คงที่ มีความสัมพันธ์ดังสมการที่ (2.1) [10] โดย I_{เกอ} คือค่ากระแสขีดเริ่มเปลี่ยนที่ อุณหภูมิ 0 K, To คือค่าคงที่อุณหภูมิภายในเลเซอร์ สำหรับเลเซอร์ที่ใช้สารกึ่งตัวนำชนิด InGaAsP มีค่าคงที่อุณหภูมิอยู่ในช่วง 50 - 70 °C และ T คืออุณหภูมิภายในเลเซอร์ขณะทำงาน ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิที่มีต่อค่ากระแสขีดเริ่มเปลี่ยนแสดงดังรูปที่ 2.7 เมื่อ ้อุณหภูมิสูงขึ้นเลเซอร์ต้องการค่ากระแสขีดเริ่มเปลี่ยนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวมีผลต่อ ้ความไม่เสถียรของกำลังแสง จึงแก้ปัญหาด้วยการติดตั้ง Thermo Electric Cooler (TEC) ไว้ ภายในแพ็คเกจเลเซอร์ เพื่อทำหน้าที่รักษาอุณหภูมิภายในเลเซอร์ให้คงที่ โดยมีตัวต้านทานที่แปร ตามอุณหภูมิหรือเทอร์มิสเตอร์ (Thermistor) ทำหน้าที่วัดอุณหภูมิภายในเลเซอร์ให้อยู่ในรูปของ ้ค่าความต้านทาน จากนั้นป้อนค่าความต้านทานให้กับวงจรควบคุมอุณหภูมิ (Temperature Controller) ภายนอก เพื่อปรับกระแส TEC ให้สัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิ

รูปที่ 2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังแสงขาออกกับกระแสไบแอสที่อุณหภูมิต่างๆ

$$I_{th}(T) = I_{th0} \exp(\frac{T}{T_0})$$
(2.1)

2.2.2 ตัวมอดูเลเตอร์ทางแสง (Optical Modulator)

ตัวมอดูเลเตอร์ทางแสงทำหน้าที่เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติทางแสงให้มีการเปลี่ยนแปลงตาม สัญญาณข้อมูลที่ต้องการส่ง การมอดูเลตแสงสามารถทำได้หลายวิธีเช่น การมอดูเลตทางความ เข้มแสง, ทางเฟส และทางความถี่ แต่ที่นิยมใช้ในปัจจุบันคือการมอดูเลตทางความเข้มแสง เนื่องจากแสงจะถูกมอดูเลตให้มีระดับความเข้มแสงตามการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณข้อมูล ทำ ให้ที่ภาครับสามารถตรวจจับการเปลี่ยนแปลงของระดับความเข้มของสัญญาณแสงได้ง่าย

ในปัจจุบันการมอดูเลตทางความเข้มแสงที่นิยมใช้มี 3 วิธี คือ (1) การมอดูเลตโดยตรง (Direct Modulation), (2) การมอดูเลตด้วยวิธีดูดกลืนคลื่นไฟฟ้า (Electro-Absorption Modulator, EAM) และ (3) การมอดูเลตภายนอก (External Modulation) ซึ่งจะอธิบาย รายละเอียดแต่ละวิธีในหัวข้อที่ 2.2.2.1 ถึง 2.2.2.3 ตามลำดับ

2.2.2.1 <u>การมอดูเลตโดยตรง (Direct Modulation)</u>

การมอดูเลตโดยตรงมีจุดเด่นคือ มีวงจรควบคุมที่ไม่ซับซ้อน มีหลักการทำงานคือ เปิดปิดแหล่งกำเนิดแสงตามรูปแบบข้อมูล โดยควบคุมผ่านวงจรขับเลเซอร์ ไม่ต้องมีตัว มอดูเลเตอร์จึงมีขนาดกะทัดรัด และต้นทุนต่ำ เมื่อสัญญาณข้อมูลเข้าสู่วงจรขับเลเซอร์จะ ถูกแปลงเป็นสัญญาณข้อมูลในเชิงปริมาณกระแสไฟฟ้า โดยบิต '0' ตัวขับเลเซอร์ป้อน กระแสไฟฟ้าให้เลเซอร์น้อย ในขณะที่บิต '1' ตัวขับเลเซอร์จะป้อนกระแสไฟฟ้าให้เลเซอร์ มาก แสงที่ออกมาจะมีการเปลี่ยนแปลงระดับความเข้มแสงตามข้อมูลที่เข้าสู่ตัวขับ เลเซอร์ดังรูปที่ 2.8

รูปที่ 2.8 ความสัมพันธ์ระหว่า<mark>งกำลังแสงขาออก, ค่</mark>ากระแสไบแอส และกระแสมอดูเลต

การกำหนดระดับความเข้มแสงของบิต '0' และบิต '1' ของการมอดูเลตโดยตรง ทำผ่านตัวแปร 2 ตัวคือ (1) กระแสไบแอส (I_{bias}) เป็นกระแสที่กำหนดช่วงการทำงานของ เลเซอร์ต้องมีค่ามากกว่าค่ากระแสขีดเริ่มเปลี่ยน และ (2) กระแสมอดูเลต (I_{mod}) เป็น กระแสที่กำหนดความต่างของความเข้มแสงของข้อมูลบิต '0' และบิต '1' ที่เรียกว่าค่า สัดส่วนเอ็กซ์ติงชัน (Extinction ratio, EX ratio) ดังสมการที่ (2.2) [11] โดยค่าสัดส่วน เอ็กซ์ติงชันเป็นการเปรียบเทียบระดับกำลังแสงของข้อมูลบิต '1' (*P*₁(*mW*)) และกำลัง แสงของข้อมูลบิต '0' (*P*₀(*mW*)) ในรูป dB ระบบการสื่อสารผ่านเส้นใยนำแสงได้มีการ กำหนดค่าสัดส่วนเอ็กซ์ติงชันตามอัตราข้อมูลและระยะทางของเส้นใยนำแสงที่เลือกใช้ ตามมาตรฐาน ITU-T G.691, Optical interfaces for single channel STM-64 and other SDH systems with optical amplifiers [15]

$$EX = 10\log_{10} \frac{P_1(mW)}{P_0(mW)}$$
(2.2)

การมอดูเลตสัญญาณทางไฟฟ้าโดยตรงไม่นิยมใช้กับสัญญาณที่มีอัตราข้อมูล สูงๆ หรือการสื่อสารผ่านเส้นใยนำแสงระยะไกล เพราะการมอดูเลตโดยตรงไม่เพียง เปลี่ยนแปลงระดับกำลังแสงแต่มีการเปลี่ยนแปลงเฟสหรือความถี่รวมอยู่ด้วย ซึ่งเสมือน ว่าสัญญาณทางแสงถูกมอดูเลตทางความถี่ (Frequency modulation, FM) ปรากกฎ การณ์นี้เรียกว่า Chirp แสงที่ออกมามีความกว้างสเปกตรัมเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ต้องการ

2.2.2.2 <u>การมอดูเลตด้วยวิธีดูดกลื่นคลื่นไฟฟ้า (Electro-Absorption Modulation, EAM)</u>

ตัวมอดูเลเตอร์ที่ใช้หลักการมอดูเลตด้วยวิธีดูดกลืนคลื่นไฟฟ้าสามารถรวมเข้ากับ แหล่งกำเนิดแสงเรียกว่า เลเซอร์ที่มอดูเลตด้วยวิธีการดูดกลืนคลื่นไฟฟ้า (Electro-Absorption Modulator Integrated Laser, EML) เนื่องจากตัวมอดูเลเตอร์มีขนาดเล็ก เมื่อนำมารวมเข้ากับเลเซอร์ชนิด DFB จะมีโครงสร้างดังรูปที่ 2.9 โครงสร้างของตัวมอดูเล เตอร์ผลิตมาจากสารกึ่งตัวนำระหว่าง InGaAsP/InP ซึ่งมีคุณสมบัติดูดกลืนแสง ส่วน หลักการทำงานของ EML คือ บริเวณแอคทีฟ (Active region) สร้างสัญญาณแสง ต่อเนื่องที่มีกำลังแสงตามระดับกระแสที่ป้อนเข้ามา เมื่อแสงเคลื่อนที่ไปยังบริเวณดูดกลืน (Absorption region) ซึ่งทำหน้าที่คล้ายตัวตรวจจับแสง คือเมื่อไม่มีการป้อนแรงดัน ใบแอสย้อนกลับให้แก่ตัวมอดูเลเตอร์ แสงที่เข้ามาบริเวณดูดกลืนจะถูกส่งผ่านออกไป หมด ในทางตรงกันข้ามถ้ามีการป้อนแรงดันไบแอสย้อนกลับมากพอ แสงจะถูกดูดกลืน การมอดูเลตด้วยวิธีนี้จะแก้ปัญหา Chirp ที่เกิดขึ้นในกรณีมอดูเลตโดยตรง

รูปที่ 2.9 โครงสร้างเลเซอร์ที่มอดูเลตด้วยวิธีดูดกลืนคลื่นไฟฟ้า

คุณสมบัติ EML ที่กล่าวไปเบื้องต้นมีตัวแปรสำคัญที่ใช้ในการกำหนดค่าสัดส่วน เอ็กซ์ติงชัน ประกอบด้วย (1) แรงดันไบแอส (V_{bias}) เป็นแรงดันที่กำหนดระดับความเข้ม แสงเฉลี่ยและ (2) แรงดันมอดูเลต (V_{mod}) เป็นแรงดันที่กำหนดความต่างระหว่างความเข้ม แสงของสัญญาณบิต '1' และบิต '0' ดังแสดงในรูปที่ 2.10

รูปที่ 2.10 ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังแสงขาออก, แรงดันไบแอสย้อนกลับ และแรงดันมอดูเลต

2.2.2.3 <u>การมอดูเลตภายนอก (External Modulation)</u>

การมอดูเล<mark>ตภายนอกสามารถมอดู</mark>เลต<mark>สัญญา</mark>ณข้อมูลได้สูงกว่า 10 Gb/s แต่มี ขั้นตอนในการติดตั้ง<mark>และประกอบที่ซับซ้อน</mark>กว่าวิธีอื่น เนื่องจากตัวมอดูเลเตอร์อยู่ ภายนอกและมีขนาดใหญ่ <mark>อีกทั้งต้นทุนของอุปก</mark>รณ์มีราคาสูงกว่าการมอดูเลตด้วยวิธีอื่นๆ ตัวมอดูเลเตอร์ชนิดนี้สร้างขึ้นมาจากสารกึ่งตัวนำที่มีคุณสมบัติ piezoelectric เช่น LiNbO₃ เรียกตัวมอดูเลเตอร์ชนิดนี้ว่า Mach-Zehnder Modulator (MZM) ซึ่งมีโครงสร้าง ตามรูปที่ 2.11 หลักการทำงานคือ เมื่อสัญญาณแสงต่อเนื่องเดินทางมายังตัวมอดูเลเตอร์ จะถูกแยกออกเป็น 2 เส้นทาง คือ เส้นทางที่ไม่ถูกมอดูเลต (Unmodulated Path) กับ เส้นทางมอดูเลต (Modulated Path) หรือเส้นทางที่มีการติดตั้งแท่งอิเล็กโทรด เมื่อป้อน แรงดันให้กับแท่งอิเล็กโทรดตามการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณข้อมูล จะทำให้เส้นทางนี้มี ้ค่าดัชนีหักเหเปลี่ยนแปลง แสงที่เดินทางจะเกิดความล่าช้าของเฟสเป็นสัดส่วนตามขนาด ของแรงดัน เมื่อแสงทั้ง 2 เส้นทางมารวมกันอีกครั้งที่ปลายทาง ในกรณีแสงจาก 2 เส้นทางมีเฟสตรงกันจะเกิดการแทรกสอดแบบเสริมกัน ทำให้เกิดแสงออกมาจากตัวมอ-ดูเลเตอร์ ซึ่งเป็นการส่งข้อมูลบิต '0' ในทางกลับกันถ้าแสงจาก 2 เส้นทางมีเฟสตรงข้าม กัน จะเกิดการแทรกสอดแบบหักล้างกัน จึงไม่มีแสงออกมาจากตัวมอดูเลเตอร์ ซึ่งเป็นการ ส่งข้อมูลบิต '0'

รูปที่ 2.11 โครงสร้างของ Mach-Zehnder Modulator

การเลือกใช้วิธีการมอดูเลตขึ้นอยู่กับอัตราข้อมูลที่ต้องการส่ง ขนาดของตัวส่งสัญญาณ ทางแสง และความคุ้มทุน เป็นต้น จากทฤษฏีที่กล่าวในเบื้องต้น การมอดูเลตโดยตรงมีหลักการที่ ง่ายและราคาถูก แต่ไม่สามารถส่งสัญญาณที่อัตราข้อมูลสูงได้ เพราะปัญหาเรื่อง Chirp การมอดู-เลตด้วยวิธีการดูดกลืนคลื่นไฟฟ้าสามารถรวมเข้ากับแหล่งกำเนิดแสง ทำให้มีขนาดเล็ก, สามารถ มอดูเลตสัญญาณที่อัตราข้อมูล 10 Gb/s, ไม่เกิดปัญหาเรื่อง Chirp และมีราคาถูกกว่าการมอดู-เลตภายนอก ดังนั้นในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงเลือกใช้การมอดูเลตด้วยวิธีดูดกลืนคลื่นไฟฟ้าเป็นวิธี ในการมอดูเลตสัญญาณทางแสง

2.2.3 ตัวขับเลเซอร์ (Lase<mark>r Driver)</mark>

ตัวขับเลเซอร์ทำหน้าที่ขยายสัญญาณทางไฟฟ้าให้กับตัวมอดูเลเตอร์ทางแสง การที่ตัว มอดูเลเตอร์จำเป็นต้องมีตัวขับเลเซอร์ เพราะการสื่อสารข้อมูลความเร็วสูงใช้แรงดันระดับ Current Mode Logic (CML) มีขนาดผลต่างแรงดันขนาดเล็กอยู่ในช่วง 0.4 - 1 V_{p-p} เท่านั้น ระดับแรงดัน ดังกล่าวไม่เพียงพอสำหรับขับตัวมอดูเลเตอร์ เพื่อให้ได้ค่าสัดส่วนเอ็กซ์ติงชันมากพอตาม มาตรฐาน ITU-T G.691 นอกจากนี้ตัวขับเลเซอร์จะถูกออกแบบให้มีขา สำหรับป้อนสัญญาณ นาฬิกาเพื่อทำการปรับจังหวะ (retime) ของสัญญาณข้อมูลให้มีจังหวะเดียวกับสัญญาณนาฬิกา เช่น ชิปวงจรรวม MAX3941 จากบริษัท MAXIM [16]

2.2.4 วงจรกู้คืนสัญญาณาฬิกาและสัญญาณข้อมูล (Clock and Data Recovery, CDR)

วงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกาและสัญญาณข้อมูลประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ (1) วงจร กู้คืนสัญญาณนาฬิกา (Clock Recovery) ใช้หลักการของวงจรป้อนกลับที่เรียกว่าวงจรเฟสล็อก-ลูป (Phase-Locked Loop, PLL) เพื่อกู้คืนจังหวะของสัญญาณนาฬิกาให้มีความถูกต้อง เพื่อ ป้อนเข้าสู่ (2) วงจรกู้คืนสัญญาณข้อมูล (Data Recovery) ซึ่งประกอบด้วยวงจร D Flip-Flop (DFF) ทำหน้าที่กู้คืนและสร้างสัญญาณข้อมูลขึ้นมาใหม่ ให้มีความถี่เดียวกับสัญญาณนาฬิกาที่ เข้าสู่วงจร DFF เพราะฉะนั้นการส่ายจังหวะของสัญญาณหรือจิตเตอร์ (Jitter) และความถูกต้อง ของการตัดสินบิตของสัญญาณข้อมูล ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของวงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกาและ วงจรกู้คืนสัญญาณข้อมูล รายละเอียดของวงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกาและวงจรกู้คืนสัญญาณ ข้อมูลอธิบายในหัวข้อที่ 2.2.4.1 และ 2.2.4.2 ตามลำดับ

2.2.4.1 <u>วงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกา (Clock Recovery)</u>

วงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกาใช้วงจรเฟสล็อกลูปทำหน้าที่กู้คืนสัญญาณนาฬิกา จากสัญญาณข้อมูลขาเข้า หลักการทำงานของวงจรเฟสล็อกลูปประกอบด้วย 2 วงจรคือ วงจรตรวจจับเฟส (Phase Detector, PD) และวงจรออสซิลเลเตอร์ควบคุมแรงดัน (Voltage-Controlled Oscillator, VCO) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) วงจรตรวจจับเฟส ทำหน้าที่เปรียบเทียบความต่างเฟส ($\Delta \phi$) ของสัญญาณ ขาเข้าสองสัญญาณ ได้แก่ V₁(t) และ V₂(t) ในรูปของแรงดันเฉลี่ยขาออก ($\overline{V}_{out}$) ซึ่งมี ความสัมพันธ์เชิงเส้งเส้นดังรูปที่ 2.12 [12] ตำแหน่ง $\Delta \phi = 0$ กราฟจะตัดจุดกำเนิด (Origin point) ซึ่งหมายความว่าไม่มีแรงดันเฉลี่ยขาออกเพราะไม่มีความต่างเฟสของทั้ง สองสัญญาณ ส่วนของความชันเส้นสัญญาณเรียกว่าอัตราขยายของตัวตรวจจับเฟส

(2) วงจรออสซิลเลเตอร์ควบคุมแรงดัน ทำหน้าที่สร้างสัญญาณขาออกที่มีความถึ่ เท่ากับ ω_{out} ความถี่ดังกล่าวแปรผันตรงกับขนาดของแรงดันขาเข้า (V_{cont}) ซึ่งเป็น ความสัมพันธ์ระหว่างแรงดันขาเข้ากับค่าความถี่ขาออกของวงจร VCO สามารถเขียนได้ ดังสมการที่ (2.3) [12] โดย K_{vco} คืออัตราขยายในการแปลงแรงดันเป็นความถี่ของวงจร VCO และ ω_0 คือค่าความถี่วิ่งอิสระ (free running frequency) ของวงจร VCO ดังกราฟ รูปที่ 2.13

$$\omega_{out} = \omega_0 + K_{vco} V_{cont} \tag{2.3}$$

รูปที่ 2.13 ความสัมพันธ์ระหว่า<mark>งค่าความถี่ของสัญ</mark>ญาณจากวงจร VCO กับแรงดันขาเข้า

จากที่กล่าวมาแล้วในเบื้องต้นวงจรเฟสล็อกลูปประกอบด้วยวงจรตรวจจับเฟส และวงจรออสซิลเลเตอร์ควบคุมแรงดันดังรูปที่ 2.14 (ก) [12] วงจรตรวจจับเฟสจะ เปรียบเทียบสัญญาณขาเข้า (V_{in}) กับสัญญาณขาออก (V_{out}) ถ้าสัญญาณทั้งสองมีความ แตกต่างกันในเชิงเฟส วงจรตรวจจับเฟสจะสร้างแรงดัน V_{pD} ขึ้น เพื่อป้อนให้วงจร VCO เพื่อใช้ในการสร้างสัญญาณขาออก (V_{out}) ที่มีความถี่สัมพันธ์กับ V_{pD} จากนั้น V_{out} จะถูก ป้อนย้อนกลับเข้าสู่วงจรตรวจจับเฟสเพื่อเปรียบเทียบเฟสกับ V_{in} โดยทำซ้ำไปเรื่อยๆ จนกระทั่งเฟสของสัญญาณขาออก (ϕ_{out}) เท่ากับเฟสของสัญญาณขาเข้า (ϕ_{in}) ในทาง ปฏิบัติจะแทรกวงจรกรองผ่านต่ำ (Low Pass Filter, LPF) ระหว่างวงจร PD และวงจร VCO ดังรูปที่ 2.14 (ข) เพื่อกำจัดสัญญาณความถี่สูงที่อยู่ในแรงดัน V_{pD} ทำให้สัญญาณ ที่เข้าวงจร VCO มีความคลาดเคลื่อนน้อยลง

รูปที่ 2.14 แผนภาพวงจรเฟสล็อกลูปอย่างง่าย (ก) ไม่มี LPF (ข) มี LPF

ตัวอย่างการทำงานของวงจรเฟสล็อกลูปแสดงดังรูปที่ 2.15 เมื่อสัญญาขาเข้า $V_{in}(t)$ มีความถี่เท่ากับ ω_0 และที่เวลา t₀ มีความถี่เพิ่มขึ้น ดังรูปที่ 2.15 (ก) และรูปที่ 2.15 (ง) ทำให้ $V_{in}(t)$ มีเฟสนำ $V_{out}(t)$ ดังรูปที่ 2.15 (ข) เมื่อนำสัญญาณทั้งสองป้อนเข้า วงจร PD จะได้ V_{pD} ที่มีค่าเพิ่มขึ้นตามผลต่างเฟสแสดงดังรูปที่ 2.15 (ค) ในขณะที่วงจร VCO มีความถี่เท่ากับ ω_0 หรือที่เรียกว่าความถี่อิสระของวงจร VCO เมื่อ V_{pD} ถูก ป้อนเข้าวงจร VCO จะทำให้ ω_{out} มีค่าเพิ่มขึ้นตามระดับแรงดัน V_{pD} ดังรูปที่ 2.15 (จ) ดังนั้น $V_{out}(t)$ จะมีความถี่เพิ่มขึ้นตาม จากนั้นจึงป้อน $V_{out}(t)$ กลับให้แก่วงจร PD เพื่อ เปรียบเทียบกับ $V_{in}(t)$ พบว่าเฟสของ $V_{out}(t)$ จะมีค่าใกล้เคียงกับ $V_{in}(t)$ มากขึ้น กระบวนการนี้จะเกิดซ้ำไปเรื่อยๆกระทั่งเฟสของ $V_{in}(t)$ และ $V_{out}(t)$ จะเท่ากัน

รูปที่ 2.15 ตัวอย่างการทำงานของวงจรเฟสล็อกลูป

2.2.4.2 <u>วงจรกู้คืนสัญญาณข้อมูล (Data Recovery)</u>

วงจรกู้คืนสัญญาณข้อมูลประกอบด้วยวงจร DFF ที่รับสัญญาณข้อมูลและ สัญญาณนาฬิกาที่ถูกกู้คืนแล้ว เข้ามาเพื่อสร้างสัญญาณข้อมูลใหม่ดังรูปที่ 2.16 [12] วงจร DFF ทำงานตามขอบของสัญญาณนาฬิกา ได้ทั้งขอบขาขึ้น, ขอบขาลง หรือทั้งขอบ ขาขึ้นและขาลง เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจจึงจะอธิบายการทำงานของวงจร DFF ที่ขอบ ขาขึ้นของสัญญาณนาฬิกา จากรูปที่ 2.16 เมื่อสัญญาณนาฬิกาเป็นขอบขาขึ้นวงจร DFF จะอ่านค่าสัญญาณข้อมูลขาเข้าที่ต่อเข้ากับพอร์ต D ถ้ามีระดับแรงดันสูงกว่าระดับแรงดัน ตัดสิน (Threshold voltage) ที่ตั้งไว้ แล้ววงจร DFF จะสร้างสัญญาณบิต '1' ออกมาที่ พอร์ต Q ในทางกลับกันถ้าสัญญาณขาเข้ามีระดับแรงดันต่ำกว่าแรงดันตัดสิน สัญญาณที่ ออกมาจะเป็นบิต '0' ซึ่งระดับแรงดันนี้จะคงไว้จนกว่าจะมีขอบขาขึ้นของสัญญาณนาฬิกา อีกครั้ง

รูปที่ 2.16 (บน) แผนภาพวงจรกู้สัญญาณข้อมูล และ (ล่าง) ตัวอย่างการกู้คืนสัญญาณข้อมูล

เนื่องจากสัญญาณนาฬิกาเป็นตัวแปรสำคัญในการพิจารณาบิต '0' หรือบิต '1' ของสัญญาณข้อมูล ดังนั้นการตั้งจุดพิจารณาระดับสัญญาณ (Sampling point) ต้องเป็น จุดที่ทำให้ความผิดพลาดของการพิจาณาบิตเกิดขึ้นน้อยสุด นอกจากนั้นปัจจัยที่มีผลทำ ให้การตัดสินบิตผิดพลาดคือ วงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกาไม่สามารถสร้างสัญญาณ นาฬิกาที่นิ่งได้ เพราะฉะนั้นเพื่อให้วงจร CDR สามารถกู้คืนสัญญาณข้อมูลได้อย่างมี ประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตั้งจุดพิจารณาระดับสัญญาณให้เหมาะสมและสัญญาณ นาฬิกาที่กู้คืนมาต้องมีความถูกต้องและนิ่ง ในทางปฏิบัติวงจร CDR ที่ภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP จะมีวงจรอีควอไลเซอร์ (Equalizer) ชนิด Decision-Feedback Equalizer (DFE) อยู่ก่อนหน้าวงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกาและสัญญาณข้อมูล เนื่องจากสัญญาณข้อมูลต้อง เดินทางผ่านเมนบอร์ด ก่อนที่จะมาถึงตัวรับส่งสัญญาณทางแสง ส่งผลทำให้เกิดปัญหา Inter-Symbol Interference (ISI) ขึ้น [11]

2.3 องค์ประกอบภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

องค์ประกอบของภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงประกอบด้วย (1) ตัวตรวจจับแสง (Photo-Detector) ทำหน้าที่แปลงสัญญาณทางแสงให้เป็นสัญญาณทางไฟฟ้า สัญญาณทาง ไฟฟ้าที่ได้จะมีขนาดเล็ก [10-11] จึงใช้ (2) ตัวขยายสัญญาณ (Amplifier) ทำหน้าที่ขยาย สัญญาณทางไฟฟ้าโดยใช้ Trans-Impedance Amplifier (TIA) และ Main Amplifier (MA) คู่กัน เพื่อให้ได้สัญญาณที่มีขนาดใหญ่ [11-12] พอสำหรับป้อนเข้าสู่ (3) วงจร CDR ซึ่งมีหลักการ ทำงานเหมือนกันกับวงจร CDR ที่ภาคส่ง แต่จะใช้ตัวขยายสัญญาณแทนวงจรอีควอไลเซอร์ [12] การเชื่อมต่ออุปกรณ์ภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางไฟฟ้า แสดงดังรูปที่ 2.17 รายละเอียดของ ตัวตรวจจับแสงและตัวขยายสัญญาณจะอธิบายในหัวข้อที่ 2.3.1 และ 2.3.2 ตามลำดับ ส่วนวงจร CDR ได้อธิบายไว้ในหัวข้อที่ 2.2.4

รูปที่ 2.17 แผนภาพการเชื่อมต่อแต่ละองค์ประกอบของภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

2.3.1 ตัวตรวจจับแสง (Photo-Detector)

ตัวตรวจจับแสงเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการเปลี่ยนสัญญาณทางแสงกลับเป็นสัญญาณทาง ไฟฟ้า เมื่อแสงเดินทางภายในเส้นใยนำแสงจะเกิดปัญหา 2 ปัญหาคือ การลดทอนกำลังแสง ตามระยะทางที่เพิ่มขึ้นของ และมีการถ่างออกของสัญญาณ (Dispersion) (Attenuation) เส้นใยน้ำแสง ปัจจัยสำคัญในการพิจารณาเลือกใช้ตัวตรวจจับแสงคือ (1) ค่าความไวกำลังแสง (Power Sensitivity) คือค่าที่กำหนดกำลังแสงต่ำสุด เพื่อให้ตัวตรวจจับแสงสามารถแปลง ้สัญญาณทางแสงไปเป็นสัญญาณทางไฟฟ้าได้ โดยมีค่าอัตราส่วนสัญญาณข้อมูลต่อสัญญาณ รบกวน (Signal to Noise Ratio, SNR) เท่ากับหนึ่ง และ (2) ค่าแบนด์วิดท์การใช้งาน เป็น ้ตัวกำหนดอัตราข้อมูลที่ตัวตรว<mark>จจับแสงสามารถตอบสนอง</mark>ต่อความเร็วในการเปลี่ยนแปลงกำลัง แสง ดังนั้นถ้าค่าแบนด์วิดท์การใช้งานมีค่าสูง จะทำให้สามารถตรวจจับแสงที่อัตราข้อมูลสูงได้ ใน ้ ปัจจุบันตัวตรวจจับแสงม<mark>ีหลายประเภทแต่ที่เลือกใช้งานใน</mark>ระบบสื่อสารผ่านเส้นใยนำแสงจะใช้ ้วัสดุสารกึ่งตัวนำในการผลิต เนื่องจากตัวตรวจจับแสงที่ผลิตจากสารกึ่งตัวนำมีขนาดเล็ก, ค่า Power Sensitivity สูง และมีแบนด์วิดท์สูงพอที่จะตรวจจับสัญญาณทางแสงที่อัตราข้อมูล 10 Gb/s ได้ ตัวตรวจจับแสงที่ใช้งานมี 2 ชนิดคือ ตัวตรวจจับแสงชนิด Positive-Intrinsic-Negative (PIN) และตัวตรวจจับแสงชนิดถลุ่มทลาย (Avalanche Photodiode, APD) โดยจะอธิบายใน หัวข้อ 2.3.1.1 และ 2.3.1.2 <mark>ตามล</mark>ำดับ

2.3.1.1 <u>ตัวตรวจจับแสงชนิด Positivie-Intrinsic-Negative (PIN)</u>

ตัวตรวจจับแสงชนิด PIN มีโครงสร้างประกอบด้วย 3 บริเวณคือ (1) บริเวณสาร กึ่งตัวนำชนิดพีที่มีโฮลอิสระอยู่ต่อเข้ากับขั้วลบของแหล่งจ่ายไฟ, (2) บริเวณสารกึ่งตัวนำ ชนิดเอ็นที่มีอิเล็กตรอนอิสระอยู่ต่อเข้ากับขั้วบวกของแหล่งจ่ายไฟ และ (3) บริเวณอินทริ-นซิค (Intrinsic region) คือบริเวณสารกึ่งตัวนำที่ถูกโดปด้วยสารกึ่งตัวนำชนิดเอ็นอย่าง อ่อน เรียกบริเวณนี้ว่าบริเวณปลอดพาหะ ซึ่งเป็นบริเวณที่แสงเข้ามาตกกระทบ แสดงดัง รูปที่ 2.18 [10] หลักการทำงานเริ่มจากการป้อนแรงดันไฟไบแอสย้อนกลับให้กับตัว ตรวจจับแสง ทำให้บริเวณปลอดพาหะมีขนาดกว้างขึ้นเมื่อแสงโฟตอนมาตกกระทบด้วย ระดับพลังงานที่มากกว่าค่าแถบความกว้างพลังงาน (Band Gap Energy) อิเล็กตรอนใน ชั้นวาเลนซ์จะถูกกระตุ้นไปอยู่ที่ชั้นนำไฟฟ้า กระบวนการนี้ทำให้เกิดคู่อิเล็กตรอนและโฮล (Electron-Hole Pair) อิสระขึ้น ซึ่งจะถูกพัดพาด้วยสนามไฟฟ้า ซึ่งโฮลจะถูกพัดพาด้วย สนามไฟฟ้าไปยังบริเวณสารกึ่งตัวนำชนิดพีและอิเล็กตรอนจะพัดพาไปยังสารกึ่งตัวนำ ชนิดเอ็น ทำให้เกิดกระแสแสง (photocurrent) ไหลผ่านตัวต้านทานโหลด (Load resistor) ที่ต่ออยู่ภายนอก ซึ่งขนาดของแรงดันตกคร่อมตัวต้านทานโหลดจะแปรผันตรง กับปริมาณแสงโฟตอนที่มาตกกระทบ

รูปที่ 2.18 โครงสร้าง<mark>ของตัวตรวจจับแสงชนิด PI</mark>N และวงจรไบแอสย้อนกลับ

ความยาวคลื่นแสงที่ตัวตรวจจับแสงสามารถตรวจจับได้ จะถูกกำหนดโดย คุณสมบัติของสารกึ่งตัวนำ ซึ่งแต่ละชนิดมีค่าแถบความกว้างพลังงานไม่เท่ากัน ตัว ตรวจจับแสงมีช่วงความยาวคลื่นแสงที่สามารถตรวจจับได้ เป็นไปตามทฤษฎีของแพลงค์ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างค่าแถบความกว้างพลังงาน (E_{g}) และความยาวคลื่นแสง ขีดจำกัด (Cut off wavelength, λ_{c}) ดังสมการที่ (2.4) หรือความสัมพันธ์ระหว่างค่า พลังงานของโฟตอน (E_{ph}) กับความยาวคลื่นแสง (λ) ดังสมการที่ (2.5) [10]

$$\lambda_c = \frac{hc}{E_g} = \frac{1.24um}{E_g} \tag{2.4}$$

$$E_{ph} = \frac{hc}{\lambda} \tag{2.5}$$

นอกจากค่า Power Sensitivity และค่าแบนด์วิดท์การใช้งานแล้ว ตัวแปรที่สำคัญ อีก 2 ตัวที่ใช้ในการพิจารณาประสิทธิภาพของตัวตรวจจับแสงคือ (1) ค่าประสิทธิภาพ (Efficiency, η) เป็นอัตราส่วนระหว่างจำนวนคู่อิเล็กตรอนและโฮลที่เกิดขึ้นเทียบกับ จำนวนโฟตอนที่ตกกระทบตัวตรวจจับแสงดังสมการที่ (2.6) [10] โดย I_p คือกระแสแสง จากกำลังแสงเฉลี่ย (P₀) ที่ตกกระทบตัวตรวจจับแสง ในทางปฏิบัติเมื่อมีโฟตอนจำนวน 100 ตัวตกกระทบตัวตรวจจับแสงทำให้เกิดคู่อิเล็กตรอนและโฮลจำนวน 30 ถึง 95 คู่ หมายความว่าค่าประสิทธิภาพจะอยู่ในช่วง 30 ถึง 95 เปอร์เซ็นต์ ในกรณีที่ต้องการเพิ่ม ค่าประสิทธิภาพทำได้โดยเพิ่มขนาดความกว้างของบริเวณปลอดพาหะขึ้นหรือเพิ่มพื้นที่ ให้แสงมาตกกระทบ แต่ข้อเสียของการเพิ่มขนาดความกว้างของบริเวณปลอดพาหะขึ้นหรือเพิ่มพื้นที่ อิเล็กตรอนและโฮลต้องใช้เวลานานขึ้นในการเดินทางไปยังบริเวณสารกึ่งตัวนำชนิดเอ็น และพีตามลำดับ ส่งผลให้ตัวตรวจจับแสงตอบสนองได้ช้าลง

$$\eta = \frac{I_p / q}{P_o / h\upsilon} \tag{2.6}$$

(2) ค่า Responsitivity (ℜ) คือ อัตราส่วนระหว่างกระแสแสงที่เกิดขึ้นต่อกำลัง แสงเฉลี่ยตกกระทบดังสมการที่ (2.7) [10] ค่านี้บอกความสามารถของตัวตรวจจับแสงใน การแปลงกำลังแสงไปเป็นกระแสแสงในหน่วย A/W โดยขึ้นกับค่าความยาวคลื่นแสงและ ชนิดของสารกึ่งตัวนำดังรูปที่ 2.19 [10]

รูปที่ 2.19 ความสัมพันธ์ระหว่างค่า Responsivity กับ ความยาวคลื่นแสงของสารกึ่งตัวนำชนิดต่างๆ

2.3.1.2 <u>ตัวตรวจจับแสงชนิดถล่มถลาย (Avalanche Photodiode, APD)</u>

ตัวตรวจจับแสงชนิดถล่มถลายใช้หลักการเดียวกันกับตัวตรวจจับแสงชนิด PIN แต่มีการทวีคูณกระแสแสงที่ได้ ดังนั้นโครงสร้างของตัวตรวจจับแสงชนิด APD มีลักษณะ คล้ายกับตัวตรวจจับแสงชนิด PIN แต่เพิ่มชั้น Avalanche ดังแสดงในรูปที่ 2.20 เพื่อทำให้ เกิดการชนของประจุในชั้นนี้รุนแรงยิ่งขึ้น กระบวนการนี้เรียกว่า Impact Ionization ทำให้ มีประจุเพิ่มขึ้นส่งผลให้กระแสแสงที่ออกจากตัวตรวจจับแสงถูกคูณเพิ่ม การคูณเพิ่มนี้ เรียกว่าปรากฏการณ์ถล่มทลาย (Avalanche Effect) ทำให้ตัวจรวจจับแสงสามารถ ตรวจจับแสงที่มีกำลังแสงต่ำๆได้ ดังนั้นตัวตรวจจับแสงชนิด APD จึงมีค่า Power Sensitivity สูงกว่าตัวตรวจจับแสงชนิด PIN แต่ข้อเสียคือปรากฏการณ์ถล่มทลายสร้าง สัญญาณรบกวนขึ้นในกระแสแสงและตัวตรวจจับแสงชนิด APD ต้องป้อนแรงดันไบแอส ย้อนกลับสูงถึง 26 – 38 V เพื่อให้เกิดปรากฏการณ์ถล่มถลาย

รูปที่ 2.20 โครงสร้างขอ<mark>งตัวตรวจจับแสงชนิดถล่มท</mark>ลายและวงจรไบแอสย้อนกลับ

ค่าการคูณเพิ่ม (M) เป็นอัตราส่วนระหว่างกระแสไฟฟ้าที่เกิดขึ้นหลังจากปรากฏ การถล่มถลาย (I_M) เทียบกับกระแสแสงที่เกิดจากบริเวณปลอดพาหะซึ่งไม่ได้มีการคูณ เพิ่ม (I_p) ดังสมการที่ (2.8) ทำให้ค่า Responsivity ของตัวตรวจจับแสงชนิด APD (**R**_{APD}) เพิ่มขึ้นดังสมการที่ (2.9) [10]

$$M = \frac{I_M}{I_P} \tag{2.8}$$

$$\Re_{APD} = \frac{I_p}{P_o} M = \frac{\eta q}{h\nu} M$$
(2.9)

การเลือกใช้ตัวตรวจจับแสงชนิด PIN หรือ APD พิจารณาจากกำลังแสงที่ ปลายทางหลังจากสัญญาณทางแสงเดินทางผ่านเส้นใยนำแสง ในกรณีที่กำลังแสงมีค่า สูงพอที่ตัวตรวจจับแสงชนิด PIN สามารถตรวจจับได้ จะเลือกใช้ตัวตรวจจับแสงชนิด PIN เพราะว่ามีราคาถูก, มีค่าแรงดันไบแอสย้อนกลับต่ำ และสร้างสัญญาณรบกวนน้อยกว่า ตัวตรวจจับแสงชนิด APD แต่ถ้ากำลังแสงที่ปลายเส้นใยนำแสงมีค่าน้อยมากจนตัว ตรวจจับแสงชนิด PIN ไม่สามารถตรวจจับได้ จึงเลือกใช้ตัวตรวจจับแสงชนิด APD เพราะ มีค่า Power Sensitivity สูงกว่า ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงเลือกใช้ตัวตรวจจับแสงชนิด PIN เพราะกำลังแสงที่ผ่านเส้นใยนำแสงมีค่าสูงพอที่ตัวตรวจจับแสงชนิด PIN จะตรวจจับได้

2.3.2 ตัวขยายสัญญาณ (Amplifier)

ตัวขยายสัญญาณในภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงมี 2 ประเภทคือ (1) ตัวขยาย สัญญาณชนิด TIA ทำหน้าที่แปลงกระแสเป็นแรงดันไฟฟ้า และ (2) ตัวขยายสัญญาณหลัก (Main Amplifier, MA) ทำหน้าที่ขยายแรงดันไฟฟ้าขนาดเล็กจากตัวขยายสัญญาณชนิด TIA ให้มีขนาด ใหญ่พอสำหรับวงจร CDR รายละเอียดของตัวขยายสัญญาณชนิด TIA และตัวขยายสัญญาณ หลัก อธิบายในหัวข้อที่ 2.3.2.1 และ 2.3.2.2 ตามลำดับ

2.3.2.1 <u>ตัวขยายสัญญาณชนิด TIA</u>

เมื่อตัวตรวจจับแสงสร้างกระแสแสงขึ้นมาได้แล้ว กระแสดังกล่าวจะไหลเข้าสู่ตัว ขยายสัญญาณชนิด TIA เพื่อแปลงกระแสแสง (i_i) ให้อยู่ในรูปของแรงดัน (v_0) ตัวขยาย สัญญาณชนิด TIA สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ แบบ Single-Ended TIA และ Differential TIA ดังรูปที่ 2.21 สังเกตได้ว่าตัวขยายสัญญาณชนิด TIA มีสัญญาณขาเข้า เป็นกระแสและสัญญาณขาออกเป็นแรงดัน เปรียบเสมือนมีตัวต้านทานอยู่ภายในเป็น อัตราขยาย (Z_T) โดยมีความสัมพันธ์ดังสมการที่ (2.10) [11] ข้อแตกต่างระหว่าง Single-Ended TIA กับ Differential TIA คือผลของแรงดันที่ขยายออกจาก Differential TIA จะมีค่าเป็น 2 เท่าของ Single-Ended TIA ที่อัตราขยายเท่ากัน

ในการออกแบบและเลือกใช้ตัวขยายสัญญาณชนิด TIA ต้องพิจารณา องค์ประกอบด้านการจับคู่อิมพิแดนซ์ (Impedance Matching) ที่ขาออก, อัตราขยาย, อัตราข้อมูลที่ตัวขยายสัญญาณสามารถทำงานได้ และค่าพลังงานสูญเสีย (Power Dissipation) เป็นต้น ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เลือกใช้ตัวขยายสัญญาณชนิด Differential TIA เพราะสัญญาณขาออกจากตัวขยายสัญญาณเป็นสัญญาณแรงดันผลต่าง (Differential Voltage Signal) ทำให้สามารถทนต่อสัญญาณรบกวนประเภท Common mode noise ได้และสามารถนำสัญญาณที่ได้ต่อเข้ากับวงจร CDR ได้โดยตรง รวมไปถึง ผลต่างของระดับสัญญาณแรงดันผลต่างขาออกจะมีค่าสูงกว่าผลต่างของระดับสัญญาณ ขาออกของตัวขยายสัญญาณชนิด TIA แบบ Single-Ended เมื่อเทียบกับแรงดันอ้างอิง

2.3.2.2 <u>ตัวขยายสัญญาณหลัก (Main Amplifier, MA)</u>

ตัวขยายสัญญาณหลักทำหน้าที่ขยายสัญญาณทางไฟฟ้าขนาดเล็กที่ได้จากตัว ขยายสัญญาณชนิด TIA ให้มีขนาดใหญ่พอสำหรับวงจร CDR ตัวขยายสัญญาณหลักที่ อยู่ต่อจากตัวขยายสัญญาณชนิด TIA มีอีกชื่อหนึ่งว่าตัวขยายสัญญาณหลัง (Post Amplifier) ตัวขยายสัญญาณหลักมี 2 ชนิดคือ Limiting Amplifier (LA) และ Automatic Gain Control (AGC) Amplifier มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) Limiting Amplifier (LA) มีอัตราขยายแรงดันเป็นลักษณะเชิงเส้นแสดงดังรูป ที่ 2.22 (ก) เมื่อสัญญาณขาเข้ามีขนาดใหญ่ถึงระดับหนึ่งจะไม่ถูกขยายเนื่องจาก อัตราขยายมีค่าคงที่ ช่วยกำจัดปัญหาความไม่เป็นเชิงเส้นของตัวขยายสัญญาณชนิด LA จึงเหมาะสำหรับขยายสัญญาณดิจิทัล [11]

(2) Automatic Gain Control (AGC) Amplifier มีการปรับอัตราขยายให้ เปลี่ยนไปตามระดับแรงดันสัญญาณขาเข้าดังรูปที่ 2.22 (ข) ซึ่งแตกต่างจากตัวขยาย สัญญาณชนิด LA ตรงที่เมื่อระดับสัญญาณขาเข้ามีขนาดใหญ่ ตัวขยายสัญญาณชนิด LA จะมีอัตราขยายคงที่ แต่ตัวขยายสัญญาณชนิด AGC จะลดอัตราขยายลงเพื่อคง สภาพความเป็นเชิงเส้นของอัตราขยายอยู่ ถ้าสัญญาณขาเข้ามีขนาดใหญ่มากตัวขยาย สัญญาณชนิด AGC จะไม่สามารถปรับลดอัตราขยายได้ ทำให้อัตราขยายมีค่าคงที่ เช่นเดียวกับตัวขยายสัญญาณชนิด LA ตัวขยายสัญญาณชนิด AGC เหมาะสำหรับขยาย สัญญาณแอนะล็อก (Analog) [11]

การเลือกใช้ตัวขยายสัญญาณหลักพิจารณาจากลักษณะสัญญาณที่จะขยายและ ความยากง่ายในการออกแบบวงจร ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เลือกใช้ตัวขยายสัญญาณชนิด LA เพราะสัญญาณทางไฟฟ้าที่ได้จากตัวขยายสัญญาณชนิด TIA อยู่ในรูปสัญญาณ ดิจิทัล และการออกแบบวงจรสำหรับตัวขยายสัญญาณชนิด LA สามารถทำได้ง่ายกว่าตัว ขยายสัญญาณชนิด AGC

2.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการรับส่งสัญญาณความเร็วสูง

การสื่อสารผ่านเส้นใยนำแสงมีความผิดพลาดของข้อมูลต่ำมากเมื่อเทียบกับการสื่อสาร ผ่านตัวกลางประเภทอื่น ภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงจะแปลงสัญญาณทางแสงกลับมา เป็นสัญญาณทางไฟฟ้า และผ่านวงจร CDR เมื่อเปรียบเทียบสัญญาณทางไฟฟ้าที่ออกจากวงจร CDR ที่ภาครับกับสัญญาณทางไฟฟ้าก่อนเข้าภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง พบว่ามี โอกาสที่ภาครับจะตัดสินข้อมูลผิดพลาด โดยมีสาเหตุมาจากปัญหาทางแสงและปัญหาทางไฟฟ้า ซึ่งจะอธิบายรายละเอียดในหัวข้อที่ 2.4.1 และ 2.4.2 ตามลำดับ

2.4.1 ปัญหาทางแสง

การผิดเพี้ยนของสัญญาณทางแสงเกิดจาก 2 ปัญหา คือ การลดทอนกำลังแสง (Attenuation) และการถ่างออกของสัญญาณ (Dispersion) โดยการถ่างออกของสัญญาณ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ การกระจายโครมาติก (Chromatic Dispersion), Intermodal Dispersion และ Polarization Mode Dispersion (PMD) ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เลือกใช้ เส้นใยนำแสงชนิดโหมดเดียว จึงพิจารณาเฉพาะปัญหาทางแสงที่เกิดจากการลดทอนกำลังแสง และการถ่างออกของสัญญาณจากปัญหาการกระจายโครมาติกเท่านั้น เนื่องจากปัญหา Intermodal Dispersion เกิดขึ้นเฉพาะในเส้นใยนำแสงชนิดหลายโหมดและปัญหา PMD มีค่า น้อยมากเมื่อเทียบกับปัญหาจากการกระจายโครมาติก ที่ความยาวคลื่นแสงที่ใช้งานจึงละเลยได้ ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นจะเป็นตัวกำหนดระยะทางไกลสุดระหว่างตัวรับส่งสัญญาณทางแสง 2 ตัว โดยจะอธิบายรายละเอียดในหัวข้อที่ 2.4.1.1 ถึง 2.4.1.2 ตามลำดับ เมื่อแสงเดินทางในเส้นใยนำแสงจะเกิดปรากฏการณ์การลดทอนกำลังแสง โดยมี สาเหตุมาจาก การดูดกลืน (Absorption), การกระเจิง (Scattering) และ การสูญเสีย กำลังจากการแผ่รังสี (Radiative Loss) [10] โดยกำลังแสงจะลดลงแบบ exponential เมื่อระยะทางเพิ่มขึ้น ดังสมการที่ (2.11) ในรูป mW หรือสมการที่ (2.12) [10] ในรูป dBm โดย P(0) คือค่ากำลังแสงต้นทาง, P(z) คือค่ากำลังแสงที่ระยะทาง z และ α_p คือค่า สัมประสิทธิ์การลดทอนมีหน่วย dB/km โดยค่านี้ขึ้นกับความยาวคลื่นแสงและคุณสมบัติ ของเส้นใยนำแสงที่เลือกใช้ ยกตัวอย่างเช่นความยาวคลื่นแสงในช่วง 1550 nm มีค่า สัมประสิทธิ์การลดทอนเท่ากับ 0.2 dB/km ซึ่งเป็นเส้นใยนำแสงชนิดโหมดเดียวตาม มาตรฐาน ITU-T G.652, Characteristics of a single-mode optical fibre and cable [17]

$$P(z)_{mw} = P(0)_{mw} \times 10^{\frac{-\alpha_p z}{10}}$$
(2.11)

$$P(z)_{dBm} = P(0)_{dBm} - (\alpha_P z)_{dB}$$
(2.12)

ตัวอย่างการคำนวณหาระยะทางที่ไกลที่สุดในการรับส่งสัญญาณทางแสง ระหว่างตัวรับส่งสัญญาณทางแสง 2 ตัว ภายใต้ข้อจำกัดของการลดทอนกำลังแสง โดยให้ ค่าสัมประสิทธิ์การลดทอนเท่ากับ 0.2 dB/km, กำลังแสงขาออกจากตัวส่งสัญญาณทาง แสง (*P*(0)_{dBm}) มีค่าเท่ากับ 2 dBm [13] และตัวตรวจจับแสงมีค่า Power Sensitivity (*P*(*z*)_{dBm}) เท่ากับ –19 dBm [18] เมื่อน้ำค่าทั้งหมดแทนลงสมการที่ (2.12) พบว่า ระยะทางที่ไกลสุดที่สามารถรับส่งสัญญาณทางแสงระหว่างตัวรับส่งสัญญาณทางแสง 2 ตัวมีค่าเท่ากับ 105 km

จุฬาลงกรณ่มหาวิทยาลัย

2.4.1.2 <u>การกระจายโครมาติก (Chromatic Dispersion)</u>

รูปที่ 2.23 การถ่างออกของสัญญาณทางแสงที่เคลื่อนที่ภายในเส้นใยนำแสง

เมื่อสัญญาณทางแสงเคลื่อนที่ในเส้นใยนำแสง ความกว้างของสัญญาณบิตจะ ถ่างออกตามระยะที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้สัญญาณบิตไปรบกวนบิตข้างเคียงดังรูปที่ 2.23 [10] เรียกปัญหานี้ว่าปัญหา ISI ซึ่งจะส่งผลต่อการตัดสินบิตที่ภาครับสัญญาณ การกระจาย โครมาติกมีสาเหตุมาจาก Material Dispersion และ Waveguide Dispersion ดังต่อไปนี้

(1) Material Dispersion เกิดจากความกว้างสเปกตรัมของตัวเลเซอร์มีขนาด ใหญ่เสมือนว่ามีแสงหลายความยาวคลื่นแสงเข้าสู่เส้นใยนำแสง ความยาวคลื่นแสงแต่ละ ค่า มีค่า Reflective Index แตกต่างกัน ทำให้เมื่อแสงเดินทางในเส้นใยนำแสงจาก แหล่งกำเนิดเดียวกัน จะมาถึงปลายทางไม่พร้อมกันเนื่องจากความเร็วที่ไม่เท่ากัน

(2) Waveguide Dispersion เกิดจากการที่กำลังแสงประมาณ 20% เบี่ยงเบน เข้าไปในชั้นของ Cladding ทำให้แสงที่เบี่ยงเบนเคลื่อนที่เร็วกว่าแสงที่อยู่ในชั้น Core สามารถแก้ปัญหาโดยการออกแบบหน้าตัดของเส้นใยน้ำแสงให้เหมาะสม

การหาค่าการกระจายโครมาติกของเส้นใยนำแสงชนิดโหมดเดียว สามารถ คำนวณได้ดังสมการที่ (2.13) [10] โดยค่า $D(\lambda)$ คือค่าการกระจายโครมาติกที่ความ ยาวคลื่นต่างๆ, λ คือความยาวคลื่นที่พิจารณา, λ_0 คือความยาวคลื่นที่ค่าการกระจาย โครมาติกเป็นศูนย์ และ S_0 คือค่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของการกระจายโครมาติกเทียบ กับความยาวคลื่น

$$D(\lambda) = \frac{\lambda S_0}{4} \left[1 - \left(\frac{\lambda_0}{\lambda}\right)^4 \right]$$
(2.13)

การคำนวณหาระยะทางที่ไกลที่สุดในการรับส่งสัญญาณทางแสงระหว่างตัว รับส่งสัญญาณทางแสง 2 ตัว ภายใต้ของจำกัดของการกระจายโครมาติก ในกรณีที่ไม่ ทราบค่าความกว้างสเปกตรัมของแสงที่ถูกมอดูเลต สามารถคำนวณด้วยวิธีดังต่อไปนี้ จากคุณสมบัติของตัวส่งสัญญาณทางแสงโมดูล 1636L832 มีค่า Dispersion (D) คูณกับ ระยะทาง (km) เท่ากับ 1600 ps/nm [13] ค่า Dispersion ของเส้นใยนำแสงชนิดโหมด เดียวตามมาตรฐาน ITU G.652 [17] มีค่าเท่ากับ 20 ps/km/nm ที่ความยาวคลื่นแสง 1551.72 nm เพราะฉะนั้นสามารถส่งสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยนำแสงได้ไกลสุด 80 km

จากการคำนวณปัญหาทางแสงของระบบเส้นใยนำแสงพบว่าระยะห่างระหว่างตัวรับส่ง สัญญาณทางแสง 2 ตัว ถูกจำกัดด้วยปัญหาการกระจายโครมาติกทำให้ไม่สามารถรับส่ง สัญญาณแสงได้มากกว่า 80 km แต่เนื่องจากตัวส่งสัญญาณทางแสงเกิดปัญหากำลังแสงลดลง โดยรายละเอียดของปัญหาได้อธิบายในบทที่ 4 เพราะฉะนั้นในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงลดระยะ ทางการส่งสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยนำแสงลงเหลือระยะทาง 40 km ซึ่งแต่เดิมกำหนดระยะ ทางการรับส่งสัญญาณทางแสงเท่ากับ 80 km เพื่อให้ผ่านมาตรฐาน ITU-T G.691 [15]

2.4.2 ปัญหาทางไฟฟ้า

การผิดเพี้ยนของสัญญาณทางไฟฟ้ามีสาเหตุมาจากทั้งทางภาคส่งและภาครับของตัว รับส่งสัญญาณทางแสง ทางภาครับเกิดจากการที่ตัวตรวจจับแสงและตัวขยายสัญญาณสร้าง สัญญาณรบกวนขึ้นมาระหว่างการแปลงสัญญาณทางแสงกลับเป็นสัญญาณทางไฟฟ้า ส่งผลให้ วงจรตัดสินบิตทำงานผิดพลาดได้ จิตเตอร์เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สามารถเกิดขึ้นทั้งที่ภาคส่งและ ภาครับของการสื่อสาร โดยจะอธิบายรายละเอียดในหัวข้อที่ 2.4.2.1 และ 2.4.2.2 ตามลำดับ

2.4.2.1 <u>สัญญาณรบกวนจากตัวตรวจจับแสงและตัวขยายสัญญาณ</u>

สัญญาณรบกวนจากตัวตรวจจับแสงและตัวขยายสัญญาณมีผลต่อการตัดสินบิต ที่ภาครับ [10] โดยสัญญาณรบกวนที่เกิดขึ้นจากตัวตรวจจับแสงประกอบด้วย Quantum noise และ Dark current noise อธิบายรายละเอียดในหัวข้อที่ 2.4.2.1.1 และ 2.4.2.1.2 ตามลำดับ ในส่วนสัญญาณรบกวน Thermal noise มีสาเหตุมาจากตัวขยายสัญญาณ อธิบายรายละเอียดในหัวข้อที่ 2.4.2.1.3 Quantum noise หรือ Short noise $(\langle i_Q^2 \rangle)$ เป็นสัญญาณรบกวนที่เกิด จากกลุ่มโฟตอนเคลื่อนที่มาตกกระทบกับตัวตรวจจับแสง สามารถคำนวณได้ ตามสมการที่ (2.14) [10] โดย I_p คือค่ากระแสแสงจากตัวตรวจจับแสง, q คือ ค่าประจุของอิเล็กตรอนมีค่าเท่ากับ 1.60218x10⁻¹⁹ C, B คือแบนด์วิดท์ของตัว ตรวจจับแสง, M คือค่าอัตราการคูณเพิ่มของกระแสของตัวตรวจจับแสงชนิด APD แต่มีค่าเท่ากับ 1 ในกรณีตัวตรวจจับแสงชนิด PIN และ F(M) คือค่า Noise Figure ซึ่งเป็นอัตราส่วนระหว่างค่า SNR สัญญาณขาเข้ากับค่า SNR ของ สัญญาณขาออก จากกระบวนการถล่มทลายของตัวตรวจจับแสงชนิด APD มี ความสัมพันธ์ $F(M) \approx M^x$ ในกรณีตัวตรวจจับแสงชนิด PIN ค่า F(M)เท่ากับ 1

$$\left\langle i_{Q}^{2}\right\rangle = \sigma_{Q}^{2} = 2qI_{p}BM^{2}F(M)$$
(2.14)

2.4.2.1.2 Dark current noise

Dark current noise $(\left\langle i_D^2 \right\rangle)$ เป็นสัญญาณรบกวนเมื่อไม่มีแสงมา กระทบตัวตรวจจับแสง แต่เกิดปรากฏการณ์ที่กระแสรั่วจากภายในเนื้อและพื้นผิว ของตัวตรวจจับแสง มีความสัมพันธ์ดังสมการที่ (2.15) [10] โดย I_D คือกระแส รั่วจากภายในเนื้อของตัวตรวจจับแสง และ I_L คือกระแสรั่วจากพื้นผิวของตัว ตรวจจับแสง

$$\langle i_D^2 \rangle = \sigma_{DB}^2 + \sigma_{DS}^2 = 2qI_D BM^2 F(M) + 2qI_L B$$
 (2.15)

2.4.2.1.3 Thermal noise

Thermal noise $(\langle i_{T}^{2} \rangle)$ เป็นสัญญาณรบกวนที่เกิดจากกระแสแสงจาก ตัวตรวจจับแสงไหลผ่านตัวต้านทานของตัวขยายสัญญาณ (R_{L}) ดังสมการที่ (2.16) [10] โดย k_{B} คือค่าคงที่ Boltzmann's เท่ากับ 1.38054 x 10⁻²³ J/K และ T คือค่าอุณหภูมิมีหน่วยเป็นเคลวิน

$$\left\langle i_{T}^{2}\right\rangle = \sigma_{T}^{2} = \frac{4k_{B}T}{R_{L}}B$$
(2.16)

2.4.2.2 <u>การส่ายจังหวะของสัญญาณหรือจิตเตอร์ (Jitter)</u>

รูปที่ 2.24 การจำแนกชนิดของจิตเตอร์

การส่ายจังหวะของสัญญาณหรือจิตเตอร์ในเชิงเวลามีผลทำให้ข้อมูลมีโอกาสถูก ตัดสินผิดพลาดได้ จิตเตอร์แบ่งออกเป็น 2 ชนิด [19] คือ Deterministic Jitter (DJ) และ Random Jitter (RJ) ดังรูปที่ 2.24 ในส่วน RJ เกิดจาก thermal noise หรือ shot noise ซึ่งไม่สามารถหาค่าที่แน่นอนได้ มีลักษณะการกระจายตัวเชิงสถิติแบบ Gaussian ในส่วน DJ สามารถคำนวณหาค่าที่แน่นอนได้และแบ่งออกเป็น 2 ประเภทโดยใช้หลักเกณฑ์ที่ว่า จิตเตอร์ขึ้นกับสัญญาณข้อมูลหรือไม่ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ <u>ประเภทแรก</u>ไม่ขึ้นกับ รูปแบบข้อมูล (Data Uncorrelated) ที่ประกอบด้วย (1) Bounded Uncorrelated Jitter (BUJ) ที่เกิดจากการรบกวนของสัญญาณข้างเคียง (Crosstalk) และ (2) Periodic Jitter (PJ) ซึ่งเป็นสัญญาณรายคาบที่มีผลมาจากแหล่งจ่ายไฟหรือสัญญาณคลื่นวิทยุที่อยู่ ใกล้เคียง <u>ประเภทที่สอง</u>ขึ้นกับรูปแบบข้อมูล (Data Correlated) คือ Data Dependent Jitter (DDJ) ที่ประกอบด้วย (1) Duty Cycle Distortion (DCD) เกิดจากความกว้างลูก คลื่นของสัญญาณบิต '1' และ บิต '0' ไม่เท่ากัน รวมทั้งผลของระดับสัญญาณอ้างอิงมี การเปลี่ยนแปลง และ (2) ISI เกิดจากการถ่างออกของสัญญาณ เนื่องจากแบนด์วิดท์

$$S(t) = P(2\pi f_d t + \phi(t))$$
(2.17)

การวิเคราะห์จิตเตอร์สามารถอธิบายได้ด้วยสมการทางคณิตศาสตร์ตามสมการที่ (2.17) [20] พบว่า $\phi(t)$ คือจิตเตอร์ที่เข้าไปรบกวนสัญญาณ $P(2\pi f_d t)$ โดย f_d คือ ความถี่ของสัญญาณข้อมูล และ *S*(*t*) คือสัญญาณข้อมูลที่ถูกเปลี่ยนแปลงเฟสไปตาม จิตเตอร์ ตัวอย่างการเกิดจิตเตอร์ในสัญญาณนาฬิกาแสดงดังรูปที่ 2.25 [20] สัญญาณ นาฬิกาจะถูกรบกวนด้วยจิตเตอร์ เมื่อมีการมอดูเลตสัญญาณเข้าด้วยกันจะทำให้เฟสของ สัญญาณนาฬิกาเปลี่ยนแปลงตามจิตเตอร์

รูปที่ 2.25 เปรียบเทียบผลของจิตเตอร์ (ก) สัญญาณนาฬิกาอุดมคติ (ข) สัญญาณนาฬิกาที่มีการส่ายจังหวะ (ค) สัญญาณจิตเตอร์ที่เข้าไปกวนสัญญาณนาฬิกา

การสื่อส^ารอั<mark>ตราเร็วสูงที่ต้องการ</mark>อัตราความผิดพลาดบิตต่ำ ต้องคำนึงถึงปัญหา ้จิตเตอร์ การที่เกิดจิ<mark>ตเตอร์ปริมาณมากและไม่สามารถแก้ไขด้วยวงจร CDR ทำให้ระบบมี</mark> ้ค่าอัตราความผิดพลาดบ<mark>ิตสูงขึ้น จึงจำเป็นต้องร</mark>ะบุปริมาณจิตเตอร์ที่สามารถมีได้ใน ้สัญญาณ ในการสื่อสาร<mark>อัตราเร็วสูงนิยมบอกป</mark>ริมาณจิตเตอร์จากค่าผลรวมจิตเตอร์ที่ ้อัตราความผิดพลาดบิตหนึ่งๆ ทำได้โดยใช้เครื่องวัดอัตราความผิดพลาดบิต (Bit Error Rate Tester, BERT) เพื่อสร้างกราฟความสัมพันธ์ระหว่างจุดพิจารณาระดับสัญญาณกับ ้ค่าอัตราความผิดพลาดบิต (Bit Error Rate, BER) เรียกกราฟนี้ว่า Bathtub แสดงดังรูปที่ 2.26 ค่าผลรวมจิตเตอร์ที่อัตราความผิดพลาดบิต (*TJ*(*BER*)) สามารถคำนวณได้ตาม สมการที่ (2.18) [21] โดยค่า *TJ(BER*) มีหน่วยเป็น ps หรือ Unit Intervals (UI) หน่วย UI เป็นค่าอัตราส่วนระหว่างหน่วยวินาที่กับคาบบิต โดยหน่วย UI สามารถบอกถึงความ รุนแรงของจิตเตอร์ในหนึ่งคาบบิตได้, $T_{\scriptscriptstyle B}$ คือคาบบิตของสัญญาณ และ $t(B\!E\!R)$ คือ ความกว้างของจุดพิจารณาระดับสัญญาณ ที่ค่าอัตราความผิดพลาดบิตเท่ากับค่าอัตรา ความผิดพลาดบิตที่พิจารณา การหาผลรวมจิตเตอร์ด้วยเครื่อง BERT ใช้เวลาในการหา ้คำตอบนาน แต่ให้ความถูกต้องสูง จึงมีการประยุกต์การนำทฤษฎีโมเดล Dual-Dirac มา ใช้ในการประมาณค่า TJ(BER) วิธีการนี้สามารถให้ค่าได้เร็วกว่าและมีคำตอบที่ ใกล้เคียงกับผลคำตอบจากกราฟ Bathtub ซึ่งจะอธิบายในส่วนต่อไป

รูปที่ 2.26 ผลรวมจิตเต<mark>อร์ที่อัตราความผิดพลา</mark>ดบิตต่างๆ จากกราฟ Bathtub

$$TJ(BER) = T_{R} - t(BER)$$
(2.18)

ทฤษฎีโมเดล Dual-Dirac ใช้ในการหาผลรวมจิตเตอร์ที่อัตราความผิดพลาดบิต ค่าๆหนึ่ง โดยแบ่งจิตเตอร์ออกเป็น 2 กลุ่มคือ RJ และ DJ โดยค่า RJ มีการกระจายตัวเชิง สถิติแบบ Gaussian ส่วน DJ มีค่าการกระจายตัวแบบฟังก์ชัน delta 2 ฟังก์ชัน แสดงดัง รูปที่ 2.27 [21] การหาค่า TJ(BER) สามารถหาได้ตามสมการที่ (2.19) โดย Q_{BER} คือ ค่าคงที่คูณเพิ่มอันเนื่องจากการประมาณผล RJ โดยมีค่าความสัมพันธ์ระหว่าง Q_{BER} กับ BER ตามตารางที่ 2.1, σ คือค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ RJ และ $DJ(\delta - \delta)$ คือค่า ระยะห่างของฟังก์ชัน delta 2 ฟังก์ชัน

$$TJ(BER) \cong 2Q_{BER} \times \sigma + DJ(\delta - \delta)$$
 (2.19)

Q _{BER}	BER
6.4	10 ⁻¹⁰
6.7	10 ⁻¹¹
7.0	10 ⁻¹²
7.3	10 ⁻¹³
7.6	10 ⁻¹⁴

ิตารางที่ 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่าง $Q_{\scriptscriptstyle BER}$ กับค่าอัตราความผิดพลาดบิต (BER) ต่างๆ

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เลือกใช้วิธีการหา *TJ* (*BER*) ด้วยทฤษฎีโมเดล Dual Dirac เพราะให้ผลที่ใกล้เคียงกับวิธีการหาจากกราฟ Bathtub และได้คำตอบที่รวดเร็ว กว่า หลังจากที่ทราบวิธีการหาปริมาณจิตเตอร์ในสัญญาณแล้ว สิ่งต่อไปที่จะพิจารณาคือ เมื่อการสื่อสารมีอัตราเร็วสูงขึ้น ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP ต้องทำการ ทดสอบประสิทธิภาพว่าสามารถใช้งานได้ในสภาวะจริง ในขณะที่สัญญาณข้อมูลเกิดจิต เตอร์ขึ้น ในการทดสอบแบ่งออกเป็น 3 การทดสอบคือ (1) การทดสอบความทนจิตเตอร์ (Jitter Tolerance), (2) การทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์ (Jitter Generation) และ (3) การ ทดสอบส่งผ่านจิตเตอร์ (Jitter Transfer) ดังรายละเอียดในหัวข้อที่ 2.4.2.2.1 ถึง 2.4.2.2.3 ตามลำดับ

2.4.2.2.1 <u>หลักการทดสอบความทนจิตเตอร์ (Jitter Tolerance)</u>

การทดสอบความทนจิตเตอร์เป็นการทดสอบความสามารถของวงจร CDR ที่ภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงว่าสามารถทนต่อจิตเตอร์ได้มาก น้อยเพียงใด ที่อัตราความผิดพลาดเท่ากับที่มาตรฐานกำหนดไว้ ค่าอัตราความ ผิดพลาดบิตที่ใช้ในการวิเคราะห์เท่ากับ 10⁻¹² ขั้นตอนการทดสอบเริ่มจากป้อน สัญญาณไซน์ที่ความถี่และระดับแรงดันค่าหนึ่งเพื่อให้สัญญาณข้อมูลมีการส่าย เนื่องจากผลของ PJ จากนั้นวัดอัตราความผิดพลาดบิต ทำการเพิ่มแรงดันของ สัญญาณไซน์ขึ้นไปเรื่อยๆ จนกระทั่งอัตราความผิดพลาดบิตที่วัดได้มีค่าเท่ากับ อัตราความผิดพลาดบิตที่มาตรฐานกำหนดไว้ จากนั้นจึงเปลี่ยนความถี่ของ สัญญาณไซน์ แล้วทำการทดลองซ้ำเดิม เพราะฉะนั้นจะได้กราฟความสัมพันธ์ ระหว่างระดับความรุนแรงของการส่ายจังหวะของสัญญาณเนื่องจาก PJ กับ ค่าความถี่ของสัญญาณไซน์ ที่อัตราความผิดพลาดบิตที่ใช้พิจารณา ดังตัวอย่าง ในรูปที่ 2.28 [19] ถ้าเส้นกราฟที่ได้อยู่เหนือเส้นตัดสิน (Jitter tolerance threshold) ถือว่าตัวรับส่งสัญญาณทางแสงผ่านมาตรฐาน ในทางกลับกันถ้า เส้นกราฟที่ได้อยู่ต่ำกว่าเส้นตัดสินจะถือว่าตัวรับส่งสัญญาณทางแสงไม่ผ่าน มาตรฐาน

รูปที่ 2.28 แผนภาพมาตรฐานของ Jitter Tolerance

2.4.2.2.2 หลักการทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์ (Jitter Generation)

การทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์เป็นการวัดปริมาณจิตเตอร์ของสัญญาณที่ ออกมาจากวงจร CDR ที่ภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง ซึ่งมีสาเหตุมา จาก (1) วงจร VCO เกิดเฟสรบกวนขึ้นเนื่องจากสัญญาณรบกวนทางไฟฟ้า ภายในตัวเอง, (2) การกระเพื่อมของแรงดันควบคุม, (3) การส่งสัญญาณมา รบกวนวงจร VCO จากการเปลี่ยนระดับสัญญาณข้อมูลที่มาจากวงจรตรวจจับ เฟส และ (4) ความไม่เสถียรของแหล่งจ่ายของวงจร VCO [12]

2.4.2.2.3 <u>หลักการทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์ (Jitter Transfer)</u>

การทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์เป็นการวัดประสิทธิภาพของวงจร CDR ทั้งภาคส่งและภาครับว่ามีการส่งต่อและกำจัดจิตเตอร์ของสัญญาณจากภาคส่ง ไปยังภาครับมากน้อยเพียงใด ในการทดสอบเริ่มจากการป้อนสัญญาณไซน์ เพื่อ ทำให้สัญญาณมีการส่ายจังหวะเนื่องจากผลของ PJ ที่ระดับความถี่และแรงดัน ของสัญญาณไซน์ค่าต่างๆ จากนั้นวัดค่า *TJ(BER)* ของสัญญาณก่อนเข้าตัวรับ ส่งสัญญาณทางแสง (*input jitter*) และค่า *TJ(BER*) ของสัญญาณหลังจาก ออกจากตัวรับส่งสัญญาณทางแสง (*output jitter*) นำค่า *TJ(BER*) ที่วัดได้ ทั้ง 2 ค่าแทนลงสมการที่ (2.20) [19] เพื่อหาค่า *H*(*f*) หรือค่า Jitter transfer ของระบบ

$$H(f) = 20 \times \log_{10}(\frac{output \ jitter}{input \ jitter})$$
(2.20)

2.5 การออกแบบลายวงจรสำหรับวงจรความเร็วสูง

การออกแบบลายวงจรในอดีตเป็นเพียงการเชื่อมต่ออุปกรณ์ต่างๆเข้าด้วยกันโดยใช้ตัวนำ ไฟฟ้าเช่น ทองแดง แต่เมื่อความถี่ของสัญญาณเพิ่มสูงขึ้นลายวงจรจะถูกเปรียบเป็นสายส่ง (Transmission Line) ซึ่งจะต้องคำนึงถึงเรื่องค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะ (Characteristics Impedance), การสูญเสียกำลัง (Loss), ความเร็ว และความล่าช้าในการเคลื่อนที่ของสัญญาณ

เมื่อสัญญาณความถี่สูงเคลื่อนที่ในลายวงจร จะทำให้เกิดสนามแม่เหล็กและสนามไฟฟ้า ขึ้น ดังตัวอย่างสัญญาณความถี่สูงเคลื่อนที่ในสายส่งชนิด Microstrip ในรูปที่ 2.29 [23] มีทิศทาง เคลื่อนที่เข้าสู่กระดาษ เกิดสนามแม่เหล็กและสนามไฟฟ้าขึ้นโดยรอบเส้นสัญญาณ (Signal Path) การที่สัญญาณเคลื่อนที่ไปตามเส้นทางจะเกิดความต่างศักย์ขึ้นระหว่างเส้นสัญญาณกับกราวด์ หรือเส้นทางการไหลกลับของกระแส (Current Return Path) ที่ส่งผลให้สนามไฟฟ้าพุ่งออกจาก เส้นสัญญาณไปยังเส้นทางการไหลกลับของกระแส และสนามแม่เหล็กจะมีทิศทางตามกฎของ แอมแปร์

รูปที่ 2.29 ภาคตัดขวางของสายส่งชนิด Microstrip แสดงทิศทางของสนามแม่เหล็กและ สนามไฟฟ้า โดยสมมุติให้สัญญาณความถี่สูงเคลื่อนที่เข้าสู่กระดาษ

โครงสร้างสายส่งที่นิยมใช้ในวงจรพิมพ์ความถี่สูงมี 2 ชนิด คือ สายส่งชนิด Microstrip และสายส่งชนิด Stripline แสดงภาพตัดขวางดังรูปที่ 2.30

รูปที่ 2.30 ภาพตัดขวางของสายส่งชนิด (ก) Microstrip (ข) Stripline

การออกแบบลายวงจรสำหรับวงจรความเร็วสูง ต้องคำนึงถึงปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลต่อ สัญญาณขณะเคลื่อนที่ไปบนเส้นสัญญาณ ประกอบด้วย (1) ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะ, (2) การ สูญเสียกำลัง และ (3) ความเร็วและความล่าช้า โดยจะอธิบายรายละเอียดในหัวข้อที่ 2.5.1 ถึง 2.5.3 ตามลำดับ

2.5.1 ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะ (Characteristic Impedance)

ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะ (Z₀) คืออัตราส่วนระหว่างแรงดัน (V) และกระแส (I) ที่จุดใดๆ บนเส้นสัญญาณตามรูปที่ 2.31 [23] การออกแบบลายวงจรสำหรับวงจรความเร็วสูงจำเป็นต้องให้ ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะของสายส่งมีค่าเท่ากับค่าอิมพิแดนซ์ของแหล่งจ่าย (Z_s) และค่าอิมพิ แดนซ์ของโหลด (Z_L) เรียกกระบวนการออกแบบนี้ว่าการจับคู่อิมพิแดนซ์ เพื่อลดการสะท้อนกลับ ของสัญญาณที่เกิดขึ้นตรงรอยต่อจุดที่อิมพิแดนซ์ไม่เท่ากัน ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เลือกใช้สายส่ง ชนิด Microstrip เพราะอุปกรณ์ที่เลือกใช้บนตัวรับส่งสัญญาณทางแสง มีขาสัญญาณอยู่บนชั้น ใดอิเล็กตริก จึงง่ายต่อการออกแบบและบัดกรีเชื่อมต่อวงจร การคำนวณหาค่าอิมพิแดนซ์ คุณลักษณะของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบเดี่ยว (Single Ended) และแบบผลต่าง (Differential) จะอธิบายในหัวข้อที่ 2.5.1.1 และ 2.5.1.2 ตามลำดับ

รูปที่ 2.31 โมเดลส่วนย่อยของสายส่ง

ในการคำนวณหาค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบ เดี่ยว ซึ่งมีโครงสร้างดังรูปที่ 2.30 (ก) สามารถคำนวณได้ตามสมการที่ (2.21) [23] การ คำนวณสมมุติว่าสนามแม่เหล็กและสนามไฟฟ้าทั้งหมดอยู่ภายในชั้นไดอิเล็กตริก ค่าอิมพิ แดนซ์คุณลักษณะ (Z₀) จะแปรผันตามค่าความสูงของไดอิเล็กตริก (H) แต่แปรผกผัน กับค่าความกว้าง (W) และความหนาของเส้นสัญญาณ (T) และค่าคงที่ไดอิเล็กตริก (*E*,)

$$Z_0 \approx \frac{87}{\sqrt{\varepsilon_r + 1.41}} \ln(\frac{5.95H}{0.8W + T})$$
 [Ohm] (2.21)

(Valid when 0.1 < W / H < 2.0 and $1 < \varepsilon_r < 15$)

ในทางปฏิบัติสนามแม่เหล็กและสนามไฟฟ้าที่เกิดขึ้นจะไม่ได้อยู่ในชั้นไดอิเล็ก ตริกเพียงอย่างเดียว แต่มีการกระจายทั้งในชั้นอากาศและชั้นไดอิเล็กตริก ค่าคงที่ไดอิเล็ก ตริกจะถูกคำนวณใหม่จากค่าคงที่ไดอิเล็กตริกของอากาศ (ε_r , เท่ากับ 1) และค่าคงที่ไดอิเล็ก เล็กตริกของชั้นไดอิเล็กตริก เรียกค่าคงที่ไดอิเล็กตริกที่คำนวณได้ใหม่ว่าค่าคงที่ไดอิเล็ก ตริกประสิทธิผล (Effective Dielectric, ε_{eff}) ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะคำนวณได้ใหม่ แสดงดังสมการที่ (2.22) [23] โดย ε_0 คือค่าเพอร์มิตทิวิตีในสุญญากาศ (Permittivity of free space) มีค่าเท่ากับ 8.8542 x 10⁻¹² [F/m] และ μ_0 คือค่าเพอร์มีบิลิตีในสุญญากาศ (Permeability of free space) มีค่าเท่ากับ 4 π x 10⁻⁷ N/A²

$$Z_{0} = \sqrt{\frac{\mu_{0}\varepsilon_{0}}{\varepsilon_{eff}}} \frac{1}{C_{a}} \text{ [Ohm]}$$
(2.22)
$$C_{a} = \begin{cases} \frac{2\pi\varepsilon_{0}}{\ln(8H/W + W/4H)} & ;\frac{W}{H} \leq 1\\ \varepsilon_{0}[\frac{W}{H} + 1.393 + 0.667\ln(\frac{W}{H} + 1.444)] & ;\frac{W}{H} > 1 \end{cases}$$
$$\varepsilon_{eff} = \frac{\varepsilon_{r} + 1}{2} + \frac{\varepsilon_{r} - 1}{2}(1 + \frac{12H}{W})^{-1/2} + F - 0.217(\varepsilon_{r} - 1)\frac{T}{\sqrt{WH}} \end{cases}$$

$$F = \begin{cases} 0.02(\varepsilon_r - 1)(1 - \frac{W}{H})^2 & ; \frac{W}{H} < 1 \\ 0 & ; \frac{W}{H} > 1 \end{cases}$$

(Valid when 0.25 < W/H < 6 and $1 < \varepsilon_r < 16$)

2.5.1.2 เส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่าง

การคำนวณหาค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบ ผลต่าง (Z_{diff}) ซึ่งมีโครงสร้างดังรูปที่ 2.32 สามารถคำนวณหาค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะ ได้ดังสมการที่ (2.23) [24] โดย Z_0 คือค่าอิมพิแดนซ์ของเส้นสัญญาณชนิด Microstrip แบบเดี่ยว, *S* คือระยะห่างระหว่างเส้นสัญญาณและ *H* คือความสูงของชั้นไดอิเล็กตริก

รูปที่ 2.32 โครงสร้างเส้นสัญญาณชนิด Microstrip แบบผลต่าง

$$Z_{diff} = 2 \times Z_0 (1 - 0.48 \exp(-0.96 \frac{S}{H}))$$
(2.23)

2.5.2 การสูญเสียกำลัง (Loss)

เมื่อสัญญาณเดินทางในสายส่งจะเกิดการสูญเสียกำลัง ซึ่งแบ่งสาเหตุออกเป็น 5 สาเหตุ คือ (1) การสูญเสียกำลังจากการแผ่รังสี (Radiative loss), (2) กำลังบางส่วนของสัญญาณข้ามไป อยู่ในสายส่งข้างเคียง, (3) การไม่เข้าคู่อิมพิแดนซ์ (Impedance miss matches), (4) การสูญเสีย กำลังในทองแดง (Copper loss, *α_c*) และ (5) การสูญเสียกำลังในไดอิเล็กตริก (Dielectric loss, *α_d*) การสูญเสียกำลังจากสาเหตุที่ (1) ถึง (3) มีค่าน้อยกว่าการสูญเสียกำลังจากสาเหตุที่ (4) และ (5) การคำนวณหาค่าการสูญเสียกำลังรวมในเส้นสัญญาณ (Total loss, *α_r*) สามารถ คำนวณดังสมการที่ (2.24) [24] การสูญเสียกำลังรวมเป็นผลรวมระหว่างการสูญเสียกำลังใน ทองแดงกับการสูญเสียกำลังในไดอิเล็กตริก ซึ่งคำนวณได้ตามสมการที่ (2.25) [25] และ (2.26) [24] ตามลำดับ จากสมการที่ (2.24) พบว่าสัญญาณที่ความถี่สูงการสูญเสียกำลังรวมขึ้นอยู่กับ การสูญเสียกำลังในไดอิเล็กตริกเป็นหลัก และสำหรับสัญญาณความถี่ต่ำการสูญเสียกำลังรวม ขึ้นกับการสูญเสียกำลังในทองแดง ซึ่งสามารถแสดงกราฟการสูญเสียกำลังรวม, การสูญเสียกำลัง ในทองแดงและการสูญเสียกำลังในไดอิเล็กตริก ที่ความถี่ของสัญญาณค่าต่างๆ ได้ดังรูปที่ 2.33 โดยเส้นทึบแสดงผลรวมของการสูญเสียกำลังรวม, เส้นประแสดงการสูญเสียกำลังในทองแดง และ เส้นจุดไข่ปลาแสดงการสูญเสียกำลังในไดอิเล็กตริก

$$\alpha_T = \alpha_c + \alpha_d \; [\text{dB/Inch}] \tag{2.24}$$

$$\alpha_{c} = \frac{0.22\sqrt{2\pi f \mu_{0}/2\sigma}}{Z_{o}W} = C_{1}\sqrt{f} \text{ [dB/Inch]}$$
(2.25)

$$\alpha_{d} = 2.318 f \sqrt{\varepsilon_{eff}} \tan \delta = C_{2} f \text{ [dB/lnch]}$$
(2.26)

รูปที่ 2.33 ความสัมพันธ์ระหว่างการสูญเสียกำลังกับความถี่ค่าต่างๆ

2.5.3 ความเร็วและความล่าช้า

เมื่อสัญญาณความถี่สูงเคลื่อนที่ในเส้นสัญญาณจะมีลักษณะเป็นคลื่น ซึ่งความเร็วในการ เคลื่อนที่สามารถคำนวณได้ดังสมการที่ (2.27) [24] โดย *c* คือค่าความเร็วแสงมีค่าเท่ากับ 3x10⁸ m/s และ *v* คือค่าความเร็วของสัญญาณในเส้นสัญญาณ ซึ่งแปรผกผันกับรากที่สองของค่าคงที่ ไดอิเล็กตริก ($\sqrt{\varepsilon_r}$)

$$v = \frac{c}{\sqrt{\varepsilon_r}}$$
(2.27)

เมื่อเส้นสัญญาณมีความยาวค่าๆหนึ่งจะทำให้สัญญาณต้องใช้เวลาในการเดินทาง ซึ่ง เรียกค่านี้ว่าความล่าช้า (TD) คำนวณได้ตามสมการที่ (2.28) [19] โดย x คือความยาวของเส้น สัญญาณ ในทางปฏิบัติปัญหาความล่าช้าของสัญญาณจะมีผลกับสัญญาณประเภทสัญญาณ แรงดันผลต่าง เพราะสัญญาณแรงดันผลต่างต้องมีเวลาที่ใช้ในการเคลื่อนที่ในเส้นสัญญาณทั้ง 2 เส้นสัญญาณเท่ากัน ในกรณีที่สัญญาณในเส้นสัญญาณใด เคลื่อนที่เร็วกว่าหรือช้ากว่าอีกเส้น สัญญาณหนึ่ง จะทำให้เมื่อสัญญาณมาถึงปลายทาง อุปกรณ์ที่ภาครับจะแปรค่าของสัญญาณ ผิดพลาด

$$TD = \frac{x\sqrt{\varepsilon_r}}{c}$$
(2.28)

45

การออกแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงและอุปกรณ์ใช้ร่วมในการทดสอบ

การออกแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP อัตราข้อมูล 10 Gb/s แบ่ง ออกเป็น 5 ส่วน คือ (1) องค์ประกอบภาคส่งที่เลือกใช้, (2) องค์ประกอบภาครับที่เลือกใช้, (3) อุปกรณ์ภายนอกที่ใช้สำหรับทดสอบร่วม, (4) การออกแบบแผ่นวงจรพิมพ์ของตัวรับส่งสัญญาณ ทางแสง และ (5) การออกแบบลายวงจรของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง โดยจะอธิบายรายละเอียด ในหัวข้อที่ 3.1 ถึง 3.5 ตามลำดับ นอกจากการออกแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP ในบทนี้จะกล่าวถึงคุณสมบัติของเส้นใยนำแสงที่เลือกใช้ในหัวข้อที่ 3.6 และการออกแบบ อุปกรณ์สำหรับทดสอบความทนจิตเตอร์ (Jitter Tolerance) ในหัวข้อที่ 3.7

3.1 องค์ประกอบภาคส่งที่เลือกใช้

้องค์ประกอบภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณแสงตามมาตรฐาน XFP อัตราข้อมูล 10 Gb/s แสดงดังรูปที่ 3.1 อุปกรณ์ที่เลือกใช้ประกอบด้วย (1) เลเซอร์ที่มีมอดูเลเตอร์ชนิดดูดกลืน คลื่นไฟฟ้าอยู่ภายใน (Electro-Absorption Modulated Laser, EML) ทำหน้าที่แปลงสัญญาณ ข้อมูลทางไฟฟ้าหรือสัญญาณ<mark>แรงดันผลต่าง (Differen</mark>tial Voltage Signal) ไปเป็นสัญญาณทาง แสง โดยมีตัวขับเลเซอร์ (Laser Driver) ที่ทำหน้าที่ขยายสัญญาณแรงดันผลต่างให้มีขนาดใหญ่ พอสำหรับขับตัวมอดูเลเตอร์ ตัวส่งสัญญาณทางแสงชนิด EML และตัวขับเลเซอร์จะถูกบรรจุลงใน แพ็คเกจชนิด Transmitter Optical Sub Assembly (TOSA) และ (2) วงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกา และสัญญาณข้อมูล (Clock and Data Recovery, CDR) ที่มีวงจรอีควอไลเซอร์ (Equalizer) อยู่ ภายใน ทำหน้าที่แก้ปัญหา Inter-Symbol Interference (ISI) ที่มีอยู่ในสัญญาณแรงดันผลต่าง ซึ่ง ้วิ่งมาจากเมนบอร์ดด้วยวงจรอีควอไลเซอร์ จากนั้นจึงกู้คืนสัญญาณนาฬิกาและสัญญาณข้อมูล รายละเอียดแต่ละองค์ประกอบอธิบายในหัวข้อที่ 3.1.1 และ 3.1.2 ตามลำดับ ในวิทยานิพนธ์ฉบับ นี้ใช้วงจรควบคุมกระแส (Current Controller) และวงจรควบคุมอุณหภูมิ (Temperature ควบคุมเสถียรภาพของสัญญาณทางแสง โดยวงจรควบคุมกระแสจะอยู่บน Controller) แผ่นวงจรพิมพ์ต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงที่ต่อขยายออกมา และวงจรควบคุมอุณหภูมิจะ ใช้วงจรภายนอกมาเชื่อมต่อ ซึ่งจะอธิบายรายละเอียดในหัวข้อที่ 3.3.1 และ 3.3.2 ตามลำดับ ส่วน ้สัญญาณนาฬิกาอ้างอิงสำหรับป้อนให้วงจร CDR จะถูกส่งมาจากเมนบอร์ด ซึ่งมีวงจรสร้าง ้สัญญาณนาฬิกาอ้างอิงเชื่อมต่ออยู่ภายนอก โดยรายละเอียดจะอธิบายในหัวข้อที่ 3.3.3

รูปที่ 3.1 แผนภาพการเชื่อมต่อแต่ล<mark>ะองค์ประกอ</mark>บของภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

3.1.1 เลเซอร์ที่มีมอดูเลเต<mark>อร์ชนิดดูด</mark>กลืนคลื่นไฟฟ้าอยู่ภายใน (EML)

รูปที่ 3.2 ตัวส่งสัญญาณทางแสงชนิด EML โมดูล 1636L832

ตัวส่งสัญญาณทางแลงที่เลือกใช้เป็นตัวส่งสัญญาณทางแสงชนิด EML โมดูล 1636L832 ของบริษัท CyOptics แสดงดังรูปที่ 3.2 สาเหตุที่เลือกใช้เพราะกำลังแสงขาออก (Optical Power) มีค่าสูงสุดเท่ากับ 2 dBm, ความยาวคลื่นแสงที่ตัวส่งสัญญาณทางแสงสร้างขึ้นมีค่าเท่ากับ 1551.72 nm และค่าการถ่างออกของสัญญาณ (Dispersion) คูณกับระยะทางมีค่าสูงสุดเท่ากับ 1600 ps/nm เมื่อสัญญาณทางแสงเดินทางผ่านเส้นใยนำแสงโหมดเดียวชนิดมาตรฐาน (Standard Single Mode Fiber, SSMF) ซึ่งมีค่าการถ่างออกของสัญญาณเท่ากับ 20 ps/km/nm ที่ความยาวคลื่นแสงในช่วง 1550 nm [17] เพราะฉะนั้นระยะทางที่ไกลที่สุดที่ตัวส่งสัญญาณทาง แสงสามารถส่งได้ภายใต้ข้อจำกัดของการถ่างออกของสัญญาณมีระยะทางเท่ากับ 80 km นอกจากนี้ภายในตัวส่งสัญญาณทางแสงยังมีตัวขับเลเซอร์ ทำหน้าที่ขยายสัญญาณแรงดันผลต่าง ขาเข้าตัวส่งสัญญาณทางแสงให้มีขนาดใหญ่พอสำหรับขับตัวมอดูเลเตอร์

จากความสามารถที่ได้กล่าวไว้ในเบื้องต้นตัวส่งสัญญาณทางแสงโมดูล 1636L832 ถูก ออกแบบให้สามารถส่งสัญญาณทางแสงได้ระยะทางไกลสุด 80 km แต่เนื่องจากเกิดปัญหากำลัง แสงขาออกของตัวส่งสัญญาณทางแสงลดลง โดยมีรายละเอียดของปัญหาอยู่ในบทที่ 4 จึงทำให้
ต้องลดระยะทางการส่งสัญญาณทางแสงลงจากเดิมที่กำหนดไว้ที่ 80 km เหลือ 40 km เพื่อให้การ รับส่งสัญญาณสอดคล้องตามมาตรฐาน ITU-T G.959.1, Optical transport network physical layer interfaces [26] โดยมาตรฐานกำหนดให้กำลังแสงขาออกต้องมีค่าอย่างน้อย -5 dBm สำหรับส่งสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยนำแสงระยะทาง 40 km

รูปที่ 3.3 แผนภาพวงจรภายในตัวส่งสัญญาณแสงชนิด EML โมดูล 1636L832

้วงจรภายในตัวส่งสัญญาณ<mark>แสงชนิด EML</mark> โมดูล 1636L832 แสดงดังรูปที่ 3.3 [13] ้สัญญาณแรงดันผลต่างขาเข้ามีระดับแรงดันแบบ Current Mode Logic (CML) ป้อนเข้าสู่ตัวขับ เลเซอร์ที่ขาสัญญาณที่ 12 และ 14 โดยตัวขับเลเซอร์ต้องการไฟเลี้ยง (V_{กก}) ขนาดแรงดัน 5 ∨ ที่ ขาสัญญาณที่ 4 อัตราขยายสัญญาณแรงดันผลต่างของตัวขับเลเซอร์จะขึ้นกับแรงดันกำหนด สัดส่วนเอ็กซ์ติงชัน (V_) ซึ่งมีค่าอยู่ในช่วง 0 – 1.2 V ที่ขาสัญญาณที่ 3 และการปรับจุดตัดของ แผนภาพรูปตา (Eye Crossing Point) ของสัญญาณทางไฟฟ้าที่ได้จากตัวขับเลเซอร์ จะขึ้นกับ แรงดันปรับจุดตัดของแผนภาพรูปตาของสัญญาณทางไฟฟ้า (V_{Pwc}) ซึ่งมีค่าอยู่ในช่วง 0.4 - 1.8 V ที่ขาสัญญาณที่ 1 สัญญาณแรงดันผลต่างหลังจากผ่านตัวขับเลเซอร์จะมีขนาดใหญ่พอ จะถูก ้ป้อนเข้าสู่ตัวมอดูเลเตอร์ สัญญาณแรงดันผลต่างจะถูกไบแอสด้วยแรงดันไบแอสย้อนกลับตัวมอ ดูเลเตอร์ (V_{eao}) ซึ่งมีค่าในช่วง -2.5 - 0 V ที่ขาสัญญาณที่ 5 เพื่อให้สัญญาณแรงดันผลต่างมีค่าติด ลบสอดคล้องกับทฤษฎีการมอดูเลเตอร์ด้วยวิธีดูดกลื่นคลื่นไฟฟ้าในหัวข้อที่ 2.2.2.2 เลเซอร์ชนิด ้จะถูกควบคุมให้มีความเสถียรในเชิงกำลังแสงและความยาวคลื่นแสงจากวงจรควบคุม DFB กระแสและวงจรควบคุมอุณหภูมิภายนอก โดยกระแสไบแอสตัวเลเซอร์จะป้อนผ่านขาสัญญาณที่ 8 ในส่วนกระแส TEC+ และ TEC- ป้อนเข้าที่ขาสัญญาณที่ 9 และ 10 ของตัว Thermo Electric Cooler (TEC) เพื่อปรับอุณหภูมิภายในเลเซอร์ให้คงที่ เทอร์มิสเตอร์จะป้อนกลับค่าอุณหภูมิใน ขณะนั้นให้แก่วงควบคุมอุณหภูมิภายนอกผ่านขาสัญญาณที่ 6 เพื่อให้วงจรควบคุมอุณหภูมิ ภายนอกปรับกระแส TEC ตามการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิภายในแพ็คเกจเลเซอร์

3.1.2 วงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกาและสัญญาณข้อมูลของภาคส่ง

วงจร CDR ที่เลือกใช้ในภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง คือ ชิปวงจรรวม MAX3992 ของบริษัท MAXIM มีช่วงการทำงานระหว่าง 9.95 – 11.1 Gb/s จากแผนภาพรูปที่ 3.4 [27] ภายในประกอบด้วย 3 องค์ประกอบคือ (1) วงจรอีควอไลเซอร์ (Equalizer) ทำหน้าที่ แก้ปัญหา ISI ในสัญญาณแรงดันผลต่างขาเข้า, (2) วงจรเฟสล็อกลูป (Phase-Locked Loop, PLL) ทำหน้าที่กู้คืนสัญญาณนาฬิกาจากสัญญาณแรงดันผลต่างที่ได้แก้ปัญหา ISI แล้วเพื่อป้อน ให้กับ (3) วงจร D Flip-Flop (DFF) ในการสร้างสัญญาณข้อมูลขึ้นใหม่จากจังหวะของสัญญาณ นาฬิกาที่ถูกกู้คืนจากวงจร PLL

รูปที่ 3.4 แผนภาพวงจรภายในวงจร CDR โมดูล MAX3992

จากแผนภาพรูปที่ 3.4 สัญญาณความเร็วสูงมี 4 เส้นทาง ประกอบด้วย (1) สัญญาณ ข้อมูลขาเข้าแบบผลต่าง (SDI+, SDI-) 2 เส้น โดยมีผลต่างแรงดันในช่วง 400 - 1000 mV_{p-p}, (2) สัญญาณนาฬิกาขาเข้าอ้างอิง (REFCLK+, REFCLK-) 2 เส้น ที่ระดับผลต่างแรงดันในช่วง 300 -1600 mV_{p-p} เมื่อสัญญาณข้อมูลขาเข้าแบบผลต่างผ่านวงจรอีควอไลเซอร์ และถูกกู้คืนสัญญาณ นาฬิกาและสัญญาณข้อมูลเรียบร้อยแล้วจะได้, (3) สัญญาณข้อมูลขาออกแบบผลต่าง (SDO+, SDO-) 2 เส้น ที่ระดับผลต่างแรงดันในช่วง 575 - 725 mV_{p-p} เพื่อส่งต่อให้กับตัวขับเลเซอร์ที่อยู่ ภายในตัวส่งสัญญาณทางแสง และ (4) สัญญาณนาฬิกาขาออกผลต่าง (SCLKO+, SCLKO-) 2 เส้น ที่ระดับผลต่างแรงดันเท่ากับ 380 mV_{p-p}

วงจร CDR มีการตรวจสอบสถานะการทำงานอยู่ 2 ส่วน คือ (1) Loss of Signal (LOS) ทำหน้าที่ตรวจสอบว่าสัญญาณข้อมูลขาเข้ามีระดับผลต่างแรงดันต่ำกว่าระดับแรงดัน VTH (Threshold Voltage) หรือไม่ และ (2) Loss of Lock (LOL) ทำหน้าที่แสดงสถานะของวงจร PLL ว่าสามารถตามการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณแรงดันผลต่างได้ทันหรือไม่ เมื่อเกิดเหตุการณ์ใดขึ้น ขา LOL หรือขา LOS จะมีระดับแรงดันสูงซึ่งมีค่าเท่ากับแรงดันไฟเลี้ยงวงจร CDR ตามลำดับ

เนื่องจากวงจร CDR มีช่วงการทำงานกว้าง จำเป็นต้องเลือกสัญญาณนาฬิกาอ้างอิงที่มี ความถี่เป็น 1/16 หรือ 1/64 เท่าของสัญญาณข้อมูลขาเข้าดังตารางที่ 3.1 [27] ตัวอย่างในการกู้ คืนสัญญาณนาฬิกาและสัญญาณข้อมูลในระบบ OC-192/STM-64 จะต้องป้อนสัญญาณนาฬิกา ที่มีความถี่เท่ากับ 155.52 MHz หรือ 622.08 MHz ในที่นี้เลือกใช้สัญญาณนาฬิกาอ้างอิงที่มี ความถี่เท่ากับ 155.52 MHz เพื่อลดปัญหาสัญญาณความถี่สูงในเส้นสัญญาณ

APPLICATION	DATA RATE (Rb) (Gbps)	/16 REFERENCE CLOCK FREQUENCY (MHz)	/64 REFERENCE CLOCK FREQUENCY (MHz)	
OC-192 SONET - SDH64	9.95328	622.08	155.52	
OC-192 SONET Over FEC	10.664	666.5	166.625	
ITU G.709	10.709	669.3125	167.328125	
10Gbps Ethernet, IEEE 802.3ae	10.3125	644.53125	161.1328125	
10 Gigabit Ethernet Over ITU G.709	11.09573	693.483125	173.3707813	
10Gbps Fibre Channel	10.51875	657.421875	164.355469	

ตารางที่ 3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราข้อมูลกับความถี่ของสัญญาณนาฬิกาอ้างอิง

Note: The part should be in standby mode when data rates are being switched.

3.2 องค์ประกอบภาครับที่เลือกใช้

องค์ประกอบภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP อัตราข้อมูล 10 Gb/s แสดงดังรูปที่ 3.5 อุปกรณ์ที่เลือกใช้ประกอบด้วย (1) ตัวตรวจจับแสงชนิด Positive-Intrinsic-Negative (PIN) ทำหน้าที่แปลงสัญญาณทางแสงให้อยู่ในรูปของกระแสแสง โดยมีตัว ขยายสัญญาณชนิด Trans-Impedance Amplifier (TIA) ทำหน้าที่แปลงกระแสแสงที่ได้จากตัว ตรวจจับแสงเป็นสัญญาณแรงดันผลต่างพร้อมกับขยายสัญญาณให้มีขนาดใหญ่ขึ้น ตัวตรวจจับ แสงชนิด PIN และตัวขยายสัญญาณชนิด TIA จะถูกรวมอยู่ภายในแพ็คเกจ Receiver Optical Sub Assembly (ROSA), (2) วงจร CDR ที่มีตัวขยายสัญญาณชนิด Limiting Amplifier (LA) อยู่ ภายใน ทำหน้าที่ขยายสัญญาณแรงดันผลต่างจากตัวขยายสัญญาณชนิด TIA จากนั้นจึงกู้คืน สัญญาณนาฬิกาและสัญญาณข้อมูล รายละเอียดแต่ละองค์ประกอบอธิบายในหัวข้อที่ 3.2.1 และ 3.2.2 ตามลำดับ ส่วนสัญญาณนาฬิกาอ้างอิงสำหรับวงจร CDR จะถูกส่งมาจากเมนบอร์ด ซึ่งมี วงจรสร้างสัญญาณนาฬิกาอ้างอิงเชื่อมต่ออยู่ภายนอก ดังรายละเอียดในหัวข้อที่ 3.3.3

ูรูปที่ 3.5 แผนภาพการเชื่อมต่อแต่ล<mark>ะองค์ประกอบ</mark>ของภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

3.2.1 ตัวตรวจจับแสงชนิด PIN

รูปที่ 3.6 ตัว<mark>ตรวจจับแสงชนิด</mark> PIN โมดูล 1640L1

ตัวตรวจจับแสงที่เลือกใช้เป็นตัวตรวจจับแสงชนิด PIN โมดูล 1640L1 ของบริษัท CyOptics แสดงดังรูปที่ 3.6 สาเหตุที่เลือกใช้เพราะ (1) ค่า Power Sensitivity มีค่าสูงพอสำหรับ ตรวจจับแสงที่ถูกลดทอนจากเส้นใยนำแสงระยะทาง 80 km โดยมีค่า Power Sensitivity เท่ากับ -19 dBm, (2) ตัวตรวจจับแสงชนิด PIN เกิดสัญญาณรบกวนน้อยกว่าตัวตรวจจับแสงชนิด APD จากที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 2.3.1, (3) ภายในตัวตรวจจับแสงชนิด PIN โมดูล 1640L1 มีตัวขยาย สัญญาณชนิด TIA อยู่ ทำหน้าที่แปลงกระแสแสงเป็นสัญญาณแรงดันผลต่างและขยายสัญญาณ ให้มีขนาดใหญ่ขึ้น และ (4) ช่วงความยาวคลื่นแสงที่ตัวตรวจจับแสงชนิด PIN สามารถตรวจจับได้ มีค่าอยู่ในช่วง 1210 – 1670 nm [18]

หลักการทำงานของตัวตรวจจับแสงชนิด PIN โมดูล 1640L1 คือแปลงสัญญาณทางแสง ให้อยู่ในรูปของกระแสแสงตามค่า Responsivity ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.8 – 1.1 A/W กระแสแสงจะ ถูกป้อนเข้าสู่ตัวขยายสัญญาณชนิด TIA ซึ่งมีอัตราการแปลง (Transimpedance, Z_T) เท่ากับ 7 kOhm สัญญาณที่ได้เป็นสัญญาณแรงดันผลต่างมีขนาดไม่เกิน 1000 mV_{pp} [18]

3.2.2 วงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกาและสัญญาณข้อมูลของภาครับ

วงจร CDR ที่เลือกใช้ในภาครับของตัวรับส่งทางแสง คือ ชิปวงจร MAX3991 ของบริษัท MAXIM มีช่วงการทำงานระหว่าง 9.95 – 11.1 Gb/s จากแผนภาพรูปที่ 3.7 [28] ภายใน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบคือ (1) ตัวขยายสัญญาณชนิด LA ทำหน้าที่ขยายสัญญาณแรงดัน ผลต่างให้ใหญ่พอสำหรับวงจร PLL และวงจร DFF, (2) วงจร PLL ทำหน้าที่กู้คืนสัญญาณนาฬิกา จากสัญญาณแรงดันผลต่าง และ (3) วงจร DFF นำสัญญาณแรงดันผลต่างมาทำการกู้คืนให้มี จังหวะสัญญาณเดียวกับสัญญาณนาฬิกาที่ถูกกู้คืนจากวงจร PLL

รูปที่ 3.7 แผ<mark>น</mark>ภาพวงจรภายในวงจร CDR โมดูล MAX3991

หลักการทำงานเบื้องต้นของชิปวงจรรวม MAX3991 มีความคล้ายคลึงกับชิปวงจรรวม MAX3992 ซึ่งมีรายละเอียดในหัวข้อที่ 3.1.2 วงจรภายในของชิปวงจรรวม MAX3991 จะใช้ตัว ขยายสัญญาณชนิด LA แทนวงจรอีควอไลเซอร์ เพราะสัญญาณแรงดันผลต่างจากตัวขยาย สัญญาณชนิด TIA มีขนาดเล็ก ซึ่งไม่เพียงพอสำหรับวงจร PLL สำหรับกู้คืนสัญญาณนาฬิกาและ วงจร DFF ในการตัดสินบิต '0' หรือบิต '1'

3.3 อุปกรณ์เชื่อมต่อภายนอก

นอกจากอุปกรณ์ที่เลือกใช้ในภาคส่งและภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตาม มาตรฐาน XFP ที่ได้กล่าวไปในหัวข้อที่ 3.1 และ 3.2 ยังมีอุปกรณ์เชื่อมต่อภายนอกที่เลือกใช้อีก 4 ชนิด คือ (1) วงจรควบคุมกระแสซึ่งอยู่บนแผ่นวงจรพิมพ์ต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงที่ต่อ ขยายออกมา ทำหน้าที่ป้อนกระแสไบแอสให้แก่ตัวเลเซอร์, (2) วงจรควบคุมอุณหภูมิภายนอก ทำ หน้าที่ป้อนกระแส TEC ให้แก่ตัว TEC เพื่อควบคุมอุณหภูมิภายในแพ็คเกจเลเซอร์, (3) วงจรสร้าง สัญญาณนาฬิกาอ้างอิง ทำหน้าที่สร้างสัญญาณนาฬิกาอ้างอิง สำหรับวงจร PLL ในวงจร CDR ของทั้งภาคส่งและภาครับ และ (4) บอร์ดทดสอบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง (XFP Host Board) ทำหน้าที่เชื่อมต่อกับเครื่องมือวัดและอุปกรณ์ภายนอก กับตัวรับส่งสัญญาณทางแสงผ่านหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ (XFP connector) โดยจะอธิบายในหัวข้อที่ 3.3.1 ถึง 3.3.4 ตามลำดับ

3.3.1 วงจรควบคุมกระแส (Current Controller)

วงจรควบคุมกระแสใช้หลักการปรับค่าแรงดันที่ป้อนให้กับเลเซอร์ชนิด DFB โดยเลือกใช้ โมดูล MIC5308 ของบริษัท MICREL [29] สาเหตุที่เลือกใช้โมดูล MIC5308 เพราะ (1) เลเซอร์ ชนิด DFB ต้องการกระแสไบแอสไม่เกิน 100 mA และทนแรงดันไบแอสได้ไม่เกิน 2 V [13] ซึ่ง โมดูล MIC5308 สามารถจ่ายกระแสไบแอสได้สูงสุด 150 mA และมีแรงดันขาออกสูงสุด 2 V, (2) แรงดันขาเข้าโมดูล MIC5308 มีค่าอยู่ในช่วง 1.6 – 5.5 V และ (3) โมดูล MIC5308 บรรจุอยู่ใน แพ็คเกจชนิด Micro Lead Frame (MLF) ซึ่งมีขนาด 1.6 x 1.6 mm การเชื่อมต่อวงจรควบคุม กระแสมีโครงสร้างดังรูปที่ 3.8 ในการใช้งานป้อนแรงดัน 3.3 V เข้าที่ขาสัญญาณ BIAS, IN และ EN ตามที่ระบุไว้ใน Datasheet การควบคุมแรงดันขาออก (V_{ou}) ที่ขาสัญญาณ OUT สามารถ คำนวณได้ตามสมการที่ (3.1) [29] โดยค่าความต้านทาน (*R*,) ประกอบด้วยตัวต้านทานที่มีค่า ความต้านทานคงที่เท่ากับ 510 Ohm ต่ออนุกรมกับตัวต้านทานปรับค่าได้ (Trimpot) ขนาด 1 kOhm และค่าความต้านทาน (*R*) เป็นตัวต้านทานซึ่งมีค่าความต้านทานเท่ากับ 1 kOhm เพราะฉะนั้นวงจรควบคุมกระแสสามารถปรับค่าแรงดันขาออกตามค่าความต้านทานของตัว ต้านทานปรับค่าได้ โดยมีแรงดันขาออกอยู่ในช่วง 1.2 – 1.95 V

ูรูปที่ 3.8 การเชื่อมต่อวงจรควบคุมกระแสโมดูล MIC5308 กับเลเซอร์ชนิด DFB

$$V_{out} = 0.775 \times \left(1 + \frac{R_1}{R_2}\right) \tag{3.1}$$

3.3.2 วงจรควบคุมอุณหภูมิ (Temperature Controller)

วงควบคุมอุณหภูมิเลือกใช้เป็นบอร์ดตัวอย่าง MAX8521 Evaluation (EV) Kit ของบริษัท MAXIM แสดงดังรูปที่ 3.9 สาเหตุที่เลือกใช้เพราะวงจรควบคุมอุณหภูมิสามารถป้อนกระแสไฟฟ้า ได้ 2 ทิศทางที่ระดับกระแสสูงสุด ± 1.5 A และต้องการไฟเลี้ยง (V_{DD}) ที่มีค่าระหว่าง 3.3 - 5 V ใน การใช้งานจะเชื่อมต่อกับตัวส่งสัญญาณทางแสงชนิด EML โมดูล 1636L832 และวงจรตัวรับส่ง สัญญาณทางแสงที่ออกแบบไว้ทั้งหมด 4 จุด คือ (1) ขา OS1 เชื่อมต่อเข้าที่ขาสัญญาณที่ 9 ของ ตัวส่งสัญญาณทางแสง เพื่อจ่ายกระแส TEC+, (2) ขา OS 2 เชื่อมต่อเข้าที่ขาสัญญาณที่ 10 ของ ตัวส่งสัญญาณทางแสง เพื่อจ่ายกระแส TEC-, (3) ขา THERM เชื่อมต่อเข้ากับเทอร์มิสเตอร์ที่ ขาสัญญาณที่ 6 ของตัวส่งสัญญาณทางแสง และ (4) ขา GND เชื่อมต่อเข้ากับจุดทดสอบที่ถูก เชื่อมต่อเข้ากับกราวด์ของวงจรตัวรับส่งสัญญาณทางแสงที่ออกแบบไว้ [30]

รูปที่ 3.9 บอร์ดตัวอย่างควบคุมอุณหภูมิ MAX8521 EV Kit

3.3.3 วงจรสร้างสัญญาณนาฬิกาอ้างอิง

จากที่กล่าวไปในหัวข้อที่ 3.1.2 และ 3.2.2 วงจรซิปรวม MAX3992 และ MAX3991 ต้องการสัญญาณนาฬิกาอ้างอิงเพื่อป้อนให้แก่วงจร PLL ในที่นี้เลือกใช้โมดูล CCPD-912 ของ บริษัท Crystek [31] สาเหตุที่เลือกใช้โมดูล CCPD-912 เพราะ (1) ความถี่ของสัญญาณนาฬิกามี ค่าความถี่เท่ากับ 155.52 MHz ซึ่งเป็นค่าที่วงจร PLL ต้องใช้ในการกู้คืนสัญญาณนาฬิกา (OC-192/STM-64) ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 3.1 , (2) สัญญาณนาฬิกาเป็นแรงดันผลต่างชนิด Low-Voltage Positive-Referenced Emitter Coupled Logic (LVPECL) มีขนาดเท่ากับ 800 mV_{pp} ซึ่ง อยู่ในช่วงที่วงจร PLL ต้องการ [27-28] และ (3) ค่าเสถียรภาพของความถี่ (Frequency Stability) เป็นค่าความคลาดเคลื่อนของความถี่ของสัญญาณนาฬิกาในหน่วย ppm โดยโมดูล CCPD-912 มีค่าอยู่ในช่วง ± 20 ppm ถึง ± 100 ppm ซึ่งอยู่ในช่วงที่วงจร PLL ใช้งานได้ [27-28] ส่วนวงจร สร้างสัญญาณนาฬิกาอ้างอิงที่นำมาใช้งานแสดงดังรูปที่ 3.10 [32]

รูปที่ 3.10 วงจรสร้างสัญญาณนาฬิกาอ้างอิง โมดูล CCPD-912

3.3.4 บอร์ดทดสอบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง (XFP Host Board)

บอร์ดทดสอบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง (XFP Host Board) หรือบอร์ดทดสอบ XFP ที่ เลือกใช้ คือ TM-XFP HOST 7000-20 REV A ของบริษัท Timbercon แสดงดังรูปที่ 3.11 [33] สาเหตุที่เลือกใช้เพราะ (1) บอร์ดทดสอบมีหัวต่อที่แปลง 30 ขาสัญญาณ (XFP connector) สำหรับเชื่อมต่อเครื่องมือวัดและอุปกรณ์ภายนอก กับตัวรับส่งสัญญาณทางแสง, (2) บอร์ด ทดสอบมีหัวต่อ SMA 6 หัว คือ หัวต่อ SMA 2 หัว สำหรับสัญญาณข้อมูลขาเข้าตัวรับส่งสัญญาณ ทางแสง (TD+, TD-), หัวต่อ SMA 2 หัว สำหรับสัญญาณข้อมูลขาออกจากตัวรับส่งสัญญาณทาง แสง (RD+, RD) และ หัวต่อ SMA 2 หัว สำหรับสัญญาณนาฬิกาอ้างอิง (REFCLK+, REFCLK-) ที่ป้อนให้แก่วงจร CDR ในภาคส่งและภาครับ, (3) จุดเชื่อมต่อแหล่งจ่ายไฟ (Power Supply Connectors) ภายนอก ประกอบด้วย 4 จุดเชื่อมต่อ สำหรับเชื่อมต่อแรงดัน 3.3 V, 5 V, -5.2 V และ 1.8 V , (4) จุดรายงานสถานะของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงผ่านทางตัวแอลอีดี (Light Emitting Diode, LED) และจุดทดสอบ (Test Points) และ (5) หัวต่อ RS-232 สำหรับเชื่อมต่อกับ คอมพิวเตอร์เพื่อกำหนดจุดทำงานและตรวจสอบการทำงานของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

รูปที่ 3.11 บอร์ดทดสอบ XFP

3.4 การออกแบบแผ่นวงจรพิมพ์ตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

การออกแบบแผ่นวงจรพิมพ์ (Printed Circuit Board, PCB) สำหรับตัวรับส่งสัญญาณ ทางแสงมีการแบ่งชั้นตามประเภทของสัญญาณออกเป็น 4 ชั้น แสดงดังรูปที่ 3.12 คือ ชั้นบนสุด (L1) เป็นชั้นสำหรับเส้นสัญญาณความเร็วสูง, ชั้นถัดไปคือชั้นกราวด์ (L2), ชั้นไฟเลี้ยง (L3) และ ชั้นล่างสุดเป็นชั้นสำหรับเส้นสัญญาณความเร็วต่ำ (L4) ชั้น L1 – L4 เป็นตัวนำไฟฟ้า (แถบสีดำใน รูปที่ 3.12) โดยในแต่ละชั้นมีฉนวนคั่นกลาง (แถบสีขาวในรูปที่ 3.12) ในการออกแบบ แผ่นวงจรพิมพ์ลักษณะนี้มีข้อดีคือ (1) การที่ชั้นสำหรับสัญญาณความเร็วสูงอยู่ติดกับชั้นกราวด์ หรือเส้นทางการไหลกลับของกระแส (Current Return Path) มีส่วนช่วยในการคงค่าอิมพิแดนซ์ คุณลักษณะของสายส่งได้ง่าย และ (2) การที่ชั้นไฟเลี้ยงมีลักษณะเป็นแผ่นนำไฟฟ้าขนาดใหญ่มี ข้อดีกว่าเส้นตัวนำไฟฟ้า เพราะสามารถตอบสนองต่อความต้องการกระแสปริมาณมากได้อย่าง ฉับพลัน และง่ายต่อการเชื่อมต่ออุปกรณ์ต่างๆบนแผ่นวงจรพิมพ์ [34]

รูปที่ 3.12 โครงสร้างของแผ่นวงจรพิมพ์ 4 ชั้น

การออกแบบแผ่นวงจรพิมพ์สำหรับตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP ตามรูป ที่ 3.12 ต้องคำนึงถึง (1) วัสดุที่เลือกใช้ในการผลิต พร้อมกับแสดงค่าความหนาของชั้นเส้น สัญญาณ (T) และ (2) การออกแบบลายเส้นสัญญาณเพื่อคำนวณหาค่าความหนาของชั้นไดอิเล็ก ตริก ซึ่งประกอบด้วยชั้น Prepreg 1 (H1), ชั้น Copper Clad (H2) และชั้น Prepreg 2 (H2), และ ความกว้างของเส้นสัญญาณของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบเดี่ยว (W) และแบบผลต่าง โดยมี รายละเอียดอยู่ในหัวข้อที่ 3.4.1 และ 3.4.2 ตามลำดับ

3.4.1 วัสดุที่เลือกใช้ในการผลิต

วัสดุที่เลือกใช้ในการผลิตแผ่นวงจรพิมพ์สำหรับตัวรับส่งสัญญาณทางแสงแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ตัวนำไฟฟ้ากับสารไดอิเล็กตริก มีรายละเอียดอยู่ในหัวข้อที่ 3.4.1.1 และ 3.4.1.2 ตามลำดับ

3.4.1.1 <u>ตัวนำไฟฟ้า</u>

ตัวนำไฟฟ้าที่เลือกใช้บนแผ่นวงจรพิมพ์คือ ทองแดง เนื่องจากทองแดงมีค่าสภาพ นำไฟฟ้า (Conductivity) เท่ากับ 5.8 x 10⁷ S/m และมีราคาถูกเมื่อเทียบกับตัวนำไฟฟ้า ชนิดอื่น ในการผลิตแผ่นวงจรพิมพ์จำเป็นต้องระบุค่าความหนาของเส้นสัญญาณในหน่วย น้ำหนักต่อพื้นที่ (oz/ft²) ซึ่งค่าดังกล่าวมีผลต่อการคำนวณหาค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะ ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อที่ 2.5.1 ในที่นี้เลือกใช้ความหนาของเส้นสัญญาณเท่ากับ 1 oz/ft² หรือเทียบเท่ากับ 1.4 mil การเลือกใช้สารไดอิเล็กตริกจำเป็นต้องคำนึงถึง ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะเส้น สัญญาณ, การสูญเสียกำลังในชั้นไดอิเล็กตริกเมื่อความถี่ของสัญญาณสูงขึ้น และ ความเร็วของสัญญาณในการเคลื่อนที่ในเส้นสัญญาณ

ในปัจจุบันผู้ผลิตแผ่นวงจรพิมพ์มีสารไดอิเล็กตริกให้เลือกใช้ได้หลายชนิด ซึ่ง สามารถสรุปคุณสมบัติและราคา (จำนวนเท่าโดยเทียบจากราคาของสารไดอิเล็กตริกชนิด FR4 เป็นราคาอ้างอิง) ได้ดังตารางที่ 3.2 [35] สำหรับแผ่นวงจรพิมพ์ตัวรับส่งสัญญาณ ทางแสงที่ออกแบบเลือกใช้สารไดอิเล็กตริกชนิด FR4 ที่มีค่าคงที่ไดอิเล็กตริก และค่า Loss Tangent เท่ากับ 4.4 และ 0.015 ตามลำดับ ที่ความถี่ของสัญญาณไม่เกิน 1 GHz สารไดอิเล็กตริกชนิด FR4 ที่ความถี่ของสัญญาณสูงๆ จนถึง 10 GHz จะมีค่าคงที่ไดอิเล็ก ตริกที่ไม่แน่นอน สาเหตุที่เลือกใช้สารดังกล่าวเพราะแผ่นวงจรพิมพ์ที่ทำมาจากสารไดอิ เล็กตริกชนิด FR4 เป็นองค์ประกอบสามารถรองรับสัญญาณที่มีอัตราข้อมูล 10 Gb/s ได้ และมีราคาถูกที่สุดเมื่อเทียบกับสารไดอิเล็กตริกชนิดอื่น

สารไดอิเล็กตริก	E _r	<i>Tanδ</i> (1 GHz)	<i>Tanδ</i> (10 GHz)	ราคา (เท่า)
FR4	4.4	0.015	N/A	1
NELCO 4000-13 SI	3.4	0.008	0.008	1.5
ARLON 25FR and 25N	3.38	N/A	0.0025	1.75
ROGER 4003	3.38	0.0027	0.0027	2
ROGER 4350	3.5	0.0031	0.0037	2
TEFLON GLASS	2.4	N/A	0.0014	2
TEFLON CERAMIC FILLED	2.98	0.004	0.0025	2
SPEEDBOARD C	2.6	0.004	0.004	2
FASTRISE 27	2.7	0.002	0.002	2
TSM29	2.94	0.0012	0.0014	2

ตารางที่ 3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าคงที่ไดอิเล็กตริก, ค่า Loss Tangent และ ราคาของสารไดอิเล็กตริกชนิดต่างๆ

3.4.2 การคำนวณอิมพิแดนซ์คุณลักษณะ

การออกแบบลายเส้นสัญญาณความเร็วสูงบนแผ่นวงจรพิมพ์ตามรูปที่ 3.12 เพื่อให้ได้ ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะ (Z₀) ของเส้นสัญญาณเท่ากับค่าอิมพิแดนซ์ของแหล่งจ่ายและค่าอิมพิ แดนซ์ของโหลด จำเป็นต้องพิจารณาความหนาของชั้นไดอิเล็กตริกของชั้นต่างๆ, ค่าความกว้าง ของเส้นสัญญาณของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบเดี่ยวและแบบผลต่าง และระยะห่างระหว่าง เส้นสัญญาณของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่าง

แผ่นวงจรพิมพ์ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP ถูกกำหนดให้มีความหนา เท่ากับ 1 mm ตัวแปรแรกที่จะพิจารณาคือความหนาของชั้น Prepreg 1 (H1) โดยให้ความหนา ของชั้น Prepreg 2 (H3) มีค่าเท่ากับความหนาของชั้น Prepreg 1 ค่าความหนาของชั้น Prepreg 1 และ Prepreg 2 จะถูกกำหนดจากค่าความหนาของชั้น Copper Clad (H2) ที่ทางผู้ผลิต ChinaPCBOne จากประเทศจีน มีและสามารถผลิตได้ ซึ่งให้เลือก 2 ค่าคือ 0.4 mm (15.75 mil) และ 0.6 mm (23.62 mil) ค่าความหนาของชั้น Copper Clad ที่เลือกใช้จะทำให้ความหนาของชั้น Prepreg 1 และ Prepreg 2 มี 2 ค่าคือ 0.23 mm (9 mil) และ 0.13 mm (5.07 mil) ตามลำดับ ใน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเลือกใช้ค่าความหนาของชั้น Copper Clad เท่ากับ 0.4 mm เพื่อที่จะได้ค่า ความหนาของชั้น Prepreg 1 และ Prepreg 2 เท่ากับ 0.23 mm สาเหตุที่เลือกใช้ค่าดังกล่าว เพราะ ค่าความหนาของชั้น Prepreg 1 และ Prepreg 2 เท่ากับ 0.23 mm มีโอกาสเกิดความ ผิดพลาดในซิงขนาดได้น้อยกว่าค่าความหนาเท่ากับ 0.13 mm ในระหว่างขั้นตอนการผลิต

เมื่อทราบค่าความหนาของชั้นไดอิเล็กตริกชั้นต่างๆ ต่อไปจะเป็นการคำนวณหาความ กว้างของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบเดี่ยว และระยะห่างระหว่างเส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่าง โดยมีรายละเอียดอยู่ในหัวข้อที่ 3.4.2.1 และ 3.4.2.2 ตามลำดับ

3.4.2.1 <u>อิมพิแดนซ์คุณลักษณะของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบเดี่ยว</u>

การออกแบบเส้นสัญญาณ Microstrip แบบเดี่ยวให้ได้ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะ เท่ากับ 50 Ohm ด้วยวิธีการคำนวณหาค่าความกว้างของเส้นสัญญาณ เริ่มต้นกำหนด ความหนาของขั้นไดอิเล็กตริกเท่ากับ 9 mil, ความหนาของขั้นเส้นสัญญาณเท่ากับ 1.4 mil, ค่าคงที่ไดอิเล็กตริกของ FR4 เท่ากับ 4.4 และค่า Loss Tangent เท่ากับ 0.015 จากนั้นคำนวณหาความกว้างของเส้นสัญญาณตามสมการที่ (2.22), โปรแกรม Polar SI8000 ของบริษัท Polar Instruments และ Advanced Design System (ADS) 2009 Update 1 ของบริษัท Agilent Technologies โดยโปรแกรม ADS ใช้การคำนวณจาก โปรแกรมย่อย Schematic และ Momentum

รูปที่ 3.13 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบ เดี่ยว (Z₀) กับความกว้างของเส้นสัญญาณ (W)

จากการคำนวณหาค่าความกว้างของเส้นสัญญาณตามวิธีที่กล่าวไปข้างต้น ความสัมพันธ์ระหว่างค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะกับความกว้างของเส้นสัญญาณ แสดงดัง รูปที่ 3.13 พบว่าค่าความกว้างที่คำนวณจากโปรแกรม Polar SI8000 และ ADS 2009 (Schematic) ให้ผลใกล้เคียงกันแต่มีค่าน้อยกว่าการคำนวณจากสมการที่ (2.22) และ ADS 2009 (Momentum) ในที่นี้เลือกใช้ค่าความกว้างของเส้นสัญญาณเท่ากับ 16 mil ตามการคำนวณด้วยโปรแกรม ADS 2009 (Momentum) เพราะการคำนวณด้วยวิธีนี้ใช้ วิธี Finite Element ซึ่งให้ผลที่ถูกต้องมากที่สุด ค่าความกว้างดังกล่าวจะให้ค่าอิมพิแดนซ์ คุณลักษณะเท่ากับ 53 Ohm โดยวงจร CDR ยอมให้ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะผิดพลาด จาก 50 Ohm ได้ไม่เกิน ± 16% [27-28] เพราะฉะนั้นภาพตัดขวางของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบเดี่ยวแสดงดังรูปที่ 3.14

รูปที่ 3.14 ภาพตัดขวางของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบเดี่ยวที่ได้ออกแบบ

3.4.2.2 <u>อิมพิแดนซ์คุณลักษณะของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่าง</u>

การออกแบบเส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่างให้ได้ค่าอิมพิแดนซ์ คุณลักษณะของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่าง (*Z_{diff}*) เท่ากับ 100 Ohm ด้วย วิธีการคำนวณหาระยะห่างระหว่างเส้นสัญญาณ เริ่มต้นจากกำหนดให้ค่าความกว้างของ เส้นสัญญาณเท่ากับ 12 mil เป็นความกว้างเท่ากับความกว้างของขนาดลายเส้นขา (pad) ของวงจร CDR ตามคำแนะนำของบริษัท MAXIM [36], ความหนาของชั้นเส้นสัญญาณ เท่ากับ 1.4 mil, ค่าคงที่ไดอิเล็กตริกของ FR4 เท่ากับ 4.4 และค่า Loss Tangent เท่ากับ 0.015 จากนั้นคำนวณหาระยะห่างระหว่างเส้นสัญญาณ ด้วยสมการที่ (2.23), โปรแกรม Polar SI8000 และ ADS

รูปที่ 3.15 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบ ผลต่าง (*Z_{diff}*) กับระยะห่างระหว่างเส้นสัญญาณ (S)

จากการคำนวณหาระยะห่างระหว่างเส้นสัญญาณตามวิธีที่กล่าวไปข้างต้น ความสัมพันธ์ระหว่างค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะกับระยะห่างระหว่างเส้นสัญญาณแสดง ดังรูปที่ 3.15 พบว่าค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะที่คำนวณจากโปรแกรม Polar SI8000, ADS 2009 (Schematic) และจากสมการที่ (2.23) ให้ผลใกล้เคียงกัน แต่การคำนวณด้วย โปรแกรม ADS 2009 (Momentum) ให้ผลของค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะที่สูงกว่าวิธีอื่น เนื่องจากการคำนวณด้วยวิธีนี้รวมผลของการคู่ควบ (Coupling) ระหว่างเส้นสัญญาณ ใน ที่นี้เลือกใช้ระยะห่างระหว่างเส้นสัญญาณเท่ากับ 11 mil ซึ่งมีค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะ เท่ากับ 111.5 Ohm จากการคำนวณด้วยโปรแกรม ADS (Momentum) การเลือกใช้ ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะสูงกว่า 100 Ohm เนื่องจากเผื่อสำหรับความผิดพลาดในการ ผลิต นอกจากนั้นวงจร CDR ยอมให้เส้นสัญญาณมีค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะผิดพลาด จาก 100 Ohm ได้ไม่เกิน ± 16% [27-28] ซึ่งสามารถแสดงภาพตัดขวางของเส้น สัญญาณ Microstrip แบบผลต่างในรูปที่ 3.16

รูปที่ 3.16 ภาพตัดข<mark>วางของเส้นสัญญาณชนิด Microstrip</mark> แบบผลต่างที่ได้ออกแบบ

จากผลการเลือกใช้ความหนาของเส้นสัญญาณ (T), การคำนวณหาความหนาของชั้นไดอิ เล็กตริกชั้นต่างๆ, การคำนวณหาความกว้างของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบเดี่ยว (W) และการ คำนวณหาระยะห่างระหว่างเส้นสัญญาณของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่าง (S) สามารถ สรุปได้ดังต่อไปนี้ ความหนาของเส้นสัญญาณเท่ากับ 1.4 mil, ความหนาของชั้น Prepreg 1 (H1) และ Prepreg 2 (H3) เท่ากับ 9 mil (0.23 mm) และความหนาของชั้น Copper Clad (H2) เท่ากับ 15.75 mil (0.4 mm) ทำให้ผลรวมความหนาแผ่นวงจรพิมพ์เท่ากับ 39.37 mil (1 mm) ส่วนความ กว้างของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบเดี่ยวเท่ากับ 16 mil ดังแสดงในรูปที่ 3.17 นอกจากนี้ ความกว้างของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่างเท่ากับ 12 mil และระยะห่างระหว่างเส้น สัญญาณของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่างเท่ากับ 11 mil

รูปที่ 3.17 แผ่นวงจรพิมพ์ของตัวส่งรับสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP ที่ออกแบบไว้

3.5 การออกแบบลายวงจรของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

ลายวงจรของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ หลัก คือ (1) ลายวงจรของภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง (TOSA with CDR), (2) ลาย วงจรของภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง (ROSA with CDR), (3) ลายวงจรแหล่งจ่ายไฟ และจุดเชื่อมต่อวงจรควบคุมอุณหภูมิภายนอก (Power Supply with Regulators and Temperature Control Input) และ (4) ลายวงจรหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ (XFP Connector) ซึ่ง แสดงแผนภาพการเชื่อมต่อดังรูปที่ 3.18 โดยจะอธิบายรายละเอียดของแต่ละส่วนประกอบใน หัวข้อ 3.5.1 ถึง 3.5.4 ตามลำดับ

รูปที่ 3.18 แผนภาพการเชื่อมแต่ละองค์ประกอบของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงที่ออกแบบไว้

แผ่นวงจรพิมพ์ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงใช้ FR4 เป็นชั้นไดอิเล็กตริก และทองแดงเป็น ตัวนำไฟฟ้า มีทั้งหมด 4 ชั้น ดังต่อไปนี้

- (1) Signal Layer (1) เป็นชั้นสำหรับสัญญาณความเร็วสูง
- (2) Ground Plane เป็นชั้นกราวด์
- (3) Power Plane เป็นขั้นสำหรับไฟเลี้ยงโดยแบ่งออกเป็น 2 พื้นที่ คือ พื้นที่แรกสำหรับ แรงดัน 3.3 V เพื่อป้อนให้กับวงจร CDR ทั้งภาคส่งและภาครับ, ตัวขยายสัญญาณ ภายในตัวตรวจจับแสง และวงจรแหล่งจ่ายไฟเพื่อแปลงแรงดันไปค่าอื่นๆ ซึ่งควบคุม

โดยวงจรควบคุมแรงดัน (Voltage Regulator) และพื้นที่ที่สองสำหรับแรงดัน 5 V เพื่อ ป้อนให้กับตัวขับเลเซอร์และตัวตรวจจับแสงชนิด PIN

(4) Signal Layer (2) เป็นชั้นสำหรับสัญญาณตรวจสอบสถานะของวงจรต่างๆ และ ลายเส้นทองแดงสำหรับนำกระแสไฟฟ้าไปเลี้ยงอุปกรณ์ที่ขาสัญญาณต่างๆ

ลายวงจรของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงในแต่ละชั้นที่ได้ออกแบบแสดงดังรูปที่ 3.19

3.5.1 ลายวงจรของภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

ลายวงจรภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงประกอบด้วย 2 ส่วน คือ (1) ลายเส้น สัญญาณความเร็วสูง และ (2) ลายเส้นเชื่อมต่อแหล่งจ่ายไฟและวงจรควบคุมอุณหภูมิภายนอก ลายวงจรส่วนนี้ทำหน้าที่กู้คืนสัญญาณแรงดันผลต่างที่วิ่งผ่านบอร์ดทดสอบ XFP และแปลง สัญญาณดังกล่าวให้เป็นสัญญาณทางแสง พร้อมกับควบคุมเสถียรภาพของสัญญาณทางแสง

รูปที่ 3.20 ลายเส้นสัญ<mark>ญาณความเร็วสูงในภา</mark>คส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

ลายเส้นสัญญาณความเร็วสูงแสดงดังรูปที่ 3.20 มีทั้งหมด 3 ส่วน คือ (1) ลายเส้น สัญญาณ Microstrip แบบผลต่างสำหรับสัญญาณข้อมูล ที่เชื่อมระหว่างหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ กับวงจร CDR ของภาคส่ง โมดูล MAX3992 ของบริษัท MAXIM (จุด A) โดยระดับแรงดันในเส้น สัญญาณจะเป็นแรงดันผลต่างชนิด CML ขนาด 600 mV_{pp}, (2) ลายเส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่างสำหรับสัญญาณข้อมูลที่เชื่อมระหว่างวงจร CDR ของภาคส่งกับตัวส่งสัญญาณฑาง แสงชนิด EML โมดูล 1636L832 ของบริษัท CyOptics (จุด B) โดยระดับแรงดันในเส้นสัญญาณ เป็นแรงดันผลต่างชนิด CML ขนาด 650 mV_{pp} และ (3) ลายเส้นสัญญาณ Microstrip แบบ ผลต่างสำหรับสัญญาณนาฬิกาอ้างอิง ที่เชื่อมระหว่างหัวต่อ 30 ขาสัญญาณกับวงจร CDR ของ ภาคส่ง (จุด C) โดยความถี่ของสัญญาณนาฬิกาอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 155.52 MHz และมีระดับ แรงดันผลต่างชนิด LVPECL ขนาด 800 mV_{pp} ตัวเก็บประจุขนาด 0.1 uF ในแพ็คเกจ 0402 ที่อยู่ บนลายเส้นสัญญาณความเร็วสูงก่อนหน้าวงจร CDR และตัวส่งสัญญาณทางแสงดังที่ได้วงกลม เส้นประไว้ในรูปที่ 3.20 ทำหน้าที่กำจัดสัญญาณไฟตรง โดยมีผลการจำลองของลายเส้นสัญญาณ ที่จุด A และ B ด้วยโปรแกรม ADS แสดงดังรูปที่ 3.21 และรูปที่ 3.22 ตามลำดับ

รูปที่ 3.21 ผล<mark>การจำลองด้วยโปรแกร</mark>ม ADS ที่จุด A ของภาคส่ง (ก) ค่า Sdd21, (ข) ค่า Sdd11, (ค) TDR และ (ง) แผนภาพรูปตา

สัญญาณแรงดันผลต่างจะถูกจำลองให้วิ่งจากหัวต่อ 30 ขาสัญญาณไปยังวงจร CDR ที่ ภาคส่ง โดยมีความยาวของเส้นสัญญาณเท่ากับ 2,955.65 mil ซึ่งมีผลการจำลองตามรูปที่ 3.21 ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้ (1) การส่งผ่าน Sdd21 มีการลดทอนสูงขึ้นเมื่อความถี่ของสัญญาณ แรงดันผลต่างเพิ่มขึ้นดังรูปที่ 3.21 (ก) โดยที่ความถี่เท่ากับ 10 GHz มีค่าการลดทอนเท่ากับ -2.171 dB ซึ่งค่าการลดทอนดังกล่าวเพียงพอต่อการรับส่งสัญญาณแรงดันผลต่างอัตราข้อมูล 10 Gb/s, (2) การสะท้อน Sdd11 แสดงดังรูปที่ 3.21 (ข) มีค่าการสะท้อนสูงสุดเท่ากับ -19.47 dB หรือคิดเป็น 0.11 เท่าของกำลังสัญญาณขาเข้า ที่ความถี่เท่ากับ 620 MHz และเมื่อความถี่ของ สัญญาณเพิ่มสูงขึ้น ค่าการสะท้อนของสัญญาณมีแนวโน้มลดลงโดยมีค่าน้อยกว่า -20 dB, (3) อิมพิแดนซ์คุณลักษณะของลายเส้นสัญญาณที่ออกแบบแสดงดังรูปที่ 3.21 (ค) มีค่าเท่ากับ 111.5 Ohm ซึ่งเท่ากับที่คำนวณไว้ในหัวข้อที่ 3.4.2.2 และ (4) การจำลองแผนภาพรูปตาโดยให้สัญญาณ แรงดันผลต่างที่มีค่าแรงดันบิต '1' เท่ากับ 300 mV, ค่าแรงดันบิต '0' เท่ากับ -300 mV, รูปแบบ ข้อมูล Pseudo Random Binary Sequence (PRBS) 2¹⁵-1, ค่า Rise/Fall time เท่ากับ 12.04 ps และค่า Deterministic Jitter (DJ) เท่ากับ 0.05 Ul_p วิ่งผ่านเส้นสัญญาณและจำลองแผนภาพรูป ตาของสัญญาณก่อนเข้าวงจร CDR แสดงดังรูปที่ 3.21 (ง) พบว่ามีค่า Rise time เท่ากับ 34.64 ps, Fall time เท่ากับ 34.68 ps, ค่า DJ เท่ากับ 0.16 UI_{p-p} และแผนภาพรูปตาของสัญญาณ แรงดันผลต่างผ่านหน้ากากแผนภาพรูปตา (Eye Mask) มาตรฐาน OC-192/STM-64

รูปที่ 3.22 ผลการจำลองด้วยโปรแกรม ADS ที่จุด B ของภาคส่ง (ก) ค่า Sdd21, (ข) ค่า Sdd11, (ค) TDR และ (ง) แผนภาพรูปตา

หลังจากพิจาณาเส้นสัญญาณที่จุด A ของภาคส่งแล้ว ต่อมาจะพิจาณาเส้นสัญญาณที่จุด B สัญญาณจะถูกจำลองให้วิ่งออกจากวงจร CDR ที่ภาคส่งไปยังตัวส่งสัญญาณทางแสง โดยมี ความยาวของเส้นสัญญาณเท่ากับ 280.95 mil ซึ่งมีผลการจำลองตามรูปที่ 3.22 โดยแบ่งการ วิเคราะห์ออกเป็น 4 ส่วนดังนี้ (1) การส่งผ่าน Sdd21 มีการลดทอนน้อยดังรูปที่ 3.22 (ก) ที่ความถี่ 10 GHz มีค่าการลดทอนเท่ากับ -0.242 dB หรือคิดเป็น 0.945 เท่าของกำลังสัญญาณขาเข้า ซึ่ง ค่าการลดทอนดังกล่าวเพียงพอต่อการรับส่งสัญญาณแรงดันผลต่างอัตราข้อมูล 10 Gb/s, (2) การ สะท้อน Sdd11 แสดงดังรูปที่ 3.22 (ข) มีค่าการสะท้อนสูงสุดเท่ากับ -20.49 dB ที่ความถี่ของ สัญญาณ 6.37 GHz และเมื่อความถี่ของสัญญาณเพิ่มขึ้น การสะท้อนของสัญญาณมีค่าน้อยกว่า -20 dB, (3) อิมพิแดนซ์คุณลักษณะของลายเส้นสัญญาณที่ออกแบบแสดงดังรูปที่ 3.22 (ค) มี ค่าสูงสุดเท่ากับ 116.3 Ohm จากผลการจำลอง TDR ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะที่ได้มีการ เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างฉับพลันและจึงค่อยๆลดลง เนื่องจากลายเส้นสัญญาณ Microstrip แบบ ผลต่างมีการหักมุมเพื่อให้เชื่อมต่อกับตัวส่งสัญญาณทางแสงในตำแหน่งที่เหมาะสม ทำให้เกิด ความไม่ต่อเนื่องในเส้นสัญญาณ และ (4) การจำลองแผนภาพรูปตาโดยให้สัญญาณแรงดัน ผลต่าง ที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับการจำลองการส่งสัญญาณจากหัวต่อ 30 ขาสัญญาณไปวงจร CDR ที่ภาคส่ง วิ่งผ่านเส้นสัญญาณที่จุด B ได้ผลการจำลองของสัญญาณก่อนเข้าตัวส่งสัญญาณ ทางแสงดังรูปที่ 3.22 (ง) พบว่ามีค่า Rise time เท่ากับ 27.08 ps, Fall time เท่ากับ 27.16 ps, ค่า DJ เท่ากับ 0.05 UI_{pp} และแผนภาพรูปตาของสัญญาณแรงดันผลต่างผ่านหน้ากากแผนภาพรูปตา มาตรฐาน OC-192/STM-64

รูปที่ 3.23 ลายเส้นเชื่อมต่อแหล่งจ่ายไฟและ 🔔

วงจรควบคุมอุณหภูมิภายนอกในภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

ลายเส้นเชื่อมต่อแหล่งจ่ายไฟและวงจรควบคุมอุณหภูมิภายนอกตามรูปที่ 3.23 ประกอบด้วยกัน 7 ส่วน คือ (1) ไฟเลี้ยงของวงจร CDR มีค่าเท่ากับ 3.3 V, (2) ไฟเลี้ยงของตัวขับ เลเซอร์ (V_{cc}) มีค่าเท่ากับ 5 V, (3) ไฟเลี้ยงของเลเซอร์ชนิด DFB (Ibias) ควบคุมโดยวงจรควบคุม แรงดัน มีค่าอยู่ในช่วง 1.2 - 1.9 V, (4) ไฟเลี้ยงแรงดันไบแอสย้อนกลับของตัวมอดูเลเตอร์ (V_{eao}) ควบคุมโดยวงจรควบคุมแรงดัน มีค่าอยู่ในช่วง -2 ถึง -1.6 V, (5) ไฟเลี้ยงแรงดันกำหนดสัดส่วน เอ็กซ์ติงชันของตัวขับเลเซอร์ (V_e) ควบคุมโดยวงจรควบคุมแรงดัน มีค่าอยู่ในช่วง 0.8 - 1.2 V, (6) แรงดันปรับจุดตัดของแผนภาพรูปตาของสัญญาณทางไฟฟ้า (V_{Pwc}) ควบคุมโดยวงจรควบคุม แรงดัน มีค่าอยู่ในช่วง 0.9 - 1.7 V และ (7) ลายเส้นสำหรับเชื่อมต่อกับวงจรควบคุมอุณหภูมิ ภายนอก (TEC+, TEC- และ Thermistor)

3.5.2 ลายวงจรของภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

ลายวงจรของภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงประกอบด้วย 2 ส่วน คือ (1) ลายเส้น สัญญาณความเร็วสูง และ (2) ลายเส้นเชื่อมต่อแหล่งจ่ายไฟ ลายวงจรส่วนนี้จะทำหน้าที่แปลง สัญญาณทางแสงกลับไปเป็นสัญญาณทางไฟฟ้า และกู้คืนสัญญาณที่ได้ป้อนกลับไปยังบอร์ด ทดสอบ XFP พร้อมกับขาสัญญาณเชื่อมต่อแหล่งจ่ายไฟ

รูปที่ 3.24 ลายเส้นสัญญาณความเร็วสูงในภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

ลายเส้นสัญญาณความเร็วสูงตามรูปที่ 3.24 มีทั้งหมด 3 ส่วน คือ (1) ลายเส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่างสำหรับสัญญาณข้อมูล ที่เชื่อมระหว่างตัวตรวจจับแสงชนิด PIN โมดูล 1640L1 ของบริษัท CyOptics กับวงจร CDR ของภาครับ โมดูล MAX3991 ของบริษัท MAXIM (จุด A) โดยระดับแรงดันในเส้นสัญญาณขาออกจะมีค่าอยู่ในช่วง 15 - 1000 mV_{p-p} ขึ้นกับกำลัง แสงขาเข้า, (2) ลายเส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่างสำหรับสัญญาณข้อมูล ที่เชื่อมต่อ ระหว่างวงจร CDR ของภาครับกับหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ (จุด B) โดยระดับแรงดันในเส้น สัญญาณเป็นแรงดันผลต่างชนิด CML ขนาด 650 mV_{p-p} และ (3) ลายเส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่างสำหรับสัญญาณนาฬิกาอ้างอิง (จุด C) ที่เชื่อมต่อระหว่างหัวต่อ 30 ขาสัญญาณกับ วงจร CDR ของภาครับ ความถี่ของสัญญาณนาฬิกาอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 155.52 MHz และมีระดับ แรงดันผลต่างชนิด LVPECL เท่ากับ 800 mV_{p-p} โดยมีตัวเก็บประจุที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับ ภาคส่งอยู่บนลายเส้นสัญญาณความเร็วสูงก่อนเข้าและหลังจากออกจากวงจร CDR ที่ภาครับ ดังที่ได้วงกลมเส้นประไว้ในรูปที่ 3.24 โดยมีผลการจำลองของลายเส้นสัญญาณที่จุด A และ B ด้วยโปรแกรม ADS แสดงดังรูปที่ 3.25 และรูปที่ 3.26 ตามลำดับ

สัญญาณแรงดันผลต่างจะถูกจำลองให้วิ่งจากตัวตรวจจับแสงไปยังวงจร CDR ที่ภาครับ โดยมีความยาวของเส้นสัญญาณเท่ากับ 174.18 mil ซึ่งมีผลการจำลองตามรูปที่ 3.25 โดยแบ่ง การวิเคราะห์ออกเป็น 4 ส่วนดังนี้ (1) การส่งผ่าน Sdd21 มีการลดทอนน้อยมากดังรูปที่ 3.25 (ก) ที่ความถี่ 10 GHz มีค่าการลดทอนเท่ากับ -0.224 dB ซึ่งถือว่าเป็นการออกแบบที่เหมาะสม เพราะสัญญาณแรงดันผลต่างจากตัวขยายสัญญาณชนิด TIA จะมีค่าผลต่างแรงดันน้อย ทำให้ เมื่อเคลื่อนที่ผ่านเส้นสัญญาณมายังปลายทาง กำลังของสัญญาณจะเหลือน้อยลง, (2) การ สะท้อน Sdd11 แสดงดังรูปที่ 3.25 (ข) มีค่าการสะท้อนสูงสุดเท่ากับ -26.1 dB ที่ความถี่ 4.87 GHz, (3) อิมพิแดนซ์คุณลักษณะของลายเส้นสัญญาณที่ออกแบบแสดงดังรูปที่ 3.25 (ค) มีค่า เท่ากับ 106.7 Ohm จากผลการจำลอง TDR ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะมีการเปลี่ยนแปลงที่ช้า กว่าและน้อยกว่า กรณีเส้นสัญญาณระหว่างวงจร CDR ที่ภาคส่งและตัวส่งสัญญาณทางแสง เพราะก่อนที่จะหักมุมของเส้นสัญญาณมีเส้นสัญญาณในแนวเส้นตรงต่อยื่นออกมาจากตัว ตรวจจับแสง ทำให้ลดผลของความไม่ต่อเนื่องในเส้นสัญญาณลงได้ และ (4) การจำลองแผนภาพ รูปตาโดยให้สัญญาณแรงดันผลต่าง ที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับการจำลองการส่งสัญญาณจาก หัวต่อ 30 ขาสัญญาณไปวงจร CDR ที่ภาคส่ง วิ่งผ่านเส้นสัญญาณที่จุด A ได้ผลการจำลองของ สัญญาณก่อนเข้าวงจร CDR ของภาครับดังรูปที่ 3.25 (ง) พบว่ามีค่า Rise time เท่ากับ 19.61 ps, Fall time เท่ากับ 19.69 ps, ค่า DJ เท่ากับ 0.05 UI_{pp} และแผนภาพรูปตาของสัญญาณแรงดัน ผลต่างผ่านหน้ากากแผนภาพรูปตามาตรฐาน OC-192/STM-64

รูปที่ 3.26 ผลการจำลองด้วยโปรแกรม ADS ที่จุด B ของภาครับ (ก) ค่า Sdd21, (ข) ค่า Sdd11, (ค) TDR และ (ง) แผนภาพรูปตา

หลังจากพิจาณาเส้นสัญญาณที่จุด A ของภาครับแล้ว ต่อมาจะพิจาณาเส้นสัญญาณที่ จุด B สัญญาณจะถูกจำลองให้วิ่งออกจากวงจร CDR ไปยังหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ โดยมีความ ยาวเส้นสัญญาณเท่ากับ 3,312.96 mil ซึ่งมีผลการจำลองตามรูปที่ 3.26 โดยแบ่งการวิเคราะห์ ออกเป็น 4 ส่วนดังนี้ (1) การส่งผ่าน Sdd21 มีการลดทอนมากขึ้นดังรูปที่ 3.26 (ก) เมื่อความถี่ของ สัญญาณแรงดันผลต่างเพิ่มขึ้น และลดลงมากกว่ากรณีเส้นสัญญาณระหว่างหัวต่อ 30 ขาสัญญาณกับวงจร CDR ที่ภาคส่ง เพราะมีความยาวเส้นสัญญาณมากกว่า ที่ความถี่ของ สัญญาณ 10 GHz มีค่าการลดทอนเท่ากับ -2.456 dB, (2) การสะท้อน Sdd11 แสดงดังรูปที่ 3.26 (ข) มีค่าการสะท้อนสูงสุดเท่ากับ -19.34 dB หรือคิดเป็น 0.12 เท่าของกำลังสัญญาณขาเข้า ที่ ความถี่เท่ากับ 500 MHz และเมื่อความถี่ของสัญญาณเพิ่มสูงขึ้น การสะท้อนของสัญญาณขาเข้า ที่ ความถี่เท่ากับ 500 MHz และเมื่อความถี่ของสัญญาณเพิ่มสูงขึ้น การสะท้อนของสัญญาณขาเข้า ที่ ความถี่เท่ากับ 500 MHz และเมื่อความถี่ของสัญญาณเพิ่มสูงขึ้น การสะท้อนของสัญญาณยังคงมี ค่าต่ำกว่า -20 dB, (3) อิมพิแดนซ์คุณลักษณะของลายเส้นสัญญาณที่ออกแบบแสดงดังรูปที่ 3.26 (ค) มีค่าเท่ากับ 111.4 Ohm ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับที่คำนวณไว้ในหัวข้อที่ 3.4.2.2 และ (4) การ จำลองแผนภาพรูปตาโดยให้สัญญาณแรงดันผลต่าง ที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับการจำลองการส่ง สัญญาณจากหัวต่อ 30 ขาสัญญาณไปวงจร CDR ที่ภาคส่ง วิ่งผ่านเส้นสัญญาณที่จุด B ได้ผล การจำลองของสัญญาณ ณ ตำแหน่งหัวต่อ 30 ขาสัญญาณดังรูปที่ 3.26 (ง) พบว่ามีค่า Rise time เท่ากับ 35.47 ps, Fall time เท่ากับ 35.16 ps, ค่า DJ เท่ากับ 0.11 Ul_{pp} และแผนภาพรูปตา ของสัญญาณแรงดันผลต่างผ่านหน้ากากแผนภาพรูปตามาตรฐาน OC-192/STM-64

รูปที่ 3.27 ลายเส้นเชื่อมต่อแหล่งจ่ายไฟในภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

ลายเส้นเชื่อมต่อแหล่งจ่ายไฟแสดงดังรูปที่ 3.27 ประกอบด้วยกัน 2 ส่วน คือ (1) ไฟเลี้ยง แรงดัน 3.3 V เพื่อป้อนให้กับวงจร CDR ของภาครับและตัวขยายสัญญาณชนิด TIA (V_{TIA}) และ (2) ไฟเลี้ยงแรงดัน 5 V ป้อนให้กับตัวตรวจจับแสงชนิด PIN (V_{PD})

3.5.3 ลายวงจรแหล่งจ่ายไฟและจุดเชื่อมต่อวงจรควบคุมอุณหภูมิภายนอก

รูปที่ 3.28 ลายวงจรแหล่งจ่ายไฟและจุดเชื่อมต่อวงจรควบคุมอุณหภูมิภายนอก

ลายวงจรแหล่งจ่ายไฟและจุดเชื่อมต่อวงจรควบคุมอุณหภูมิภายนอกประกอบด้วยลาย วงจร 2 ส่วน คือ (1) ลายวงจรแหล่งจ่ายไฟทำหน้าที่แปลงแรงดันจาก 3.3 V และ –5.2 V เป็น ระดับแรงดันที่เหมาะสมสำหรับป้อนให้กับขาสัญญาณของตัวส่งสัญญาณทางแสง โดยใช้วงจร ควบคุมแรงดัน และ (2) ลายวงจรจุดเชื่อมต่อวงจรควบคุมอุณหภูมิภายนอกเป็นจุดเชื่อมต่อกับ บอร์ดตัวอย่าง MAX8521 EV Kit จากบริษัท MAXIM สำหรับควบคุมอุณหภูมิภายในแพ็คเกจ เลเซอร์ แสดงลายวงจรทั้งสองส่วนในรูปที่ 3.28 ในทางปฏิบัติตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตาม มาตรฐาน XFP ส่วนใหญ่ใช้แผ่นวงจรพิมพ์ชนิด 6 หรือ 8 ชั้น ทำให้สามารถรวมลายวงจรในส่วนนี้ ไปอยู่ในชั้นล่างสุดของแผ่นวงจรพิมพ์ การออกแบบลายเส้นสัญญาณสำหรับใช้เชื่อมต่อจึงทำได้ ง่าย แต่เนื่องจากข้อจำกัดในด้านงบประมาณดังนั้นในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงใช้แผ่นวงจรพิมพ์ชนิด 4 ชั้น ทำให้ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงที่ออกแบบไว้ต้องมีส่วนต่อออกมาเพื่อใช้วางวงจรควบคุม แรงดันและจุดเชื่อมต่อวงจรควบคุมอุณหภูมิภายนอก

วงจรควบคุมแรงดันที่เลือกใช้มีทั้งหมด 4 วงจร โดยเริ่มอธิบายจากตัวซ้ายไปยังตัวขวา ตามรูปที่ 3.28 มีรายละเอียดดังนี้ (1) วงจรควบคุมแรงดัน โมดูล MIC5308 ของบริษัท MICREL [29] แปลงระดับแรงดัน 3.3 V ให้มีแรงดันขาออกอยู่ในช่วง 0.9 - 1.7 V เพื่อป้อนให้กับขาแรงดัน ปรับจุดตัดของแผนภาพรูปตาของสัญญาณทางไฟฟ้า (V_{Pwc}) ของตัวขับเลเซอร์, (2) วงจรควบคุม แรงดัน โมดูล MIC47050 ของบริษัท MICREL [37] แปลงระดับแรงดัน 3.3 V ให้มีแรงดันขาออก อยู่ในช่วง 0.8 - 1.2 V เพื่อป้อนให้กับขาแรงดันกำหนดสัดส่วนเอ็กซ์ติงชัน (V_{er}) ของตัวขับเลเซอร์, (3) วงจรควบคุมแรงดัน โมดูล MIC5270YM5 ของบริษัท MICREL [38] แปลงระดับแรงดัน -5.2 V ให้มีแรงดันขาออกอยู่ในช่วง -2 ถึง -1.6 V เพื่อป้อนให้กับขาแรงดันไบแอสย้อนกลับตัวมอดูเลเตอร์ (V_{eao}) และ (4) วงจรควบคุมแรงดัน โมดูล MIC5308 แปลงระดับแรงดัน 3.3 V ให้มีแรงดันขาออก อยู่ในช่วง 1.2 - 1.9 V เพื่อป้อนให้กับขากระแสไบแอสของเลเซอร์ซนิด DFB

3.5.4 ลายวงจรหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ

รูปที่ 3.29 ลายวงจรหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ

(ก) ลายเส้นชั้นสัญญาณความเร็วสูง (L1) และ (ข) ลายเส้นชั้นสัญญาณความเร็วต่ำ (L4)

ลายวงจรหัวต่อ 30 ขาสัญญาณแสดงดังรูปที่ 3.29 ลายวงจรนี้เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างตัว รับส่งสัญญาณทางกับบอร์ดทดสอบ XFP สามารถแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ (1) ลายเส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่างสำหรับสัญญาณข้อมูล ซึ่งมีเส้นสัญญาณเชื่อมระหว่างหัวต่อ 30 ขาสัญญาณกับวงจร CDR ของภาคส่ง (TD+, TD-) กับภาครับ (RD+, RD-), (2) ลายเส้น สัญญาณ Microstrip แบบผลต่างสำหรับสัญญาณนาฬิกาอ้างอิง ซึ่งมีเส้นสัญญาณเชื่อมระหว่าง หัวต่อ 30 ขาสัญญาณกับวงจร CDR ของภาคส่งกับภาครับ (REFCLK+, REFCLK-), (3) ลายเส้น สัญญาณรายงานสถานะของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงจะอยู่ในชั้นสัญญาณความเร็วต่ำ (L4) และ (4) ลายเส้นสำหรับแหล่งจ่ายไฟประกอบด้วยแรงดัน 3.3 V, 5V และ -5.2 V จะอยู่ในชั้น สัญญาณความเร็วต่ำ (L4)

3.6 คุณสมบัติของเส้นใย<mark>นำแสงที่เลือ</mark>กใช้

เส้นใยนำแสงที่เลือกใช้เป็นตัวกลางในการทดสอบการรับส่งสัญญาณทางแสงของต้นแบบ ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงที่ได้ออกแบบ คือเส้นใยนำแสงโหมดเดียวชนิดมาตรฐานระยะทาง 40 km เนื่องจากเป็นระยะทางสูงสุดของตัวส่งสัญญาณทางแสงและตัวตรวจจับแสงที่สามารถทำงาน ได้หลังจากที่กำลังแสงขาออกของตัวส่งสัญญาณทางแสงลดลง รายละเอียดผลการวัดการลดทอน กำลังแสงและการกระจายโครมาติกแสดงรายละเอียดในหัวข้อที่ 3.6.1 ถึง 3.6.2 ตามลำดับ

3.6.1 การลดทอนกำลังแสง

การวัดค่าการลดทอนกำลังแสงต่อระยะทางใช้เครื่อง Optical Time Domain Reflectometer (OTDR) โมดูล NetTest CMA4500 ซึ่งเป็นกราฟระหว่างระดับกำลังแสงกับ ระยะทางของเส้นใยนำแสงดังรูปที่ 3.30 จากรูปพบว่าระดับกำลังแสงจะมีค่าลดลงตามระยะทาง ของเส้นใยนำแสงที่เพิ่มขึ้น ในที่นี้วัดค่าความต่างของระดับกำลังแสงต้นทางและปลายทางได้ เท่ากับ 7.34 dB และระยะทางที่วัดได้ในกราฟเท่ากับ 39.5361 km ดังนั้นค่าการลดทอนกำลังแสง ต่อระยะทางคำนวณได้เท่ากับ 7.34dB/39.5361km = 0.186dB/km ที่ความยาวคลื่นแสงในช่วง 1550 nm ซึ่งไม่เกิน 0.2 dB/km ตามที่มาตรฐาน ITU-T G.652 [17] กำหนดไว้

รูปที่ 3.30 ผลการวัดการลดทอนกำลังแสงของเส้นใยนำแสงระยะทาง 40 km

3.6.2 การกระจายโคร<mark>มาติก</mark>

การกระจายโครมาติก (Chromatic Dispersion) เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้คุณภาพของ สัญญาณทางแสงแย่ลง ตามที่ได้อธิบายไว้ในหัวข้อที่ 2.4.1.2 ในหัวข้อนี้แสดงความสัมพันธ์ ระหว่างค่าการกระจายโครมาติกกับความยาวคลื่นแสง โดยนำค่าที่วัดได้จากโมดูล FTB-5700 Single-Ended Dispersion Analyzer ภายในเครื่อง FTB-500 Network Testing ของบริษัท EXFO ซึ่งเป็นเครื่องที่บริษัท Trinergy Instrument นำมาแสดงการใช้งานที่ห้องปฏิบัติการ เปรียบเทียบกับการคำนวณจากสมการที่ (2.13) แสดงดังรูปที่ 3.31 พบว่าผลที่ได้จากการวัดและ จากสมการให้ค่าที่ใกล้เคียงกันในช่วงความยาวคลื่นแสง 1500 nm ถึง 1600 nm เมื่อพิจาณาที่ ความยาวคลื่นแสง 1551.72 nm จากผลการวัดและการคำนวณด้วยสมการให้ค่าการกระจายโคร มาติกใกล้เคียงกันประมาณ 16.7 ps/km/nm ซึ่งอยู่ในช่วงที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน ITU-T G.652

รูปที่ 3.31 ผลการวัดและการคำนวณค่าการกระจายโครมาติกกับความยาวคลื่นแสงค่าต่างๆ

3.7 การออบแบบอุปกรณ์สำหรับทดสอบความทนจิตเตอร์

การทดสอบความทนจิตเตอร์ (Jitter Tolerance) สำหรับตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตาม มาตรฐาน XFP เป็นการจำลองสถานการณ์ว่าสัญญาณแรงดันผลต่างเสมือนคลื่อนที่มาจาก เมนบอร์ด ซึ่งจะมีผลของการส่ายจังหวะของสัญญาณหรือจิตเตอร์ (Jitter) ในสัญญาณ การ จำลองจิตเตอร์ของสัญญาณที่เดินทางมาจากเมนบอร์ดจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ จิตเตอร์ที่วงจร อีควอไลเซอร์สามารถแก้ปัญหาได้กับจิตเตอร์ที่วงจรอีควอไลเซอร์ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ โดย หัวข้อนี้พิจารณาจิตเตอร์ที่วงจรอีควอไลเซอร์สามารถแก้ปัญหาได้ เก่านั้น ซึ่งเป็นจิตเตอร์ประเภท ISI จากมาตรฐาน XFP กำหนดว่าวงจร CDR ในภาคส่งที่มีวงจรอีควอไลเซอร์อยู่ภายในต้องมี ประสิทธิภาพที่จะกู้คืนสัญญาณแรงดันผลต่าง ให้จิตเตอร์เนื่องจากปัญหา ISI มีค่าลดลงไป 0.2 Ul_{pp} โดยพิจารณาจากค่าผลรวมจิตเตอร์ที่อัตราความผิดพลาดบิตเท่ากับ 10⁻¹² (TJ@BER 10⁻¹²) [5]

ในการจำลองจิตเตอร์ที่วงจรอีควอไลเซอร์สามารถแก้ปัญหาได้ ทำได้โดยการออกแบบ วงจรที่มีลักษณะเป็นเส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่างซึ่งมีค่าความยาวต่างๆ โดยวงจรนี้ เรียกว่า วงจรเพิ่ม ISI Jitter [39] การที่เส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่างมีความยาวจะทำให้ เกิดกำลังการสูญเสียในเส้นสัญญาณเพิ่มขึ้นตามความยาวที่เพิ่มขึ้น ดังที่ได้กล่าวในหัวข้อที่ 2.5.2 ดังนั้นในการออกแบบวงจรเพิ่ม ISI Jitter จำเป็นต้องทราบถึงค่าคงที่ไดอิเล็กตริก และค่า Loss Tangent ของสารไดอิเล็กตริกที่นำมาใช้ ซึ่งจะอธิบายวิธีการหาค่าทั้งสองจากค่า S-parameter ใน หัวข้อที่ 3.7.1 ส่วนต่อมาจะแสดงถึงการจำลองวงจรเพิ่ม ISI Jitter ด้วยโปรแกรม ADS จาก ค่าคงที่ไดอิเล็กตริกและค่า Loss Tangent ที่หาได้ เพื่อเป็นการคาดคะเนความสัมพันธ์ระหว่างค่า TJ@BER 10⁻¹² ที่เพิ่มขึ้นกับความยาวของเส้นสัญญาณ พร้อมกับนำเสนอขั้นตอนการวัดด้วย เครื่อง Digital Communication Analyzer (DCA) โมดูล 86100C ของบริษัท Agilent Technologies ในหัวข้อที่ 3.7.2 และท้ายสุดจะเป็นการเปรียบเทียบผลการจำลองและผลการวัด ในหัวข้อที่ 3.7.3

3.7.1 การหาค่าคงที่ไดอิเล็กตริกและค่า Loss Tangent

ค่าคงที่ไดอิเล็กตริกและค่า Loss Tangent ของสารไดอิเล็กตริกสามารถสอบถามได้จาก ผู้ผลิตแผ่นวงจรพิมพ์ หรือน้ำค่าจากตารางที่ 3.2 มาใช้ แต่ในการออกแบบวงจรเพิ่ม ISI Jitter ใช้ สารไดอิเล็กตริกชนิด FR4 ซึ่งทางผู้ผลิตมีข้อมูลของค่าคงที่ไดอิเล็กตริกและค่า Loss Tangent ที่ ใช้ในสัญญาณความถี่ไม่เกิน 1 GHz จึงจำเป็นต้องสร้างบอร์ดที่มีความยาว 3", 4", 5", และ 6" ดัง รูปที่ 3.32 เพื่อหาค่าคงที่ไดอิเล็กตริกและค่า Loss Tangent สำหรับสัญญาณความถี่มากกว่า 1 GHz ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

รูปที่ 3.32 บอร์ดความยาว 3, 4, 5 และ 6 นิ้ว

(1) การหาค่าคงที่ไดอิเล็กตริก (*ɛ*,) เริ่มจากการหาเวลาที่สัญญาณเคลื่อนที่บนเส้น สัญญาณจากบอร์ดที่มีความยาวค่าต่างๆ จากเฟสที่ได้จากการวัดพารามิเตอร์ S₂₁ ด้วยเครื่อง Vector Network Analyzer (VNA) โมดูล 8510C ของบริษัท Agilent Technologies โดยน้ำเฟสที่ วัดมาลงจุด (plot) บนกราฟระหว่างอัตราการเปลี่ยนแปลงเชิงมุม (rad/s) และเฟสที่เปลี่ยนไป (rad) ดังรูปที่ 3.33 (ก) ซึ่งความชันของกราฟคือเวลาที่สัญญาณใช้ในการเดินทางบนเส้น สัญญาณ จากนั้นหาอัตราเร็วของสัญญาณ (*r*,) จากการนำระยะทางของเส้นสัญญาณค่าต่างๆ และเวลาที่คำนวณได้จากขั้นตอนแรกมาลงจุดในกราฟรูปที่ 3.33 (ข) ความชันของกราฟคือ อัตราเร็วของสัญญาณ จากนั้นคำนวณค่าคงที่ไดอิเล็กตริกประสิทธิผล (Effective Dielectric, $\varepsilon_{e\!f}$) ได้จากสมการที่ (2.27) และคำนวณค่าคงที่ไดอิเล็กตริกของแผ่นวงจรพิมพ์ตามสมการที่ (2.22) ได้ค่าเท่ากับ 4.5636

รูปที่ 3.33 การหาค่าคงที่ไดอิเล็กตริก

(ก) เวลาที่สัญญาณใช้เคลื่อนที่บนเส้นสัญญาณ (ข) ความเร็วของสัญญาณ

(2) การหาค่า Loss Tangent ($tan(\delta)$) มีขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ (1) เริ่มจากวัดค่า S₂₁ จากบอร์ดความยาว 3", 4", <mark>5</mark>" และ 6" ด้วยเครื่อง VNA และนำค่าดังกล่าวมาหาค่าสัมบูรณ์ S₂₁ ของแต่ละความยาวเส้นสัญญ<mark>าณ</mark>, (2<mark>) หาค่าสัมบูรณ์</mark> S₂₁ สัมพัทธ์ความยาว 1" ซึ่งเป็นค่าที่หักลบ ผลของการสูญเสียกำลังในหัวต่อ SMA ที่อยู่ที่ปลายทั้ง 2 ข้างของเส้นสัญญาณ การหาค่าสัมบูรณ์ S₂₁ สัมพัทธ์ความยาว 1" ทำได้โดยนำค่าสัมบูรณ์ S₂₁ ของแต่ละเส้นสัญญาณในขั้นตอนที่ (1) มา ้จับคู่และหักลบกันโดยให้ความยาวเส้นสัญญาณหลังหักลบมีค่าเท่ากับ 1" ทำให้ได้ค่าสัมบูรณ์ S₂₁ สัมพัทธ์ความยาว 1" ทั้งหมด 3 ชุด (จากเส้นสัญญาณ 4"-3", เส้นสัญญาณ 5"-4" และเส้น ้สัญญาณ 6"-5") จากนั้นจึงนำค่าทั้ง 3 ชุดมาหาค่าเฉลี่ย ซึ่งจะทำให้ได้ค่าเฉลี่ยการสูญเสียกำลัง รวมในเส้นสัญญาณต่อความยาว 1" (Actual loss) และนำค่านี้ไปลงจุดในกราฟ loglog แสดงดัง รูปที่ 3.34, (3) จากทฤษฎีการสูญเสียกำลังซึ่งได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 2.5.2 การสูญเสียกำลังรวม (Total loss) จะขึ้นกับการสูญเสียกำลังในทองแดง (Copper loss) และการสูญเสียกำลังในไดอิ เล็กตริก (Dielectric loss) ในขั้นตอนนี้จะหาลัมประสิทธิ์ C ในสมการที่ (2.25) และสัมประสิทธิ์ C_2 ในสมการที่ (2.26) โดยการปรับค่า C_1 และ C_2 จนกระทั่งเส้นกราฟ Total loss ช้อนทับกับ เส้นกราฟ Actual loss ดังรูปที่ 3.34 และ (4) หลังจากได้ค่า C_1 และ C_2 จากขั้นตอนที่ 3 ซึ่งมีค่า เท่ากับ 0.068 และ 0.08 ตามลำดับ แล้วแทนค่า C_2 ลงสมการที่ (2.26) เพื่อหาค่า Loss Tangent ซึ่งจะได้ค่าเท่ากับ 0.0199

รูปที่ 3.34 ความสัมพันธ์ระหว่างการสูญเสียกำลังที่ความถี่ต่างๆ

หลังจากได้ค่าคงที่ไดอิเล็กตริกและค่า Loss Tangent แล้ว ถัดมาจะเป็นการออกแบบ วงจรเพิ่ม ISI Jitter ซึ่งมีลักษณะดังรูปที่ 3.35 โดยเป็นแผ่นวงจรพิมพ์ 2 ชั้น ประกอบด้วยชั้นเส้น สัญญาณและชั้นกราวด์หรือเส้นทางการไหลกลับของกระแส ที่มีความหนาของชั้นทองแดงเท่ากับ 1.37 mil และคั่นด้วยชั้นไดอิเล็กตริกที่เป็นชนิด FR4 หนา 28.76 mil ผลิตโดยบริษัท วราไมโคร เซอร์คิท จำกัด ในประเทศไทย ในการออกแบบวงจรนี้ใช้โปรแกรม Polar SI8000 เพื่อคำนวณหา ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะ โดยเลือกใช้ความกว้างของเส้นสัญญาณเท่ากับ 51 mil และระยะห่าง ระหว่างเส้นสัญญาณเท่ากับ 449 mil ทำให้ได้ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะเท่ากับ 100.87 Ohm ซึ่ง มีค่าสูงกว่า 100 Ohm เล็กน้อย โดยกำหนดความยาวของเส้นสัญญาณเท่ากับ 12", 16", 20" และ 24"

รูปที่ 3.35 วงจรเพิ่ม ISI Jitter

3.7.2 การทดสอบวงจรเพิ่ม ISI Jitter

การทดสอบวงจรเพิ่ม ISI Jitter เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างค่า TJ@BER 10⁻¹² ที่ เพิ่มขึ้นตามความยาวเส้นสัญญาณ โดยแบ่งการทดสอบออกเป็น 2 ส่วน คือ (1) การเปรียบเทียบ ผลการทดสอบโดยใช้โปรแกรม ADS กับผลการวัดที่ได้จากเครื่อง DCA โดยทดสอบด้วยรูปแบบ ข้อมูล PRBS 2⁷ – 1 แทน PRBS 2¹⁵ – 1 เนื่องจากข้อจำกัดด้านประสิทธิภาพของเครื่อง คอมพิวเตอร์ที่ใช้งานทำให้ไม่สามารถจำลองรูปแบบข้อมูล PRBS 2¹⁵ - 1 ตามความสามารถของ โปรแกรม ADS และ (2) การทดสอบเปรียบเทียบผลกระทบของความยาวรูปแบบข้อมูลที่มีต่อค่า TJ@BER 10⁻¹² จากการวัดผ่านเครื่อง DCA โดยแต่ละการทดสอบมีรายละเอียดในหัวข้อที่ 3.7.2.1 และ 3.7.2.2 ตามลำดับ

3.7.2.1 <u>การทดสอบด้วยโปรแกรม ADS</u>

รูปที่ 3.36 การจำลองการทดสอบด้วยโปรแกรม ADS

การทดสอบวงจรเพิ่ม ISI Jitter ด้วยโปรแกรม ADS แสดงดังแผนภาพรูปที่ 3.36 โดยการนำค่าคงที่ไดอิเล็กตริกและค่า Loss Tangent ที่คำนวณได้จากหัวข้อที่ 3.7.1 มา ใช้กำหนดคุณสมบัติของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่าง จากนั้นวาดลายเส้น สัญญาณตามรูปที่ 3.35 ลงบนโปรแกรมย่อย Schematic ในโปรแกรม ADS การจำลอง ระบบการทดสอบแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบดังต่อไปนี้ (1) เครื่องจำลองสัญญาณที่ทำ หน้าที่เสมือนกับเครื่องวัดอัตราความผิดพลาดบิต (Bit Error Rate Tester, BERT) โดย กำหนดรูปแบบข้อมูลให้มีค่าแรงดันบิต '1' เท่ากับ 300 mV, แรงดันบิต '0' เท่ากับ -300 mV, รูปแบบข้อมูล PRBS 2⁷ – 1, อัตราข้อมูล 10 Gb/s และค่า Rise/Fall time เท่ากับ 20 ps เพื่อให้เครื่องจำลองสัญญาณสร้างสัญญาณได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง กำหนดค่า จิตเตอร์ที่มีอยู่ในระบบจริงเข้าไป ประกอบด้วยค่า Duty Cycle Distortion (DCD) เท่ากับ 0.002 UI_{pp}, ค่าระดับความรุนแรง Periodic Jitter (PJ) เท่ากับ 570 fs ที่ความถี่ 622.08 MHz และค่า Random Jitter (RJ) เท่ากับ 8.9 mUI_{ms}, (2) วงจรเพิ่ม ISI Jitter ที่ความ ยาวสัญญาณค่าต่างๆ และ (3) เครื่องทดสอบสัญญาณ (Probe) ทำหน้าที่เสมือนเครื่อง DCA โดยเครื่องจะเก็บสัญญาณคลื่นที่ได้หลังจากผ่านวงจรเพิ่ม ISI Jitter เพื่อนำมา วิเคราะห์ผลของจิตเตอร์ ส่วนขั้นตอนการทดสอบจะแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ (1) วัดหา ค่า TJ@BER 10⁻¹² ที่เกิดจากผลของ DJ ในระบบ เฉพาะกรณีเชื่อมต่อเครื่องจำลอง สัญญาณกับเครื่องทดสอบสัญญาณ และ (2) แทรกวงจรเพิ่ม ISI Jitter ระหว่างเครื่อง จำลองสัญญาณกับเครื่องทดสอบสัญญาณ และ (2) แทรกวงจรเพิ่ม ISI Jitter ระหว่างเครื่อง สัญญาณกับเครื่องทดสอบสัญญาณ และ (3) และวัดค่า TJ@BER 10⁻¹² ที่เพิ่มขึ้นของ สัญญาณขาออกจากวงจรเพิ่ม ISI Jitter

3.7.2.2 <u>การทดสอบด้วยเครื่องมือวัด DCA</u>

รูปที่ 3.37 แผงผังการเชื่อมต่อวงจรสำหรับวัดจิตเตอร์ที่เพิ่มขึ้นจากวงจร ISI Jitter

การทดสอบวงจรเพิ่ม ISI Jitter ด้วยเครื่อง DCA แสดงดังรูปที่ 3.37 โดยเริ่มจาก การใช้ตัวสร้างรูปแบบข้อมูล (Pattern Generator, PG) ภายในเครื่อง BERT ของบริษัท Agilent Technologies สร้างรูปแบบข้อมูลที่ต้องการป้อนให้กับวงจรเพิ่ม ISI Jitter และ วิเคราะห์ผลด้วยเครื่อง DCA เริ่มจากกำหนดให้ PG สร้างสัญญาณแรงดันผลต่างที่มีค่า แรงดันบิต '1' เท่ากับ 150 mV, แรงดันบิต '0' เท่ากับ -150 mV และอัตราข้อมูล 10 Gb/s ขั้นตอนการทดสอบจะแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้ (1) เชื่อมต่อ PG เข้ากับ DCA โดยไม่ ผ่านวงจรเพิ่ม ISI Jitter ดังรูปที่ 3.37 กำหนดรูปแบบข้อมูล PRBS 2⁷ – 1 เพื่อวัดค่า TJ@BER 10⁻¹² เนื่องจากปัญหา DJ ในระบบ และ (2) แทรกวงจรเพิ่ม ISI Jitter ระหว่าง
เครื่อง BERT และเครื่อง DCA เพื่อวิเคราะห์ผลของค่า TJ@BER 10⁻¹² ที่เพิ่มขึ้น จากนั้น เปลี่ยนความยาวเป็นค่าต่างๆ ส่วนการทดสอบรูปแบบข้อมูล PRBS 2¹⁵-1, PRBS 2²³-1 และ PRBS 2³¹-1 จะมีขั้นตอนเหมือนกับการทดสอบที่ใช้รูปแบบข้อมูล PRBS 2⁷-1

3.7.3 ผลการจำลองและผลการทดสอบ

จากขั้นตอนการจำลองและการทดสอบที่ได้นำเสนอไปในหัวข้อที่ 3.7.2.1 และ 3.7.2.2 ใน ส่วนนี้จะนำเสนอผลการเปรียบเทียบผลการจำลองและผลการวัดที่ใช้รูปแบบข้อมูล PRBS 2⁷-1 พร้อมกับเปรียบเทียบผลการวัดที่รูปแบบข้อมูลต่างๆ ที่วัดได้จากเครื่อง DCA ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบระหว่างผลการจำลองและผลการวัดที่รูปแบบ PRBS 2⁷-1 แสดงดังรูป ที่ 3.38 พบว่าผลการจำลองทั้ง 4 ค่าต่ำกว่าผลที่ได้จากการวัด เนื่องจากเครื่อง BERT มีจิตเตอร์ แฝงอยู่ประมาณ 9 ps หรือ 0.09 UI_{P-P} [40] จากรูปที่ 3.38 (ก) ค่าสัมบูรณ์ TJ@BER 10⁻¹² ที่ได้ จากผลการจำลองและผลการวัดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามความยาวเส้นสัญญาณ ซึ่งมีสาเหตุมาจาก การเพิ่มขึ้นของค่า DJ ซึ่งมีค่าแปรผันตามการเพิ่มขึ้นของค่า ISI ตามรูปที่ 3.38 (ข) และ (ค) ตามลำดับ จากผลการทดสอบชี้ให้เห็นว่าการที่เส้นสัญญาณยาวขึ้น จะเกิดปัญหา ISI มากขึ้น สอดคล้องกับหลักการที่กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 2.4.2.2 เมื่อพิจารณค่า TJ@BER 10⁻¹² สัมพัทธ์ในรูปที่ 3.38 (ง) พบว่าต้องใช้เส้นสัญญาณที่มีความยาว 16" – 19" เพื่อให้ได้ค่า TJ@BER 10⁻¹² เพิ่มขึ้น ประมาณ 0.2 UI_{PP} ตามมาตรฐาน XFP ต้องการ แต่ผลของค่า TJ@BER 10⁻¹² สัมพัทธ์เป็นผลของ รูปแบบข้อมูล PRBS 2⁷-1 ในการทดสอบความทนจิตเตอร์ตามมาตรฐาน XFP ต้องใช้รูปแบบ ข้อมูล PRBS 2³¹-1 เพราะฉะนั้นในผลการทดสอบถัดไปจะแสดงให้เห็นว่าความยาวของรูปแบบ ข้อมูลมีผลต่อค่าสัมบูรณ์ TJ@BER 10⁻¹² หรือค่า TJ@BER 10⁻¹² สัมพัทธ์

รูปที่ 3.39 ผลการวัดที่รูปแบบข้อมูลต่างๆ (ก) ค่าสัมบูรณ์ TJ@BER 10⁻¹² และ (ข) ค่า TJ@BER 10⁻¹² สัมพันธ์ ที่ความยาวต่างๆ

ผลการวัดที่รูปแบบข้อมูล PRBS 2⁷-1, PRBS 2¹⁵-1, PRBS 2²³-1 และ PRBS 2³¹-1 แสดง ดังรูปที่ 3.39 จะเป็นการใช้โปรแกรมย่อย Option 401 : Advanced EYE Analysis Software [41] ที่ติดตั้งเพิ่มเติมภายในเครื่อง DCA เพื่อเพิ่มจำนวนความยาวรูปแบบข้อมูลที่เครื่อง DCA สามารถ วัดได้ จากผลการวัดในรูปที่ 3.39 (ก) เมื่อคงค่าความยาวของเส้นสัญญาณไว้ค่าหนึ่ง ค่าสัมบูรณ์ TJ@BER 10⁻¹² จะเพิ่มขึ้นตามความยาวของรูปแบบข้อมูล แต่อัตราการเพิ่มขึ้นของค่าสัมบูรณ์ TJ@BER 10⁻¹² จะลดลงเมื่อรูปแบบข้อมูลเพิ่มขึ้นมากกว่า PRBS 2¹⁵-1 เพราะกำลังของบิตที่อยู่ ก่อนหน้า 15 บิตเป็นต้นไป ส่งผลกระทบต่อกำลังของขอบบิตที่พิจารณาให้เลื่อนไปจากตำแหน่ง อุดมคติน้อย ดังนั้นอัตราการเพิ่มขึ้นของค่าสัมบูรณ์ TJ@BER 10⁻¹² จะมีค่าลดลง เมื่อพิจารณาค่า TJ@BER 10⁻¹² สัมพัทธ์ในรูปที่ 3.39 (ข) พบว่าเส้นสัญญาณความยาว 14" ให้ค่า TJ@BER 10⁻¹² เพิ่มขึ้น 0.2 UI_{PP} เมื่อเทียบกับกรณีไม่แทรกวงจร ISI Jitter จึงจะนำเส้นสัญญาณความยาว 14" ไปใช้ทดสอบความทนจิตเตอร์ตามมาตรฐาน XFP

บทที่ 4

ปัญหาระหว่างขั้นตอนการประกอบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

4.1 ปัญหาที่ภาคส่งของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

ตัวส่งสัญญาณทางแสงชนิด EML โมดูล 1636L832 ของบริษัท CyOptics ที่ได้เลือกใช้มี คุณสมบัติดังที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 3.1.1 ได้เกิดปัญหากำลังแสงขาออก (Optical Power) ลดลง หลังจากได้ประกอบลงบนวงจรต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงแสดงดังรูปที่ 4.1 ซึ่งปัญหา ดังกล่าวเกิดขึ้นเมื่อย้ายตัวส่งสัญญาณทางแสงออกจากบอร์ดทดสอบคุณสมบัติตัวส่งสัญญาณ ทางแสงชนิด EML ที่มีวงจรกู้คืนสัญญาณนาฬิกาและสัญญาณข้อมูล (Clock and Data Recovery, CDR) ดังรูปที่ 4.2 โดยบอร์ดนี้ออกแบบมาเพื่อทดสอบประสิทธิภาพของตัวส่ง สัญญาณทางแสงชนิด EML และวงจร CDR

รูปที่ 4.2 บอร์ดทดสอบประสิทธิภาพตัวส่งสัญญาณทางแสงชนิด EML ที่มีวงจร CDR

จากการทดสอบการทำงานในเบื้องต้นพบว่ากำลังแสงเฉลี่ยขาออกได้ลดลงแสดงดังรูปที่ 4.3 โดยเส้นกราฟสัญลักษณ์วงกลมแทนกรณีตัวส่งสัญญาณทางแสงอยู่บนบอร์ดทดสอบ ประสิทธิภาพตัวส่งสัญญาณทางแสงชนิด EML ที่มีวงจร CDR และเส้นกราฟสัญลักษณ์กากบาท แทนกรณีตัวส่งสัญญาณทางแสงอยู่บนวงจรต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง ผลการทดสอบ แสดงให้เห็นว่าค่ากระแสขีดเริ่มเปลี่ยน (Threshold Current) มีค่าเท่ากับ 6.57 mA ขณะที่ตัวส่ง สัญญาณทางแสงอยู่บนบอร์ดทดสอบประสิทธิภาพตัวส่งสัญญาณทางแสงชนิด EMLที่มีวงจร CDR เมื่อย้ายตัวส่งสัญญาณทางแสงมายังวงจรต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงชนิด EMLที่มีวงจร กากระแสขีดเริ่มเปลี่ยนเพิ่มมากขึ้นเป็น 10.56 mA เมื่อเพิ่มกระแสไบแอสให้มากขึ้นพบว่าระดับ กำลังแสงเฉลี่ยขาออกหายไปจากเดิม ตลอดช่วงความสัมพันธ์ระหว่างกำลังแสงเฉลี่ยขาออกเป็น เซิงเส้นกับกระแสไบแอส

รูปที่ 4.3 เปรียบกำลังแสงเฉลี่ยขาออกระหว่างทดสอบบนบอร์ดทดสอบประสิทธิภาพตัวส่ง สัญญาณทางแสงกับทดสอบบนวงจรต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

4.2 สมมุติฐานสาเหตุของปัญหา

การวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุของระดับกำลังแสงขาออกของตัวส่งสัญญาณทางแสงมีค่า ลดลงได้ตั้งสมมุติฐานของปัญหาไว้ 4 ข้อ คือ (1) ปัญหาจากการเชื่อมต่อระหว่างหัวต่อ LC กับตัว ส่งสัญญาณทางแสง, (2) ความสกปรกภายในปลายช่องเปล่งแสงขาออกของตัวส่งสัญญาณทาง แสง, (3) คุณสมบัติของเลเซอร์ชนิด DFB เปลี่ยนไป และ (4) คุณสมบัติของตัวมอดูเลเตอร์ทาง แสงเปลี่ยนไป โดยจะอธิบายรายละเอียดในหัวข้อที่ 4.2.1 ถึง 4.2.4 ตามลำดับ

4.2.1 ผลของการเชื่อมต่อระหว่างหัวต่อ LC กับตัวส่งสัญญาณทางแสง

การเชื่อมต่อระหว่างตัวส่งลัญญาณทางแสงที่มีแพ็คเกจ Transmitter Optical Sub Assembly (TOSA) กับเล้นใยนำแสงชนิดโหมดเดียว (Single Mode Fiber, SMF) จะเชื่อมต่อผ่าน หัวต่อแบบ Lucent Connector (LC) โดยมีค่าเส้นผ่าศูนย์กลางของแท่งเฟอร์รู (Furrule) ภายใน หัวต่อแบบ LC เท่ากับ 1.25 um [42] ดังนั้นขณะเสียบหัวต่อ LC เข้ากับตัวส่งสัญญาณทางแสง แล้ว จะมีโอกาสเกิดช่องว่างบริเวณรอยต่อขึ้นหรือแนวของแท่งเฟอร์รูของหัวต่อ LC กับรูเสียบของ เลเซอร์ที่อยู่ในแพ็คเกจ TOSA ไม่ตรงกัน ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้แสงที่ออกมาจากตัวส่งสัญญาณ ทางแสงไม่สามารถส่งต่อเข้าสู่เส้นใยนำแสงได้ทั้งหมด ในการทดสอบนำเส้นใยนำแสงที่มีหัวต่อ แบบ LC (Patch cord) ซึ่งมีความยาวใกล้เคียงกัน เพื่อให้การลดทอนกำลังแสงในเส้นใยนำแสงมี ค่าใกล้เคียงกันมากที่สุดแสดงดังรูปที่ 4.4 จากนั้นวัดกำลังแสงเฉลี่ยขาออกที่ได้จากเส้นใยนำแสง แต่ละเส้น

รูปที่ 4.4 เส้นใยนำแสงที่มีหัวต่อ LC ที่นำมาใช้ในการทดสอบ

ในการทดสอบจะเชื่อมต่อเส้นใยนำแสงแต่ละเส้นเข้ากับตัวส่งสัญญาณทานแสง โดยตั้ง ค่ากระแสไบแอสไว้ที่ 110 mA เพื่อให้กำลังแสงที่ออกจากตัวส่งสัญญาณทางแสงเท่ากัน จากนั้น นำเครื่อง Variable Optical Attenuator (VOA) ที่สามารถวัดกำลังแสงได้ มาเชื่อมต่อที่ปลาย เส้นใยนำแสง จะได้ผลการทดสอบดังตารางที่ 4.1 พบว่ากำลังแสงเฉลี่ยขาออกที่ได้จาก เส้นใยนำแสงแต่ละเส้นมีค่าใกล้เคียงกัน ซึ่งความแปรปรวนของกำลังแสงเฉลี่ยขาออกที่วัดได้จาก เส้นใยนำแสงแต่ละเส้นมีค่าใกล้เคียงกัน ซึ่งความแปรปรวนของกำลังแสงเฉลี่ยขาออกที่วัดได้จาก เส้นใยนำแสงแต่ละเส้นมีค่าเท่ากับ 0.07 mW ดังนั้นการเชื่อมต่อระหว่างหัวต่อแบบ LC กับตัวส่ง สัญญาณทางแสงไม่ใช่ปัญหาที่ทำให้กำลังแสงขาออกของตัวส่งสัญญาณทางแสงลดลง

เส้นใยนำแสงหมายเลข	Ibias (mA)	กำลังแสงเฉลี่ยขาออก (dBm)	
1	109.78	1	
2	110.39	0.8	
3	110.24	0.8	
4T	110.42	1.4	
4R	110.31	1.3	
5T	110.41	0.9	
5R	110.32	0.7	

ิตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบกำลัง<mark>แสงเฉลี่ยขาออกจากเส้</mark>นใยนำแสงที่มีหัวต่อ LC จากแต่ละเส้น

4.2.2 ความสกปรกภายในปลายช่องเปล่งแสงขาออกของตัวส่งสัญญาณทางแสง

สิ่งสกปรก เช่น ฝุ่นผง สามารถหลุดเข้าไปภายในปลายช่องเปล่งแสงขาออกของตัวส่ง สัญญาณทางแสงขณะถอดหัวต่อเข้าออก อาจเป็นอีกหนึ่งสาเหตุที่ทำให้กำลังแสงเฉลี่ยขาออก ลดลง เมื่อพิจารณาโครงสร้างภายในตัวส่งสัญญาณทางแสงแพ็คเกจ TOSA แสดงดังรูปที่ 4.5 [43] บริเวณที่พิจาณาในสมมุมติฐานนี้คือ บริเวณ Hosing สังเกตได้ว่าช่องขาออกของสัญญาณ ทางแสงมีขนาดเล็กและพื้นที่ผิวของ Isolator สามารถเป็นแหล่งสะสมของฝุ่นผง ซึ่งสามารถ ตรวจสอบได้โดยใช้กล้องส่องโมดูล FBP-SM05 จากบริษัท JDSU แสดงดังรูปที่ 4.6 [44]

รูปที่ 4.5 โครงสร้างภายในของตัวส่งสัญญาณทางแสงแบบ TOSA

รูปที่ 4.6 กล้องส่องโมดูล FBP-SM05

เมื่อส่องกล้องเข้าไปภายในตัวส่งสัญญาณทางแสงพบว่ามีฝุ่นผงเกาะอยู่ภายในแสดงดัง รูปที่ 4.7 (ก) ในการทำความสะอาดใช้แท่งสำลีขนาดเล็กแสดงดังรูปที่ 4.8 หลังจากทำความ สะอาดเรียบร้อยแล้วจึงส่องกล้องเข้าไปดูใหม่อีกครั้ง ยังคงมีฝุ่นผงหลงเหลือเล็กน้อยดังรูปที่ 4.7 (ข) ซึ่งไม่สามารถทำความสะอาดได้ด้วยแท่งสำลีที่มีอยู่ จากนั้นจึงวัดกำลังแสงเฉลี่ยขาออกใหม่ อีกครั้ง

รูปที่ 4.7 ฝุ่นผงภายในปลายช่องเปล่งแสงและพื้นที่ผิวของ Isolator (ก) ก่อนทำความสะอาด (ข) หลังทำความสะอาด

รูปที่ 4.8 แท่งสำลีสำหรับใช้ทำความสะอาด

ผลการทดสอบแสดงดังรูปที่ 4.9 พบว่ากำลังแสงเฉลี่ยขาออกหลังจากที่ได้ทำความ สะอาด (เส้นกราฟกากบาท) แล้วมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย เมื่อเทียบกับผลการทดสอบก่อนทำ ความสะอาด (เส้นกราฟวงกลม) สรุปได้ว่าความสกปรกภายในปลายช่องเปล่งแสงขาออกของตัว ส่งสัญญาณทางแสงไม่ใช่ปัญหาที่ทำให้กำลังแสงขาออกของตัวส่งสัญญาณทางแสงลดลง

รูปที่ 4.9 เปรียบเทียบกำลังแสงเฉลี่ยขาออกก่อนและหลังทำความสะอาด

4.2.3 คุณสมบัติของเลเซอร์เปลี่ยนไป

คุณสมบัติของเลเซอร์ชนิด DFB มีโอกาสเปลี่ยนไปได้ถ้าได้รับความร้อนเป็นระยะ เวลานาน เพราะเลเซอร์ผลิตมาจากสารกึ่งตัวนำซึ่งความร้อนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อคุณสมบัติ ของสารกึ่งตัวนำ ในระหว่างขั้นตอนการย้ายตัวส่งสัญญาณทางแสงจากบอร์ดบอร์ดทดสอบ ประสิทธิภาพตัวส่งสัญญาณทางแสงชนิด EML ที่มีวงจร CDR ไปยังวงจรต้นแบบตัวรับส่ง สัญญาณทางแสง จำเป็นต้องใช้ลมร้อนเป่า เพื่อให้ตะกั่วที่บัดกรีอยู่ที่ขาเลเซอร์หลุดออกมา ซึ่งใช้ ระยะเวลานาน จาก Datasheet ของตัวส่งสัญญาณทางแสงระบุว่าขาสัญญาณที่เชื่อมต่อกับตัว เลเซอร์ไม่ควรได้รับความร้อนเกิน 260 °C เป็นระยะเวลา 10 วินาที [13] ดังนั้นความร้อนที่ใช้เป่า ตะกั่วจึงอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของเลเซอร์ตามที่ได้กล่าวไปในข้างต้น ในการทดสอบจะ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ (1) พิจารณากำลังแสงเฉลี่ยขาออกจากตัวเลเซอร์ชนิด DFB จากกระแส มอนิเตอร์ (I_{BD}) ที่ได้จากตัวตรวจจับแสงที่อยู่ภายในแพ็คเกจ TOSA และ (2) พิจารณาอุณหภูมิ ภายในแพ็คเกจเลเซอร์จากความยาวคลื่นแสงที่เปล่งออกมากับค่าความยาวคลี่ยแสงที่อ้างอิงตาม รายงานผลการทดสอบ (Test Report) ของตัวส่งสัญญาณทางแสงจากบริษัท CyOptics [45] ซึ่ง จะอธิบายรายละเอียดในหัวข้อที่ 4.2.3.1 และ 4.2.3.2 ตามลำดับ

4.2.3.1 <u>ทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างกระแสไบแอสกับกระแสมอนิเตอร์</u>

ในการทดสอบระดับกำลังแสงของเลเซอร์ชนิด DFB ว่าเลเซอร์ยังคงเปล่งแสงด้วย ระดับกระแสไบแอส (Ibias) ตามปกติหรือไม่ โดยพิจารณาจากค่ากระแสมอนิเตอร์ (I_{BD}) ที่ ได้จากตัวตรวจจับแสงภายในแพ็คเกจ TOSA ดังวงจรในรูปที่ 3.3 การทดสอบเริ่มจาก ป้อนกระแสไบแอสตั้งแต่ 20 - 120 mA ให้แก่เลเซอร์ชนิด DFB และวัดค่ากระแส มอนิเตอร์ ขณะที่ไม่มีการป้อนแรงดันให้กับตัวมอดูเลเตอร์ ได้ความสัมพันธ์ดังรูปที่ 4.10 พบว่าที่ค่ากระแสไบแอสเท่ากับ 90 mA วัดค่ากระแสมอนิเตอร์ได้เท่ากับ 610 uA ซึ่งได้ ใกล้เคียงกับรายงานผลการทดสอบจากบริษัท CyOptics [45] ซึ่งค่าที่ทางบริษัททดสอบ มาได้เท่ากับ 612.937 uA จึงสรุปได้ว่าเลเซอร์ยังคงเปล่งแสงด้วยระดับกำลังแสงปกติที่ ระดับกระแสไบแอสเท่าเดิม

4.2.3.2 <u>ทดสอบอุณหภูมิภายในแพ็คเกจเลเซอร์กับความยาวคลื่นแสง</u>

ในหัวข้อนี้<mark>จ</mark>ะทดสอบอุณหภูมิภายในแพ็คเก[ุ]จเลเซอร์ที่อาจเปลี่ยนแปลงไปจนทำ ให้ความยาวคลื่นแสงเ<mark>ปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตามท</mark>ฤษฎีผลกระทบของอุณหภูมิต่อความ ยาวคลื่นแสงในหัวข้อที่ 2.2.1 โดยจะวัดอุณหภูมิภายในแพ็คเกจเลเซอร์ผ่านค่าความ ้ต้านทานเทอร์มิสเตอร์ ที่ค่าความยาวคลื่นแสงเดียวกันกับรายงานผลการทดสอบจาก บริษัท CyOptics จากนั้นเปรียบเทียบค่าอุณหภูมิที่วัดได้กับค่าในรายงานผลการทดสอบ ในการทดสอบเริ่มต้นจากการตั้งค่ากระแสไบแอสเท่ากับ 90 mA และควบคุมอุณหภูมิ ภายในแพ็คเกจเลเซอร์ให้ได้ความยาวคลื่นแสงเท่ากับ 1551.732 nm ด้วยวงจรควบคุม อุณหภูมิภายนอก จากนั้นวัดค่าความต้านทานเทอร์มิสเตอร์ ($R_{\!therm}$) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 5.69858 kOhm แล้วแปลงกลับเป็นค่าอุณหภูมิด้วยสมการที่ (4.1) [46] โดย R_0 คือค่า ความต้านมีค่าเท่ากับ 10 kOhm ที่อุณหภูมิ 298 K, T_0 คือค่าอุณหภูมิอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 298 K และ eta คือค่าคงที่ของเทอร์มิสเตอร์มีค่าเท่ากับ 4000 K จะได้ว่าอุณหภูมิภายใน แพ็คเกจเลเซอร์มีค่าเท่ากับ 38.03 °C ซึ่งใกล้เคียงกับรายงานผลการทดสอบจากบริษัท CyOptics ที่ค่าเท่ากับ 37.53 ºC [45] จึงสามารถสรุปได้ว่าเลเซอร์ยังคงทำงานที่ระดับ อุณหภูมิปกติและความยาวคลื่นแสงที่ได้มีค่าคงเดิม

$$T = \left(\frac{\ln(\frac{R_{therm}}{R_0})}{\beta} + \frac{1}{T_0}\right)^{-1}$$
(4.1)

จากผลการทดสอบที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น พบว่าเลเซอร์ยังคงมีคุณสมบัติเช่นเดิม โดยทั้ง ระดับกำลังแสงเฉลี่ยขาออก และจุดทำงานในการเปล่งความยาวคลื่นแสง เป็นไปตามค่าที่ระบุไว้ ในรายงานผลการทดสอบของบริษัท CyOptics จึงสามารถสรุปว่าปัญหาที่ทำให้กำลังแสงขาออก ของตัวส่งสัญญาณทางแสงลดลงไม่ได้เกิดจากตัวเลเซอร์

4.2.4 คุณสมบัติของตัวมอดูเลเตอร์ทางแสงเปลี่ยนไป

ตัวมอดูเลเตอร์ทางแสงที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นชนิดดูดกลืนคลื่นไฟฟ้า ซึ่งมีหลักการ ทำงานคือดูดกลืนกำลังแสงเฉลี่ยขาออกจากเลเซอร์ชนิด DFB ตามค่าแรงดันไบแอสย้อนกลับตัว มอดูเลเตอร์ ซึ่งมีรายละเอียดในหัวข้อที่ 2.2.2.2 ในหัวข้อนี้จะตรวจสอบคุณสมบัติของการดูดกลืน แสงของตัวมอดูเลเตอร์ที่ระดับกระแสไบแอสตัวเลเซอร์ค่าต่างๆ การทดสอบเริ่มจากป้อน กระแสไบแอสให้เลเซอร์ค่าคงที่หนึ่งๆ จากนั้นทำการปรับค่าแรงดันไบแอสย้อนกลับตัวมอดูเลเตอร์ ตั้งแต่ -2.5 - 0 V

ผลการทดสอบคุณลักษณะการดูดกลื่นแสงของตัวมอดูเลเตอร์ภายในตัวส่งสัญญาณทาง แสงโมดูล 1636L832 ได้แสดงดั้งรูปที่ 4.11 มีทั้งหมด 4 กรณี ดังต่อไปนี้ กรณีที่ 1 คุณลักษณะการ ดูดกลืนแสงที่ระดับกระแสไบแอส 50 mA ก่อนเกิดปัญหากำลังแสงขาออกจากตัวส่งสัญญาณทาง แสงลดลง แสดงด้วยแนวโน้มสัญลักษณ์สี่เหลี่ยม เมื่อทำการย้ายตัวส่งสัญญาณทางแสงมายัง ้วงจรต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง หาคุณลักษณะการดูดกลื่นที่ระดับกระแสไบแอสเท่าเดิม จะได้ดังแนวโน้มสัญลักษณ์เครื่องหมายบวก ซึ่งเป็นกรณีที่ 2 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกรณีที่ 1 และกรณีที่ 2 จะเห็นว่ากำลังแสงขาออกลดลง 9 dB จากปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อให้สามารถรับส่ง สัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยน้ำแสงระยะทาง 40 km ได้ตามมาตรฐาน ITU-T G.959.1 [26] จึง ้แก้ปัญหาด้วยการเพิ่มกระแสไบแอสไปที่ค่าเท่ากับ 80 mA และ 110 mA หลังจากเพิ่ม กระแสไบแอสพบว่าการดูดกลืนแสงที่กระแสไบแอส 80 mA เป็นกรณีที่ 3 และที่กระแสไบแอส 110 mA เป็นกรณีที่ 4 โดยแสดงด้วยแนวโน้มสัญลักษณ์วงกลมและเพชรตามลำดับ เมื่อ เปรียบเทียบผลการทดสอบจากกรณีที่ 2, 3 และ 4 พบว่าคุณลักษณะการดูดกลื่นแสงของตัวมอ ดูเลเตอร์ขึ้นกับกระแสไบแอส ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการทำงานของตัวมอดูเลเตอร์ชนิดดูดกลืน คลื่นไฟฟ้าที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 2.2.2.2 เพื่อแสดงให้เห็นการทำงานที่ถูกต้องของตัวมอดูเตอร์ ชนิดดูดกลีนคลื่นไฟฟ้า จึงนำตัวส่งสัญญาณทางแสงโมดูล E2560 ของบริษัท CyOptics ที่มีตัว มอดูเลเตอร์ชนิดเดียวกับตัวส่งสัญญาณทางแสงโมดูล 1636L832 มาทำการทดสอบเปรียบเทียบ

รูปที่ 4.11 คุณลักษณะการดูดกลืนแสงของตัวส่งสัญญาณทางแสงโมดูล 1636L832 กรณีต่างๆ

ผลการทดสอบตัวมอดูเลเตอร์ภายในตัวส่งสัญญาณทางแสงโมดูล E2560 แสดงดังรูปที่ 4.12 โดยการทดสอบป้อนกระแสไบแอสให้แก่เลเซอร์เท่ากับ 55.5 mA, 80 mA และ 100 mA แนวโน้มการดูดกลืนแสงแทนด้วยสัญลักษณ์บวก, วงลม และ กากบาท ตามลำดับ พบว่า คุณลักษณะการดูดกลืนแสงของตัวมอดูเลเตอร์จะเหมือนเดิม ไม่ขึ้นกับกระแสไบแอสที่ป้อนให้กับ ตัวเลเซอร์ แต่มีการเลื่อนขึ้นลงตามระดับกระแสไบแอสที่ป้อนให้กับตัวเลเซอร์

รูปที่ 4.12 คุณลักษณะการดูดกลื่นแสงของตัวส่งสัญญาณทางแสงโมดูล E2560 กรณีต่างๆ

จากผลทดสอบที่แสดงในเบื้องต้นสามารถสรุปได้ว่าคุณสมบัติของตัวมอดูเลเตอร์ภายใน ตัวส่งสัญญาณทางแสงโมดูล 1636L832 เปลี่ยนแปลงไปซึ่งมีสาเหตุมาจาก 2 ปัจจัย คือ แรงดัน รั่วอยู่ภายในระหว่างตัวเลเซอร์และตัวมอดูเลเตอร์ หรือคุณสมบัติของสารกึ่งตัวนำของตัวมอดูเล เตอร์เปลี่ยนไป ผลลัพธ์ที่ได้คือตัวมอดูเลเตอร์มีจุดทำงานเปลี่ยนแปลงและกำลังแสงขาออกมีค่า ลดลง

คูนยวทยทรพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

การวัดประสิทธิภาพของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

การวัดประสิทธิภาพของตัวรับส่งสัญาณทางแสงแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ (1) การทดสอบ การรับส่งสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยนำแสง เพื่อทำการวัดแผนภาพรูปตา (Eye diagram) ของ สัญญาณทางไฟฟ้าและสัญญาณทางแสง และสเปกตรัมของสัญญาณทางแสง ณ จุดต่างๆ พร้อม กับวัดอัตราความผิดพลาดบิต (Bit Error Rate, BER) โดยเปรียบเทียบระหว่างกรณีป้อนกลับ สัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยนำแสงระยะสั้นๆ (Loopback) กับกรณีสัญญาณทางแสงผ่าน เส้นใยนำแสงโหมดเดียวชนิดมาตรฐาน (Standard Single Mode Fiber, SSMF) และ (2) การ ทดสอบการส่ายจังหวะของสัญญาณหรือจิตเตอร์ (Jitter) แบ่งออกเป็น 3 การทดสอบ คือ การ ทดสอบความทนจิตเตอร์ (Jitter Tolerance), การทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์ (Jitter Generation) และการทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์ (Jitter Transfer) ตามมาตรฐาน XFP โดยขั้นตอนการทดสอบ ทั้ง 2 ส่วนอธิบายในหัวข้อ 5.1 และ 5.2 ตามลำดับ

ในการทดสอบประสิทธิภาพตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP ใช้ตัวสร้าง รูปแบบข้อมูล (Pattern Generator, PG) ที่ติดตั้งอยู่ภายในเครื่องวัดอัตราความผิดพลาดบิต (Bit Error Rate Tester, BERT) โมดูล N4901B ของบริษัท Agilent Technologies ในการสร้าง สัญญาณแรงดันผลต่าง (Differential Voltage Signal) ที่อัตราข้อมูล 10 Gb/s จากนั้นนำ สัญญาณดังกล่าวป้อนให้กับบอร์ดทดสอบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง (XFP Host Board) หรือ บอร์ดทดสอบ XFP ที่มีตัวรับส่งสัญญาณทางแสงติดตั้งอยู่ การทดสอบในบทนี้นอกจากจะทดสอบ ต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงที่ได้ออกแบบไว้ ยังนำตัวรับส่งสัญญาณทางแสงเชิงพาณิชย์ โมดูล JXP-01LMAC1 [47] ที่ได้รับบริจาคจากทางบริษัท JDSU มาทำการทดสอบ

5.1 การทดสอบการรับส่งสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยนำแสง

การทดสอบการรับส่งสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยนำแสงแบ่งการวัดออกเป็น 2 ส่วน คือ (1) การวัดแผนภาพรูปตาของสัญญาณทางไฟฟ้าและสัญญาณทางแสง และสเปกตรัมของ สัญญาณทางแสง เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะของสัญญาณ ณ จุดต่างๆ และ (2) การวัดอัตราความ ผิดพลาดบิต เพื่อวิเคราะห์หาค่า Power Penalty ของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง ซึ่งคือค่ากำลัง แสงขาเข้าตัวตรวจจับแสงที่ต้องชดเชยอันเนื่องจากปัญหาการถ่างออกของสัญญาณ (Dispersion) เพื่อคงค่าอัตราความผิดพลาดบิต โดยขั้นตอนการวัดอธิบายในหัวข้อที่ 5.1.1 และ 5.1.2 ตามลำดับ ขั้นตอนการวัดแผนภาพรูปตากับสเปกตรัมของสัญญาณ และการวัดอัตราความผิดพลาด บิตมีขั้นตอนการในการเริ่มต้นคล้ายคลึงกัน โดยเริ่มจากการใช้ตัว PG ภายในเครื่อง BERT สร้าง สัญญาณแรงดันผลต่างที่มีค่าแรงดันบิต '1' เท่ากับ 150 mV, แรงดันบิต '0' เท่ากับ -150 mV, อัตราข้อมูล 10 Gb/s และรูปแบบข้อมูล Pseudorandom Binary Sequence (PRBS) 2³¹-1 จากนั้นป้อนสัญญาณดังกล่าวให้กับบอร์ดทดสอบ XFP

5.1.1 การวัดแผนภาพรูปตาและสเปกตรัม

รูปที่ 5.1 แผนผังการเชื่อมต่อวงจรเพื่อวัดแผนภาพรูปตาและสเปกตรัม

การทดสอบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงผ่านการวัดแผนภาพรูปตาและสเปกตรัม โดยมีการ เชื่อมต่อวงจรดังรูปที่ 5.1 โดยใช้เครื่อง Digital Communications Analyzer (DCA) โมดูล 86100C ของบริษัท Agilent Technologies ทำการวัดระดับสัญญาณ, ค่า Rise/Fall time, ค่า สัดส่วนเอ็กซ์ติงชัน (Extinction ratio, EX ratio) ในเชิงแสง, ค่าจิตเตอร์ และเปรียบเทียบแผนภาพ รูปตาของสัญญาณกับหน้ากากแผนภาพรูปตา (Eye Mask) ตามมาตรฐาน SONET (OC-192) / SDH (STM-64) และใช้เครื่อง Optical Spectrum Analyzer (OSA) โมดูล 86140B ของบริษัท Technologies ในการวัดสเปกตรัมของสัญญาณทางแสง ในการทดสอบแบ่งจุดการ Agilent วิเคราะห์ออกเป็น 3 จุดดังต่อไปนี้ (1) ที่จุด A เป็นการวิเคราะห์สัญญาณแรงดันผลต่างก่อนเข้า บอร์ดทดสอบ XFP, (2) ที่จุด B เป็นการวิเคราะห์สัญญาณทางแสงที่ออกจากภาคส่งของตัวรับส่ง สัญญาณทางแสง และ (3) ที่จุด C เป็นการวิเคราะห์สัญญาณแรงดันผลต่างหลังจากออกจาก บอร์ดทดสอบ XFP ซึ่งแยกออกเป็น 2 กรณี คือ กรณี Loopback และกรณีสัญญาณทางแสงผ่าน SSMF โดยต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงใช้ SSMF ระยะทาง 40 km และตัวรับส่งสัญญาณ ทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 ใช้ SSMF ระยะทาง 25 km สาเหตุที่ตัวรับส่งสัญญาณทางแสง ์ โมดูล JXP-01LMAC1 ไม่สามารถทดสอบผ่าน SSMF ที่มีระยะทางเท่ากับ 40 km เช่นเดียวกับ ้ต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงเพราะ ความยาวคลื่นแสงที่ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 ใช้งานอยู่ในช่วง 1310 nm ซึ่งมีค่าอัตราการลดทอนกำลังแสงใน SSMF ประมาณ 0.3 dB/km [17] ทำให้กำลังแสงเมื่อเดินทางมาถึงปลายทางไม่สามารถตรวจจับได้ด้วย ตัวตรวจจับแสงชนิด Positive-Intrinsic-Negative ซึ่งมีค่า Power Sensitivity สูงสุดเท่ากับ -14.4 dBm [47]

5.1.2 การวัดอัตราความผิดพลาดบิต

รูปที่ 5.2 แผงผังการเชื่อมต่อวงจรเพื่อวัดอัตราความผิดพลาดบิต

การวัดอัตราความผิดพลาดบิตของการรับส่งสัญญาณทางแสง โดยการเชื่อมต่อวงจรดัง รูปที่ 5.2 เริ่มจากการนำสัญญาณแรงดันผลต่างจากตัว PG ภายในเครื่อง BERT ที่มีคุณสมบัติ เช่นเดียวกับในหัวข้อที่ 5.1.1 ป้อนให้กับบ<mark>อร์ดทด</mark>สอบ XFP ที่มีตัวรับส่งสัญญาณทางแสงเชื่อมต่อ ้จากนั้นภาคส่งของตัวรับส่ง<mark>สัญญาณทางแสงจะแป</mark>ลงสัญญาณทางไฟฟ้าเป็นสัญญาณทางแสง เพื่อส่งสัญญาณทางแสงให้แก่ภาครับ เมื่อภาครับแปลงสัญญาณทางแสงที่ได้กลับมาเป็น สัญญาณทางไฟฟ้า จะส่งต่อไปให้กับบอร์ดทดสอบ XFP ที่มีตัวตรวจจับสัญญาณ (Error Detector, ED) ภายในเครื่อง BERT เชื่อมต่ออยู่ ตัว ED จะทำหน้าที่เปรียบเทียบสัญญาณแรงดัน แลต่างที่สร้างจากตัว PG กับสัญญาณแรงดันผลต่างที่ตัว ED ได้รับ ในรูปอัตราความผิดพลาดบิต ในการทดสอบนี้จะเปรียบเทียบผลการวัดอัตราความผิดพลาดบิ<mark>ต</mark>กับกำลังแสงขาเข้าระหว่างกรณี Loopback และกรณีสัญญาณทางแสงผ่าน SSMF โดยต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงใช้ km และตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 ใช้ ระยะทาง 40 SSMF SSMF ระยะทาง 25 km

5.2 การทดสอบการส่ายจังหวะของสัญญาณหรือจิตเตอร์ (Jitter)

การทดสอบการส่ายจังหวะของสัญญาณหรือจิตเตอร์ (Jitter) ของตัวรับส่งสัญญาณทาง แสงตามมาตรฐาน XFP [5] แบ่งการทดสอบออกเป็น 3 การทดสอบ คือ ความทนจิตเตอร์ (Jitter Tolerance), การเพิ่มจิตตอร์ (Jitter Generation) และการส่งผ่านจิตเตอร์ (Jitter Transfer) โดย รายละเอียดในการทดสอบอธิบายในหัวข้อที่ 5.2.1 ถึง 5.2.3 ตามลำดับ

5.2.1 การทดสอบความทนจิตเตอร์ (Jitter Tolerance)

การทดสอบความทนจิตเตอร์เป็นการทดสอบประสิทธิภาพของวงจรกู้คืนสัญญาณนาพิกา และสัญญาณข้อมูล (Clock and Data Recovery, CDR) ของภาคส่ง ในการทนต่อการส่าย จังหวะของสัญญาณเมื่อสัญญาณเดินทางมาจากเมนบอร์ด การทดสอบความทนจิตเตอร์แบ่ง ออกเป็น 2 ส่วน คือ (1) การจำลองสัญญาณแรงดันผลต่างให้มีคุณสมบัติเสมือนกับสัญญาณที่มา จากเมนบอร์ด โดยวงจร CDR ในภาคส่งต้องมีประสิทธิภาพในการกู้คืนสัญญาณนาฬิกาและ สัญญาณข้อมูล เพื่อทำให้การรับส่งสัญญาณข้อมูลมีอัตราความผิดพลาดบิตไม่เกิน 10⁻¹² และ (2) การทดสอบ Sinuosidal Jitter (SJ) Tolerance เพื่อเป็นการหาประสิทธิภาพสูงสุดที่วงจร CDR สามารถทนต่อการส่ายของสัญญาณได้มากกว่าที่มาตรฐาน XFP ต้องการ โดยมีขั้นตอนการ ทดสอบทั้งหมด 7 ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่ 1 – 5 เป็นขั้นตอนสำหรับสร้างสัญญาณเสมือนมาจาก เมนบอร์ด ซึ่งมีการเชื่อมต่อวงจรดังรูปที่ 5.3 และขั้นตอนที่ 6 – 7 เป็นขั้นตอนทดสอบ SJ Tolerance ซึ่งมีการเชื่อมต่อวงจรดังรูปที่ 5.4 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- กำหนดให้ตัว PG ภายในเครื่อง BERT สร้างสัญญาณแรงดันผลต่างที่มีค่าแรงดันบิต '1' เท่ากับ 150 mV, แรงดันบิต '0' เท่ากับ -150 mV และอัตราข้อมูล 10 Gb/s ต่อมาให้ เครื่อง Synthesized Sweepers โมดูล 83620A ของบริษัท Agilent Technologies สร้าง สัญญาณนาฬิกาอ้างอิงให้แก่เครื่อง BERT ที่ความถี่ 10 GHz และมีขนาดแรงดันขาออก เท่ากับ 1 V_{pp} จากนั้นป้อนสัญญาณนาฬิกาเข้าที่ช่อง CLK IN ของเครื่อง BERT
- ทำการเชื่อมต่อสัญญาณแรงดันผลต่างขาออกจากตัว PG ซึ่งมีรูปแบบข้อมูล '1100' เข้า กับเครื่อง DCA ดังรูปที่ 5.3 โดยไม่เชื่อมต่อเครื่อง Signal Generator และวงจรเพิ่ม Inter Symbol Interference (ISI) Jitter เพื่อวัดผลรวม Jitter ที่เกิดจาก Random Jitter (RJ) เป็นหลัก ผลรวมจิตเตอร์ที่อัตราความผิดพลาดบิตเท่ากับ 10⁻¹² (TJ@BER 10⁻¹²) ที่วัดได้ ต้องมีค่าไม่เกิน 0.2 UI_{p-p} ตามมาตรฐาน XFP [5]

รูปที่ 5.3 แผงผังการจำลองสัญญาณที่เสมือนเคลื่อนที่มาจากเมนบอร์ด

- เปลี่ยรูปแบบข้อมูลที่ตัว PG ภายในเครื่อง BERT เป็น PRBS 2³¹-1 แล้วทำการวัดค่า TJ@BER 10⁻¹² ที่เพิ่มขึ้นจากปัญหา Deterministic Jitter (DJ) ในระบบด้วยเครื่อง DCA
- แทรกวงจรเพิ่ม ISI Jitter ที่มีความยาว 14" ตามที่ได้วิเคราะห์ในหัวข้อที่ 3.7 ระหว่าง เครื่อง BERT กับเครื่อง DCA ดังรูปที่ 5.3 เพื่อจำลองสัญญาณแรงดันผลต่างเคลื่อนที่ผ่าน เมนบอร์ดเนื่องจากปัญหา ISI จากนั้นทำการวัดค่า TJ@BER 10⁻¹² ที่เพิ่มขึ้น โดยค่า TJ@BER 10⁻¹² ต้องเพิ่มขึ้นจากขั้นตอนที่ 3 ประมาณ 0.2 UI_{p-p} [5]
- 5. สร้างสัญญาณไซน์จากเครื่อง Signal Generator โมดูล HP 8648C ของบริษัท Agilent Technologies ความถี่ของสัญญาณเท่ากับ 10 MHz ซึ่งเป็นค่าสูงกว่าแบนด์วิดท์ของ วงจร Phase Locked Loop (PLL) ภายในวงจร CDR ของภาคส่ง จากนั้นนำสัญญาณ ดังกล่าวป้อนเข้ากับเครื่อง Synthesized Sweepers ที่ช่องขาเข้า Frequency Modulation (FM) ภายนอก เพื่อเป็นการจำลองปัญหา Periodic Jitter (PJ) ที่วงจร CDR ของภาคส่งไม่สามารถแก้ไขได้ โดยปรับระดับแรงดันสัญญาณไซน์ที่เครื่อง Signal Generator จนสัญญาณแรงดันผลต่างจากวงจรเพิ่ม ISI Jitter มีค่า TJ@BER 10⁻¹² ไม่ เกิน 0.61 UI_{p-p} และค่า DJ ไม่เกิน 0.41 UI_{p-p} พร้อมกับเปรียบเทียบแผนภาพรูปตาของ สัญญาณกับหน้ากากแผนภาพรูปตาตามมาตรฐาน XFP [5]
- หลังจากได้สัญญาณที่เสมือนเดินทางมาจากเมนบอร์ด ต่อมาทำการเชื่อมต่อวงจรใหม่ดัง รูปที่ 5.4 ใช้เครื่อง Variable Optical Attenuator (VOA) เพื่อลดทอนกำลังแสงขาเข้าตัว ตรวจจับแสงของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง โดยค่ากำลังแสงขาเข้าต้องไม่น้อยกว่าที่ ภาครับจะตัดสินบิตแล้วค่าอัตราความผิดพลาดบิตมากกว่า 10⁻¹² จากนั้นจึงทดสอบ SJ Tolerance ของวงจร CDR ในภาคส่ง

7. ป้อนสัญญาณไซน์จากเครื่อง Signal Generator โมดูล R&S SM300 ของบริษัท Rohde&Schwarz ให้แก่เครื่อง BERT เข้าที่ช่อง DELAY CTRL IN เพื่อเป็นการหา ประสิทธิภาพสูงสุดของวงจร CDR ที่ภาคส่ง เริ่มจากการป้อนสัญญาณไซน์ที่ความถี่และ แรงดันค่าๆหนึ่ง จากนั้นนำสัญญาณแรงดันผลต่างจากเครื่อง BERT ป้อนเข้าบอร์ด ทดสอบ XFP และนำสัญญาณแรงดันผลต่างขาออกจากบอร์ดทดสอบ XFP ต่อเข้ากับตัว ED ภายในเครื่อง BERT เพื่อวัดค่าอัตราความผิดพลาดบิต โดยปรับเพิ่มระดับแรงดันของ สัญญาณไซน์หรืออีกนัยหนึ่งคือเพิ่มความรุนแรงของจิตเตอร์จนกระทั่งได้ค่าอัตราความ ผิดพลาดบิตเท่ากับ 10⁻¹² จากนั้นเปลี่ยนความถี่ของสัญญาณไซน์แล้วทำซ้ำขั้นตอนที่ 7 อีกครั้ง นำค่าความรุนแรงของจิตเตอร์แต่ละความถี่ที่ใช้ในการทดสอบเปรียบเทียบกับ มาตรฐาน XFP [5] ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะทดสอบ SJ Tolerance ในช่วงความถี่ของ สัญญาณไซน์เท่ากับ 300 kHz ถึง 80 MHz เนื่องจากข้อจำกัดของเครื่อง BERT ที่ไม่ สามารถทนต่อระดับแรงดันสัญญาณไซน์ที่เข้ามามอดูเลตสัญญาณข้อมูลได้เกิน 500 mV_{pp} [40]

5.2.2 การทดสอบการเพิ่ม (Jitter Generation)

รูปที่ 5.5 แผงผังการเชื่อมต่อวงจรสำหรับทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์

การทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์เป็นการวัดค่า TJ@BER 10⁻¹² และค่า DJ ของสัญญาณที่เกิด จากวงจร CDR ในภาครับ ซึ่งมีการเชื่อมต่อวงจรดังรูปที่ 5.5 เริ่มจากการป้อนสัญญาณแรงดัน ผลต่างที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับในหัวข้อที่ 5.1.1 จากตัว PG ภายในเครื่อง BERT ให้กับบอร์ด ทดสอบ XFP ที่มีตัวรับส่งสัญญาณทางแสงเชื่อมต่อ จากนั้นนำสัญญาณทางแสงผ่านเครื่อง VOA เพื่อลดทอนกำลังแสงขาเข้าตัวตรวจจับแสงของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง โดยค่ากำลังแสงขาเข้า ต้องไม่น้อยกว่าที่ภาครับจะตัดสินบิตแล้วค่าอัตราความผิดพลาดบิตมากกว่า 10⁻¹² และทำการวัด ค่า TJ@BER 10⁻¹² และค่า DJ จากสัญญาณแรงดันผลต่างที่ออกมาจากภาครับของของบอร์ด ทดสอบ XFP ด้วยเครื่อง DCA โดยค่า TJ@BER 10⁻¹² และค่า DJ ต้องไม่เกิน 0.34 UI_{pp} และ 0.18 UI_{pp} ตามลำดับ พร้อมกับเปรียบเทียบแผนภาพรูปตาของสัญญาณกับหน้ากากแผนภาพรูปตา

5.2.3 การทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์ (Jitter Transfer)

รูปที่ 5.6 แผงผังการเชื่อมต่อวงจรสำหรับทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์

การทดสอบการส่งผ่<mark>านจิตเตอร์</mark>เป็นการท<mark>ดสอบประสิ</mark>ทธิภาพของวงจร CDR ทั้งภาคส่ง และภาครับ ในการส่งผ่านและกำจัดจิตเตอร์ในสัญญาณจากภาคส่งไปยังภาครับ ในการทดสอบ ทำการเชื่อมต่อวงจรดังรูปที่ 5.6 เริ่มจากการสร้างสัญญาณแรงดันผลต่างที่มีจิตเตอร์ด้วย ้สัญญาณไซน์ ที่ความถี่และระดับความรุนแรงของจิตเตอร์ แสดงดังรูปที่ 5.7 ตามมาตรฐาน ITU-T G.783, Characteristics of synchronous digital hierarchy (SDH) equipment fuctional blocks [48] จากเครื่อง Signal Generator โมดูล R&S SM300 เข้าที่ช่อง DELAY CTRL IN ของ ้เครื่อง BERT จากนั้นน้ำสัญญาณแรงดันผลต่างจากที่สร้างจากตัว PG ภายในเครื่อง BERT โดยมี ค่าแรงดันบิต '1' เท่ากับ 150 mV, แรงดันบิต '0' เท่ากับ -150 mV, อัตราข้อมูล 10 Gb/s และ รูปแบบข้อมูล PRBS 2³¹-1 ป้อนให้กับบอร์ดทดสอบ XFP ที่มีตัวรับส่งสัญญาณทางแสงเชื่อมต่อ จากนั้นน้ำสัญญาณทางแสงป้อนผ่านเครื่อง VOA เพื่อลดทอนกำลังแสงขาเข้าตัวตรวจจับแสงของ ้ตัวรับส่งสัญญาณทางแสง โดยค่ากำลังแสงขาเข้าต้องไม่น้อยกว่าที่ภาครับจะตัดสินบิตแล้วค่า อัตราความผิดพลาดบิตม<mark>าก</mark>กว่า 10⁻¹² จากนั้นนำสัญญาณแรงดันผลต่างที่ออกมาจากภาครับของ บอร์ดทดสอบ XFP ต่อเข้าเครื่อง DCA เพื่อวัดค่า TJ@BER 10⁻¹² ในการคำนวณหาค่าการส่งผ่าน จิตเตอร์สามารถคำนวณได้ตามสมการที่ (2.20) โดยค่า *output jitter* คำนวณจากค่า TJ@BER 10⁻¹² ที่วัดจากเครื่อง DCA เมื่อป้อนสัญญาณแรงดันผลต่างที่มีจิตเตอร์ลบกับค่า TJ@BER 10⁻¹² ในกรณีไม่ป้อนสัญญาณไซน์แก่เครื่อง BERT ที่ช่อง DELAY CTRL IN และค่า *input jitter* มีค่า เท่ากับความรุนแรงของจิตเตอร์ตามรูปที่ 5.7 การทดสอบและการคำนวณด้วยวิธีการนี้ถึงแม้ไม่ใช้ หลักการทดสอบที่ถูกต้องตามการทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์ แต่ตามมาตรฐาน XFP ถือว่ายอมรับ ้ได้ เพราะในปัจจุบันขาดเครื่องมือวัดและอุปกรณ์ที่มีความแม่นยำสูงพอที่จำหน่ายในเชิงพาณิชย์ ้สำหรับทำหน้าที่เป็นภาคส่งและภาครับสัญญาณทางแสงสำหรับทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์ [5] ในวิทยานิพนธ์นี้จะลดช่วงความถี่ของสัญญาณไซน์ที่ใช้พิจารณาค่าการส่งผ่านจิตเตอร์จาก 100 kHz – 80 MHz เป็น 1 – 80 MHz โดยมีสาเหตุมาจากข้อจำกัดของเครื่องมือวัด ในการวัดค่า TJ@BER 10⁻¹² ของเครื่อง DCA [41] และเครื่อง BERT ที่ไม่สามารถทนต่อระดับแรงดันสัญญาณ ไซน์ที่เข้ามามอดูเลตสัญญาณข้อมูลได้เกิน 500 mV_{p-p} [40]

รูปที่ 5.7 ระดับ<mark>ความรุนแรงของจิตเตอร์ที่ความ</mark>ถี่สัญญาณไซน์ค่าต่างๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 6

ผลการทดสอบ

6.1 ผลการทดสอบแต่ละองค์ประกอบ

ก่อนที่จะนำเอาอุปกรณ์ที่เลือกใช้ที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 ไปประกอบลงบนแผ่นวงจรพิมพ์ ต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงที่ออกแบบไว้ จะทำการทดสอบอุปกรณ์เหล่านั้นก่อน โดยในที่นี้ จะทำการทดสอบเฉพาะตัวส่งสัญญาณทางแสง, ตัวตรวจจับแสง และบอร์ดทดสอบตัวรับส่ง สัญญาณทางแสง (XFP Host Board) หรือบอร์ดทดสอบ XFP สำหรับการทำงานในเบื้องต้น โดย จะอธิบายผลการสอบของทั้งสามองค์ประกอบในหัวข้อที่ 6.1.1 ถึง 6.1.3 ตามลำดับ ในส่วนวงจรกู้ คืนสัญญาณนาฬิกาและสัญญาณข้อมูลทั้งภาคส่งและภาครับจะไม่กล่าวถึงการทดสอบการ ทำงานในเบื้องต้น เพราะสามารถศึกษาการทำงานได้จากบอร์ดตัวอย่าง MAX3991/MAX3992 Evaluation (EV) Kit [49]

6.1.1 ตัวส่งสัญญาณทางแสง

รูปที่ 6.1 บอร์ดทดสอบประสิทธิภาพของตัวส่งสัญญาณทางแสงชนิด EML

ตัวส่งสัญญาณทางแสงโมดูล 1636L832 ของบริษัท CyOptics ได้นำมาบัดกรีลงบน บอร์ดทดสอบประสิทธิภาพของตัวส่งสัญญาณทางแสงชนิด EML ดังรูปที่ 6.1 เพื่อทดสอบการ ส่งผ่านสัญญาณข้อมูล อัตราข้อมูล 10 Gb/s จากหัวต่อ SMA ไปยังขาสัญญาณของตัวส่ง สัญญาณทางแสง พร้อมกับหาจุดทำงานที่เหมาะสมสำหรับไฟเลี้ยง 3 ค่า คือ (1) ไฟเลี้ยงของ เลเซอร์ชนิด DFB, (2) ไฟเลี้ยงแรงดันไบแอสย้อนกลับตัวมอดูเลเตอร์ (V_{eao}) และ (3) ไฟเลี้ยง แรงดันกำหนดสัดส่วนเอ็กซ์ติงซัน (V_e) สำหรับตัวขับเลเซอร์ โดยรายละเอียดได้ระบุไว้ใน Datasheet ของอุปกรณ์ [13] ในการทดสอบตัวส่งสัญญาณทางแสงเริ่มจาก (1) ทดสอบการ ทำงานของเลเซอร์ชนิด DFB ภายในตัวส่งสัญญาณทางแสง เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างค่า กระแสไบแอส (Ibias) กับกำลังแสงเฉลี่ยขาออก, (2) ทดสอบการทำงานของตัวมอดูเลเตอร์ภายใน ตัวส่งสัญญาณทางแสง เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างแรงดันไบแอสย้อนกลับตัวมอดูเลเตอร์กับ กำลังแสงขาออกหรือคุณลักษณะการดูดกลืนแสงของตัวมอดูเลเตอร์ชนิดดูดกลืนคลื่นไฟฟ้า และ (3) ทดสอบการแปลงสัญญาณทางไฟฟ้าไปเป็นสัญญาณทางแสง และหาค่าแรงดันไบแอส ย้อนกลับตัวมอดูเลเตอร์และแรงดันกำหนดสัดส่วนเอ็กซ์ติงชัน เพื่อให้สัญญาณทางแสงผ่าน มาตรฐาน ITU-T G.691 [15]

ผลการทดสอบการทำงานของเลเซอร์ชนิด DFB ภายในตัวส่งสัญญาณทางแสงแสดงดัง รูปที่ 6.2 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างกระแสไบแอสกับกำลังแสงเฉลี่ยขาออก ค่ากระแสขีดเริ่ม เปลี่ยน (Threshold Current) ที่วัดได้เท่ากับ 6.57 mA จากผลการทดสอบพบว่าเมื่อเพิ่ม กระแสไบแอสมากกว่าค่ากระแสขีดเริ่มเปลี่ยน ค่ากำลังแสงเฉลี่ยขาออกจะแปรผันตรงกับ กระแสไบแอส ซึ่งสอดคล้องกับหลักการที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 2.2.1 สำหรับการทดสอบที่ (2) และ (3) เลือกใช้ค่ากระแสไบแอสเท่ากับ 50 mA ซึ่งให้ค่ากำลังแสงเฉลี่ยขาออกเท่ากับ 4.57 mW หรือเทียบเท่ากับ 6.6 dBm และสเปกตรัมของตัวส่งสัญญาณทางแสงโมดูล 1636L832 แสดงดัง รูปที่ 6.3 ซึ่งมีความยาวคลื่นแสงเท่ากับ 1551.72 nm

รูปที่ 6.2 ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสไบแอสกับกำลังแสงเฉลี่ยขาออกจากเลเซอร์ชนิด DFB

รูปที่ 6.3 สเปกตรัมของเลเซอร์ชนิด DFB จากตัวส่งสัญญาณทางแสง

ผลการทดสอบการทำงานของตัวมอดูเลเตอร์ภายในตัวส่งสัญญาณทางแสงแสดงดังรูปที่ 6.4 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างแรงดันไบแอสย้อนกลับตัวมอดูเลเตอร์และกำลังแสงขาออก จาก ผลการทดสอบพบว่าเมื่อเพิ่มแรงดันไบแอสย้อนกลับตัวมอดูเลเตอร์ จะทำให้ตัวมอดูเลเตอร์ ดูดกลืนแสงมากขึ้น กำลังแสงที่ออกมาจึงน้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการที่กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 2.2.2.2 เมื่อพิจารณาคุณลักษณะการดูดกลืนแสงของตัวมอดูเลเตอร์ชนิดดูดกลืนคลื่นไฟฟ้าในรูป ที่ 6.4 พบว่ากราฟในบางช่วงแรงดันไบแอสย้อนกลับตัวมอดูเลเตอร์จะมีลักษณะไม่เป็นเชิงเส้นกับ กำลังแสงขาออก เพราะฉะนั้นการเลือกแรงดันไบแอสย้อนกลับตัวมอดูเลเตอร์จะมีลักษณะไม่เป็นเชิงเส้นกับ กำลังแสงขาออก เพราะฉะนั้นการเลือกแรงดันไบแอสย้อนกลับตัวมอดูเลเตอร์จะพิจารณาจากค่า สัดส่วนเอ็กซ์ติงชัน (Extinction ratio, EX ratio) และกำลังแสงขาออกจากตัวมอดูเลเตอร์ เพื่อให้ได้ ค่าที่สอดคล้องตามมาตรฐาน ITU-T G.691 [15] ในที่นี้เลือกพิจารณาแรงดันไบแอสย้อนกลับตัว มอดูเลเตอร์ 3 ค่า คือ -1.3 V, -1.5 V และ -1.7 V เพื่อใช้ในการทดสอบถัดไป

รูปที่ 6.4 คุณลักษณะการดูดกลืนแสงของตัวมอดูเลเตอร์ชนิดดูดกลืนคลื่นไฟฟ้า

ผลการทดสอบการแปลงสัญญาณทางไฟฟ้าไปเป็นสัญญาณทางแสง เริ่มจากการป้อนค่า แรงดันไบแอสย้อนกลับตัวมอดูเลเตอร์เท่ากับ -1.3 V, -1.5 V และ -1.7 V และแรงดันกำหนด ้สัดส่วนเอ็กซ์ติงชันสำหรับตัวขับเลเซอร์เท่ากับ 1 V แล<mark>ะ 1.2</mark> V เพื่อหาค่าที่ทำให้ได้ค่า EX ratio, ค่า Rise time และกำลังแสงขาออกตามมาตรฐาน ITU-T G.691 [15] ในการทดสอบใช้ตัวสร้าง รูปแบบข้อมูล (Pattern Generator, PG) ที่ติดตั้งอยู่ภายในเครื่องวัดอัตราความผิดพลาดบิต (Bit Error Rate Tester, BERT) สร้างสัญญาณแรงดันผลต่าง (Differential Voltage Signal) ที่มีค่า แรงดันบิต '1' เท่ากับ 150 mV, แรงดันบิต '0' เท่ากับ -150 mV, อัตราข้อมูล 10 Gb/s และรูปแบบ ข้อมูล Pseudorandom Binary Sequence (PRBS) 2³¹-1 ป้อนให้กับตัวส่งสัญญาณทางแสง และ ใช้ตัวตรวจจับแสงชนิด Positivie-Intrinsic-Negative (PIN) โมดูล 86105B บนเครื่อง Digital Communications Analyzer (DCA) ในการวัดสัญญาณทางแสง ซึ่งผลการทดสอบแสดงตาม ตารางที่ 6.1 พบว่าเมื่อเพิ่มแรงดันไบแอสย้อนกลับตัวมอดูเลเตอร์ตามค่าที่ได้เลือกใช้ในเบื้องต้น ้จะเห็นได้ว่าค่า EX ratio เพิ่มขึ้น ส่วนการเพิ่มแรงดันกำหนดสัดส่วนเอ็กซ์ติงชัน จะส่งผลให้ค่า EX ratio และค่า Rise time เพิ่มขึ้น ซึ่งผลการทดสอบสอดคล้องกับหลักการที่ได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อ ที่ 2.2.2.2 ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เลือกใช้ค่าแรงดันไบแอสย้อนกลับตัวมอดูเลเตอร์เท่ากับ -1.7 V และค่าแรงดันกำหนดสัดส่วนเอ็กซ์ติงชันเท่ากับ 1 V เพราะค่าแรงดันไบแอสย้อนกลับตัวมอดูเล เตอร์และแรงดันกำหนดสัดส่วนเอ็กซ์ติงชันดังกล่าว ให้ค่ากำลังแสงขาออกเท่ากับ 2 dBm, ค่า EX ratio เท่ากับ 10.4 dBm และค่า Rise time เท่ากับ 35.1 ps และแผนภาพรูปตาของสัญญาณทาง แสงผ่านหน้ากากแผนภาพรูปตา (Eye Mask) มาตรฐาน OC-192/STM-64 ดังรูปที่ 6.5 ซึ่งเป็นไป

ิตามมาตรฐาน ITU-T G.691 [15] เมื่อพิจารณาค่า Rise time ของสัญญาณทางแสงที่วัดได้ พบว่า มีค่าสูงกว่าที่ทางบริษัท CyOptics ได้ทดสอบไว้ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 30 ps โดยมีสาเหตุมาจาก ้สัญญาณแรงดันผลต่างจากเครื่อง BERT ที่ใช้ในการทดสอบมีค่า Rise time ประมาณ 18 ps [40] ซึ่งมีค่ามากกว่าเครื่อง BERT ที่ทาง Cvoptics ใช้ทดสอบ และคณสมบัติของตัวขับเลเซอร์ภายใน ้ตัวส่งสัญญาณทางแสงมีค่า Rise time เท่ากับ 30 ps [50] เมื่อน้ำค่าทั้งสองแทนลงสมการที่ (6.1) [24] จะได้ค่า Rise time ของสัญญาณทางแสงเท่ากับ 34.98 ps เมื่อเปรียบเทียบค่า Rise time ของสัญญาณทางแสงที่วัดจากเครื่อง DCA กับค่าที่คำนวณด้วยสมการพบว่ามีค่าใกล้เคียงกัน จึง สรปได้ว่าค่า Rise time ของสัญญาณ<mark>จากเครื่อง</mark> BERT มีผลต่อค่า Rise time ของสัญญาณทาง แสง เมื่อพิจารณาแผนภาพรูปตาในรูปที่ 6.5 พบว่าจุดตัดของแผนภาพรูปตา (Eye Crossing Point) ของสัญญาณทางแ<mark>สงอยู่ใกล้ก</mark>ำลังแสงบิ<mark>ต '0' เพรา</mark>ะแรงดันกำหนดสัดส่วนเอ็กซ์ติงชันที่ ้ป้อนให้กับตัวขับเลเซอร์มีค่าที่สูงเกินไป ทำให้สัญญาณแรงดันผลต่างที่ออกมาจากตัวขับเลเซอร์มี ขนาดใหญ่ การมอดูเลตสัญญาณแรงดันผลต่างเข้ากับสัญญาณทางแสงต่อเนื่อง (Continuous Wave, CW) จึงมีจุดทำงานในบริเวณคุณลักษณะของการดูดกลืนแสงของตัวมอดูเลเตอร์ที่ไม่เป็น เชิงเส้น สาเหตุของปัญห<mark>า</mark>คือ Datasheet <mark>ของตัวส่งสัญญาณทาง</mark>แสง [13] ไม่ได้รวมข้อมูลของตัว ขับเลเซอร์ที่อยู่ภายใน โดยข้อมูลของของตัวขับเลเซอร์อยู่ใน Datasheet ของบริษัท Oki Semiconductor [50] ซึ่งทราบภายหลังจากการเกิดปัญหากำลังแสงขาออกจากตัวส่งสัญญาณ ทางแสงลดลง การแก้ปัญหาจุ<mark>ดตัดของแผนภาพรูปตา</mark>ของสัญญาณทางแสงในเบื้องต้นจึงทำได้ โดยป้อนแรงดันปรับจุดตัดของแผน<mark>ภาพรูปตาของสัญญาณทางไฟฟ้า</mark> (V_{ewc}) เข้าที่ขาสัญญาณที่ 1 ของตัวส่งสัญญาณทางแสง แต่ในบอร์ดทดสอบประสิทธิภาพของตัวส่งสัญญาณทางแสงชนิด EML ไม่ได้ออกแบบการเชื่อมต่อแหล่งจ่ายไฟให้กับขาสัญญาณที่ 1 ของตัวส่งสัญญาณทางแสง ทำให้จุดตัดของแผนภาพรูปตาของสัญญาณทางแสงจึงอยู่ใกล้กำลังแสงบิต '0'

V _{eao} (V)	V _{er} = 1 V		V _{er} = 1.2 V	
	EX ratio (dB)	Rise time (ps)	EX ratio (dB)	Rise time (ps)
-1.3	10.23	35.1	10.36	35.6
-1.5	10.35	35.1	10.50	35.6
-1.7	10.40	35.1	10.54	35.1

ตารางที่ 6.1 ความสัมพันธ์ระหว่างค่า EX ratio, ค่า Rise time ที่แรงดันไบแอสย้อนกลับ ตัวมอดูเลเตอร์และแรงดันกำหนดสัดส่วนเอ็กซ์ติงชันต่างๆ

รูปที่ 6.5 แผนภาพรูปตาของสัญญาณทางแสงที่ออกจากตัวส่งสัญญาณทางแสง

$$t_{sys} = \sqrt{t_{tr1}^{2} + t_{tr2}^{2} + \dots + t_{trn}^{2}}$$
(6.1)

6.1.2 ตัวตรวจจับแสง

รูปที่ 6.6 บอร์ดทดสอบประสิทธิภาพของตัวตัวตรวจจับแสงชนิด PIN

ตัวตรวจจับแสงชนิด PIN โมดูล 1640L1 ของบริษัท CyOptics ได้นำมาบัดกรีลงบนบอร์ด ทดสอบประสิทธิภาพของตัวตรวจจับแสงชนิด PIN ดังรูปที่ 6.6 เพื่อทดสอบการส่งผ่านสัญญาณ ข้อมูล อัตราข้อมูล 10 Gb/s จากขาสัญญาณของตัวตรวจจับแสงไฟยังหัวต่อ SMA และหาจุด ทำงานที่เหมาะสมสำหรับไฟเลี้ยงตัวตรวจจับแสงชนิด PIN ซึ่งมีค่าอยู่ในช่วง 5 - 12 V โดย รายละเอียดได้ระบุไว้ใน Datasheet ของอุปกรณ์ [18] ในการทดสอบเริ่มจาก (1) ทดสอบหาค่า แรงดันไบแอสย้อนกลับ (V_{PD}) ที่เหมาะสม, (2) ทดสอบการทำงานของตัวตรวจจับแสงและตัวขยาย สัญญาณ ในการแปลงสัญญาณทางแสงมาเป็นสัญญาณทางไฟฟ้าจากแรงดันที่เลือกใช้ในข้อที่ (1) และ (3) ทดสอบหาค่าความไวแสง (Power Sensitivity) ของตัวตรวจจับแสง

ตัวตรวจจับแสงชนิด PIN โมดูล 1640L1 สามารถตั้งค่าแรงดันไบแอสย้อนกลับได้ตั้งแต่ 5 - 12 V ตามที่ได้ระบบไว้ใน Datasheet [18] จากหลักการทำงานของตัวตรวจจับแสงชนิด PIN ที่ ได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อที่ 2.3.1 การเพิ่มแรงดันไบแอสย้อนกลับจะทำให้บริเวณปลอดพาหะมี ขนาดใหญ่ขึ้น ทำให้สามารถตรวจจับแสงที่มีกำลังแสงต่ำๆได้ การเลือกใช้ค่าระดับแรงดันไบแอส ย้อนกลับที่เหมาะสม จะพิจารณาควบคู่ไปกับค่า Signal to Noise Ratio (SNR) และระดับกำลัง แสงขาเข้า (Pr) โดยค่า SNR เป็นค่าที่วัดจากเครื่อง DCA ในการทดสอบกำหนดให้แรงดันไบแอส ย้อนกลับมีค่าเท่ากับ 5 V, 8 V, 10 V และ 12 V และกำลังแสงขาเข้าตัวตรวจจับแสงมีค่าเท่ากับ -5 dBm, -10 dBm, -15 dBm และ -20 dBm ดังตารางที่ 6.2 จากผลการทดสอบพบว่าระดับแรงดัน ใบแอสย้อนกลับที่เหมาะสมมีค่าเท่ากับ 5 V เนื่องจากการออกแบบระบบรับส่งสัญญาณทางแสง ผ่านเส้นใยนำแสงโดยใช้ต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง ได้คำนวณกำลังแสงขาเข้าตัวตรวจจับ แสงหลังจากผ่านเส้นใยนำแสงโหมดเดียวชนิดมาตรฐาน (Standard Single Mode Fiber, SSMF) ระยะทาง 40 km มีค่าประมาณ -15 dBm ซึ่งค่า SNR ที่ระดับกำลังแสงขาเข้าดังกล่าว มีค่าสูงพอ สำหรับการรับส่งสัญญาณข้อมูลโดยมีอัตราความผิดพลกดบิตไม่เกิน 10⁻¹² [10]

Pr (dBm)	SNR			
	$V_{PD} = 5 V$	$V_{PD} = 8 V$	V _{PD} = 10 V	V _{PD} = 12 V
-5	8.42	8.56	8.43	8.35
-10	7.87	8.25	8.26	8.3
-15	7.21	7.54	7.56	7.7
-20	4.91	5.13	5.2	5.25

ตารางที่ 6.2 ความสัมพันธ์ระหว่างค่า SNR, กำลังแสงขาเข้า และแรงดันไบแอสย้อนกลับ

เมื่อทราบค่าแรงดันไบแอสย้อนกลับที่เหมาะสม ต่อมาจะพิจารณาสัญญาณแรงดัน ผลต่างขาออกจากตัวตรวจจับแสงที่ระดับกำลังแสงขาเข้า -10 dBm, -15 dBm และ -20 dBm แสดงดังรูปที่ 6.7 พบว่าเมื่อกำลังแสงขาเข้ามีค่าน้อยลงประสิทธิภาพของตัวตรวจจับแสง ในการ แปลงสัญญาณทางแสงกลับมาเป็นสัญญาณทางไฟฟ้าจะลดลง เมื่อพิจารณาแผนภาพรูปตาของ สัญญาณแรงดันผลต่างในรูปที่ 6.7 โดยให้สเกลแกนแรงดันมีค่าเท่ากับ 150mV/div และระดับ แรงดันอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0 V พบว่าระดับแรงดันบิต '1' และบิต '0' จะมีค่าเกือบคงที่ ถึงแม้ว่า กำลังแสงขาเข้าตัวตรวจจับแสงจะลดลง เนื่องจากภายในตัวตรวจจับแสงโมดูล 1640L1 มีตัว ขยายสัญญาณชนิด Automatic Gain Control (AGC) อยู่ภายใน [18] และเมื่อกำลังแสงขาเข้ามี ค่าลดลง การแปลงสัญญาณทางแสงกลับมาเป็นสัญญาณทางไฟฟ้าจะทำใด้แย่ลง ส่งผลให้ แผนภาพรูปตามีความหนาทั้งในเชิงแรงดันและเวลามากขึ้น จึงทำให้อุปกรณ์ที่อยู่ต่อจากตัว ตรวจจับแสงตัดสินบิต '1' หรือบิต '0' ผิดพลาดได้ ในทางปฏิบัติจะมีวงจร CDR ที่มีตัวขยาย สัญญาณมาอยู่ต่อจากตัวตรวจจับแสงเพื่อขยายสัญญาณและกู้คืนสัญญาณขึ้นมาใหม่ ก่อนส่ง ต่อไปยังอุปกรณ์ที่อยู่บนเมนบอร์ด

(ก) กำลังแสงขาเข้าเท่ากับ -10 dBm

(ข) กำลังแสงขาเข้าเท่ากับ -15 dBm

(ค) กำลังแสงขาเข้าเท่ากับ -20 dBm

รูปที่ 6.7 แผนรูปตาของสัญญาณขาออกจากบอร์ดตัวตรวจจับแสงชนิด PIN ที่กำลังแสงขาเข้า เท่ากับ (ก) -10 dBm, (ข) -1<mark>5</mark> dBm และ (ค) -20 dBm

การทดสอบหาค่าความไวแสงของตัวตรวจจับแสง คือ การหาค่ากำลังแสงต่ำสุดที่ตัว ิตรวจจับแสงสามารถแปลงสัญญาณทางแสงมาเป็นสัญญาณทางไฟฟ้าโดยมีค่า SNR เท่ากับ 1 ้ค่าความไวแสงจะเป็นการพิจารณาค่ากำลังแสงขาเข้าที่อัตราความผิดพลาดบิต (Bit Error Rate. BER) หนึ่งๆ ด้วยการเปร<mark>ียบเทียบบิตของสัญญาณที่ส่งมาจากเค</mark>รื่อง BERT กับบิตของสัญญาณที่ เข้าตัวตรวจจับสัญญาณ (Error Detector, ED) ภายในเครื่อง BERT ซึ่งรับจากตัวตรวจจับแสง ใน การทดสอบใช้ตัวส่งสัญญาณทางแสงโมดูล 1636L832 ที่ติดตั้งอยู่บนบอร์ดทดสอบประสิทธิภาพ ของตัวส่งสัญญาณทางแ<mark>สงชนิด EML ซึ่งมีสัญญาณทางแส</mark>งแสดงดังรูปที่ 6.5 สัญญาณทางแสง ็จะผ่านเครื่อง Variable Optical Attenuator (VOA) เพื่อลดทอนกำลังแสงเป็นค่าต่างๆ จากนั้น ้ป้อนสัญญาณทางแสงเข้าตัวตรว<mark>จจับแสง เพื่อแปล</mark>งสัญญาณทางแสงกลับมาเป็นสัญญาณ แรงดันผลต่าง และป้อนให้กับตัว ED ภายในเครื่อง BERT ผลการทดสอบแสดงดังรูปที่ 6.8 ซึ่งเป็น ความสัมพันธ์ระหว่างคัตราความผิดพลาดบิตกับกำลังแสงขาเข้า พบว่าเมื่อกำลังแสงขาเข้ามีอ่า ้น้อยลง โอกาสที่ตัวตรวจจับแสงจะแปลงสัญญาณทางแสงกลับมาเป็นสัญญาณแรงดันผลต่างจะ ้ผิดพลาดได้ง่ายขึ้น ในที่นี้พิจารณาค่าอัตราความผิดพลาดบิตเท่ากับ 10⁻¹² ตามมาตรฐาน ITU-T G.691 [15] เพราะฉะนั้นต้องมีกำลังแสงขาเข้าตัวตรวจจับแสงเท่ากับ -17.12 dBm หรืออีกนัย หนึ่งค่าความไวแสงของตัวตรวจจับแสงเท่ากับ -17.12 dBm ดังนั้นการใช้งานควรให้กำลังแสงขา เข้ามากกว่า -17.12 dBm เพื่อให้อัตราความผิดพลาดบิตน้อยกว่า 10⁻¹² ในกรณีที่ไม่มีวงจร CDR อยู่ต่อจากตัวตรวจจับแสง

รูปที่ 6.8 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราความผิดพลาดบิตกับกำลังแสงขาเข้า

6.1.3 บอร์ดทดสอบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง (XFP Host Board)

ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP ไม่สามารถเชื่อมต่อกับเครื่องมือวัดได้ โดยตรง เพราะว่าสัญญาณที่ออกจากเครื่องมือวัดหรือเข้าเครื่องมือวัดจะเชื่อมต่อผ่านหัวต่อ SMA แต่ที่ปลายตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP จะเป็นหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ จึง จำเป็นต้องมีบอร์ดทดสอบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง (XFP Host Board) หรือบอร์ดทดสอบ XFP เพื่อแปลงหัวต่อ 30 ขาสัญญาณไปเป็นหัวต่อ SMA เมื่อพิจารณาสัญญาณแรงดันผลต่างอัตรา ข้อมูล 10 Gb/s ที่วิ่งผ่านหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ มีโอกาสเกิดการสะท้อนภายในเส้นสัญญาณจาก หัวต่อ SMA ผ่านหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ ไปยังตัวรับส่งสัญญาณทางแสง จึงจำเป็นต้องมีบอร์ด ทดสอบที่ออกแบบขึ้นเพื่อใช้ในการทดสอบบอร์ดทดสอบ XFP เพื่อวิเคราะห์สัญญาณแรงดัน ผลต่างที่วิ่งผ่านหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ ก่อนจะใช้งานจริงกับต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

ในการทดสอบจะใช้บอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP เสมือนเป็นตัวรับส่งสัญญาณทางแสง เพื่อใช้ในการทดสอบบอร์ดทดสอบ XFP แสดงดังรูปที่ 6.9 โดยจะมีการทดสอบดังต่อไปนี้ (1) วัด ค่า S-Parameter ด้วยเครื่อง PNA-X Network Analyzer โมดูล N5242A ของบริษัท Agilent Technologies, (2) วัดค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะด้วยเครื่อง Time-Domain Reflectometer (TDR) โมดูล 54754A ภายในเครื่อง DCA และ (3) วัดแผนภาพรูปตาของสัญญาณแรงดันผลต่าง ที่ปลายทางจากการส่งสัญญาณผ่านขาสัญญาณที่ 28 และ 29 สำหรับภาคส่ง และขาสัญญาณที่ 17 และ 18 สำหรับภาครับ โดยรายละเอียดผลการทดสอบมีดังต่อไปนี้

รูปที่ 6.9 บอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP

ผลการทดสอบวัดค่า S-Parameter แสดงดังรูปที่ 6.10 ตามลำดับ เริ่มจากพิจารณาที่ ภาคส่ง สัญญาณแรงดันผลต่างจะถูกส่งจากบอร์ดทดสอบ XFP ผ่านหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ มายัง บอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP ผลการทดสอบการสะท้อน Sdd11 จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามความถี่ ที่เพิ่มขึ้น และมีค่าการสะท้อนสูงสุดถึง -5 dB ที่ความถี่ 10 GHz ดังรูปที่ 6.10 (ก) และการส่งผ่าน Sdd21 จะมีค่าการลดทอนถึง -11 dB เมื่อความถี่ของสัญญาณแรงดันผลต่างเพิ่มขึ้นถึง 10 GHz ดังรูปที่ 6.10 (ข) เมื่อพิจาราณาที่ภาครับ สัญญาณแรงดันผลต่างจะถูกป้อนและเคลื่อนที่จาก บอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP ผ่านหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ และมายังบอร์ดทดสอบ XFP การ สะท้อน Sdd11 มีค่าต่ำกว่าค่าการสะท้อน Sdd11 ที่วัดได้จากภาคส่งดังรูปที่ 6.10 (ก) และการ ส่งผ่าน Sdd21 จะมีค่าการลดทอนถึง -11 dB เมื่อความถี่ของสัญญาณแรงดันผลต่างเพิ่มขึ้นสูง ถึง 10 GHz เช่นเดียวกับที่ภาคส่งดังรูปที่ 6.10 (ข)

จากผลการวัดค่า S-Parameter พบว่าค่าการสะท้อนที่วัดจากภาคส่งและภาครับ มี แนวโน้มแตกต่างกันในช่วง 8 - 10 GHz เนื่องจากการทดสอบให้สัญญาณวิ่งคนละทิศทางกัน ซึ่ง เป็นทิศทางจริงที่สัญญาณวิ่ง การที่สัญญาณที่ภาครับวิ่งจากบอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP ที่มี ความยาวเส้นสัญญาณค่าหนึ่งก่อนที่จะถึงหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ เป็นการลดการสะท้อนภายใน เส้นสัญญาณลง ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับภาคส่งที่สัญญาณจะวิ่งผ่านเส้นสัญญาณสั้นๆ บนบอร์ด ทดสอบ XFP และไปยังหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ จะส่งผลให้เกิดการสะท้อนภายในเส้นสัญญาณ มากกว่า เมื่อนำค่า S-Parameter ที่วัดได้จากรูปที่ 6.10 เปรียบเทียบกับค่า S-Parameter ที่ทาง บริษัท Timbercon ทดสอบแสดงดังรูปที่ 6.11 [33] โดยค่า S-Parameter ที่ทางบริษัทวัดมาให้ทั้ง ภาคส่งและภาครับ เป็นการส่งสัญญาณจากบอร์ดทดสอบ XFP ผ่านหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ มายัง บอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP พบว่าการสะท้อน Sdd11 ที่วัดจากภาคส่งดังรูปที่ 6.10 (ก) มีค่า ใกล้เคียงกับที่ทางบริษัท Timbercon ทดสอบดังรูปที่ 6.11 (ก) และการส่งผ่าน Sdd21 ที่วัดได้ จากภาคส่งและภาครับแสดงดังรูปที่ 6.10 (ข) มีค่าการลดทอนมากกว่าที่ทางบริษัท Timbercon ทดสอบแสดงดังรูปที่ 6.11 (ข) เนื่องจากบอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP มีความยาวเส้นสัญญาณ มากกว่าหรือค่าคงที่ไดอิเล็กตริกสูงกว่าบอร์ดที่ทางบริษัท Timbercon ใช้ทดสอบ

รูปที่ 6.10 ผลการวัด S-Parameter (ก) Sdd11 ที่ภาคส่งและภาครับ และ (ข) Sdd21 ที่ภาคส่งและภาครับ

รูปที่ 6.11 ผลการวัด S-Parameter จากบริษัท Timbercon (ก) Sdd11 ที่ภาคส่งและภาครับ และ (ข) Sdd21 ที่ภาคส่งและภาครับ

ผลการทดสอบวัดค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะจากผลการวัด TDR เพื่อเป็นการเปรียบเทียบ ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะของลายเส้นสัญญาณที่จำลองด้วยโปรแกรม Advanced Design System (ADS) 2009 Update 1 ที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อ 3.5 พร้อมกับศึกษาความไม่ต่อเนื่องของ เส้นสัญญาณในเชิงเวลา ในการพิจารณาแบ่งการพิจารณาเป็น 2 ส่วน คือ ผลการวัด TDR ที่ ภาคส่ง และผลการวัด TDR ที่ภาครับ แสดงดังรูปที่ 6.12 และรูปที่ 6.13 ตามลำดับ โดยมี รายละเอียดดังต่อไปนี้

รูปที่ 6.12 ผลการวัด TDR ในภาคส่ง

พิจารณาการวัด TDR ที่ภาคส่ง โดยการเชื่อมต่อเครื่อง DCA เข้าที่บอร์ดทดสอบ XFP และที่ปลายทางของบอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP เชื่อมต่อตัวต้านทานขนาด 50 Ohm ผลการวัด TDR แสดงดังรูปที่ 6.12 สามารถแบ่งความไม่ต่อเนื่องของเส้นสัญญาณเป็น 3 บริเวณ คือ (1) บริเวณที่สัญญาณเคลื่อนที่บนบอร์ดทดสอบ XFP ซึ่งวัดค่าอิมพินแดนซ์คุณลักษณะของเส้น สัญญาณได้ประมาณ 100 Ohm ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับที่ทางบริษัท Timbercon วัด [33], (2) บริเวณที่สัญญาณเคลื่อนที่ผ่านหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ จุดนี้เกิดความไม่ต่อเนื่องของเส้นสัญญาณ มากที่สุด ค่าอิมพิเดนซ์คุณลักษณะที่บริเวณหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ มีการแกว่งและตกลงต่ำกว่า 75 Ohm และ (3) บริเวณที่สัญญาณเคลื่อนที่ผ่านบอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP ค่าอิมพิแดนซ์ คุณลักษณะของเส้นสัญญาณเท่ากับ 93.11 Ohm ซึ่งเมื่อพิจารณากับผลการจำลองลายเส้น สัญญาณในรูปที่ 3.21 พบว่ามีค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะเท่ากับ 111.5 Ohm สาเหตุที่ทำให้ ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะที่ได้จากการจำลองและการวัดไม่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากความไม่แม่นยำ ในการผลิตแผ่นวงจรพิมพ์

รูปที่ 6.13 ผลการวัด TDR ในภาครับ

พิจารณาการวัด TDR ที่ภาครับ โดยเชื่อมต่อเครื่อง DCA เข้าที่บอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP และที่ปลายบอร์ดทดสอบ XFP เชื่อมต่อตัวต้านทาน 50 Ohm ผลการวัด TDR แสดงดังรูปที่ 6.13 สามารถแบ่งความไม่ต่อเนื่องเส้นสัญญาณเป็น 3 บริเวณ คือ (1) บริเวณที่สัญญาณเคลื่อนที่ ผ่านบอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะของเส้นสัญญาณเท่ากับ 90.74 Ohm เมื่อเปรียบเทียบกับผลการจำลองลายเส้นสัญญาณในรูปที่ 3.26 ที่มีค่าอิมพิแดนซ์ คุณลักษณะเท่ากับ 111.4 Ohm พบว่าค่าทั้งสองแตกต่างกันเพราะความไม่แม่นยำในการผลิต แผ่นวงจรพิมพ์ จากรูปที่ 6.13 ในบริเวณที่ 1 จะมีช่วงที่ผลการวัด TDR อ่านค่าอิมพิแดนซ์ คุณลักษณะของเส้นสัญญาณได้ใกล้กับ 100 Ohm เพราะบริเวณดังกล่าวเป็นเส้นสัญญาณชนิด Microstrip แบบเดี่ยว, (2) บริเวณที่สัญญาณเคลื่อนที่ผ่านหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ จุดนี้เกิดความ ไม่ต่อเนื่องของเส้นสัญญาณมากที่สุด ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะของบริเวณหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ มีการแกว่งและตกลงมาต่ำกว่า 80 Ohm และ (3) บริเวณที่สัญญาณเคลื่อนที่บน บอร์ดทดสอบ XFP ซึ่งค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะของเส้นสัญญาณจะค่อยๆเพิ่มขึ้นถึง 100 Ohm

เมื่อเปรียบเทียบผลการวัด TDR ระหว่างรูปที่ 6.12 และรูปที่ 6.13 ที่เป็นเส้นสัญญาณ ความเร็วสูงของภาคส่งและภาครับตามลำดับ มีจุดที่ควรพิจารณาอยู่ 2 จุด คือ (1) บริเวณที่ 2 ของทั้งผลการวัดจากภาคส่งและภาครับ เกิดความไม่ต่อเนื่องในเส้นสัญญาณมากที่สุดเมื่อเทียบ กับบริเวณที่ 1 และ 3 เพราะเป็นจุดที่บอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP เชื่อมต่อกับบอร์ดทดสอบ XFP ผ่านหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ และ (2) บริเวณที่ 1 ของภาคส่งและบริเวณที่ 3 ของภาครับ ควรมี ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะเท่ากันเพราะทางบริษัท Timbercon ได้ออกแบบเส้นสัญญาณที่ภาคส่ง และภาครับมีลักษณะทางกายภาพเหมือนกันทุกประการ [33] แต่จากผลการทดสอบพบว่าบริเวณ ที่ 3 ของภาครับมีค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะต่างจากบริเวณที่ 1 ภาคส่ง โดยค่าอิมพิแดนซ์ คุณลักษณะจะค่อยๆเพิ่มขึ้น เนื่องจาความไม่ต่อเนื่องของเส้นสัญญาณสะสมมาจากบอร์ด ทดสอบหัวต่อชนิด XFP และหัวต่อ 30 ขาสัญญาณทำให้ผลการวัด TDR บริเวณที่ 3 ของภาครับ ผิดพลาด

การทดสอบประสิทธิภาพของการส่งและรับสัญญาณผ่านบอร์ดทดสอบ XFP โดย พิจารณาผ่านแผนภาพรูปตาของสัญญาณที่วัดได้และเปรียบเทียบกับหน้ากากแผนภาพรูปตา มาตรฐาน OC-192/STM-64 ในการทดสอบกำหนดให้สัญญาณแรงดันผลต่างจากตัว PG ภายใน เครื่อง BERT มีค่าแรงดันบิต '1' เท่ากับ 150 mV, แรงดันบิต '0' เท่ากับ -150 mV, อัตราข้อมูล 10 Gb/s และรูปแบบข้อมูล PRBS 2³¹- 1 ซึ่งมีแผนภาพรูปตาของสัญญาณแสดงดังรูปที่ 6.14 โดย แบ่งการทดสอบออกเป็น 2 ส่วน คือ (1) การทดสอบภาคส่ง ป้อนสัญญาณแสงดันผลต่างจาก เครื่อง BERT ผ่านบอร์ดทดสอบ XFP ไปยังภาคส่งของบอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP (TX Input) ดังรูปที่ 6.9 แล้ววิเคราะห์สัญญาณขาออกจากบอร์ดทดสอบดังกล่าว (TX Output) ด้วยเครื่อง DCA และ (2) การทดสอบภาครับ จะให้ทิศทางของสัญญาณวิ่งตรงข้ามกับการทดสอบภาคส่ง โดยป้อนสัญญาณแรงดันผลต่างจากเครื่อง BERT เข้าที่ภาครับของบอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP (RX Input) ดังรูปที่ 6.9 จากนั้นสัญญาณจะเคลื่อนที่ไปยังบอร์ดทดสอบ XFP แล้ววิเคราะห์ สัญญาณขาออกจากบอร์ดทดสอบดังกล่าว (RX Output) ด้วยเครื่อง DCA โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ่มหาวิทยาลัย

รูปที่ 6.14 <mark>แผนภาพรูปตาของสัญญาณขาออกจา</mark>กเครื่อง BERT

รูปที่ 6.15 แผนภาพรูปตาของสัญญาณขาออกจากบอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP ในภาคส่ง

แผนภาพรูปตาของสัญญาณแรงดันผลต่างที่วัดจากบอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP ใน ภาคส่งดังรูปที่ 6.15 พบว่ามีค่า Rise time เท่ากับ 49.33 ps, Fall time เท่ากับ 51.11 ps และ แผนภาพรูปตาของสัญญาณแรงดันผลต่างผ่านหน้ากากแผนภาพรูปตามาตรฐาน OC-192/STM-64

รูปที่ 6.16 ผ<mark>ลการวัดแผนภาพรูปตาของสัญญาณขาออกในภาครับ</mark>

แผนภาพรูปตาของสัญญาณแรงดันผลต่างที่วัดจากบอร์ดทดสอบ XFP ในภาครับดังรูปที่ 6.16 พบว่ามีค่า Rise time เท่ากับ 42.67 ps, Fall time เท่ากับ 52.89 ps และแผนภาพรูปตาของ สัญญาณแรงดันผลต่างผ่านหน้ากากแผนภาพรูปตามาตรฐาน OC-192/STM-64

จากผลการวัดแผนภาพรูปตาในภาคส่งและภาครับสัญญาณแรงดันผลต่างที่ปลายทางมี ค่า Rise/Fall time สูงขึ้นกว่าสัญญาณแรงดันผลต่างที่สร้างจากเครื่อง BERT ที่แสดงไว้ในรูปที่ 6.14 ซึ่งมีค่า Rise/Fall time น้อยกว่า 20 ps [40] เพราะลายเส้นสัญญาณชนิด Microstip แบบ ผลต่างบนบอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP มีความยาวเท่ากับ 6.88" จึงเกิดการสูญเสียกำลังในเส้น สัญญาณ ทำให้ค่าแบนด์วิทด์ของช่องสัญญาณลดลง เรียกปัญหานี้ว่า Inter-Symbol Interference (ISI) ในทางปฏิบัติเส้นสัญญาณที่อยู่ระหว่างหัวต่อ 30 ขาสัญญาณกับวงจร CDR ของทั้งภาคส่งและภาครับจะมีความยาวที่สั้นกว่าเส้นสัญญาณบนบอร์ดทดสอบหัวต่อชนิด XFP นอกจากนั้นผลการวัดแผนภาพรูปตาระหว่างภาคส่งและภาครับให้ผลที่ไม่เหมือนกัน โดยภาครับ ให้ผลที่แย่กว่าเมื่อพิจารณาจากค่า Fall time และการที่แผนภาพรูปตาของสัญญาณแรงคัน ผลต่างที่ภาครับบริเวณขอบการเปลี่ยนระดับแรงดันมีลักษณะแยกออกเป็น 2 เส้น ทั้งที่ความยาว ของเส้นสัญญาณทั้งภาคส่งและภาครับมีค่าใกล้เคียงกัน เป็นผลมาจากค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะ ของเส้นสัญญาณที่ภาครับมีความผิดพลาดจาก 100 Ohm มากกว่าภาคส่ง ทำให้เกิดความไม่ ต่อเนื่องในเส้นสัญญาณขึ้นมากกว่า ดังผลการวัด TDR ในรูปที่ 6.12 และรูปที่ 6.13 สำหรับเส้น สัญญาณในภาคส่งและภาครับตามลำดับ

6.2 ผลการทดสอบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

รูปที่ 6.17 ต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

รูปที่ 6.18 ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1

ตัวส่งสัญญาณทางแสงและตัวตรวจจับแสงที่ได้ทดสอบในหัวข้อที่ 6.1.1 และ 6.1.2 นำมาบัดกรีร่วมกับองค์ประกอบต่างๆ ลงบนลายวงจรพิมพ์ที่ออกแบบไว้ ได้เป็นต้นแบบตัวรับส่ง สัญญาณทางแสงดังที่รูปที่ 6.17 ในหัวข้อนี้จะแสดงผลการทดสอบประสิทธิภาพของต้นแบบตัว รับส่งสัญญาณทางแสง พร้อมทั้งเปรียบเทียบผลการทดสอบจากตัวรับส่งสัญญาณทางแสงเชิง พาณิชย์โมดูล JXP-01LMAC1 ของบริษัท JDSU [47] แสดงดังรูปที่ 6.18 โดยมีการทดสอบ ทั้งหมด 2 หัวข้อ คือ (1) การทดสอบระบบการรับส่งสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยนำแสง, (2) การ ทดสอบการส่ายจังหวะของสัญญาณหรือจิตเตอร์ (Jitter) ตามที่ได้กล่าวขั้นตอนการทดสอบไว้ใน บทที่ 5 และ (3) การวัดกำลังไฟฟ้าที่ต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณใช้งาน โดยอธิบายรายละเอียดของ ผลการทดสอบในหัวข้อที่ 6.2.1 ถึง 6.2.3 ตามลำดับ

6.2.1 ผลการทดสอบระบบการรับส่งสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยนำแสง

การทดสอบระบบการรับส่งสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยนำแสง ซึ่งมีขั้นตอนการทดสอบ อธิบายไว้ในหัวข้อที่ 5.1 โดยมีการเชื่อมต่อเครื่องมือวัดและอุปกรณ์ต่างๆ ดังรูปที่ 6.19 ในการ ทดสอบแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ (1) การวัดแผนภาพรูปตาของสัญญาณทางไฟฟ้าและสัญญาณ ทางแสง และสเปกตรัมของสัญญาณทางแสง ณ จุดต่างๆ และ (2) การวัดค่าอัตราความผิดพลาด บิต ในส่วนของผลการทดสอบอธิบายรายละเอียดในหัวข้อที่ 6.2.1.1 และ 6.2.1.2 ตามลำดับ

รูปที่ 6.19 การเชื่อมต่อระบบการรับส่งสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยนำแสง

6.2.1.1 <u>แผนภาพรูปตาและสเปกตรัมของสัญญาณ ณ จุดต่างๆ</u>

เริ่มต้นพิจารณาสัญญาณแรงดันผลต่างที่จุด A ในรูปที่ 5.1 โดยกำหนดให้ตัว PG ภายใน เครื่อง BERT สร้างสัญญาณแรงดันผลต่างที่มีค่าแรงดันบิต '1' เท่ากับ 150 mV, แรงดันบิต '0' เท่ากับ -150 mV, อัตราข้อมูล 10 Gb/s และรูปแบบข้อมูล PRBS 2³¹-1 เมื่อวัดสัญญาณแรงดัน ผลต่างด้วยเครื่อง DCA ได้แผนภาพรูปตาดังรูปที่ 6.20 พบว่ามีค่า Rise time เท่ากับ 15.11 ps และ Fall time เท่ากับ 19.11 ps โดยค่าทั้งสองมีค่าน้อยกว่าที่กำหนดไว้ใน Datasheet ของเครื่อง BERT [40]

รูปที่ 6.20 แผนภาพรูปตาของสัญญาณแรงดันผลต่างที่สร้างจากเครื่อง BERT ณ จุด A

เมื่อเชื่อมต่อตัวรับส่งสัญญาณทางแสง เข้ากับบอร์ดทดสอบ XFP จากนั้นป้อน สัญญาณแรงดันผลต่างที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับที่จุด A ในรูปที่ 5.1 จากเครื่อง BERT ไปยังบอร์ดทดสอบ XFP ผ่านหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ เข้าสู่วงจร CDR ในภาคล่ง เพื่อกู้คืน สัญญาณที่ถูกบิดเบือนจากปัญหาจิตเตอร์และผลกระทบจากความไม่ต่อเนื่องของเส้น สัญญาณ จากนั้นส่งสัญญาณต่อไปให้กับตัวขับเลเซอร์ที่อยู่ภายในตัวส่งสัญญาณทาง แสงสำหรับต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง ส่วนกรณีตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 จะถูกส่งต่อให้กับตัวขับเลเซอร์ที่อยู่ภายนอก จากนั้นตัวขับเลเซอร์จะ ขยายสัญญาณแรงดันผลต่างให้มีขนาดใหญ่พอเพื่อขับตัวมอดูเลเตอร์ สัญญาณแรงดัน ผลต่างจะถูกมอดูเลตเข้ากับสัญญาณทางแสงต่อเนื่อง เพื่อให้ได้สัญญาณทางแสงขาออก จากตัวส่งสัญญาณทางแสง เมื่อพิจารณาสเปกตรัมของสัญญาณทางแสงวัดได้ดังรูปที่ 6.21 โดยมีความยาวคลื่นแสงเท่ากับ 1551.72 nm และกำลังแสงขาออกเท่ากับ -4.7 dBm ที่กระแสไบแอส 110 mA ส่วนสเปกตรัมของสัญญาณทางแสงที่ได้จากตัวรับส่ง สัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 แสดงดังรูปที่ 6.22 มีค่าความยาวคลื่นแสง เท่ากับ 1312.155 nm และกำลังแสงขาออกเท่ากับ -4.6 dBm จากผลการวัดสเปกตรัม จากตัวส่งสัญญาณทางแสงทั้งสอง พบว่ามีค่าความยาวคลื่นแสงและกำลังแสงขาออกอยู่ ในช่วงที่มาตรฐาน ITU-T G.691 กำหนดไว้ [15]

รูปที่ 6.21 สเปกตรัมของ<mark>สัญญาณทางแสงจากต้นแบบตัว</mark>รับส่งสัญญาณทางแสง ณ จุด B

รูปที่ 6.22 สเปกตรัมของสัญญาณทางแสงจากตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1

ณ จุด B

หลังจากพิจารณาสเปกตรัมของสัญญาณทางแสง ต่อไปเป็นการพิจารณา แผนภาพรูปตาของสัญญาณทางแสงที่สร้างจากตัวรับส่งสัญญาณทางแสงทั้งสองตัว โดย แผนภาพรูปตาของสัญญาณทางแสงขาออกจากต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงแสดง ้ดังรูปที่ 6.23 และตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 แสดงดังรูปที่ 6.24 เริ่มจากพิจารณาสัญญาณทางแสงจากต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณ โดยค่าแรงดันไบแอส ้ย้อนกลับตัวมอดูเลเตอร์ (V_{ea}) เท่ากับ -1.8 V, แรงดันกำหนดค่าสัดส่วนเอ็กซ์ติงชัน (V_e) เท่ากับ 1.16 V และแรงดันปรับจุดตัดของแผนภาพรูปตาของสัญญาณทางไฟฟ้า (V_{Pwc}) ้เท่ากับ 0.92 V ซึ่งค่าระดับแรงด**ันต่างๆ จะต่าง**จากที่ทดสอบไว้ในหัวข้อที่ 6.1.1 เนื่องจาก ตัวมอดูเลเตอร์ภายในตั<mark>วส่งสัญญาณทางแสงมี</mark>การทำงานที่ผิดไปจากเดิม ซึ่งได้กล่าว รายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ 4.2.4 พบว่าสัญญาณทางแสงที่ได้ออกมามีค่า EX ratio เท่ากับ 9.85 dB, ค่า Rise time เท่ากับ 38.2 ps, ค่า Fall time เท่ากับ 33.8 ps และแผนภาพรูป ตาของสัญญาณทางแสงผ่านหน้ากากแผนภาพรูปตามาตรฐาน OC-192/STM-64 ดังรูป ที่ 6.23 และเมื่อพิจารณาสัญญาณทางแสงจากตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 พบว่าค่า EX ratio เท่ากับ 8.24 dB, Rise time เท่ากับ 35.1 ps, ค่า Fall time เท่ากับ 34.2 ps และแผนภาพรูปตาของสัญญาณทางแสงผ่านหน้ากากแผนภาพรูปตา มาตรฐาน OC-192/STM-64 ดังรูปที่ 6.24

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 6.23 แผนภาพรูปตาของสัญญาณทางแสงขาออกจากต้นแบบตัวรับส่งสัญญญาณทางแสง

ณ จุด B

JXP-01LMAC1 ณ จุด B

เมื่อเปรียบเทียบสัญญาณทางแสงที่ออกมาจากตัวส่งสัญญาณทางแสงทั้งสองตัว พบว่าค่า EX ratio ที่วัดได้จากเครื่อง DCA ของสัญญาณทางแสงจากต้นแบบตัวรับส่ง สัญญาณทางแสงสูงกว่าค่าที่ได้จากตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 เนื่องจากกำลังแสงบิต '0' จากต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางมีค่าน้อยมากเมื่อเทียบกับ ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 โดยระดับกำลังแสงบิต '0' ที่ต่ำสุดมีค่า ใกล้ 0 uW ทำให้ตัวตรวจจับแสงชนิด PIN ภายในโมดูล 86105B ซึ่งมีค่าความไวแสง เท่ากับ -12 dBm (63.1 uW) อ่านค่า EX ratio ผิดพลาด แต่ถ้าหากพิจารณาจากระดับ ้กำลังแสงบิต '0' และบิต '1' จากรูปที่ 6.23 และรูปที่ 6.24 จะเห็นว่าตัวรับส่งสัญญาณ ทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 มีระดับความต่างของกำลังแสงระหว่างบิต '0' และบิต '1' มากกว่าต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง เพราะฉะนั้นค่า EX ratio ควรมีค่าสูงกว่า เมื่อ พิจารณาค่า Rise/Fall time พบว่าสัญญาณทางแสงที่ออกมาจากต้นแบบตัวรับส่ง ้สัญญาณทางแสงมีค่าสูงกว่าสัญญาณทางแสงที่ออกมาจากตัวรับส่งสัญญาณทางแสง โมดูล JXP-01LMAC1 เพราะสัญญาณแรงดันผลต่างที่ถูกกู้คืนด้วยวงจร CDR ยังไม่ สามารถกำจัด<mark>ผ</mark>ลของจิตเตอร์ได้ทั้งหมด นอกจากนี้ยังเกิดการสะท้อนของสัญญาณ ภายในเส้นเส้นสัญญาณที่อยู่ระหว่างวงจร CDR ในภาคส่งกับตัวส่งสัญญาณทางแสง เนื่องจากความไม่ต่อเนื่องของเส้นสัญญาณ

หลังจากพิจารณาสัญญาณทางแสงที่จุด B ตามรูปที่ 5.1 ต่อไปเป็นการพิจารณา สัญญาณแรงดันผลต่างที่ออกจากบอร์ดทดสอบ XFP หรือสัญญาณ ณ จุด C ตามรูปที่ 5.1 ผลการทดสอบนี้จะมีเฉพาะตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 เท่านั้น เนื่องจากตัวขยายสัญญาณภายในตัวตรวจจับแสงของต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณได้ เสียหายขณะทำการทดสอบ จึงทำให้ขาดผลการทดสอบในส่วนนี้ไป การพิจารณาจะแบ่ง ออกเป็น 2 ส่วนคือ (1) กรณีป้อนกลับสัญญญาณทางแสงผ่านเส้นใยนำแสงระยะสั้นๆ (Loopback) และ (2) กรณีสัญญาณทางแสงผ่าน SSMF ระยะทาง 25 km ในที่นี้จะให้ กำลังแสงเข้าตัวตรวจจับแสงเท่ากับ -18 dBm ทั้งสองกรณี เพื่อลดปัญหากำลังแสงขาเข้า มีค่าน้อย ทำให้การตัดสินบิตของวงจร CDR ในภาครับตัดสินบิต แล้วอัตราความ ผิดพลาดบิตสูงกว่า 10⁻¹²

พิจารณากรณี Loopback สัญญาณทางแสงจะถูกเสมือนบิดเบือนด้วยการ ลดทอนกำลังแสงจากเครื่อง VOA ที่อยู่ภายในเครื่อง MAP200 ของบริษัท JDSU เท่านั้น เมื่อสัญญาณทางแสงวิ่งเข้าสู่ตัวตรวจจับแสงจะถูกเปลี่ยนเป็นสัญญาณแรงดันผลต่าง และส่งต่อไปให้กับวงจร CDR เพื่อทำการกู้คืนสัญญาณแรงดันผลต่างขึ้นมาใหม่ จากนั้น จึงส่งต่อไปยังบอร์ดทดสอบ XFP ที่เชื่อมต่อกับเครื่อง DCA แผนภาพรูปตาของสัญญาณ แรงดันผลต่างที่ได้ออกมาแสดงดังรูปที่ 6.25 พบว่ามีค่า Rise time เท่ากับ 37.33 ps, Fall time เท่ากับ 37.33 ps และแผนภาพรูปตาของสัญญาณแรงดันผลต่างผ่านหน้ากาก แผนภาพรูปตามาตรฐาน ITU-T G.691 [15]

รูปที่ 6.25 แผนภาพรูปตาของสัญญาณขาออกจากตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 กรณี Loopback ณ จุด C

พิจารณากรณีสัญญาณทางแสงผ่าน SSMF ระยะทาง 25 km สัญญาณทางแสง จะถูกบิดเบือนจาก 2 ปัญหา คือ ปัญหาการลดทอนกำลังแสงและปัญหาการกระจายโคร มาติกจากเส้นใยนำแสง การเปลี่ยนสัญญาณทางแสงไปเป็นสัญญาณแรงดันผลต่างจะมี กระบวนการเช่นเดียวกับกรณี Loopback โดยแผนภาพรูปตาของสัญญาณแรงดันผลต่าง ที่ได้ออกมาแสดงดังรูปที่ 6.26 พบว่ามีค่า Rise time เท่ากับ 37.33 ps, Fall time เท่ากับ 37.33 ps และแผนภาพรูปตาของสัญญาณแรงดันผลต่างผ่านหน้ากากแผนภาพรูปตา มาตรฐาน ITU-T G.691 [15]

เมื่อเปรียบเทียบแผนภาพรูปตาของสัญญาณทั้งสองจากรูปที่ 6.25 และรูปที่ 6.26 พบว่ากรณีสัญญาณทางแสงผ่าน SSMF ระยะทาง 25 km แผนภาพรูปตาของ สัญญาณแรงดันผลต่างในรูปที่ 6.26 มีความหนาในแกนเวลามากกว่ากรณี Loopback ในรูปที่ 6.25 เมื่อพิจารณาสาเหตุการที่แผนภาพรูปตามีความหนาจากค่าจิตเตอร์ พบว่า กรณี Loopback จะได้ค่าจิตเตอร์ เนื่องจาก Random Jitter (RJ) เท่ากับ 2.078 ps (0.02 UI) และค่าจิตเตอร์เนื่องจาก Deterministic Jitter (DJ) เท่ากับ 12.444 ps (0.12 UI) ใน กรณีสัญญาณทางแสงผ่าน SSMF ระยะทาง 25 km ค่าจิตเตอร์เนื่องจาก RJ เท่ากับ 4.18 ps (0.04 UI) และค่าจิตเตอร์เนื่องจาก DJ เท่ากับ 30.222 ps (0.3 UI) จึงสรุปได้ว่า ค่าจิตเตอร์เนื่องจาก DJ เป็นปัญหาสำคัญ ที่ทำให้เกิดความหนาในแผนภาพรูปตา ซึ่งค่า จิตเตอร์เนื่องจาก DJ มาจากการปัญหาการกระจายโครมาติกที่วงจร CDR ในภาครับไม่ สามารถกู้คืนสัญญาณได้สมบูรณ์ และความไม่ต่อเนื่องของเส้นสัญญาณระหว่างวงจร CDR ในภาครับกับเครื่อง DCA การวัดอัตราความผิดพลาดบิต คือการวัดประสิทธิภาพการส่งและรับข้อมูลผ่าน เส้นใยนำแสง โดยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราความผิดพลาดบิตกับกำลังแสงขาเข้า ตัวตรวจจับแสงของตัวรับส่งสัญญาณทางแสง การทดสอบจะเปรียบเทียบระหว่างกรณี Loopback และกรณีสัญญาณทางแสงผ่าน SSMF ซึ่งพิจารณาอัตราความผิดพลาดบิตที่ 10⁻¹²

รูปที่ 6.27 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราความผิดพลาดบิตกับกำลังแสงขาเข้าของต้นแบบตัวรับส่ง สัญญาณทางแสง

ผลการทดสอบวัดอัตราความผิดพลาดบิตของต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง แสดงดังรูปที่ 6.27 พบว่าในกรณี Loopback ต้องมีกำลังแสงขาเข้าเท่ากับ -17.44 dBm และกรณีสัญญาณทางแสงผ่าน SSMF ระยะทาง 40 km ต้องมีกำลังแสงขาเข้าเท่ากับ -15.80 dBm เพื่อให้ได้อัตราความผิดพลาดบิตเท่ากับ 10⁻¹² โดยค่า Power Penalty หรือ กำลังแสงขาเข้าตัวตรวจจับแสงที่ต้องชดเชยอันเนื่องจากปัญหาการถ่างออกของ สัญญาณเพื่อคงค่าอัตราความผิดพลาดบิต ซึ่งเป็นผลต่างระหว่างค่ากำลังแสงขาเข้า ระหว่างกรณี Loopback และกรณีสัญญาณทางแสงผ่าน SSMF ค่า Power Penalty ที่ คำนวณได้เท่ากับ (-15.80-(-17.44)=) 1.64 dB ซึ่งมีค่าน้อยกว่าที่มาตรฐาน ITU-T G.691 [15] กำหนดไว้ที่ 2 dB

รูปที่ 6.28 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราความผิดพลาดบิตกับกำลังแสงขาเข้าของตัวรับส่งสัญญาณ ทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1

ผลการทดสอบวัดอัตราความผิดพลาดบิตของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 แสดงดังรูปที่ 6.28 พบว่ากรณี Loopback ต้องมีกำลังแสงขาเข้าเท่ากับ -18.72 dBm และกรณีสัญญาณทางแสงผ่าน SSMF ระยะทาง 25 km ต้องมีกำลังแสงขา เข้าเท่ากับ -18.65 dBm เพื่อให้ได้ค่าอัตราความผิดพลาดบิตเท่ากับ 10⁻¹² ค่า Power Penalty ของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 มีค่าเท่ากับ (-18.65-(-18.72)=) 0.07 dB ซึ่งมีค่าน้อยกว่าที่มาตรฐาน ITU-T G.691 [15] กำหนดไว้ที่ 1 dB สังเกตค่า Power Penalty ของกรณีตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 มี ค่าน้อยเนื่องจากค่าการกระจายโครมาติกในเส้นใยนำแสงมีค่าน้อยมาก ที่ความยาวคลื่น แสงที่ใช้งาน และวงจร CDR ที่ภาครับสามารถกู้คืนสัญญาณแรงดันผลต่างที่ได้รับ ผลกระทบจาก DJ

6.2.2 ผลการทดสอบจิตเตอร์

การทดสอบจิตเตอร์ตามมาตรฐาน XFP มีทั้งหมด 3 การทดสอบ คือ (1) ความทนจิตเตอร์ (Jitter Tolerance), (2) การเพิ่มจิตเตอร์ (Jitter Generation) และ (3) การส่งผ่านจิตเตอร์ (Jitter Transfer) โดยมีรายละเอียดผลการทดสอบในหัวข้อที่ 6.2.2.1 ถึง 6.2.2.3 ตามลำดับ

6.2.2.1 <u>ผลการทดสอบความทนจิตเตอร์</u>

รูปที่ 6.29 การเชื่อมต่อวงจรเพื่อทดสอบความทนจิตเตอร์

การทดสอบความทนจิตเตอร์เป็นการทดสอบประสิทธิภาพของวงจร CDR ของ ภาคส่ง ในการทนต่อจิตเตอร์เมื่อสัญญาณแรงดันผลต่างถูกส่งมาจากเมนบอร์ด ซึ่ง ขั้นตอนการทดสอบกล่าวไว้แล้วในหัวข้อที่ 5.2.1 และมีการเชื่อมต่อวงจรตามรูปที่ 6.29 โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ (1) การจำลองสัญญาณแรงดันผลต่างให้คุณภาพของ สัญญาณเสมือนถูกส่งมาจากเมนบอร์ด คือ มีผลของการสูญเสียกำลังภายในเส้น สัญญาณและการส่ายจังหวะของสัญญาณ และ (2) การทดสอบ Sinuosidal Jitter (SJ) Tolerance เพื่อเป็นการหาประสิทธิภาพสูงสุดที่วงจร CDR สามารถทนต่อการส่ายของ สัญญาณได้มากกว่าที่มาตรฐาน XFP ต้องการ

ขั้นตอนแรกเริ่มจากให้เครื่อง Synthesized Sweeper โมดูล 83620A สร้าง สัญญาณนาฬิกาอ้างอิงความถี่ 10 GHz ขนาดแรงดันขาออกเท่ากับ 1 V_{p-p} ป้อนให้กับ เครื่อง BERT ที่ช่อง CLK IN ที่ตัว PG ภายในเครื่อง BERT กำหนดให้สร้างสัญญาณ แรงดันผลต่างที่มีค่าแรงดันบิต '1' เท่ากับ 150 mV, แรงดันบิต '0' เท่ากับ -150 mV, อัตรา ข้อมูล 10 Gb/s และรูปแบบข้อมูล '1100' จากนั้นนำสัญญาณดังกล่าวป้อนให้กับเครื่อง DCA เพื่อวัดค่า RJ ที่อยู่ในระบบ พบว่ามีค่าผลรวมจิตเตอร์ที่อัตราความผิดพลาดบิต เท่ากับ 10⁻¹² (TJ@BER 10⁻¹²) เท่ากับ 0.15 UI_{p-p} ซึ่งน้อยกว่าที่มาตรฐาน XFP กำหนดไว้ที่ 0.2 UI_{p-p} [5] ต่อมาเปลี่ยนรูปแบบข้อมูลของสัญญาณแรงดันผลต่างเป็น PRBS 2³¹ – 1 และวัดค่า TJ@BER 10⁻¹² ได้เท่ากับ 0.17 UI_{p-p} ค่าที่เพิ่มขึ้นแสดงให้เห็นว่าภายใน เครื่องมือวัดมี DJ ที่แฝงอยู่ จากนั้นแทรกวงจรเพิ่ม ISI Jitter ที่ได้ออกแบบไว้ในหัวข้อที่ 3.7 ระหว่างเครื่อง BERT กับเครื่อง DCA เพื่อจำลองว่าสัญญาณแรงดันผลต่างที่ออกจาก เครื่อง BERT กำลังเคลื่อนที่ผ่านเมนบอร์ด โดยวัดค่า TJ@BER 10⁻¹² ของสัญญาณ แรงดันผลต่างที่ออกจากวงจรเพิ่ม ISI Jitter ได้เท่ากับ 0.36 UI_{p-p} และมีแผนภาพรูปตา ของสัญญาณแรงดันผลต่างแสดงดังรูปที่ 6.30 เมื่อเปรียบเทียบค่า TJ@BER 10⁻¹² ก่อน เข้าและหลังจากผ่านวงจรเพิ่ม ISI Jitter มีผลต่างเท่ากับ 0.19 UI_{p-p} ซึ่งใกล้เคียงกับที่ มาตรฐาน XFP ต้องการที่ 0.2 UI_{p-p} [5]

เมื่อสัญญาณแรงดันผลต่างถูกเสมือนว่าเคลื่อนที่ผ่านเมนบอร์ด ด้วยวงจรเพิ่ม ISI Jitter ในทางปฏิบัติสัญญาณมีโอกาสถูกรบกวนด้วยสัญญาณข้างเคียงขณะวิ่งผ่าน เมนบอร์ด ซึ่งก่อให้เกิดปัญหา Periodic Jitter (PJ) ขึ้น ในการจำลองปัญหา PJ จะให้ สัญญาณนาพิกาอ้างอิงที่ป้อนให้กับเครื่อง BERT เกิดการส่ายจังหวะ โดยการตั้งค่าที่ เครื่อง Signal Generator โมดูล 8648C ให้สร้างสัญญาณไซน์ความถี่ 10 MHz และมี ขนาดแรงดันขาออกเท่ากับ 1 V_{p-p} นำสัญญาณไซน์ดังกล่าวป้อนให้กับเครื่อง Synthesized Sweeper ที่ช่อง EXT FM โดยให้เครื่อง Synthesized Sweeper เลือกการ มอดูเลตสัญญาณแบบ FM ที่มีค่า FM Sensitivity เท่ากับ 10 MHz/V ซึ่งจะส่งผลให้ สัญญาณแรงดันผลต่างที่ออกจากเครื่อง BERT มีการส่ายจังหวะตามสัญญาณนาฬิกา จากนั้นวัดสัญญาณแรงดันผลต่างที่ออกมาจากวงจรเพิ่ม ISI Jitter พบว่ามีค่า TJ@BER 10⁻¹² เท่ากับ 0.59 UI_{p-p}, ค่า DJ เท่ากับ 0.41 UI_{p-p} และแผนภาพรูปตาของสัญญาณ แรงดันผลต่างผ่านหน้ากากแผนภาพรูปตามาตรฐาน XFP [5] ซึ่งแสดงดังรูปที่ 6.31

รูปที่ 6.31 แผนภาพรูปตาของสัญญาณแรงดันผลต่างที่เสมือนวิ่งผ่านเมนบอร์ดและถูกรบกวนด้วย สัญญาณข้างเคียง

ขั้นตอนที่สองเมื่อได้สัญญาณแรงดันผลต่างที่ได้ถูกจำลองให้เสมือนว่าวิ่งมาจาก เมนบอร์ดและถูกรบกวนด้วยสัญญาณข้างเคียง ต่อมาทำการทดสอบเพิ่ม Sinusodial Jitter (SJ) เข้าสู่ระบบเพื่อวัดประสิทธิภาพสูงสุดของวงจร CDR ที่ภาคส่ง ในการทนต่อจิต เตอร์ ด้วยเครื่อง Signal Generator โมดูล R&S SM300 เชื่อมต่อกับเครื่อง BERT ที่ช่อง DELAY CTRL IN การวัดจะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ของสัญญาณไซน์และ ระดับความรุนแรงของจิตเตอร์ที่อัตราความผิดพลาดบิตเท่ากับ 10⁻¹² โดยมีผลการทดสอบ แสดงดังรูปที่ 6.32 สังเกตได้ว่าตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 สามารถ ผ่านการทดสอบตามมาตรฐาน ส่วนต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงได้ขาดการทดสอบ ในส่วนนี้ไป เนื่องจากตัวขยายสัญญาณภายในตัวตรวจจับแสงเสียหายขณะทำการ ทดสอบ เมื่อวิเคราะห์ผลการทดสอบจากรูปที่ 6.32 พบว่าที่ช่วงความถี่ต่ำของสัญญาณ ไซน์ วงจร CDR สามารถทนต่อจิตเตอร์ได้ปริมาณมากๆ เพราะวงจร CDR สามารถตาม การเปลี่ยนแปลงของ SJ ได้ และเมื่อความถี่ของสัญญาณไซน์เพิ่มสูงขึ้น วงจร CDR จะไม่ ยอมส่งผ่านสัญญาณที่มีจิตเตอร์ไปยังอุปกรณ์ถัดไป เนื่องจากคุณสมบัติของตัว PLL ที่ทำ หน้าที่คล้ายกับวงจรกร<mark>องผ่านต่ำ (Low Pass Filter</mark>, LPF)

6.2.2.2 <u>ผลการทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์</u>

รูปที่ 6.33 การเชื่อมต่อวงจรทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์

การทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์เป็นการแสดงให้เห็นว่าวงจร CDR ที่ภาครับของตัว รับส่งสัญญาณทางแสง มีผลต่อการส่ายจังหวะของสัญญาณที่กู้คืนได้ ซึ่งรายละเอียด ขั้นตอนการทดสอบได้แสดงไว้ในหัวข้อที่ 5.2.2 และมีการเชื่อมต่อดังรูปที่ 6.33 เริ่มจาก การป้อนสัญญาณแรงดันผลต่างจากตัว PG ภายในเครื่อง BERT เข้าที่ภาคส่งของบอร์ด ทดสอบ XFP จากนั้นทำการป้อนกลับสัญญาณทางแสงเข้าสู่ตัวตรวจจับแสงโดยผ่าน เส้นใยนำแสงระยะสั้นๆ ค่ากำลังแสงจะถูกลดทอนลงโดยเครื่อง VOA ให้ไม่ต่ำกว่าที่ ภาครับจะตัดสินอัตราความผิดพลาดบิตสูงกว่า 10⁻¹² จากนั้นจึงป้อนสัญญาณแรงดัน ผลต่างที่ถูกกู้คืนด้วยวงจร CDR ที่ภาครับให้แก่เครื่อง DCA เพื่อวิเคราะห์แผนภาพรูปตา ของสัญญาณแรงดันผลต่าง

ผลการทดสอบต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงแสดงดังรูปที่ 6.34 โดยให้กำลัง แสงขาเข้าตัวตรวจจับแสงเท่ากับ -16 dBm พบสัญญาณแรงดันผลต่างที่วัดได้มีค่า TJ@BER 10⁻¹² เท่ากับ 0.29 UI_{p-p}, ค่า DJ เท่ากับ 0.13 UI_{p-p} ซึ่งมีค่าดีกว่าที่กำหนดไว้ และแผนภาพรูปตาของสัญญาณแรงดันผลต่างผ่านหน้ากากแผนภาพรูปตามาตรฐาน XFP [5]

รูปที่ 6.34 แผนภาพรูปตาของสัญญาณขาออกจากต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสง จากการ ทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์

ผลการทดสอบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 แสดงดังรูปที่ 6.35 โดยให้กำลังแสงขาเข้าตัวตรวจจับแสงเท่ากับ –18 dBm พบว่าสัญญาณแรงดัน ผลต่างที่วัดได้มีค่า TJ@BER 10⁻¹² เท่ากับ 0.22 UI_{p-p}, ค่า DJ เท่ากับ 0.07 UI_{p-p} ซึ่งมีค่า ดีกว่าที่กำหนดไว้และแผนภาพรูปตาของสัญญาณแรงดันผลต่างผ่านหน้ากากแผนภาพ รูปตามาตรฐาน XFP [5]

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากผลการทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์ของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงทั้งสองตัว ตาม มาตรฐาน XFP พบว่าสัญญาณแรงดันผลต่างที่ออกจากภาครับของต้นแบบตัวรับส่ง สัญญาณทางแสงจะเกิดปัญหาจิตเตอร์มากกว่าตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 ซึ่งมีสาเหตุอยู่ 2 ประการ คือ (1) สัญญาณทางแสงที่ถูกสร้างจากภาคส่งของ ต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณจะมีค่าจิตเตอร์มากกว่า เมื่อเทียบกับตัวรับส่งสัญญาณทาง แสงโมดูล JXP-01LMAC1 แสดงไว้ในรูปที่ 6.23 และรูปที่ 6.24 ตามลำดับ และ (2) เส้น สัญญาณระหว่างวงจร CDR ในภาครับกับหัวต่อ 30 ขาสัญญาณบนวงจรต้นแบบตัว รับส่งสัญญาณทางแสงมีความยาวมากกว่าตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 จึงทำให้สัญญาณถูกบิดเบือนด้วยปัญหา DJ เพิ่มมากขึ้น

6.2.2.3 <u>ผลการทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์</u>

รูปที่ <mark>6.36 การเชื่อมต่อวงจรทดสอบการส่ง</mark>ผ่านจิตเตอร์

การทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์เป็นการทดสอบประสิทธิภาพของวงจร CDR ทั้ง ภาคส่งและภาครับ ในการส่งผ่านและกำจัดจิตเตอร์เนื่องจากปัญหา PJ ของสัญญาณ จากภาคส่งไปยังภาครับ ขั้นตอนการทดสอบได้แสดงไว้แล้วในหัวข้อที่ 5.2.3 และมีการ เชื่อมต่อดังรูปที่ 6.36 เริ่มจากการใช้เครื่อง Signal Generator โมดูล R&S SM300 ในการ สร้างสัญญาณไซน์ เพื่อป้อนให้กับเครื่อง BERT ที่ช่อง DELAY CTRL IN ซึ่งเป็นการทำให้ สัญญาณแรงดันผลต่างมีการส่ายจังหวะตามการเปลี่ยนแปลงของแรงดันสัญญาณไซน์ ระดับความรุนแรงของจิตเตอร์ต้องมีความสอดคล้องกับมาตรฐาน ITU-T G.783 [48] ตามที่แสดงไว้ในรูปที่ 5.7 ในทางปฏิบัติเครื่อง Signal Generator โมดูล R&S SM300 ไม่ สามารถกำหนดความรุนแรงของจิตเตอร์ได้โดยตรง จึงต้องหาความสัมพันธ์ระหว่าง ความถี่, ความรุนแรงของจิตเตอร์ที่ต้องการ และระดับแรงดันของสัญญาณไซน์ ซึ่งแสดง ดังตารางที่ 6.3

Frequency (MHz)	Jitter Requirement (UI)	Sine Amplitude (mV)
1	0.6	54.7
2	0.3	28.2
3	0.2	19.4
4-80	0.15	15

ตารางที่ 6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่, ความรุนแรงของจิตเตอร์ที่ต้องการ และระดับแรงดัน ของสัญญาณไซน์

เมื่อได้ความสัมพันธ์ระหว่างความรุนแรงของจิตเตอร์กับแรงดันของสัญญาณไซน์ ้แล้ว จากนั้นนำสัญญาณแรงดันผลต่างที่มีการส่ายจังหวะป้อนให้กับภาคส่งของบอร์ด ที่มีตัวรับส่งสัญญาณทางแสงเชื่อมต่ออยู่ ต่อมานำสัญญาณทางแสง ทดสอบ XFP ้ป้อนเข้าตัวตรวจจับแสง ด้วยการป้อนกลับสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยน้ำแสงระยะสั้นๆ โดยให้กำลังแสงขาเข้าตัวตรวจจับแสงของต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงและตัวรับส่ง ้สัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 มีค่าเท่ากับ -16 dBm และ -18 dBm ตามลำดับ จากนั้นน้ำสัญญาณแรงดั<mark>นผลต่างที่ออกจากภ</mark>าครับของบอร์ดทดสอบ XFP ต่อเข้ากับ เครื่อง DCA เพื่อวัดค่า TJ@BER 10⁻¹² ด้วยโปรแกรมย่อย Option 401 : Advanced EYE Analysis Software [41] ภายในเครื่อง DCA จากผลการทดสอบและการคำนวณหาค่า การส่งผ่านจิตเตอร์ด้วยสมการที่ (2.20) แสดงดังรูปที่ 6.37 ค่าการส่งผ่านจิตเตอร์ของตัว รับส่งสัญญาณทางแสงทั้งสองตัวอยู่ใต้เส้นกราฟตามมาตรฐาน XFP [5] โดยแนวโน้มของ ค่าการส่งผ่านจิตเตอร์ของต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงแสดงดังสัญลักษณ์วงกลม และแนวโน้มของค่าการส่งผ่านจิตเตอร์ของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 แสดงดังสัญลักษณ์สี่เหลี่ยม จากผลการทดสอบตามรูปที่ 6.37 เห็นได้ว่าวงจร PLL ภายในวงจร CDR ทำตัวคล้ายกับวงจร LPF โดยไม่ยอมให้สัญญาณแรงดันผลต่างที่ ้มีการส่ายจังหวะจากสัญญาณไซน์ที่ความถี่สูงผ่าน และต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทาง แสงและตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 มีค่าแบนด์วิทด์ของการส่งผ่าน ้จิตเตอร์อยู่ในช่วง 3 - 4 MHz และ 4 - 5 MHz ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 8 MHz ซึ่ง กำหนดไว้ตามมาตรฐาน XFP [5]

รูปที่ 6.37 ผลการทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์

จากผลการทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์ของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงทั้งสองตัว พบว่าวงจร CDR ในต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงทำงานได้ดีกว่าตัวรับส่งสัญญาณ ทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 ในช่วงความถี่ของสัญญาณไซน์ 1 - 10 MHz สัญญาณ แรงดันผลต่างที่มีจิตเตอร์จะไม่ถูกส่งต่อไปยังอุปกรณ์ที่อยู่ถัดไป แต่ที่ความถี่ในช่วง 10 -100 MHz วงจร CDR ในตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 สามารถ ทำงานได้ดีกว่า และที่สัญญาณไซน์ความถี่สูงๆ มีปริมาณจิตเตอร์ของสัญญาณแรงดัน ผลต่างที่ภาครับของบอร์ดทดสอบ XFP เหลือน้อยกว่า 0.01 เท่าของปริมาณจิตเตอร์ของ สัญญาณแรงดันผลต่างที่เข้าภาคส่งของบอร์ดทดสอบ XFP ทำให้สัญญาณมีคุณภาพ ดีกว่า

6.2.3 กำลังไฟฟ้าที่ต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงใช้ (Power Consumption)

ระดับกำลังไฟฟ้าที่ต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณใช้ขณะทำงาน คำนวณได้จากสมการ P = VI โดยทำการวัดค่ากระแสที่จ่ายออกมาจากแหล่งจ่ายไฟแต่ละแรงดัน โดยต้นแบบตัวรับส่ง สัญญาณทางแสงใช้แรงดันทั้งหมด 3 ค่า คือ (1) แรงดัน 3.3 V เป็นไฟเลี้ยงสำหรับวงจร CDR ทั้ง ภาคส่งและภาครับ, เลเซอร์ชนิด DFB ภายในตัวส่งสัญญาณทางแสง, และวงจรขยายสัญญาณ ชนิด TIA ภายในตัวตรวจจับแสง, (2) แรงดัน 5 V เป็นไฟเลี้ยงให้กับตัวขับเลเซอร์ภายในตัวส่ง สัญญาณทางแสงและตัวตรวจจับแสงชนิด PIN และ (3) แรงดัน -5.2 V เป็นไฟเลี้ยงให้กับตัวมอ ดูเลเตอร์ภายในตัวส่งสัญญาณทางแสง ค่าแรงดันและกระแสขณะใช้งานวัดค่าได้ดังต่อไปนี้ $P_{3.3V} = 3.3 V \times 0.385 A = 1.270 W$ $P_{5V} = 5 V \times 0.21 A = 1.050 W$ $P_{-5.2V} = -5.2 V \times 0.018 A = 0.094 W$

จากผลการวัดพบว่ากระแสที่แต่ละแรงดันใช้มีค่าเป็นไปตามที่ระบุไว้ใน Datasheet ของ อุปกรณ์นั้นๆ เมื่อรวมค่าการใช้กำลังไฟฟ้าทั้งหมดพบว่ามีค่าเท่ากับ 2.414 W ในทางปฏิบัติตัวรับ ส่งสัญญาณทางแสงจะมีวงจรควบคุมอุณหภูมิอยู่ภายใน แต่ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะใช้วงจร ควบคุมอุณหภูมิภายนอกจากบอร์ดตัวอย่าง MAX 8521 EV Kit ซึ่งป้อนแรงดันเท่ากับ 3.3 V และ ขณะเชื่อมต่อกับตัวส่งสัญญาณทางแสงมีการใช้กระแสเท่ากับ 0.1 A คิดเป็นกำลังไฟฟ้าเท่ากับ 0.33 W เพราะฉะนั้นในการใช้งานต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงต้องป้อนกำลังไฟฟ้าเท่ากับ 2.744 W ซึ่งค่ากำลังไฟฟ้าดังกล่าวจัดอยู่ในกลุ่ม Power Level 3 ซึ่งมีค่าอยู่ในช่วง 2.5 – 3.5 W ตามมาตรฐาน XFP [5]

บทที่ 7

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

7.1 สรุปผลการวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้ได้นำเสนอรายละเอียดการออกแบบ, การประกอบ และการทดสอบต้นแบบ ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP อัตราข้อมูล 10 กิกะบิตต่อวินาที โดยใช้เลเซอร์ที่มี มอดูเลเตอร์ซนิดดูดกลืนคลื่นไฟฟ้าอยู่ภายใน (Electro-Absorption Modulator Integrated Laser, EML) และตัวตรวจจับแสงชนิด Positive-Intrinsic-Negative (PIN) พร้อมกับนำตัวรับส่ง สัญญาณทางแสงเชิงพาณิชย์โมดูล JXP-01LMAC1 ของบริษัท JDSU มาทำการทดสอบร่วม ซึ่งมี ทั้งสิ้น 4 หัวข้อ คือ (1) การรับส่งสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยนำแสงโหมดเดียวชนิดมาตรฐาน (Standard Single Mode Fiber, SSMF) ตามความยาวมาตรฐาน และวัดค่าอัตราความผิดพลาด บิตที่ 10⁻¹² ตามมาตรฐาน ITU-T G.691, (2) ความทนจิตเตอร์ (Jitter Tolerance), (3) การเพิ่มจิต เตอร์ (Jitter Generation), และ (4) การส่งผ่านจิตเตอร์ (Jitter Transfer) ในการทดสอบที่ (2) ถึง (4) เป็นการทดสอบตามมาตรฐาน XFP จากผลการทดสอบพบว่าต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทาง แสงสามารถผ่านการทดสอบ 3 หัวข้อ ส่วนการทดสอบความทนจิตเตอร์ไม่สามารถทดสอบได้ ซึ่งมี สาเหตุมาจากความผิดพลาดในการป้อนไฟเลี้ยงให้กับตัวขยายสัญญาณที่อยู่ภายในตัวตรวจจับ แสง ทำให้ภาครับไม่สามารถทำงานได้ ส่วนตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 ที่ นำมาทดสอบร่วมสามารถผ่านการทดสอบทั้ง 4 หัวข้อ

การรับส่งสัญญาณข้อมูลอัตราเร็วสูงจำเป็นต้องคำนึงถึงปัญหาการบิดเบือนของ สัญญาณข้อมูลทั้งในเชิงไฟฟ้าและเชิงแสง ซึ่งเป็นผลมาจากการออกแบบแผ่นวงจรพิมพ์ความเร็ว สูงและเส้นใยนำแสงตามลำดับ ในงานวิจัยนี้ได้ทำการรับส่งสัญญาณข้อมูลที่อัตราเร็ว 9.953 Gb/s ซึ่งเป็นอัตราเร็วตามมาตรฐาน SONET (OC-192) / SDH (STM-64) ดังนั้นเพื่อให้สามารถ ส่งและรับสัญญาณข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องพิจาณาถึงการออกแบบลายวงจร เส้นสัญญาณความเร็วสูงเป็นประการแรก

การออกแบบลายวงจรของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงจะเลือกใช้สารไดอิเล็กตริกชนิด FR4 และตัวนำไฟฟ้าชนิดทองแดง ประกอบขึ้น 4 ชั้น คือ Signal layer, Ground plane, Power plane, และ Signal layer ที่สอง ในงานวิจัยนี้เลือกใช้โมเดลสายส่งแบบ Microstrip ซึ่งจำเป็นต้อง ออกแบบให้ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะของสายส่งมีค่าเท่ากับค่าอิมพิแดนซ์ของอุปกรณ์ต้นทาง และปลายทาง โดยเส้นสัญญาณ Microstrip แบบเดี่ยวต้องมีค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะเท่ากับ 50 Ohm, เส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่างต้องมีค่าอิมพิแดนช์คุณลักษณะเท่ากับ 100 Ohm และมีแบนด์วิดท์ของช่องสัญญาณเพียงพอ ในที่นี้จะใช้โปรแกรม Polar SI8000 ของบริษัท Polar Instruments และ Advanced Design System (ADS) 2009 Update 1 ของบริษัท Agilent Technologies ในการคำนวณหาค่าพารามิเตอร์ทางกายภาพของเส้นสัญญาณ ซึ่งได้แก่ ความ หนาของชั้นไดอิเล็กตริกแต่ละชั้น, ความกว้างของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบเดี่ยวและแบบ ผลต่าง และระยะห่างระหว่างเส้นสัญญาณของเส้นสัญญาณ Microstrip แบบผลต่าง เพื่อให้ได้ ค่าอิมพิแดนซ์คุณลักษณะตามที่ได้กล่าวไปข้างต้น จากนั้นนำค่าพารามิเตอร์ต่างๆที่ได้ไปจำลอง เป็นลายเส้นสัญญาณที่ใช้เชื่อมต่อระหว่างอุปกรณ์ความเร็วสูงบนแผ่นวงจรพิมพ์ต้นแบบตัวรับส่ง สัญญาณทางแสงด้วยโปรแกรม ADS เพื่อเป็นการหาค่าแบนด์วิดท์ของลายเส้นสัญญาณที่ได้ ออกแบบก่อนสั่งผลิต

การทดสอบประสิทธิภาพในการรับส่งสัญญาณทางแสงผ่านเส้นใยนำแสงของตัวรับส่ง สัญญาณทางแสงตามมาตรฐาน XFP ที่อัตราข้อมูล 9.953 Gb/s โดยมีรูปแบบข้อมูล Pseudo Random Binary Sequence (PRBS) 2³¹-1 จะพิจารณาที่อัตราความผิดพลาดบิตเท่ากับ 10⁻¹² พบว่าต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงที่ออกแบบไว้สามารถรับส่งสัญญาณทางแสงผ่าน SSMF ได้ไกลถึง 40 km โดยมีค่าความไวแสง (Power Sensitivity) สำหรับกรณีป้อนกลับสัญญาณทาง แสงผ่านเส้นใยนำแสงระยะสั้นๆ (Loopback) และกรณีสัญญาณทางแสงผ่าน SSMF เท่ากับ –17.44 dBm และ –15.8 dBm ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่า Power Penalty จะได้เท่ากับ (-15.8-(-17.44)=) 1.64 dB เมื่อทดสอบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 สามารถรับส่ง สัญญาณทางแสงผ่าน SSMF ได้ถึง 25 km โดยมีค่าความไวแสง สำหรับกรณี Loopback และ กรณีสัญญาณทางแสงผ่าน SSMF ได้ถึง 25 km โดยมีค่าความไวแสง สำหรับกรณี Loopback และ กรณีสัญญาณทางแสงผ่าน SSMF ได้ถึง 25 km โดยมีค่าความไวแสง สำหรับกรณี Loopback และ กรณีสัญญาณทางแสงผ่าน SSMF ได้ถึง 25 km โดยมีค่าความไวแสง สำหรับกรณี Loopback และ กรณีสัญญาณทางแสงผ่าน SSMF ที่กับ –18.72 dBm และ -18.65 dBm ตามลำดับ เมื่อ คำนวณค่า Power Penalty จะได้เท่ากับ (-18.65-(-18.72)=) 0.07 dB สาเหตุที่ค่า Power Penalty ของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 มีค่าน้อย เนื่องจากความยาวคลื่น แสงที่ใช้งานอยู่ช่วง 1310 nm ซึ่ง SSMF ที่เลือกใช้มีค่าการถ่างออกของสัญญาณ (Dispersion) น้อยมากที่ความยาวคลื่นแสงดังกล่าว จากผลการทดสอบการรับส่งสัญญาณทางแสงผ่าน เส้นใยนำแสงจากตัวรับส่งสัญญาณทางแสงทั้งสองตัวสามารถผ่านมาตรฐาน ITU-T G.691

นอกจากการทดสอบการรับส่งสัญญาณผ่านเส้นใยนำแสงแล้ว การทดสอบการส่าย จังหวะของสัญญาณหรือจิตเตอร์ (Jitter) ตามมาตรฐาน XFP เป็นสิ่งที่ต้องพิจารณา เพราะว่าการ รับส่งสัญญาณข้อมูลที่อัตราเร็ว 9.953 Gb/s มีโอกาสทำให้ขอบจังหวะของสัญญาณข้อมูลช้าลง หรือเร็วขึ้นได้ ในวิทยานิพนธ์นี้แบ่งการทดสอบออกเป็น 3 ส่วน คือ (1) การทดสอบความทนจิตเตอร์ เป็นการทดสอบประสิทธิภาพของวงจรกู้คืนสัญญาณ นาฬิกาและสัญญาณข้อมูล (Clock and Data Recovery, CDR) ที่ภาคส่งว่าสามารถทนต่อการ ส่ายจังหวะของสัญญาณ เมื่อสัญญาณถูกส่งมาจากเมนบอร์ดและหาค่าความรุนแรงของจิตเตอร์ สูงสุดในแต่ละความถี่ของสัญญาณไซน์ที่วงจร CDR ในภาคส่งสามารถทนได้ ผลการทดสอบ พบว่าตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 สามารถทนต่อการส่ายจังหวะของ สัญญาณดีกว่าที่มาตรฐาน XFP กำหนดไว้ โดยที่ความถี่ของสัญญาณไซต์ค่าต่ำๆ วงจร CDR สามารถทนต่อจิตเตอร์ได้ดีกว่าที่ความถี่ของสัญญาณไซต์ค่าสูงๆ ส่วนต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณ ทางแสงได้ขาดผลการทดสอบในส่วนนี้ไป เนื่องจากตัวขยายสัญญาณภายในตัวตรวจจับแสงเกิด ความเสียหายขณะทำการทดสอบ

(2) การทดสอบการเพิ่มจิตเตอร์ เป็นการทดสอบว่าวงจร CDR ที่ภาครับ สร้างการส่าย จังหวะให้กับสัญญาณข้อมูลขาออกมากน้อยเพียงใด ซึ่งจากผลการทดลองพบว่า ต้นแบบตัวรับส่ง สัญญาณทางแสงมีค่าผลรวมการส่ายจังหวะของสัญญาณที่อัตราความผิดพลาดบิตเท่ากับ 10⁻¹² (TJ@BER 10⁻¹²) เท่ากับ 0.32 UI_{pp} และค่า Deterministic Jitter (DJ) เท่ากับ 0.131 UI_{pp} ใน ส่วนตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 มีค่า TJ@BER 10⁻¹² เท่ากับ 0.22 UI_{pp} และ ค่า DJ เท่ากับ 0.073 UI_{pp} จากค่าที่วัดได้วงจร CDR ที่ภาครับของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงทั้ง สองตัว สร้างจิตเตอร์ให้แก่สัญญาณข้อมูลน้อยกว่าที่กำหนดไว้ตามมาตรฐาน XFP

(3) การทดสอบการส่งผ่านจิตเตอร์ เป็นการทดสอบประสิทธิภาพของวงจร CDR ทั้ง ภาคส่งและภาครับ ในการส่งผ่านและกำจัดจิตเตอร์จากภาคส่งไปยังภาครับ จากผลการทดสอบ พบว่าต้นแบบตัวรับส่งสัญญาณทางแสงมีค่าแบนด์วิทด์การส่งผ่านจิตเตอร์ (Jitter Tranfer Bandwidth) อยู่ในช่วง 3 - 4 MHz ส่วนตัวรับส่งสัญญาณทางแสงโมดูล JXP-01LMAC1 มีค่า แบนด์วิทด์การส่งผ่านจิตเตอร์อยู่ในช่วง 4 - 5 MHz จากค่าที่วัดได้ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงทั้ง สองตัวมีค่าแบนด์วิทด์การส่งผ่านจิตเตอร์และค่าการส่งผ่านจิตเตอร์ อยู่ในช่วงที่กำหนดไว้ตาม มาตรฐาน XFP

7.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาการออกแบบ, การประกอบ และการทดสอบตัว รับส่งสัญญาณทางแสง เพื่อนำไปประยุกต์ต่อในอนาคตมีดังนี้

 การจำลองลายเส้นสัญญาณด้วยโปรแกรม ADS ควรนำผลการจำลองจากการใช้ โปรแกรมย่อย Momentum ในการออกแบบลายเส้น มาใช้ร่วมกับโปรแกรมย่อย Schematic ในการจำลองระบบการวัดพารามิเตอร์ต่างๆ เพราะวิธีการนี้จะให้ค่า ผลลัพธ์ใกล้เคียงกับผลการวัดจริงมากที่สุด

- 2) แผ่นวงจรพิมพ์ที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นแบบ 4 ชั้น ทำให้การจัดวางอุปกรณ์ ต่างๆ รวมไปถึงการเชื่อมต่อเส้นสัญญาณต่างๆทำได้ยาก ซึ่งสามารถแก้ปัญหาด้วย การเพิ่มจำนวนชั้นของแผ่นวงจรพิมพ์เป็น 6 หรือ 8 ชั้นขึ้นไป แต่ต้องคำถึงค่าอิมพิ แดนซ์คุณลักษณะของเส้นสัญญาณความเร็วสูง, ความทนต่อปริมาณกระแสภายใน เส้นสัญญาณ และความร้อนที่เกิดขึ้นในชั้นต่างๆ
- ในกรณีไม่มีเครื่องทดสอบสัญญาณ (Probe) ที่สามารถวัดสัญญาณความเร็วสูง เฉพาะจุด ควรออกแบบบอร์ดแยกเพื่อทดสอบคุณลักษณะขององค์ประกอบแต่ละ ส่วน ก่อนที่จะบัดกรีองค์ประกอบดังกล่าวร่วมกับองค์ประกอบอื่นๆ
- ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงที่ออกแบบไว้สามารถประยุกต์ไปใช้ในระบบอื่น เช่น Ethernet หรือ Fibre Channel ด้วยการเปลี่ยนสัญญาณนาฬิกาอ้างที่ป้อนให้กับวงจร กู้คืนสัญญาณนาฬิกาและสัญญาณข้อมูล
- 5) ควรออกแบบวงจรควบคุมแรงดัน (Voltage Regulator) สำหรับแรงดันต่างๆ ที่ป้อน ให้กับอุปกรณ์แต่ละตัวบนตัวรับส่งสัญญาณทางแสง เพราะอุปกรณ์แต่ละตัวต้องการ กระแสในปริมาณที่ไม่เท่ากัน ถ้าออกแบบให้อุปกรณ์ทุกตัวเชื่อมต่อไฟจากแหล่ง เดียวกัน โดยไม่มีวงจรควบคุมแรงดันอาจเกิดการกระชากไฟได้ ขณะเริ่มต้นใช้งาน นอกจากนั้นแหล่งจ่ายไฟในบ้างครั้งอาจจ่ายแรงดันไฟไม่คงที่ หรือการที่แรงดันไฟวิ่ง ผ่านหัวต่อ 30 ขาสัญญาณ อาจทำให้ระดับแรงดันมีการแกว่งได้ ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้ อุปกรณ์ที่ไม่สามารถทนต่อแรงดันสูงเสียหายได้
- 6) ก่อนการใช้เครื่องมือต่างๆในห้องปฏิบัติการควรตรวจสอบว่าเครื่องมือแต่ละตัวได้ เชื่อมต่อกับกราวด์ และกราวด์ที่แต่ละเครื่องมือเชื่อมต่อมีระดับแรงดันเท่ากัน เพราะ ถ้าเครื่องมือใดมีระดับแรงดันกราวด์ที่แตกต่างจากเครื่องมือตัวอื่น อาจส่งผลให้ระดับ แรงดันที่เครื่องมือตัวนั้นสร้างขึ้นหรือระดับแรงดันที่เครื่องมือตัวนั้นวัดได้มีความ ผิดพลาด
- 7) ก่อนทำการทดสอบควรตรวจสอบระดับแรงดันที่สายรัดข้อมือกับระดับแรงดันกราวด์ ของเครื่องมือ ด้วยเครื่อง Digital Multimeter โดยวัดค่าแรงดันตกคร่อมระหว่างสาย รัดข้อมือกับจุดเชื่อมต่อกราวด์ของเครื่องมือ ค่าแรงดันที่วัดได้ต้องเท่ากับ 0 V เพื่อ ป้องกันปัญหา Eletrostatic Discharge (ESD)

รายการอ้างอิง

[1]	Anderson, J. Evolutionary trends in pluggable optical modules [Online]. 2004.
	Available from : http://www.lightwaveonline.com [2011, January 10]

- [2] Cole, C. <u>Optical Transceiver for 100G</u> [Online]. 2010. Available from : http://www.Finisar.com [2011, January 7]
- [3] Ronco, P. <u>Trends in Optical Transceiver: Light sources for premises networks</u>
  [Online]. 2006. Available from : http://www.corning.com [2010,
  December 19]
- [4] Tyco Electronics. <u>Evolution of Pluggable Transceiver</u> [Online]. (n.d.). Available from : http://www.tycoelectronics.com [2010, August 14]
- [5] SFF Committee. <u>10 Gigabit Small Form Factor Pluggable Module Revision 4.5</u> [Online]. 2005. Available from : http://www.xfpmsa.org [2010, June 1]
- [6] Kanda, A.; and others. 10 Gbit/s small form factor optical transceiver for 40 km
  WDM transmission. <u>Electronic Letter</u> 40 (April 2004): 494-495.
- [7] Priyadarshi, S.; and others. First 10Gb/s Small Form Factor Pluggable (XFP) Optical Transceiver for 140km DWDM Transmission. <u>Conference on</u> <u>Lasers and Electro-Optics 2007</u>, pp.1. 2007.
- [8] Aronson, L. <u>XFP The Ultimate 10Gb/s Solution</u> [Online]. (n.d.). Available from : http://www.finisar.com [2010, September 12]
- [9] Cisco Systems. <u>Cisco ONS 15454 OC-192/STM-64 XFP-Based Optics Card</u> <u>Datasheet</u> [Online]. (n.d.). Available from : http://www.cisco.com [2011, May 4]
- [10] Keiser, G. <u>Optical Fiber Communication</u>. 3rd edition. Singapore: McGraw-Hill, 2000.
- [11] Sackinger, E. <u>Broadband Circuits for Optical Fiber Communication</u>. New Jersey: John Wiley & Sons, 2005.

- [12] Razavi, B. <u>Design of Integrated Circuits for Optical Communication</u>. McGraw-Hill, 2003.
- [13] CyOptics. <u>1635/36 Datasheet-Series 10 Gb/s Cooled EML TOSA with integral</u> <u>driver IC</u> [Online]. 2008. Available from : http://www.cyoptics.com [2010, August 31]
- [14] Agilent Technologies. <u>Agilent 86146B Optical Spectrum Analyzer Technical</u> <u>Specifications</u> [Online]. 2005. Available from : http://www.agilent.com
   [2011, May 5]
- [15] ITU Telecommunication Standardization Sector. <u>ITU-T G.691, Optical interfaces</u> for single channel STM-64 and other SDH systems with optical amplifiers
   [Online]. 2006. Available from : http://www.itu.int [2010, September 15]
- [16] Maxim Integrated Products. <u>MAX3941 Datasheet</u> [Online]. 2003. Available from : http://www.maxim-ic.com [2010, September 16]
- [17] ITU Telecommunication Standardization Sector. <u>ITU-T G.652</u>, <u>Characteristics of a single-mode optical fibre and cable</u> [Online]. 2009. Available from : http://www.itu.int [2010, September 13]
- [18] CyOptics. <u>1640L1 (PIN) & 1640L1/1641F1 (APD) 10 Gb/s Small Form Factor</u> <u>ROSAs with Linear TIA Datasheet</u> [Online]. 2008. Available from : http://www.cyoptics.com [2010, August 31]
- [19] Peng Li, M. Jitter, Noise and Signal Integrity at High-Speed. Pearson Education, 2008.
- [20] Agilent Technologies. <u>Jitter Analysis Techniques for High Data Rates</u> [Online].
  2003. Available from : http://www.agilent.com [2010, September 1]
- [21] Agilent Technologies. <u>Jitter Analysis: The dual-Dirac Model, RJ/DJ, and Q-Scale</u>
  [Online]. 2005. Available from : http://www.agilent.com [2010, September 5]

- [22] Alpert, A.; Ferrara, F., and Brunn, I. <u>Jitter Measurements in Telecom</u> <u>Transmission Systems – Improving Accuracy and Repeatability</u> [Online]. 2005. Available from : http://www.jdsu.com [2010, August 3]
- [23] Hall, S.H.; Hall, G.W., and Mccall, J.A. <u>High-Speed Digital System Design</u>. 1st edition. United States of America: John Wiley & Son, Inc, 2000.
- [24] Bogatin, E. <u>Signal Integrity-Simplified</u>. New Jersey: Pearson Education, 2004.
- [25] Pozar, D.M. <u>Microwave Engineering</u>. Addison-Wesley Publishing Company, 1993.
- [26] ITU Telecommunication Standardization Sector. <u>ITU-T G.959.1</u>, <u>Optical transport</u> <u>network physical layer interfaces</u> [Online]. Available from : http://www.itu.int [2010, November 19]
- [27] Maxim Integrated Products. <u>MAX3992 Datasheet</u> [Online]. 2006. Available from : http://www.maxim-ic.com [2010, August 23]
- [28] Maxim Integrated Products. <u>MAX3991 Datasheet</u> [Online]. 2005. Available from : http://www.maxim–ic.com [2010, August 23]
- [29] Micrel. <u>MIC5308 Datasheet</u> [Online]. 2008. Available from : http://www.micrel.com [2010, August 13]
- [30] Maxim Integrated Products. <u>MAX8521 Evaluation Kit Datasheet</u> [Online]. 2004. Available from: http://www.maxim–ic.com [2010, August 2]
- [31] Crystek Crytals. <u>CCPD-912 Datasheet</u> [Online]. (n.d.) Available from: http://www.crystekcrystals.com [2010, August 2]
- [32] วณี ศรีสุวรัตน์. การพัฒนาต้นแบบตัวรับสัญญาณทางแสง อัตราข้อมูล <u>10 กิกะบิตต่อ</u> <u>วินาที โดยใช้ตัวตรวจจับแสงชนิดถล่มถลาย</u>. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- [33] Timbercon. <u>High-Frequency XFP Host Test Board (HTB)</u> [Online]. 2008. Available from : http://www.timbercon.com [2010, September 2]

- [34] Hubing, T.H. <u>Printed Circuit Board Decoupling</u> [Online]. 2006. Available from: http://www.cvel.clemson.edu [2010, July 6]
- [35] Barnes, H.; and others. <u>ATE Interconnect Performance to 43 Gbps Using</u> <u>Advanced PCB Materials</u>. IEC DesignCon, 2008.
- [36] Maxim Integrated Products. <u>Package Land Pattern, T2444-4/T2444+4</u>] [Online].
  (n.d.). Available from : http://www.maxim-ic.com/ [2010, August 23]
- [37] Micrel. <u>MIC47050 Datasheet</u> [Online]. 2008. Available from : http://www.micrel.com [2010, August 13]
- [38] Micrel. <u>MIC5270 Datasheet</u> [Online]. 2008. Available from : http://www.micrel.com [2010, August 13]
- [39] โอฬาร บำเพ็ญเขาวน์; สุวิทย์ นาคพีระยุทธ; และดวงฤดี วรสุชีพ. ออกแบบและวิเคราะห์ วงจรเพิ่ม Inter Symbol Interference Jitter สำหรับการทดสอบตัวรับส่ง สัญญาณทางแสงแพ็คเกจ XFP. <u>การประชุมวิชาการวิศวกรรมไฟฟ้า ครั้งที่ 33</u>, เล่มที่ 2 หน้าที่ 1473-1476. 2553.
- [40] Agilent Technologies. <u>N4901B SerialBERT 13.5 Gb/s Datasheet</u> [Online]. 2005. Available from : http://www.agilent.com [2011, January 5]
- [41] Agilent Technologies. <u>Agilent 86100CU-401 Agilent 86100DU-401 Advanced</u>
  <u>Eye Analysis Software</u> [Online]. 2010. Available from : http://www.agilent.com [2011, January 6]
- [42] Yazaki. <u>LC Connector Product Specification Section 1: Connectors</u> [Online].2007. Available from : http://www.y-connect.com [2011, January 10]
- [43] Kim, D.; Shim, J.; Keh, Y.C., and Park, M. Design and Fabrication of a Transmitter Optical Sub-Assembly (TOSA) in 10 Gb/s Small-Form-Factor Pluggable (XFP) Transceiver. <u>IEEE Journal of Selected Topics in</u> <u>Quantum Electronics</u> Vol.12 Issue 4 (August 2006):776.
- [44] JDS Uniphase Corporation. <u>Westover FBP Probe Microscope & HD3-P Display</u>[Online]. 2008. Available from : http://www.jdsu.com [2011, January 19]

- [45] CyOptics. Test Report TOSA 1636L832 Serial Number : 091902020 [Online].(n.d.). Available from : http://www.cyoptics.com [2010, December 20]
- [46] ILX Lightwave. <u>Thermistor Constant Conversions –Beta to Steinhart-Hart</u>
  [Online]. (n.d.) Available from: http://www.ilxlightwave.com [2011, February 18]
- [47] JDS Uniphase Corporation. <u>Multiprotocol XFP Optical Transceiver 1310 nm for</u> <u>up to 10 km Reach</u> [Online]. 2009. Available from : http://www.jdsu.com [2010, June 15]
- [48] ITU Telecommunication Standardization Sector. <u>ITU-T G.783, Characteristics of synchronous digital hierarchy (SDH) equipment fuctional blocks</u> [Online].
  2006. Available from : http://www.itu.int [2010, September 22]
- [49] Maxim Integrated Products. <u>MAX3991/MAX3992 Evaluation Kit Datasheet</u>
  [Online]. 2008. Available from : http://www.maxim-ic.com [2010, August 20]
- [50] OKI Semiconductor, <u>KGA4145 11.3 Gbps EA Modulator Driver IC Datasheet</u>
  [Online]. 2008 Available from : http://www.okisemi.com/en [2011, January 19]

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก. บทความทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่

O. Bampenchow, S. Nakpeerayuth and D. Worasucheep, "Design and Analysis of an Inter Symbol Interference Jitter Addition Circuit for Testing Optical Transceiver in XFP Package," in the 33th Electrical Engineering Conference (EECON-33), Chiang Mai, Thailand, Dec 1 – 3, 2010.

ภาคผนวก ข. Schematic ของวงจรตัวรับส่งสัญญาณทางแสง

ลายวงจร Schematic ของวงจรตัวรับส่งสัญญาณทางแสงในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้ โปรแกรม Altium Designer ในการออกแบบ

ภาคผนวก ค. คุณสมบัติและหน้าที่ของแต่ละขาสัญญาณตามมาตรฐาน XFP

ขาสัญญาณ ที่	ชนิดระดับแรงดันและ ทิศทางของสัญญาณ	สื่อ	หน้าที่
1		GND	ขากราวด์ของ XFP
2	3	VEE5	ไฟเลี้ยงแรงดัน -5.2 V
3	LVTTL-I	Mod_DeSel	เปิดการใช้งานการตัวมอดูเลเตอร์
4	LVTTL-O	INTERRUPT	ขาสัญญาณแจ้งว่ามีเหตุการณ์ ผิดปกติเกิดขึ้นบนตัวรับส่ง สัญญาณทางแสง
5	LVTTL-I	TX_DIS	ขาสัญญาณเปิดปิดการทำงาน ของตัวส่งสัญญาณทางแสง
6		VCC5	ไฟเลี้ยงแรงดัน 5 V
7	S.	GND	ขากราวด์ของ XFP
8		VCC3	ไฟเลี้ยงแรงดัน 3.3 V
9	คูนยว	VCC3	ไฟเลี้ยงแรงดัน 3.3 V
10 6	LVTTL-I/O	SCL	ขาสัญญาณนาฬิกาสำหรับ เชื่อมต่อกับไมโครคอนโทรลเลอร์
11	LVTTL-I/O	SDA	ขาสัญญาณข้อมูลสำหรับเชื่อมต่อ กับไมโครคอนโทรลเลอร์
12	LVTTL-O	Mod_Abs	ขาสัญญาณแจ้งตือนว่าตัวรับส่ง สัญญาณทางแสงไม่ได้เชื่อมต่อ

ตารางที่ ค.1 ตำแหน่งขาสัญญาณ, คุณสมบัติ และหน้าที่ของขาสัญญาณแต่ละขา

			กับเมนบอร์ด
13	LVTTL-O	Mod_NR	ขาสัญญาณแจ้งเตือนว่าตัวส่ง สัญญาณทางแสงทำงานผิดพลาด
14	LVTTL-O	RX_LOS	ขาสัญญาณแจ้งเตือนการกู้คืน สัญญาณนาฬิกาและสัญญาณ ข้อมูลของภาครับทำงานผิดพลาด
15	3	GND	ขากราวด์ของ XFP
16		GND	ขากราวด์ของ XFP
17	CML-O	RD-	สัญญาณข้อมูลขาออกกลับเฟส ความเร็วสูง
18	CML-O	RD+	สัญญาณข้อมูลขาออกความเร็ว สูง
19		GND	ขากราวด์ของ XFP
20	0	VCC2	ไฟเลี้ยงแรงดัน 1.8 V
21	LVTTL-I	P_Down/RST	ขาสัญญาณที่ใช้กำหนดกำลังไฟที่ ป้อนให้แก่ตัวรับส่งสัญญาณทาง แสงให้ไม่เกิน 1.5 W และสามารถ สั่งให้ตัวรับส่งสัญญาณทางแสง เริ่มต้นการทำงานใหม่
22	1	VCC2	ไฟเลี้ยงแรงดัน 1.8 V
23		GND	ขากราวด์ของ XFP
24	PECL-I	REFCLK+	สัญญาณนาฬิกาอ้างอิงขาเข้า
25	PECL-I	REFCLK-	สัญญาณนาฬิกาอ้างอิงกลับเฟส

			ขาเข้า
26		GND	ขากราวด์ของ XFP
27		GND	ขากราวด์ของ XFP
28	CML-I	TD-	สัญญาณข้อมูลขาเข้ากลับเฟส ความเร็วสูง
29	CML-I	TD+	สัญญาณข้อมูลขาเข้าความเร็วสูง
30		GND	ขากราวด์ของ XFP

จากตารางที่ ค.1 ขาลัญญาณบางขาของตัวรับส่งสัญญาณทางแสงจะถูกกำหนดชนิดของ แรงดันและทิศทางของสัญญาณที่วิ่ง โดยจะระบุอยู่ในรูป XXX-X ซึ่งมีความหมายดังนี้ XXX ชุด แรกแสดงระดับแรงดันของสัญญาณ ประกอบด้วย (1) ระดับแรงดันชนิด Low Voltage Transistor-Transistor Logic (LVTTL), (2) ระดับแรงดันชนิด Positive/Pseudo Emitter-Coupled Logic (PECL) และ (3) ระดับแรงดันชนิด Current –Mode Logic (CML) ในส่วนของ สัญลักษณ์ X ที่อยู่หลังชนิดของระดับแรงดันจะเป็นตัวบอกทิศทางของสัญญาณที่ผ่าน ขาสัญญาณ ประกอบด้วย (1) ทิศทางของสัญญาณวิ่งเข้าสู่ตัวรับส่งสัญญาณทางแสงแสดง สัญลักษณ์ด้วย I, (2) ทิศทางของสัญญาณวิ่งออกจากตัวรับส่งสัญญาณทางแสงแสดงสัญลักษณ์ ด้วย O และ (3) ทิศทางของสัญญาณสามารถวิ่งเข้าและวิ่งออกจากตัวรับส่งสัญญาณทางแสง แสดงสัญลักษณ์ด้วย I/O

> ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายโอฬาร บำเพ็ญเซาวน์ เกิดวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2530 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร เข้าศึกษาในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใน ปีการศึกษา 2548 สำเร็จการศึกษาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชา วิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2551 ต่อจากนั้น ได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2552 และสำเร็จการศึกษาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา วิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย